Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

~~199.~~ 169
g 78
CA. 722

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Le caractère des intitulés est le même
qui se trouve dans le Missale.
Les autres types sont ceux de G. Leeu.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Expoſitio hymnorum cum nota-
bili ꝯmento quod ſemper implicat hiſtorias cū optimis allega-
tionibus ſacre ſcripture illoꝝ ſanctorū vel ſanctarū de quibus
tales hymni decantantur· ex quibꝰ poſſunt faciliter de eiſdem
ſanctis colligi ſermones peroptimi. ſubiunctis quorūdam vo-
cabulorum expoſitionibus.

Conventus Heremitarum D. Aug. in Hasselt
Anno 1601.

Koninklijke
Bibliotheek
te 's Hage.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Iſte liber dicitur liber hymno-

rum. Hymnus dicitur laus dei cũ cantico. Quatuor aũt fuerũt ꝓncipales autores qui hymnos ꝯpoſuerũt. ſcz. Gregorius. Prudentius Ambroſius. ⁊ Sedulius ¶ Sed quidã vir prudens nomine Hilarius vidẽs illos ſic multos hymnos compoſuiſſe. dignũ duxit placuitqꝫ quoſdaꝫ in vnum colligere cõpendioſe. ⁊ vnũ breuẽ et vtilem tractatum cõponere in quo omnes hymni cõtinerẽtur. Prima huius intẽtio fuit deſcribere illos qui cantantur in prima feria. ⁊ ſic deinceps ꝯſequenter ẜm ordinem Utilitas autez maxima eſt in hoc libello. quia co perlecto et intellecto cognitionem habere poſſumus vnitatis ⁊ trinitatꝭ Supponitur aũt theorice. i. diuine ꝯtemplationi ¶ Sed qꝛ mentionem fecerat de feria. videamus q̇d ſit feria. Feria eſt ſolemnis dies. Beatus aũt Siluester vel Gregorius vidẽs hebreos dixiſſe. prima ſabbati. ſecunda ſabbati. et ſic deinceps. Similiter videns gentiles nomina ſuorum deorum vel ſtellarum poſuiſſe. vt dies lune. dies martis ⁊c. voluit mutare mores eorum. ſcz hebreorum ⁊ gentiliũ. ⁊ ideo inuenit hoc nomen feria. Sed in fine ſeptimane ſeruauit ſabbatũ. quod fecit ad figurã. qꝛ ſabbatum interpretatur requies. et nos per totam hebdomadaꝫ. i d eſt ꝑ totum ſpacium vite noſtre (quod currit ſeptem dierum) debemus laborare ſummo conamine vt perueniamus ad requiem ⁊ ad eternã beatitudinem. Unuſquiſqꝫ em̃ hymnus habet ſuam materiã. In illis qui ſunt de nocte accipit medium ipſum tempus. id eſt ſignificationem ipſius temporis. ſcz vt expellat a nobis tenebras ignorantie ⁊ viciorum et informet nos virtutibꝰ ⁊ ſanctiſpũs charitate In illis vero qui ſunt de die accipit medium ipm̃ lumen. Et vult deprecari deum vt quẽadmodũ illuminat ſua claritate ⁊ ſplendore ſolis in corpore. ſic illuminet nos ſanctiſpiritus gratia in mente. Amen

Primo dierum omnium quo mundus extat conditus. vel quo reſurgẽs cõditor. nos morte vita liberet. Pulſis ꝓcul torporibꝰ. ſurgamus omnes ocius. et nocte queramus pium. ſicut prophetaꝫ nouimus

Primo dierum omnium. Materia huius hymni eſt commendatio dominici diei. et ꝯmendat eũ ꝑ ꝑtes. He ſunt partes ꝙ mundus conditus fuit tali die quo chriſtus reſurrexit. Et ꝑ hanc commendationem beatus Gregorius vult monere nos ad honorẽ dominice diei de lecto mane ſurgere. Dominicus vero dies merito cũ diſcretione omnium dierũ primus dicitur. qꝛ dicitur primus reſpectu omniũ creaturarum Tercius etiã dicitur reſpectu reſurrectõis dñi. quia tercia die reſurrexit. Octauus etiaꝫ dr reſpectu octaui diei. quia in octaua die oẽs

reſurgere debemus ad eternã vitã. Et ideo queramus in dominicõ die quo xp̃s reſurrexit. vel in die iudicij qui dicitur ſacratus.quia bona bonis mala malis reddentur. Deſcendendo ad litterã dico dñicã diẽ maiorem eſſe omnibꝰ alijs.qꝛ tũc mũdus fuit ɔditus.⁊ xp̃s reſurrexit eodẽ die. ergo habet primatũ ſuper omnes alios dies. ergo maior eſt alijs die

Noſtras preces vt audiat ſuãqꝫ dexteram porrigat . vt expiatos ſordibꝰ reddat polorũ ſedibus. Et quiqꝫ ſacratiſſimo huius diei tempore horis quietis pſallimus. donis beatis muneret. Jam nunc paterna claritas te poſtulamus affatim . abſit libido ſordidans.omnis actus noxius

bus.per locum a partibꝰ enumeratis vel a poſitione antecedẽtis (O fratres om̃es ſurgamus in primo die dierũ omniũ) id ẽ in dominica die (ocius) id eſt citius q̃ꝫ in alijs temporibus (quo) ſcꝫ dominico die (mundus extat conditus) id eſt factus. vel pro et quo die (conditor) id eſt creator omniũ creaturaꝝ (reſurgens a morte. nos liberauit ab iferno vl'a poteſtate dyaboli (Surgamꝰ) dico (a noſtris torporibꝰ) id eſt peccatis et vicijs et non ſolũmodo ſurgamus.ſed queramus ꝑ obſeruationem mandatorum (pium) ideſt deum in hac nocte ſicut nouimus prophetam. Dauid deum qu eſiuiſſe.ſicut ipſe ait. Media nocte ſurgebam ad ɔfitendũ nomini tuo ⁊c. Iterum dt. Lauabo ꝑ ſingulas noctes lectũ meũ lachrymis meis ſtratum meum rigabo. Vñ in homelia beati. Gregorij legitur de quodam viro. qui poſtq̃ꝫ aliquantulum ſoporis corpori ſuo decliſſet. extra mediam noctem ſurgebat ⁊ vigilans perorabat. qui tam diu hoc fecit donec facta eſt vox de celo a domino dicens. Peccatum tuũ dimiſſum eſt tibi.ſurge ⁊ noli ammodo peccare Tunc ibi. (Noſtras preces Surgamus inquam et queramus pium vt audiat (noſtras preces) id eſt orationes pro vitandis vicijs et pro acquirendis virtutibus.et (porrigat ſuam dexteram) id eſt ſuũ auxilium (vt expiatos) id eſt nos abſolutos et purgatos a vicijs vel a ſordibꝰ viciorũ (reddat ſedibus polorum) id eſt celorum ⁊ angelorum.id eſt ponat nos in regno celorum. Tunc ibi (Et quiqꝫ ſacratiſſimo) Reddat inquam nos polorum ſedibus (vt muneret) id eſt appremiat nos (beatis donis) id eſt donis celeſtibꝰ (qui qꝫ) id eſt quicũqꝫ (pſallimus) id eſt canimus.ſcꝫ domino deo noſtro (quetis horis) id ẽ horis noctis.in (tp̱e ſacratiſſimo).i.ſanctiſſimo quo criſtꝰ reſurrexit (huius diei) ſcꝫ dominice. vel muneret in ſacratis tẽporibꝰ.id eſt in die iudicij.qui dicit̃ ſacratus. quia bona bonis ⁊ mala malis reddẽtur. Sed qꝛ ſuperiora ꝑ nos habere nequiuimus vertit ſe nũc ad chriſtũ et mouet nos ꝙ deprecemur ipſum quatenus om̃is libido ⁊ om̃is macula facta a nobis remoueat̃. Tunc ibi. (Jam nũc paterna claritas) (Jam poſtulamus te nũc o paterna claritas affatim) id ẽ habũdanter (vt libido) id eſt luxuria et mala ɔcupiſcentia. Libido dico (ſordidans)

Ne feda ſit vel lubrica noſtri compa-
pago corporis. per quod auerni igni-
bus ipſi crememur acrius. Ob hoc re
demptor queſumus vt probra noſtra
diluas. vite perhennis ꝯmoda nobis
benigne conferas. Quo carnis actu
exules. effecti ipſi celibes. vt preſtula
mur cernui. melos canamus glorie
Preſta pater pijſſime. patriqꝫ ꝯpar
vnice cum ſpiritu paraclito. regnans
per omne ſeculum Amen

corpora noſtra ⁊ omnis actus noxius. ⁊ nociuus. ⁊ omne malū opus ab ſit. id eſt longe ſit remotum. ne anima cum corpore ſordeſcat Ne feda ſit. Et ideo te poſtulamus ne feda ſit. id eſt ſordibus plena. vel lubrica. i. labilis ad luxuriam. compago noſtri corporis. id ē coniunctio noſtri corporis et anime. que tunc dicitur feda quando caro preeſt virtuti. ⁊ ratio eſt pulcra quādo predominatur corpori. vel deprecemur vt caro ſubeat menti. per quam ſcilꝫ compaginē male vſam crememur aīa et corpore id eſt cruciamur. actius id eſt valde acriter. ignibus. id eſt doloribꝰ ⁊ cruciatibus. auerti. id eſt inferni. Auernus dicit̄ ab a quod eſt ſine. et ver veris quod eſt delectatio q̄ſi ſine vere. id eſt ſine delectatione. Auernus autem eſt locus in inferno vbi ſemꝑ ē ignis. in quo impij cremabuut̄. qui in hac vita in peccat; et vanitatibꝰ mundi vixerunt Tunc ibi. (Ob hoc redemptor queſumus) Et quia timemus vt ignibus crememur. ideo o redemptor queſumus. id eſt cum deſiderio querimus ⁊ rogamus. ob hoc. id eſt ꝓpter hoc. vt diluas noſtra probra. id eſt peccata. que probrāt aīām et corpus. benigne cōferas. id eſt cōcedas nobis ꝯmoda ſcꝫ vtilia et perpetua perhennis vite. id eſt eterne glorie Tunc ibi (Quo carnis) Quo pro vt exules nos peregrini a celeſti patria actu. id eſt operatione carnis. quemadmodum ipſe (qui eſt alienus a patria) dicitur exul ⁊ peregrinus. id eſt longe remotꝰ a patria. Sic ⁊ nos debemꝰ eſſe remoti ab actu carnis per bona opera. vt ſic cernui. i. humiles. preſtulamur. id ē expectemur. Unde ~~verſus~~. Preſtolor expecto. preſtolor querere dico. Mereamur effatim celibes. i. celeſtes ⁊ vitam eternaꝫ ducentes. Vel cernui inclinati ⁊ oculos ſurſum tendentes ad dominū. canamus. id eſt proferamus. melos id eſt dulcem cantuꝫ ore et corde. glorie. id eſt ad honorē tue laudis. Bene enim cantat qui a peccatis ceſſat ⁊ bona opera facere nō pigritetur. ¶ Tunc ibi (Preſta pater pijſſime. O pijſſime qui mundaſti nos a vicijs. pater. id eſt o creator ⁊ actor omnium reruꝫ. ⁊ o vnice id eſt o chriſte fili dei viui. vnice dico compar. id eſt equalis ſm̄ diuinitatem patri omnipotenti in pugillo celum ⁊ terrā cōtinenti. tu ſcꝫ chriſtꝰ regnans. ſupple es. cum ſpiritu paraclito. id eſt ꝯſolatore per omne ſeculum. id eſt ante oīa ſecula preſta. id eſt dona ſeu ꝯcede. nobis ea que ſu

pra diximus. ſcz vt a vicijs abſtinendo in virtutibꝰ ꝑſeuerare valeamus. Amen. i. fiat ſine fine et ſine defectu

Terne rerũ ꝯditor noctẽ diem
qꝫ qui regis. ꝛ tempoꝝ das tẽ-
pora. vt alleues faſtidiũ. Preco diei
iam ſonat. noctis profunde peruigil.
nocturna lux viantibꝰ. a nocte noctez
ſegregans. Hoc excitatus lucifer ſol-
uit polum caligine. hoc om̃is errorum
chorus. viam nocendi deſerit

Terne rerum conditor) Materia huiꝰ hymni eſt ꝯmendatio et laudatio dñici diei eterne. id eſt ſine initio et fine. Et diſtinguit quid diſtat inter eternũ. perpetuũ. ſempiternũ. et tẽporale. Eternum eſt quod caret principio ꝛ fine vt deus Perpetuũ habet principium cum tempore. et habebit finem vt mundus Sempiternũ eſt qđ habet principium ſub tempore nec habebit finem. vt anima Temporale eſt. qđ incipit cũ tempore et etiã habet finẽ. vt corpꝰ noſtruz ¶ Eterne rerum conditor. id eſt factor. qui regis id eſt diſponis et gubernas. noctem. id eſt peccatorem vel dyabolum. et q̄ tegis diem. id eſt deũ vel iuſtũ. ꝛ das tempora. id eſt diuerſitates. tempoꝝ. id eſt ſpacioꝝ huius vite. vt alleues faſtidiuz id eſt remoueas laborem noſtrum Eterni dei ſapientia fuit vt hominis ſubleuaret faſtidia temporum mita delectatione variatoꝝ Nam ſi ſemper nox eſſet homo deficeret ꝛ periret. ꝛ etiã ſi ſemper dies eſſet homo nimio laboris ſtudio affectus periret et deficeret. Et ideo dominus deus miſertus eſt noſtri diei ꝛ noctis ſpaciũ conuenienter ponendo terminũ et tꝑibus tempora dedit cõuenientia. Et nota ꝙ quemadmodũ annꝰ cõſtruit̃ ex quatuor partibꝰ ſeu quatuor temporibꝰ. ſcz ex vere eſtate autumno ꝛ hyeme. ita homo ꝯſtat ex quatuor elementis. ſcz ex aqua terra aere ꝛ igne Nunc ibi (Preco diei) Preco diei. id eſt iohannes baptiſta. vel preco diei. id eſt chriſtus. iam ſonat. id eſt nũciat. diem. id ẽ chriſtũ. preco dico peruigil noctis profunde. id eſt inferni profundi. nocturna lux id eſt iohannes qui ante lucem ſurexit vt luceret hominibus qui erant in tenebris huius mundi. viantibus. id eſt volentibus ire ad chriſtuz ſegregans noctem a nocte. id eſt peccatũ a peccatore. quia quos vult aſſumit et quos vult in ſuo ſinit errore. Preco id eſt dominus noſter premium ſuis dilectis. diei. id eſt patris. ſonat. id eſt manifeſtat euangelicã predicationẽ per p̄dicatores ſuos. Ipſe vero peruigil. id eſt cognoſcens noctis profunde culpam. nocturna lux lucet viantibꝰ. id eſt preſens eccleſia que lucet in huius mundi tenebris. Et vult deus omnes homines ſaluos fieri non ſegregans aliquam animam peccatricem agentẽ penitentiam de cõmiſſis peccatis a gratia ſua. Nunc ibi (Hoc excitatus lucifer) Hoc excitatus lucifer. id eſt quo domino predicante vel iohanne. lucifer. id eſt verus predicator lucem diuine gratie ferens alijs. excitatus inquam (ſoluit) id eſt abſoluit (polum caligine) id eſt animam fidelẽ ab

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

omni nigredine viciorum. ⁊ hoc (omnis chorus errorum) id eſt exercitꝰ maligni dyaboli (deſerit) id eſt dimittit (viam nocendi) id ē offendendi Supple iheſu excitante peccator currit ad portum. id eſt ad dominum deum nr̄m vt ibi requieſcat ⁊ vires bone operationis reſumat. et precone canente omnis deceptio dyaboli vel exercitꝰ cius vel (chorus) id eſt conuenticulus (errorū) id eſt hereticorum (deſerit viā ſuā) dimittit maledictam ſententiam (nocendi) id eſt faciendi alijs nocumentum ſeu impedimentum. Tunc ibi (Hoc nauta vires) Sicut nauta pre nimio dolore ex maris tempeſtate fatigatus tendit ad portum vt ibi recolligat vires aliquantulum reqeſcens. ſic anima fatigata ex nimio labore viciorum et peccatorū tendit ad portum. id eſt ad chriſtum per confeſſionez. vt ſibi requieſcat et vires bone operationis recolligat. ¶ Cōſtrue (nauta) id eſt nauis ductor (colligit vires) id eſt virtutes (hoc) ſcȝ deo precone. id eſt chriſto (freta) id eſt ebulitiones viciorum (ponti) id ē huius mūdi (miteſcunt) id ē manſueſcunt. ⁊ (hoc) ſcȝ per chriſtum (ip̄a petra eccleſie (id ē petrus qui eſt fundamentū eccleſie (diluit) id eſt remouet (canendo) id ē flendo ⁊ penitendo (culpaȝ) ſcilȝ trine negationis. quia ipſe ter negauit dominum. Tunc ibi (Surgamus ergo ſtrennue) Et quia (gallus) id eſt chriſtus vel predicator. nos (excitat) id eſt euigilat ad bene agendum (ſurgamus) ſcilicet a peccatis (ſtrennue) id ē feſtinātex (gallus excitat) id ē admonet ad penitentiam (iacentes) id eſt in peccato permanentes (ſomnolentos) id eſt tardos in bonis operibus (increpat) id eſt redarguit quia ſicut ille qui dormit tardus eſt ad omne opus ſic anima in peccatis manēs inanis efficit̄. ideo (arguit) id eſt reprehēdit (negantes) id eſt nolentes ſurgere de peccatis Tunc ibi. (Gallo canente (Gallo canēte). i. predicatore p̄dicante (ſpes redit). i. fiducia recuperandi reddit̄. ⁊ (ſalus). i. vita eterna (refundit). i. largit̄ p̱ penitenciam (egris). i. pctōribꝰ (mucro latronis cōdit̄). i. inſidie dyaboli q̄ vt mucro cedunt homines ⁊ cruciant animā eternaliter. ⁊ ſic gallo canente (fides lapſis). i. peccatoribꝰ (reuertit̄). i. renouat̄ Tunc ibi (Iheſu labentes) Et qꝛ gallo canente ſpes redit. o (iheſu) ſaluator mūdi (reſpice). i. miſerere (labentes) ſc̄ in pctis (⁊ nos videndo). i. miſerēdo (corrige). i. caſtiga

Hoc nauta vires colligit. pontiqȝ miteſcūt freta. hoc ipſa petra eccleſie canente culpam diluit: Surgamus ergo ſtrennue: gallus iacētes excitat. et ſomnolentos increpat. gallus negantes arguit. Gallo canente ſpes redit. egris ſalus refunditur. mucro latronis conditur. fides lapſis reuertitur. Iheſu labentes reſpice. et nos vidēdo corrige ſi reſpicis lapſi cadunt. fletuqȝ culpa ſoluitur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

ſi reſpicis.id eſt miſereris.lapſi. id eſt labentis in peccatis a peccatis ꝑ gratiam dei reſurgent.peccata cadūt.id eſt delentur.quia pro fletu culpa.id eſt peccatum ſoluitur.id eſt purgatur.fletu.i. lachrymarum gemitu ¶ Tunc ibi (Tu lux refulge ſenſibꝰ) Et qꝛ peccata cadunt ſi miſereris.id eſt remittuntur. ideo O tu lux.id eſt tu chriſte qui es lux mūdi illuminans noſtras mētes. diſcute. id eſt remoue.ſomnū mentis. id eſt peccatum vel torporem noſtrum. et hoc ad honorez tuū. ſcȝ vt noſtra vox ſonet.id eſt laudet te.id ē nomen tuum. o chriſte. primū.i.maxime. et pſallamus.id ē applaudamꝰ ore ſcilicet. voce et corde. tibi.ſcȝ ad honorem ⁊ gloriam tui.

Tu lux refulge ſenſibꝰ. mentiſqȝ ſomnum diſcute.te noſtra vox primuȝ ſonet.et ore pſallamus tibi

Nocte ſurgentes vigilemus omnes ſemper in pſalmis meditemur atqȝ viribus totis domino canamus dulciter hymnos. Ut pio regi pariter canentes.cum ſuis ſanctis mereamur aulam ingredi celi ſimul et beatam ducere vitam

Nocte ſurgentes In hoc hymno nos hortādo admonet Beatus gregorius vt q̄ꝺiu in hoc mundo laboramus ⁊ nocti. id eſt peccato ſubditi ſumus cum omni ſtudio ꝑ executione ⁊ ꝯſeruatione bonoꝝ operū vigilare debemus. quaſi ſi vigilia noſtra ſoli deo intēdendo fuerit prouida. ad aures omnipotentis dei proculdubio perueniet. Materia ergo huiꝰ hymni eſt laudatio nominis dei et ipſi totis viribus decantare laudes intentio. Et cauſa figuralis eſt vt noſtram vitam emendando ſurgamus a vicijs et adhereamus virtutibus. Diſtinguamus ergo ſic. O fratres vos oēs ſurgentes nocte.id eſt de peccato. vigilemus. id eſt deuote perſeueremus in laude dei et hic ſemper eſt ſine fine.in pſalmis.id eſt in bonis operibꝰ. meditemur id eſt cogitemus ⁊ ꝑſeueremus vigilando.⁊ canamus.id eſt dicamꝰ domino.id eſt ſaluatori noſtro.dulciter.id eſt ſuauiter.hȳmos.id eſt laudes totis viribꝰ.id eſt animo ⁊ corpore Uigilare em̄ debemꝰ ſine fine.qꝛ neſcimus quando dominus veniet.an mane an ſero.an media nocte. Nocte em̄ dixit.quia de nocte venit dominus.ſcȝ in nubibꝰ. id ē in velamine carnis.q̄ fuit quaſi nox quando incarnatus fuit in beata virgine maria.quia deitas latebat in carne.⁊ ideo in nocte.id eſt in hac preſenti vita vigilare debemus et nō tota nocte dormire.qꝛ in nocte veniet dominus Unde dicitur in euangelio. vigilate quia neſcitis dieȝ neqȝ horā.et ideo vigilemus in proſperis ⁊ etiā in aduerſis.non horreamur.ſed iugiter indefeſſe laboremus. vnde non q̄ inceperit.ſed qui perſeuerauerit. vſqȝ ad finem hic ſaluus erit. Inchoata em̄ vtus non proficit niſi ad finem ꝑducatur. Tunc ibi.(Ut pio regi) Canamus hymnos vt nos canētes.i.laudes dei ꝑſoluentes.pio regi.i. chriſto.pariter.ſ. corpore et anima

Preſtet hoc nobis deitas beata pa-
tris ac nati pariterqꝫ ſancti. ſpiritus
cuius roboat in omni gloria mundo.
Amen

Ecce iam noctis tenuatur vm
braculis. aurora rutilans cho
ruſcat. viribus totis rogitemus oı̄es
cunctipotentem
Ut deus noſter miſeratus omnē pel
lat languorem tribuat ſalutem. donet
et nobis pietate patris regna polorū
Amen

Iam lucis orto ſidere deum p̄-
cemur ſupplices. vt in diurnis
actibus nos ſeruet a nocentibus

mereamur ingredi aulam celi.i.regnum eterne beatitudinis.⁊ ducere.i.
habere ſimul vitam eternam.vel beatam.i.puram vel ſcām. Tunc ibi
Preſtet hoc nobis. Dixi ꝙ debemus canere pio regi.vt mereamur celi
ingredi ianuam.⁊ beata deitas.i.deus vnus.ſcꝫ pater ⁊ filius ⁊ ſpūſſanc-
tus preſtet.i.donet nobis omnibꝰ hoc.i. ea que ſupra orauimus.gloria.i.
laus cuiꝰ ſᶜ deitatis re-
boat .i.claret in oi mūdo
.i. vbiqꝫ. Unde dr̄ q̇cq̇d
fit ꝑ ipius fabricationem
fit.ſ. dn̄i ꝑ quē et in quo
ſunt omnia. Omnia em̄
illi ſoli famulant̄.celum ⁊
terram ego implebo dicit
dominus.
Ecce iam noctis ⁊c̄.
Materia hꝰ hymni
eſt miſeratio criſti et con-
tinuat̄ hymno ſuperius
dicto ſic.ꝙ ſurreximꝰ no-
cte.i.de peccato cauendo
nox deponit̄. et ecce dies
appropinq̄t. q̇a ſicut ille
qui gallo canente in noc
turnis horis iter diſponit
agere.ſic ille qui in nocte
huius mundi ad celeſtia
ire deſiderat.gallo canen
te.i.p̄dicatore predicante
ſurgit et iter incipit ꝑ bo
nam opationem. Con-
ſtructio.Ecce vmbra.id ē
ignorātia vel obſcuritas
noctis.i. dyaboli iam te-
nuatur.i.annihilatur.aurora lucis.i.xp̄s filius dei patris rutilans.i.ſplē-
dorem emittens.choruſcat.i.ſplendet. Et nota ꝙ ſicut aurora pellit no
ctem.ſic xp̄s deuicit dyabolū.q2 xp̄s eſt princeps noſtre humanitatis au
rora.i.xp̄s qui quaſi aureum colorem habꝫ.choruſcat.i.ſplendet. et ideo
oēs rogitemꝰ.i.deprecemur totis viribꝰ.i.cum omnibꝰ virtutibꝰ anime
et corporis cunctipotentem.q2 omnia in manu ſua ſunt. Ut deꝰ noſter
miſeratus noſtri.ſ.q2 in miſerendo nos redemit pelat .i. remoueat oēm
languorem.i.oı̄e pctm̄. ⁊ pellendo pectatum tribuat ſalutem. id eſt vi-
tam corporis ⁊ anime.q2 per dei gratiam non ꝓpriis meritis vita datur
donec ergo nobis pietate patris.i.ipius miſericordia regna polorum.i.pa
triam celeſtem. Amen
Iam lucis ⁊c. Materia huꝰ hymni eſt deprecatio ad dn̄m. vt orto
ſidere.i.xp̄o qui dignetur nos ſe gregare a viciis peccatoꝝ.⁊ nos in-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

duendo virtutibꝰ repellat ſupbiaꝫ. ⁊ nos faciat humiles. ⁊ qm̄ vmbra noctis. i. pctm̄ receſſit a nobis. ideo lux vera. i. xp̄s iam habitat in cordibꝰ noſtris Vel ſic ſidere iam orto. i. xp̄o nato. qui refulſit in mundo ſicut ſol qꝛ eſt ſol iuſticie. et ſuo ſanguine eripuit nos de tenebris ⁊ vmbra mortis. i. a peccato. et nos ſupplices. i. humiles precemur deū. i. valde oremꝰ apud deum vt in diurnis actibus. i. aſſiduis bonis opibus ſeruet nos a nocentibus. i. cuſtodiat et protegat nos a peccatis et ab omnibus aduerſis. Tūc ibi. Linguam refrenans Dico vt nos obſeruet a nocentibus gr̄a xp̄i. et refrenans. i. cōpeſcens linguam et tēperet eam. ne horror litis. i. ꝯtentio vel ſeditio dyaboli inſonet. i. interius in corde ſonet ⁊ ꝯtegat viſum fouendo ⁊ quare ne hauriat vanitates. id eſt ne videamꝰ ea que non ſunt videnda. et non ſolum viſus oculorum ſit mundatus ſed etiā cor. vt pigri ⁊ ſenes gaudiū vanitatis nō q̄ramꝰ. i. in delectatiōibꝰ et ꝯcupiſcentijs nō gaudeamus. Vnde ait dn̄s. Nō mihi poſſunt viuere q̇ non ſuut mortui mundo Eſtimamꝰ em̄ temere ſi deo et mūdo volumꝰ perfrui Et alibi. Non eſt conuentio xp̄i aduerſus belial. dyablus em̄ et belial non bene ꝯueniunt. nec in vna ſede morantur. Et ait dn̄s in euāgelio. Nemo poteſt duobus dominis ſeruire. ſ. deo ⁊ mammone. i. pecunie male acquiſite ⁊ diuitijs Et nota ꝙ inter amorem dei ⁊ huiꝰ mundi hec eſt differentia. qꝛ amor huius mundi in principio dulcꝫ eſſe videtur. ſed finem habet amarum. Amor dei ab amaritudine incipit. ſed vltima eiꝰ dulcedine. plena ſunt. hec eſt ſalutaris manſio ſcꝫ deus Hec em̄ ſunt tabernacula iuſtorum. in quibus vox leticie ⁊ exultationis ſonat ſemper vbi beati habitabūt. ſcꝫ in ipſo cuiꝰ decorem ꝓpheta ꝯcupiuit. cuiꝰ habitationem optauit. cuius deſiderium flagrauit. Tunc ibi Sint pura Intima cordis ſint pura. i. mūda a mala cogitatōe. vecordia. i. ſtulticia. que facit hominē vecordem eſſe abſiſtat. i. abſit a nobis procul. qꝫ pro et parcitas. i. abſtinentia cibi ⁊ potus terat. i. deprimat ſuberbiam carnis. i. peccatum ⁊ ſtimulos eius. quia niſi habeamus parcitatem cibi et potus omnia ſupradicta in ꝯtrariū nobis eueniet. nec poterimus refrenare linguam noſtrā. nec noſtra intima erunt pura ſed ſordida. ⁊ error in ea ſociabitur. ⁊ ſic ꝑ cetera non ſaluabimur Tunc ibi. ¶ Vt cū dies abceſſerit. i. xp̄s receſſerit a nobis ꝑ mala opa nr̄a. qꝫ ꝓ et ſors. id eſt diuina diſpenſatio reduxerit noctē. i. mortē. Vel ſm̄ aliquos ſol ꝑ ſuā abſentiam

Linguam refrenās temperet ne litis horror inſonet. viſum fouendo contegat. ne vanitates hauriat

Sunt pura cordis intima. abſiſtat et vecordia. carnis terat ſuperbiam cibi potuſqꝫ parcitas.

Vt cum dies abceſſerit. noctēqꝫ ſors reduxerit mundi ꝑ abſtinentiā ipſi canamus gloriam.

reduxit noctem.i.peccatum. qꝛ dies nihil aliud eſt q̄ꝫ illuminatio ſolis ꝑ aerem.vel aer a ſole ꝑcuſſus.noctem inquã.i.peccatum.nos ꝑ abſtinentiam viciorum mundi.i. p̄ntis ſeculi purificati canamus gl'am.ſ.ſempiternã ipſi ſᶜ xp̄o.⁊ qꝛ nox receſſit ⁊ dies venit referamus gloriã deo.et hoc de iure ¶Tunc ibi. (Deo patri). Referamus gloriã deo ⁊ hoc iure dico.qꝛ tot et tanta cõtulit nobis.quia in morte ſua liberauit nos . et ad vltimũ nos in filios adoptauit. Gl'a.i.laus ſit deo patri.qꝫ ꝓ ⁊ ſoli filio eius.ſ. iheſu xp̄o.et hoc cũ ſpiritu ꝑaclito .i.conſolatore. Sp̄uſſanctus em̄ ꝯſolator dicitur .i. aduocatus primus.ideo qꝛ diſcipulorum corda . que fuerunt meſta de morte xp̄i reddidit ꝯſolationi.⁊ nunc id ē in p̄nti et in ꝑpetuum .i. ſine fine. Amen

Deo patri ſit gl'a eiuſqꝫ ſoli filio . cũ ſpiritu paraclito: ⁊ nunc ⁊ in ꝑpetuuꝫ Amen

Unc ſancte nobis ſpiritus. vnus patri cum filio: dignare promptus ingeri . noſtro profuſus pectori

Os lingua mens ſenſus vigor cõfeſſionem perſonet: flammeſcat igne caritas.accendat ardor proximos

Unc ſancte. Materia huius hymni eſt deprecatio ſancti ſpiritꝰ vt dignetur in pectoē noſtro deſcendere.quam ſcꝫ deprecationem facimꝰ in hora tercia. In hora em̄ tercia peccauit adam ꝓthoplaſtus in paradiſo. ꝓpter quod peccatũ inde electus eſt.ideo facimꝰ hanc orõnem. vt ſicut ab adam ꝑ ſuggeſtionem dyaboli ſeꝑatus eſt. ita ꝑ eius correctionē noſtro pectori ingeri dignetur. vt ſicut imflammauit apoſtolos de ſpiritu ſancto in hora tercia ſic dignetur etiã ingeri in cordibus nr̄is vel infundi. vt mereamur veꝝ deũ laudare.⁊ hoc eſt qđ d̄t. O tu ſancte ſp̄us ſᶜ exiſtēs vnus.i. idem ineſſentia patri.ſ.deo cũ filio.i.iheſu xp̄o. dignare promptus.i. paratꝰ vel benignus ingeri.i.infundi vel immitti nobis ſᶜ hominibus nunc.i. in preſenti tempore. ⁊ hoc dico ſᶜ tu ſancte ſpiritus exiſtens profuſus noſtro pectori Id eſt vt infundas nobis ſpiritumſanctum. vt ſimus repleti ſpiritusſancto vt ꝯſequamur remiſſionē peccatorum ꝑ eum qui eſt vnus cũ pr̄e et filio in eēntia vel in poteſtate. Unũ em̄ d̄r per quandã eſſentiã trium ꝑſonarum. vnus em̄ ꝑtinet ad ſubſtantiã.non ad ꝑſonã. ⁊ hoc eſt quod d̄r vnus patri cũ filio. ¶Tunc ibi (Os lingua ⁊c. Os ⁊ lingua pertinent ad corpus. mens vero ad animã. ⁊ ſenſus ad vtrunqꝫ ꝑtinet. ⁊ ſilr̄ codeꝫ modo ſp̄uſſanctus ꝑtinet ad vtrũqꝫ.ſcꝫ ad patrem et filiũ. qꝛ procedit ab vtroqꝫ. ⁊ tñ non ſunt tres dij ſed vnus eſt deus ſm̄. Athanaſium in ſimbolo. ¶ Et nota ꝙ in ſole tria ſunt. ſcꝫ ſpera claritas ⁊ calor ipſius. Sicut em̄ ſpera ſolis naturaliter ſplendēs eſt ⁊ calens. ſic ſumus pater naturaliter ſapiens et amans eſt. Et ſicut ſpera ſolis et ſplendor

et calor non ſunt tres ſoles ſed vnus ſol Sũmus pater ⁊ ſapiẽtia ⁊ amor
eius nõ ſunt tres dij.ſed vnus eſt deus. In ſpera ſolis ignea patrem in-
telligere debemus.in ſplendore filiũ.in calore ſpiritũſanctũ Os lingua
.i.corpus ⁊ mens.i.anima.ſenſus.i.vterqꝫ .ſ. tam corpus ꝙ anima vigor
.i.virtus perſonet.i.credat vel ꝯfiteatur ꝯfeſſionem.i.trinitatẽ.ſ.patrem
et filium ⁊ ſpiritũſanctũ
eſſe vnum deũ.amor dei
et proximi flameſcat.id ẽ
ardeat in nobis igne id ẽ
ſpirituſancto. ardor ſue
caritatis accendat.i. illu-
minet ſpũali amore ꝓxi-
mos .i. amorem dei deſi-
derantes

Rector potens verax deus qui
temperas rerum vices: ſplen-
dore mane inſtruis ⁊ ignibꝰ meridiez
Extingue flammas litium aufer calo
rem noxium: confer ſalutem corporũ
veram qꝫ pacem cordium
Rerum deus tenax vigor im-
motus in te permanens lucis
diurne tp̄a ſucceſſibꝰ determinans.

Rector potens ⁊c.
Materia hꝰ hymni
ſumitur contra qualita-
tes aeris ex hoc.ſ.ꝙ maxi
mus calor ſolet eſſe aliq̃n
in meridie.et q̃nque ſolet
nocere corpori. vnde deũ
rogare debemus . vt in
nobis extinguat flammas vicioꝝ noſtrorum.⁊ tribuat nobis ſuã chari-
tatem in cordibꝰ noſtris. ⁊ nõ ſolum in hora tercia deuꝫ rogare debemꝰ
ſed etiam in ſexta hora in qua adam eiectꝰ fuit de paradiſo ꝑ ſuperbiam
ſuam. vt vnde ꝑ tranſgreſſionem fuit eiectus. illuc redeamus ꝑ bonam
oꝑationem xp̄o annuente. qui eadem hora in cruce poſitus fuit mortez
ꝓ nobis paſſus.⁊ hoc innuit Gregorius cum dt̄ O tu rector.i.o deꝰ qui
regit omnia potens.i.qui potes omnia facere que velis.quia manus tua
.i.potentia.qꝛ in ea omnis poteſtas ⁊ fortitudo.verax deꝰ. qui nunq̄ꝫ mẽ
tiris quia tuipſe es veritas.⁊ verax es in verbis ⁊ ꝓmiſſis tuis que nũq̄ꝫ
fallunt.qui temperas.i.moderas vices.i.viciſſitudines reruꝫ.⁊ tu inſtru
is.i.decoras mane.i.hoies incipiẽtes bona oꝑa facere. ſplendore ſolis.id ẽ
lumine xp̄i qui eſt verus ſol iuſticie. ⁊ inſtruis meridiem.i.hoies q̇ in bo
nis opibus perſeuerant.ignibꝰ id eſt charitate inflammata Tunc ibi.
Extingue flammas ⁊c. Extingue id eſt remoue flammas.i.calores ⁊
eſtuationes litium.i.mundanarum temptationũ. Uel extingue flam-
mas.i.mortifica in nobis ardores litium.i.libidinis ⁊ ꝯcupiſcẽtie vel liti
um.i.odiorũ ⁊ diſcordiaꝝ.aufer calorẽ noxium.i.remoue in nobis amo-
rem ⁊ appetitũ noxiarũ rerum.qꝛ tu bonus calor exiſtens et ſol vite eter
ne confer.i.dona nobis ſalutem corporum. qꝫ ꝓ et confer veram pacem
id eſt ſecuram tranquillitatem cordium.i.animarum
Rerum deus tenax ⁊c. Materia huiꝰ hymni eſt.ꝙ nõ ſoluꝫ in hora
ſexta deprecandus ⁊ laudandus eſt deus.ſed etiã in nona hora.in q̃
xp̄s poſtq̄ꝫ aĩam ſuam patri ꝯmendauerat ſpiritũ emittens migrauit de
hoc mundo. vt poſſimus tranſire de vicijs ad ꝟtutes ⁊ bonas oꝑatiões

O deus tenax a teneo es ere. qui creando omnia tenes ſb poteſtate tua et pietate vigor. i. xtus rerū pmanens in te motus. i. nō variabilis. quia nunq̄ʒ in ſeipſo mouetur determinans. i. diuidens tempora luc ʒ diurne. i. quotidiane ſucceſſib⁹. i. quibuſlibet diſtinctionib⁹ Tunc ibi. Largire clarum veſpere. Et q̄ꝛ hoc facis largire. i. concede clarum veſpere. i. finem noſtre vite ꝛ exitū quo. id eſt ꝑut noſtra vita nuſquā decidat. i. non cadat in aliq̊ graui peccato. ſed perhennis gloria. ſcʒ illa que eſt ſine peccato. ſcʒ premiū mortis ſacre inſtet nobis ꝑ remiſſionem peccatoꝝ noſtrorū

Largire clarum veſꝑe quo vita nuſq̄ʒ decidat. ſed premium mortis ſacre ꝑhennis inſtet gloria

Lucis creator optime lucem dierū proferens primordijs lucis noue mundi parans originem.

Qui mane iunctum veſperi diem vocari precipis. tetrum chaos illabitur. audi preces cū fletibus

Ne mens grauata crimine vite ſit exul munere: dum nil perhenne cogitat ſeq̄ʒ culpis illigat

Lucis creator ꝛc.

Materia hui⁹ hymni eſt inuocatio quam facit beat⁹ Gregorius ad dominū. vt ſicut p̄cepit mane iunctum veſperi vocari diem. vt ita exaudiat p̄ces noſtras. et commendat diem dominicum ꝑ opus quod in eo factum eſt. et in eodem die fecit lucem que cauſat diez. et id circo dixiſti fiat lux ꝛ facta eſt lux. O optime creator lucis. i. filij tui vel angelorū ꝓferens. i. tribuens lucem. i. filiū tuū dierum. i apoſtoloꝝ tuoꝝ qui dies vocant̄. parans originē. ſ. qn̄ dixiſti fiat lux. i. initium noue lucis primordijs mūdi. i. apoſtoli qui lux interpretātur. Vn̄ dꝛ Vos eſtis lux in iſta vita illuſtrantes omnia. vos eſtis ſal terre ꝯdientes morum tēperantiam. ipi em̄ apoſtoli paſtores ſunt populoꝝ om̄ia ꝯſeruantes.

Tunc ibi. Qui mane ꝛc. Et q̄ꝛ tu precipis mane iunctum veſperi vocari diem. i. diem ꝛ noctem. qui eſt dies naturalis. Vnde dꝛ Geneſis primo. Factum eſt veſpere ꝛ mane dies vnus. Vel aliter Tu qui precipis mane iunctum veſperi vocari diez. i. deitatē iunctā carni noſtre que obſcura eſt. vel veſperum vocari diem. i. xp̄m qui eſt verus. tetruz chaos. i. nox ꝛ peccatum ꝛ obſcuritas viciorum illabit̄. i. cadit in nos. ꝛ ideo audi preces noſtras cum fletibus id eſt cum deſiderijs lachrimaꝝ. Tunc ibi. Ne mens g̃uata. Dico audi p̄ces noſtras ꝛ quare ne mens. i. anima noſtra ſit grauata. i. ponderata crimīe. i. peccato vicioꝝ. ſit exul. i. priuata munere. i. dono eterne beatitudinis vite. i. xp̄i qui eſt vera vita omnium hominū. dū nil perhēne cogitat. i. perpetuum. q̄ʒ ꝓ et illigat. i. illaqueat ſeſe culpis. i. peccatis vicioꝝ. Tūc ibi. Celoꝝ pulſet inicium. Er-

ſo et nos debemus accipere xp̄m vel eternam beatitudinem. ⁊ vt hoc fi at mens pulſet.i. inquirat initium celorum id eſt chriſtum vitale p̄miū id eſt eternam beatitudinem.ergo.vitem⁹ omne noxium.i. omne pecca tum quātum ad corpus.et purgemus.i. emundemus omne peſſimum id eſt omne peccatum quantum ad animam noſtram.

Celorum pulſet intimū. vitale tollat premium.vitem⁹ omne noxium . pur gemus omne peſſimum

Te lucis ante terminum rerum creator poſcimus . vt ſolita cle- mentia ſis preſul ad cuſtodiam

Procul recedant ſomnia.⁊ noctium fantaſmata. hoſtemq; noſtrum repri- me ne polluantur corpora

Chriſte q̇ lux es et dies noctis tenebras detegis . luciſq; lu- men crederis lumen beatū predicās.

Te lucis ante ⁊c.

Materia h⁹ hym- ni eſt deū deprecari in in- ceptione noctis . vt ſicut deprecamur deum in in ceptione diei vt ſcilicȝ cu ſtodiat nos ꝑ totam diēȝ ita in inceptione noctis vt nos cuſtodiat ꝑ totaȝ noctē deū dep̄camur. O rerū creator poſcimu⁹.i. petimus te ante terminū lucis.i. anteq̄ȝ de mundo exeamus vel antequā di es recedat.vt ſis preſul id eſt ſpeculator vel cuſtos ad cuſtodiaȝ. vel ſis p̄ſul ad cuſtodiā id ē ad cuſto diēdum animum

Tunc ibi. Procul re- cedant ⁊c.

Dico ſis preſul ad cuſto diam procul recedant ſomnia.id eſt longe ſint a nobis remote illuſiones demonum.vel praue delectiones carnis et fantaſmata.id eſt occulte de- ceptiones vel ſuggeſtiones vel noctiū apparitiones.i.malignorum ſpiri tuum. Nox diuiditur in ſex partes.ſcȝ ſero.conticinium.intempeſtū.gal liciniū.crepuſculū.mane. Sero eſt quando nox imminet. Conticiniuȝ eſt hora quādo homines cubitum ꝑgunt. Intempeſtum eſt quādo ho- mines nihil opantur Galliciniū eſt quando galli emittunt voces. Cre puſculum eſt quādo dubium eſt inter diem ⁊ noctem. Mane eſt quan- do aurora apparet.⁊ comprimit noſtrum hoſtem.i.dyabolum vel carnē noſtrā.ne corpora nr̄a polluantur.ſcȝ a malo aliquo vel corꝑali pollutōe

Chriſte qui lux. Materia huius hymni eſt. ꝙ dep̄cari debemus deū vt det nobis quietam noctē.⁊ vt defendat nos a ꝑfido hoſte.⁊ oculi ſic ſomnum capiant ꝙ cor ſemꝑ ad deum vigilet.et hoc eſt qd̄ dicit. O chriſte qui es lux angelorum ⁊ illuminator omnium ſanctoꝝ. Unde ip ſe dixit Ego ſum lux mundi.dies .i. xp̄s qui illuminat omnem diē ⁊ pa rat omnem lucem . Cum aūt mirabile ſit.q̇a ſicut pater eſt lux. et filius ſit lux.ita ⁊ ſpūſſanct⁹ ſit lux.nō tn̄ tres luces.ſed pater ⁊ filius ⁊ ſpūſſan- ctus vna ⁊ inſeꝑabilis eſt lux. ſicut in hac dcōe lux ſunt tres lr̄e et vnus

ſonus.cui ad ꝑcationem ipius ſenſus aliq̇d addi vel minui nō p̄t. ſic q̄qz tres pſone ſtꝫ.vna aūt deitas eſt naturaliter cui addi vl' minui nō p̄t.non em̄ deus tres luces eſt.qꝛ ſi eēnt diuerſe eēntie vna lux nō eſſet.qꝛ q̇cquid corpal'r diuidi nō poteſt in illa ſubſtantia q̄ diuiſionē nō patit' nō p̄t dici et detegis.i.aparis tenebras.i.vſutias noctꝫ.i.dyaboli.ꝛ crederis lumē lucis.i.patris.ſꝫ tu p̄dicans.i.ꝓmittens apoſtolis. btm̄ lumē.i.ſpm̄ ſanctuꝫ

Precamur ſancte dn̄e: defende nos in hac nocte.ſit nobis in te reqes quietam noctē tribue

Ne grauis ſomnus irruat.nec hoſtis nos ſurripiat. nec caro illi conſentiēs nos tibi reos ſtatuat

Oculi ſomnum capiant.cor ad te ſemper vigilet.dextera tua ꝓtegat famulos qui te diligunt

Defenſor noſter aſpice inſidiātes reprime guberna tuos famulos. quos ſanguine mercatus es

Memēto noſtri dn̄e in graui iſto corpore.qui es defenſor anime adeſto nobis domine

¶ Precamur O ſancte dn̄e p̄camur .i. rogamus tu defende nos a vicijs ꝛ ab inſidiatoribus noſtris .ſ. demonibꝰ.qui tanquā leones rugientes circumeunt q̄rentes queꝫ deuorent.in hac nocte.i.in preſenti vita. ꝛ reqes ſit nobis in te.id eſt vt quieſcamus tecū in celeſti patria et tribue.i.cōcede quietaꝫ noctem.i.tranquillam

¶ Ne grauis ſomnus .i. ne graue pctm̄ vel delectatio peccati irruat.i. opprimat nos. nec hoſtis .i. dyabolus ſurripiat nos. .i.fraudulenter decipiat ne caro noſtra ꝯſentiens illi.ſ.dyabolo in peccatis ſtatuat nos reos tibi. id ē culpabiles et pctōres.

¶ Oculi ꝛc.q̄uis dico ꝙ grauis ſomnus non irruat.tamen nō dico ꝙ oculi ſomnū non capiant.immo aliquantulū capiant.et hoc ē qd dicit Oculi ſomnū capiant.ſ.moderate.ꝛ cor.i.mens noſtra vigilet ſemꝑ ad te. ꝛ dextera tua.i.miſericordia tua ꝓtegat famulos qui te diligunt. Defenſor O defenſor noſter aſpice nos.ꝛ reprime inſidiātes.i.demones q̇ ſemꝑ inſidiantur nobis.ꝛ nos id petimus vt deus eos reprimat ꝛ reſtringat.ne tantū nocere valeant q̄tum volunt.Et notandū eſt ꝙ maligni ſpūs tres hn̄t habitaciones.ſ.in inferno.in terra.ꝛ in aere.Illi qui in terra manent diuidūt in duas ꝑtes.ꝛ vocātur lerue ꝛ lerues.lerue in nocte ledūt.ꝛ lerues in die.guberna tuos famulos q̄s mercatꝰ es.i.redemiſti ſanguie tuo Tūc ibi. Memēto Et qꝛ redēpti ſumus ſanguine xp̄i iheſu.ideo debemus voluntati eiꝰ ſatiſfacere.et preceptis ſuis ꝓ ſalute nr̄a noſmetipſos onerare ꝛ iugiter applicare. vn̄ Dauid Preceptum dn̄i lucidum illuminans oculos.O dn̄e memento noſtri in iſto graui corpore.ſ.corruptibili. o domine adeſto nobis .i. ad defenſionem noſtraꝫ qui es defenſor anime

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Expoſicio hymnorū

Somno refectis artubꝰ. Materia huius hymni eſt ꝙ debemus ſurgere de lecto. i. de peccato. ⁊ deprecari deum vt dimittat nobis peccata. ſ. pn̄tia preterita ⁊ futura. cū facimus inuocationē ad deū patrem. ſic debemus dicere O deus pater refect; artubꝰ ſomno. i. ſenſibꝰ noſtris repletis mundana delectione. ſurgamus ſpreto cubili. i. ipſa delectatione

Somno refectis artubꝰ ſpreto cubili ſurgimus nobis pater canentibus adeſſe te poſcimus

Te lingua primum concinat. te mētis ardor ambiat. vt actuum ſequentum tu ſancte ſis exordium

Cedāt tenebre lumini et nox diurno ſideri. vt culpa quam nobis intulit lucis labeſcat munere

Precamur idem ſupplices noxas vt omnes amputes. et ore te canentium lauderis imperpetuum

quia poſtꝙ̄ fuerint membra noſtra refocillata ſō-no. ⁊ reparata virtute debemus ſpenere et ad dei ſeruicium feſtinare. ⁊ tūc deus aderit nobis (depoſcimus) . i. deprecamur. (te ad eſſe) . ſ. preſentem (nobis canentibꝰ) id eſt laudantibus. Tunc ibi. Te lingua primum ⁊c.

Et ideo non ſolū corde. ſed etiā lingua te deꝓcamur o dn̄e. ⁊ hoc lingua noſtra (concinat) id eſt laudet (te primum. i. maxime ſuper om̄ia (ardor) . i. amor mentis noſtre (ambiat) id ē deſideret te. ad quid (vt tu pater ſancte ſis exordium) . i. principium noſtrorū actuum ſequentiū. vt omnis noſtra actio a te incipiat ſemꝑ et ꝑ te incepta finiatur. Tunc ibi. Cedant tenebre ⁊c.

(Tenebre) id eſt vicia vl̄ peccata (cedant) id eſt locum dent (ſideri) id eſt criſto) et nox) . id eſt ſordes peccatorum ſᶜ cadat (diurno ſideri) . ſ. xp̄o (vt culpa) id eſt peccatū (quam intulit nobis) . ſ. dyabolus (labeſcat) . i. euaneſcat (munere) id ē gratia (lucis) . i. xp̄i vel ſpūſſancti. facit repeticionem. Tūc ibi. Precamur idem. (Nos ſupplices) . i. humiles (precamur idē) . i. illud. et ad ꝗd (vt amputes) . i. auferas (omnes noxas) . i. om̄ia peccata ⁊ vicia) vt lauderis in perpetuum ore canentiū te) id eſt laudantium.

Splendor paterne glorie de luce lucem proferens lux lucis ⁊ fons luminis dies diem illuminans

Splendor paterne. ⁊c. Materia huiꝰ hymni eſt patris ⁊ filij ⁊ ſpiritusſancti credulitas. ⁊ ꝙ tm̄ pater ſit in filio. ⁊ filius in patre. ⁊ ſpiritusſcūs procedens ab vtroq;. Et ꝑ iſtam credulitatē rogamꝰ ip̄m vt confirmet. i. cōcedat nobis grām. et vt ſit nobis cibus et potus in celeſti patria. O xp̄e qui es (ſplendor paterne glorie) . i. patris tui celeſtis. quia xp̄s ꝑ patrē ſuum glorificatur (ꝓferens lucē) . i. ſpiritū ſanctū de luce. i.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

de parte vel proferens(manifeſtans lucem) id eſt te ipſum eternā lucez
venientem in hunc mundū de luce paterna(O lux)id eſt filius (lucis)
id eſt patris ⁊ fons ⁊ origo luminis vel ſpūſancti.ſupple tu es(dies illu-
minans diem)id eſt illos quos p̄dicatione apoſtoloꝝ vis illuminari
Tunc ibi (Veruſqz ſol) Et tu o chriſte qui es verus ſol (illabere).i.

Ver uſqz ſol illlabere. micans nitore perpeti. iubarqz ſancti ſpiritus infun de noſtris ſenſibus. Votis vocemus te. patrem perhennis glorie. patrem potentis gracie. culpā releget lubricā Informet actus ſtrennuos: dentē re tundet inuidi. caſus fecūdet aſperos donet gerendi gratiam. Mentē gu- bernet et regat. caſto fideli et corpore fides calore ferueat. fraudis venena neſciat Chriſtusqz ſit nobis cibus potuſqz noſter ſit fides. leti bibamus ſobriam ebrietatem ſpiritus

deſcende (micans nitore ꝑpeti) id eſt perpetuo lu
mine virtutū(⁊ infūde)
id eſt immitte (iubar).i.
ſplendorē(ſpūſancti no-
ſtris ſenſibus).i. noſtris
mentibꝰ. vt non ſolū vo-
cemus te filiū ſed patrez
Tunc ibi(Votis vo-
cemus) Et nō ſolū dici
mus te filium.ſed(votis
vocemus) id eſt cognoſ-
cimus(te patrez perhen-
nis glorie(id eſt perpetue
quia infinita erit. Et qꝛ
vocemꝰ te vt pater (po-
tentis gratie releget).i.
recolligat vel mittat in
exiliū(culpā lubricaz).i.
libidinē. que facit homi-
nez cito labi de bono ad
malū Tūc ibi.(Infor
met actꝰ) Dixi vt inuo
cemus vt pater (infor-
met)id eſt ꝯponat(actus ſtrennuos) id eſt honeſtos ſcꝫ bonas operatio
nes.⁊(retundet)id eſt frangit(dentem)id eſt fortitudinem(inuidi)id ē
dyaboli.Et queadmodū aliquis mordet eſcam.ita dyabolus mordet ⁊
ſeducit chriſtianos inſtigando eos ad mala opera.⁊(fecundet id eſt faci-
at proſperos(caſus noſtros aſperos)ſcꝫ caſtigando nos ſepiſſime faciant
fecundare.ſupple chriſtus(donet nobis gratiam gerendi)id eſt pacien-
di eoſdem caſos aſperos Tunc ibi (Mentem gubernet) Modo con-
uertit ſe ad fideles.quaſi diceret.merito filius dei infundit nobis iubar
ſancti ſpiritus.quia ille multum vtilis eſt nobis vt (gubernet) id eſt re-
gat et diſponat(mentē) id eſt animam noſtram eam caſtam conſeruan-
do et in fide catholica(fideli corpore) .i. ſancte ecclesie. vt (fides noſtra
ferueat(id eſt ardeat.in (calore) ſcꝫ charitatis vel amore ſpiritusſuancti
et (neſciat) .i. ignoret(venena)id ē hereſes(fraudis)id eſt maligni ſpi-
ritus Tunc ibi (Chriſtuſqz nobis ſit) Ut mens ſit nobis neſcia frau
dis(chriſtus ſit nobis cibus).id eſt.predicatio dei que ſaciat nos in chari
tate et in dilectione proximi.vt cibus ſatiat corpus.et hac ita comeſtione
id eſt predicatione.habeamus(potum) id eſt fidem . Fides eſt charitas

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

predicationis(q̄z)pro et(chriſtus eſt cibus celeſtis.ꝛ fides)ſcꝫ catholica ſit(noſter potus.leti).i.alacres vel hilares(bibamus ſobriam ebrietatem)ſcꝫ infuſionē ſpiritusſancti.vt nos ſeruet a peccato. Ebrietas em̄ ſpūs ē ſobria.i.modeſta et temperata.qꝛ homines inflāmat amore dei et reſeruat ab amore peccati.qꝛ ſicut ille q̇ ebrius eſt vino omnia tradit obliuioni nec recordatᷣ quicq̄ꝫ ſic qui plen⁹ ē ſpiritusſancto vl' gratia ſpiritusſancti om̄ia mūdana obliuiſcitur

Letus dies hic tranſeat.pudor ſit vt diluculum.fides velut meri dies.crepuſculum mens neſciat
Amor curſus prouehit.aurora totus prodeat:in patre totus filius.ꝛ totus in verbo pater

Tunc ibi.(Letus dies. Hic dies) id eſt preſens vita(letus tranſeat)id ē extermine tur.qꝛ letus dies.ſcꝫ xp̄s veniet ad nos.et(pudor) id eſt caſtitas ſeu verecūdia(ſit vt diluculū)id eſt vt aurora luceat(fides ſit velut meridies).i.ferueat amore ſpūſſancti. quia meridies feruet.et (mēs crepuſculū neſciat id ē pctm̄ ignoret qꝛ crepuſculum eſt lux inter diem ꝛ noctē Tunc ibi(Amor curſus.Amor) id eſt pater(prouehit curſus)id ē ducit filium ſuū ad iſta inferiora(aurora prodeat)id eſt manifeſtat(totus)ſcꝫ in ſubſtantia deitatis.quia filius in ſubſtantia deitatis totus eſt in patre(et pater totus eſt in verbo) id eſt in filio.quia totus vnus eſt deus

Immenſe celi cōditor.qui mixta ne ꝯfunderet.aque fluēta diuidens.celum dediſti limitem

Immenſe celi. Materia huius hymni ē.vt homines diuidant ſe a malis opibus et adhereant bonis.qꝛ queādmodum chriſtus aquas ab aquis in ſecunda feria ſeparauit.patrem in terra relinquendo.ꝛ patrem in celo attrahendo ꝓpter nimietatē aque.et hoc ideo quia terra ꝯfuſa erat ꝛ vt calor ſolis diſſiparet res mūdanas.ita intendit diuidere mentes noſtras a malis operibus. ¶ Sed queritur cur partem attulit ad celum. Dicitur ꝙ ꝓpter elementū ignis.quia niſi autor nature interpoſuiſſet aliqđ elementū terra nō ita leuiter poſſet inhabitari. Et ſi queratᷣ qualiter aque manent ſuper ignem Dicit beatus Auguſtin⁹ ꝙ fortitudo ignis aquam coagulat ꝛ coartat ꝛc. Item queritᷣ.ſi celū mobile ē rotundū.quomodo aque manent ſurſum. Ambroſius dat de hoc exemplū.qꝛ multa corpora exterius ſunt rotūda que interi⁹ ſunt quadrata.ꝛ ſic forte poteſt eſſe celum Celeſtes namqꝫ nature ignee ſunt vnde ſpiritus dicitur purus ether.quia rogus id eſt ignis niſi vnda ſuperior et inferior temperaret totā terram incenderet ꝛ ruptā in puluerem diſſiparet.ꝛc. ¶ Conſtrue.O chriſte(ꝯditor immenſe celi(id ē ſine menſura.ꝛ o chriſte ſupple qui es(diuidens fluenta aque)id eſt aq̄rum curſus(ne mixta)id eſt confuſa(confunderet)id eſt deſtrueret ſuꝑ faciem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

terre) id eſt confuſionem faceret (celum dediſti limitem (id eſt terminū inter aquas ſuperiores ⁊ inferiores Tunc ibi. (Firmans locum) Supple tu es (firmās locum) ſcꝫ inter aquas celeſtes ⁊ inter aquas terreſtres (celeſtibus).i.angelis aquis.et (ſimul riuulis terre).i. fluminibus vel peccatoribus (vt vnda) id eſt aqua (temperet) id eſt moderet.

Firmamus locum celeſtibus ſimulqꝫ terre riuulis: vt vnda flāmas temperet· terre ſolum ne diſſipet. Infunde nūc pijſſime donū perhennis gratie fraudis noue ne caſibꝰ nos error atterat vetus Lucem fides inueniat ſic luminis iubar ferat: hec vana cūcta terreat hanc falſa nulla cōprimant

Onſors paterni luminis lux ipſe lucis ⁊ dies noctem cenando rumpimus. aſſiſte poſtulantibus Aufer tenebras mentium. fuga cateruas demonū. expelle ſomnolentiam ne pigritantes obruat

(flammas) id eſt ignem firmamenti (ne flamme diſſipent ſoluꝫ terre) id ē ſoliditatē terre. Tunc ibi (Infunde nūc pijſſime) O tu (pijſſime infūde nūc) id eſt in preſenti vita. (donum perhennis gratie) id eſt ſpūſſancti. (ne error (ſcilicꝫ idolatrie vel originale peccatum. (vetus) id eſt antiquuꝫ (atterat) id eſt conterat. (nos caſibus noue fraudis) id eſt hereſis vel dyaboli. Nouū dicitur originale peccatum. quia primum erat peccatum.

Tunc ibi (Lucem fides inueniat. Fides noſtra inueniat lucē).ſ.tuā o tu chriſte. et inueniēdo ferat iubar) id eſt ſplendorem ſpūſſancti (luminis) id eſt chriſti. et ferendo iubar tribuat ſe nobis (hec) ſcꝫ fides (terreat cuncta vana) id eſt cunctam prauitatem hereticam (nulla falſa cōprimant) id eſt deprimāt (hanc) ſcꝫ fidem.

Onſors paterni luminis) Materia hꝰ hymni ē ſurrectio noctis quia ſicut nos ſurgendo rumpimus noctem. ita chriſtus ſurgendo rupit mortem. id eſt vicit peccatū. vel ſicut dies adueniens noctis vmbras effugit. ſic adueniente vero lumine. chriſtus viciorum. id eſt peccatorum tenebras cōpulſit ⁊ ſic totum mūdum illuminauit. Cōſtrue. o chriſte (ꝯſors) id ē equalis vel ꝯſcius eius nature. quia eſt pater. qꝛ vnuꝫ eſt lumen patris et filij ⁊ ſpiritusſancti (paterni luminis) o tu chriſte ſupple tu es (lux) id eſt filius (lucis) id eſt patris (⁊ dies) ſcꝫ dierū omnium luminum (rumpimus noctem) id eſt peccatum (canendo).i. laudādo te. et ideo (aſſiſte poſtulantibꝰ) ſcꝫ tecum precibus Tunc ibi. (Aufer tenebras mentium) ſupple o chriſte (aufer) id ē remoue (tenebras) id eſt ignorātias (mentium) ſcꝫ noſtrarum (fuga cateruas demonum) id eſt acies malignoꝝ ſpiritū (expelle).i. reijce (ſomnolentiam).i. anime

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

pigritiam (ne illa ſomnolentia) id eſt peccatoꝝ dormitio (obruet) .i. precipitet (pigritantes) id eſt in peccatis permanētes. Tunc ibi (Sic chriſte nobis (Sic) id ē taliter. o (chriſte indulgeas) .i. miſeraris (omnibꝰ credentibus nobis. vt qđ precinentes (id eſt laudantes (pſallamꝰ) id eſt laudamus ſcʒ ore ⁊ corde. qr (vt pro ſit exorantibꝰ) id eſt proficiat nobis deprecantibus

Sic chriſte nobis omnibus. indulgeas credentibus. vt proſit exorantibꝰ qđ precinentes pſallimus

Ales diei (Materia huius hymni ē exhortatio chriſti ad nos. vt ſurgamus a vicijs. et adhereamus virtutibus. Et premittit exemplum alietis .i. galli. Sicut em̄ gallicantus nos excitat vel vocat lucente die. ſic chriſtus excitat mentes noſtras et vocat nos ꝑ ſcripturas ſacras prenūciās ꝙ eſt venturꝰ iudicare ſuꝑ iuſtos et iniuſtos. Unde bene dicit̄. Surgite ⁊ vigilate quia neſcitis diē neqʒ horam ⁊c. (Ales) id eſt gallus (nuncius diei precipit) id eſt predixit (lucem) id eſt diem. nobis (propinquam. chriſtus excitator mentiū) ſcʒ noſtrarum (vocat nos iam ad vitam) id eſt nunc vocat nos ad ſe.

Ales diei nūcius. lucem propinquā precinit. nos excitator mētium iam chriſtus ad vitam vocat

Auferte clamat lectulos. egros ſopore deſides. caſtiqʒ recti ac ſobrij. vigilate iam ſum proximus. Jheſum ſciamus vocibꝰ: flentes precantes ſobrie intenta ſupplicatio dormire cor mundum vetat. Tu chriſte ſomnum diſcute. tu rumpe noctis vincula. tu ſolue peccatū vetus: nōnūqꝫ lumen ingere

Tunc ibi (Auferte clamat) Chriſtus (clamat) id eſt vocat et precipit nobis. (auferte) id eſt relinquite (lectulos. o deſides) id eſt o pigri. ſupple relinquite lectulos (egros) id eſt carnalitatem (ſopore) id eſt peccato. et (vigilate caſti) id eſt non petulantes (recti) id eſt non tortuoſi (ſobrij) .i. non ebrij. Et bn̄ debetis facere hoc. qr ſupple ego chriſtus (iam proximus ſum vobis) .i. propinquus Vel ſm̄ aliā lr̄am. o (caſti) ſcʒ anima ⁊ corpore. ⁊ o (recti) verbo et opere. ⁊ o (ſobrij) id eſt temperati cibo et potu (vigilate quia iam ſum proximus) Tunc ibi (Jheſum ſciamꝰ) Et qr xp̄s eſt ꝓximus. o fr̄es (ſciamus) .i. ꝯgnoſcamꝰ (iheſum) dico (flentes) .i. triſtātes. et p̄cantes illū ſobrie) .i. ſine oī feditate. q̇a (intenta ſupplicatio) .i. aſſidua dep̄catio (vetat cor mūdū dormire (.i. ꝑmanere in pct̄ō Tunc ibi (Tu chriſte) O (tu xp̄e diſcute) .i. diſſipa vel diuide (ſomnū) id eſt peccatum ſeu dyabolum (ne nos decipiat. ⁊ tu rumpe) .i. diuide (vincula noctis) id ē laquei dyaboli vel penas inferni que dicūtur nox vt nos non decipiant. o hō (tu ſolue peccatū vetus) id ē

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

originale.ꝛ (ingere) id eſt immitte(nouum lumen) id eſt ſpiritū ſanctū qui merito dicit̄ nouū lumen. qꝛ eijciendo a nobis vetera nos renouat.

Elluris ingens conditoꝛ) Materia hui⁹ hymni eſt depꝛecatio quam facimus ad deum. quia ſicut deus pater fecit celum ꝛ terram. ꝛ diuiſit ſuperioꝛa ab inferioꝛib⁹. ita ſua pietate noſtra peccata dimittet. Et ſicut dedit terram immobilez vt daret fructum gratū ita faciat mēbꝛa noſtra acceptabilia ad fructificandum et ſeruienduz ſibi

Elluris ingens conditoꝛ mundi ſolum qui eruens. pulſis atqꝫ moleſtijs. terram dediſti immobilem Ut germen aptum pꝛofe rens ful uis. decoꝛa floꝛibus fecunda fructu ſiſteret. paſtumqꝫ gratum redderet. Mente peruſte vulnera: munda vigoꝛis gratia. vt facta fletu diluat motuſqꝫ pꝛauos atterat: Juſſis tuis ob temperet. nullis malis appꝛoximet. bonis replere gaudeat. et moꝛtis actum neſciat

¶ Conſtrue. O (ingens) id eſt magn⁹)conditoꝛ telluris) id eſt factoꝛ totius oꝛbis(qui eruens) id eſt diuideus (ſolum mundi)id eſt terraz (ab aquis)ſcꝫ ab inferioꝛib⁹ꝛ ſuperioꝛib⁹(atqꝫ)ꝑ et(dediſti terram immobilem)id eſt terraz ſtabilem.et hoc(pulſis moleſtijs)id eſt elementis que valde moleſta erant duz intermiſcerentur confuſis id eſt.ſimul mixtis

Tunc ibi. (Ut germen aptum pꝛoferens) ſupple terra(pꝛoferens)id eſt pꝛoducens(germē aptum)id eſt fructum ꝯgruum hominib⁹.ꝛ(vt ſiſteret)id eſt permaneret (fecunda)id eſt fructuoſa(fructu) ſcꝫ acceptabili.ſupple illa terra.(decora)id eſt ſpecioſa eſt(fuluis floꝛib⁹)id eſt rubeis et albis floꝛibus) qꝫ pro et(gratum paſtum)id ē cibum ſeu nutrimētum acceptabilem (redderet) id eſt ꝯcederet tam hominib⁹ ꝙ̄ pecudibus. Et ergo omnis homo tenetur ſumma diligentia ad laudandum deum

¶ Nūc ibi(Mentis peruſte vulnera) O chꝛiſte(munda).i.purga (vulnera)id eſt peccata (peruſte mentis) id eſt maculati ſeu viciati hominis.et hoc dico (gratia vigoꝛis) id eſt mediante gratia ſpiritus ſancti. (vt diluat)id ē emūdet(facta) id eſt malefacta ꝛ peccata cōmiſſa(fletu) id eſt coꝛdis gemitu.ꝛ (atterat) id eſt auertat ꝛ refrenet (pꝛauos mot⁹) id eſt malas inclinationes ab omni actu illicito

¶ Tunc ibi (Juſſis tuis ob temperet) ſupple vnuſquiſqꝫ peccatoꝛ (ob temperet) id eſt aptet ſe ꝛ obediat(iuſſis tuis) id eſt mandatꝭ vel pͤceptis tuis.ꝛ ſupple aliquis hō (nullis malis) id eſt nō vllis ſcꝫ operib⁹ malis(appꝛoximet) id eſt accedat.ſed (gaudeat) id eſt letetur(repleri) id eſt adimpleri(bonis) ſcꝫ operib⁹(ꝛ neſciat id eſt nō cognoſcat(actum moꝛtis) id eſt moꝛtale peccatū.a quo ſe vnuſquiſqꝫ abſtinere tenetur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

O'rum creator optime) Materia huius hymni eſt inuocatio auxilij diuini. vt deus dignetur criminibꝰ noſtris ignoſcere. vt ſicut ſurgimus de lecto ⁊ rumpimus noctem. ſic chriſtus rumpat peccata noſtra ⁊c. Conſtrue O optime creator oim rerū . et o rector noſter aſpice nos) id eſt reſpice sc oculis miſericordie. ⁊ nos (libera a quiete noxia). i. mala. q꞉ q̄ carnē delectant mala ſunt ſancte anime. et ſupple libera nos (miſeros ſopore) id eſt peccato. quia peccādo miſeri ſnmus

¶ Tunc ibi. (Te ſancte chriſte poſcimus) Ideo (poſcimus) id eſt depcamur (te ſancte chriſte (ignoſce) id eſt parce (criminibꝰ) id eſt oibus peccatis noſtris . et ergo q꞉ peccauimꝰ (ſurgimꝰ) ſcz de virtute in virtutez et ad cōfitendum) sc tibi peccata (rumpimus moras) id eſt impedimenta (noctis) id ē dyaboli

Tunc ibi (Mentes manuſqz tollimus) id eſt ſubleuamꝰ (mentes) id eſt cogitatiōes (et manus) id eſt opationes (ſicut nouimꝰ pphetaz ſcz dauid (precipit) id eſt iubet (nobis gerendū). i. faciendū ⁊ ſurgendū noctibꝰ dicens. Media nocte ⁊c. (Paulus cenſuit). i. in ſcripturis ſuis indicauit dicens. Hora eſt nos iam de ſomno ſurgere (geſtis) id eſt factis ſuis. q꞉ paulus de nocte laborabat ⁊ in die predicabat Et nota q paulus plus laborabat ceteris apoſtolis . q꞉ in nocte cophinos faciebat vnde victualia habuit. et quod ſupererat pauperibꝰ erogabat. ¶ Tunc ibi. (Uides malum quod geſſimus) Et qui es creator omniū rerū (vides malum quod geſſimus) id eſt facimus. et quia vides ideo (pandimꝰ occulta noſtra) id ē manifeſtamus peccata. ſcz per cōfeſſionez (gementes) id eſt ſuſpirantes (fundimꝰ tibi preces). i. orōnes. et ideo (dimitte). i. dona nobis veniā. de hoc (qd peccauimꝰ) id eſt cōmiſimus

Erum creator optime . rectorqz noſter aſpice . nos a quiete noxia merſos ſopore libera. Te ſancte chriſte poſcimus ignoſce tu criminibus. ad cōfitendum ſurgimus : moraſqz noctis rumpimus. Mentes manuſqz tollimus prophetam ſicut nouimus . nobis gerendum precipit . pauluſqz geſtis cenſuit Uides malum quod geſſimus occulte noſtra pandimus preces gementes fundimus: dimitte qd peccauimus

Ox ⁊ tenebre ⁊ nubila. confuſa mundi et turbida . hic intrat albeſcit polus . chriſtus venit diſcedite

Ox ⁊ tenebre) Materia huius hymni eſt exclamatio quam facimus ꝯtra dyabolū. et imploratio auxilij dei vt diuerſitas peccatorum et eorūdem enormitas a nobis recedant. ¶ Conſtrue

O(nox) id ē o dyabole ⁊c. Itē nox multis modis accipit. aliqñ pro ira aliqñ pro tpe. aliqñ pro dyabolo. ⁊ aliqñ pro obſcuritate. Et notate q̄ iō illa nomia. ſcz nox tenebre ⁊ nubilia poſuit. ad tenendū. qr tenebrarum terrores voluit p illa exprimere. ideo (o tenebre). i. peccata(⁊ nubila). ſ. diſcordie hereticoꝝ. ⁊ (turbida mūdi). i. turbationes et ſeditiones) confuſa) id eſt permixta (diſcedite) id eſt recedite. quia ſicut nox diē ⁊ ſicut

Caligo terre ſcinditur percuſſa ſolis radio. rebuſqꝫ iā color redit vultu nitenti ſideris. Te chriſte ſolum nouimus. te mente pura et ſimplici flendo et canēdo queſumus. intende noſtris ſenſib⁹. Sunt multa fuſcis illita. que luce purgentur tua. tu lux eoy ſideris vultu ſereno illumina

Celi deus ſanctiſſime qui lucidum centrū poli candore pingis igneo. augens decoro lumine

columba accipit rem fugit. ſic peccatum iuſticiā et dyabolus chriſtum fugit. Recedite inquam et operamini. quia(lux) id eſt chriſtus(intrat)ſcilicz mentes fideliuz(polus) id eſt corpus(albaſcit) id eſt niteſcit. ſcz bonis operibus. ⁊ ſic bene et ſancte viuendo chriſtus intrat corda noſtra Tunc ibi (Caligo terre ſcindit.) Caligo terre) id eſt obſcuritas noſtra. vel ſecretum hereticorum(ſcinditur) id eſt diuidit. et hoc dico (percuſſa radio ſolis id eſt diuino verbo. et(calor) id eſt vigor ſpiritusſancti. qui ſcilicet receſſit propter preſentiam tenebrarum (iam redit) id eſt reuerſus eſt(reb⁹). i. corporibus ⁊ animabus noſtris(vultu nitenti ſideris). i. ſplendore ſpiritusſancti qui eſt verus ſol Tunc ibi. Te chriſte ſolum nouimus ¶ O(xp̄e nouimus te ſolum)ſcz redēptorem ⁊ illuminatorem ergo(te) et nō alium(pura mente ⁊ ſimplici). i. ſine hypocriſi(queſumus (flēdo) ſcz peccata noſtra (⁊ canendo). i. laudando te de beneficijs tuis(intēde) id eſt prebe aſſenſum(noſtris ſenſibs) id eſt intentionibus. Tunc ibi. Sunt multa) Multa id eſt multe virtutes(ſunt illita nobis. i. iuncta vel vncta (fuſcis) id eſt nigris colorib⁹. Fuſcus color dicitur falſus color qui mixtus inter alios colores offuſcat nos (que) ſupple mala (purgentur tua luce) id eſt tuo ſplendore. bene dico (tua luce) qr o (tu chriſte es (lux eoy ſideris) id eſt orientalis ſcz patris. et ideo nos (illumina ſereno vultu) id eſt claritate ſpiritusſancti.

Celi deus) Materia huius hymni eſt laus quam pſona voce ſcz corde ⁊ opere tenemur deo pſoluere. qr ad vtilitatez noſtrā omnia produxit. ſcz celum ⁊ terram ⁊ multa alia Nam pmo fecit celum ⁊ terrā. poſtea mare. deinde ſolem ⁊ lunam ⁊c. rogamus ergo vt ad brauium ſue remuneratōis nobis omnis dimittendo peccata nos ad ſui amoris gratiā faciat puenire O (ſanctiſſime deus celi. qui pingis. id eſt

decoras(lucidum poli centrum) id eſt ſpacium vel punctū poli ſeu zodi
acum per quem ſigna decurrunt. Item zodias animal interpretatur
Centrum vero eſt medietas ſpere. ſed hic poſuit centrū pro toto celo(ig
neo candore) id eſt ſplendore(augens decoro lumine) ſcȝ cū pictura pla
netarum et diuerſarum ſtellarum Tunc ibi(Quarto die ⁊c.)

Quarta die qui flammeam ſolis ro-
tam cōſtituens lune miniſtrans ordi-
nem: vagos recurſus ſiderum Ut no
ctibus vel lumini direptionis termi-
num. primordijs et menſium ſignum
daret notiſſimum: Illumina cor ho
minum. abſterge ſordes mentium. re
ſolue culpis vinculum. euerte moles
criminum

Nox atra rerū contegit terre ca-
loris omnium. nos confitentes
poſcimus. te iuſte iudex cordium

Supple tu qui es (cōſti-
tuens totam ſolis flāme
am)(id eſt ardentē) quar
to die)
Notandum ꝙ ꝑ qua-
tuor dies mundus ſine
ſole permanſit. q̇a prima
die facta eſt angelica crea
tura. Secūda die factuȝ
eſt celum et aer. Tercia
die facta ē terra et aqua.
Quarta die factus ē ſol
et luna Quita auteȝ die
facti ſunt piſcis et aues.
Sexta vero die facta ſtꝫ
animalia et homines. Et
tu ſupple es(miniſtrans
.i. tribuens(ordinē lune
et vagos ſiderum recur-
ſus) .i. varios curſus. qꝛ
ſtelle non ſemper currūt
eodem curſu. vel dicitur
q̄tum ad planetas. nam planetarum vagus eſt curſus. qꝛ aliꝰ eſt curſus
ſolis. alius lune. alius ſiderum ⁊c. Tunc ibi (Ut noctibus Et qua
re fecit deus predicta. vt luna(daret terminum direptionis) id eſt ſepa-
rationis ſeu diuiſionis(noctibus vel lumini) id eſt diei(vt daret notiſſi-
mum) .i. certiſſimum(ſignum primordijs) id eſt principis(menſiuȝ)
quia menſis habet triginta dies parum plus vel minus ⁊c.
Tunc ibi. (Illumina cor hominū. Et quia tu feciſti hec oīa(illu-
mina cor hominum ⁊ abſterge) .i. munda (ſordes) id eſt prauas cogita
tiones(mentium) .ſ. noſtrarum. ⁊ (reſolue vinculū culpis) .i. peccatis. ⁊
(euerte moles criminum) .i. magnitudines peccatorum.

Nox atra) Materia huius hymni eſt rogare deum vt ip̄e caligi-
nem mentis ⁊ corporis a nobis expellat. Rogamus etiaȝ in hoc
hymno clemētiam omnipotentis dei vt nos defendat et prote-
gat ab antiquo hoſte ſcȝ dyabolo. ⁊ expellat intrinſecaȝ obſcuritatē men-
tis ⁊ corporis. ⁊ vt dignetur nobis ſui luminis claritatem ꝯcedere reſer-
uando nos a peccatis Construe(Atra nox) id eſt dyabolus vel pec-
catum (cōtegit) .i. obtenebrat (calores) id eſt illuminatōes(omniū re
rum terre. Nā ob hoc nō neceſſe eſt nec etiā vtile ibi morari vbi ſcimꝰ ꝙ
noctis obſcuritas oīa contegit. calores herbaꝝ ⁊ ceteraruȝ rerum in ſuis

pꝛofundis tenebris obducit ⁊ ſepelit. Sed cū hoc ꝙ nūc lucem ſideris habeamus in mēte. ⁊ hoc in medijs noctibꝰ.i.cū mundus ſedet in tenebris et plus creſcunt incendia carnis. tunc ſurgamꝰ ꝯfitentes deum .ſ. iudicē cordium noſtroꝝ Rogamus ergo iudicem. vt auferat a nobis caligineꝫ peccatorum. et det nobis ſue gracie dulcedinē. et ideo (nos tibi ꝯfitētes) peccata noſtra (poſcimꝰ te).i.rogamꝰ ea que ſunt vite ſcꝫ miſericordiam Tunc ibi. Tu auferas O iuſte iudex cordium.i. aīaruꝫ noſtrarum (auferas (id ē deleas (piacula) .i. grauia peccata. ⁊ (abluas).i.purges (ſordes) .i. ſuggeſtiones dyabolicas que punguntur nos q̄ ꝑ et (o chꝛiſte dones) id ē tribuas (gratiam) ſpūſſancti. et ad quid (vt crimina id eſt peccata (arceātur) expellantur a nobis Tūc ibi. Mens ecce ⁊c. Dico ꝙ expellantur crimina. ⁊ quare. quia (ecce impia mēs).i.aīa peccatrix (toꝛpet).i.pigreſcit (quā) sc mentem (culpa noxia). id eſt mala (mordet). id ē pungit. ⁊ mens (geſtit) id ē cupit (tollere id eſt depellere a ſe (obſcura).i.pctā. et geſtit.i. cupit (q̄rere te) sc criſtū

Tu auferas piacula. ſoꝛdeſqꝫ mentis abluas: doneſqꝫ chꝛiſte gratiam: vt arceantur crimina

Mens ecce toꝛpet impia. quā culpa moꝛdet noxia. obſcure geſtit tollere. ⁊ te redemptoꝛ querere

Repelle tu caliginem. intrinſecus q̄ꝫ maxime. vt in beato gaudeat ſe collocari lumine

Lux ecce ſurdit aureo pallens fatiſcat cecitas. q̄ noſmetipſos in pꝛeceps diu erroꝛe traxit deuio

Hec lux ſerenū conferat puroſqꝫ nos pꝛeſtet: ſibi nihili loquamur ſubdolū voluamus obſcurum nihil

(o redemptoꝛ.i.iheſu ſaluatoꝛ Tunc ibi Repelle tu Et qꝛ mens geſtit te querere tu (repelle).i.remoue (intrinſecus).i.ex anima (caliginem).i.cecitatem peccatoꝛuꝫ (q̄ꝫ maxime).i.pꝛecipue. vt ipſa mens (gaudeat ſe collocari in beato lumine).i.in eťna beatitudine.ſ.in regno celoꝝ

Lux ecce ſurgit. Hymnus iſte ꝯtinetur in ſupioꝛi hymno. ſed intentio verſus eſt hec. ne ſcꝫ oculi peccent. Hic ponitur anapeſtus pꝛo ſpondeo. ⁊ ſpondeus ſecundo loco ponitur pꝛo iambo. Nox vſqꝫ modo texit coloꝛes terre. ſed modo diſcedit. quia (ecce lux aurea).i.euangelica p̄dicatio (ſurgit) in coꝛda noſtra. ⁊ ideo (om̄is cecitas pallens).i.dyabolus (fatiſcat).i.euaneſcat (que) cecitas (traxit.i.duxit (noſmetipſos in pꝛeceps).i.in ruinam vel in pꝛecipitium (diu).i.multum (deuio erroꝛe)

Tunc ibi. (Hec lux ſerenum) Dicit ꝙ lux ſurrexit. ⁊ ideo (hec lux ꝯferat).i.donet nobis (ſerenum).i.virtutem ſpirituſſancti. ⁊ (p̄ſtet nos

puros).i.mundos ab omni peccato(ſibi).i.ad honorem ſuū.⁊ hoc ſic(lo
quamur nihil ſubdolum).i.nihil deceptorium(⁊ nihil voluamus obſcu
rum).i.nullū cogitemus peccatum Tūc ibi. Sic tota ⁊c. Tota di-
es).i.totum tempus vite noſtre(decurrat ſic)ſcȝ non loquēdo ſubdolū
(nec lingua mendax ſit)
.i.non dicat mendacium
(nec manus peccent).i.
non faciant aliquid mali
(nec oculi lubrici peccēt)
ſcȝ non videndo illicita.
(nec noxa).i.culpa cor-
ruptionis(inquinet)vel
polluat(corpus)noſtrū
Tunc ibi.(Specula-
tor aſtat Et nolite pecca
re.quia(ſpeculator)id eſt
domin⁹(aſtat)id eſt proſ
picit(nos deſuꝑ)id ē de
celo(omnibus diebus)
id eſt quotidie.qȝ pro et
(et proſpicit).i.a longe
videt(noſtros actus).i.
noſtra opera(a prima lu
ce(id eſt a natiuitate.et
(vſqȝ in veſperum)id eſt
vſqȝ ad finem vite noſtre

Sic tota decurrat dies. nec lingua
mendax. nec manus. oculi nec peccēt
lubrici. nec noxa corpus inquinet
Speculator aſtat deſuper: qui nos
dieb⁹ omnib⁹ actuſqȝ noſtros ꝓſpicit
a luce vſqȝ in veſperum

Magne deus potentie. qui ex
aquis ortū genus partim re
mittis gurgiti. partim leuas in aera
Diuerſa lympis imprimens. ſubuec-
ta collo irrigans. vt ſtirpe vna prodita
diuerſa rapiant loca

Magne deus ⁊c. In hoc hymno ꝯtinet̄ opus qd̄ deus fecit in quin
to die.quia tunc creauit piſces ⁊ aues ex aqua . et īpoꝝ que ex aq̄ fe-
cit miſit ꝑtem gurgiti.i.mari.ſ.piſces.⁊ ꝑtem leuauit in aera.ſ.aues Cre
auit quoqȝ cete grandia benedixitqȝ eis dicens Creſcite ⁊ multiplicami
ni ⁊ replete aq̄s maris.aueſqȝ multiplicentur ſuꝑ terram . et ſic piſces et
aues orti ſunt ex aqua . ſed quia aues non comedunt̄ omni tēpore ſicut
piſces.qd̄ ideo ſit quia aues per coitum generantur ſicut et nos.qd̄ non
eſt in piſcibus Vel quia aues ſunt calidioris nature q̄ȝ piſces. Intendit
etiā autor rogare deū. vt nos qui ſumus ablati et mundati in ſacro bap-
tiſmate ab originali crimine.ſic ſeruet nos vt neſciamus lapſus criminū.
et vt dyabolus non deprimat nos ꝑ criminalia peccata . et hoc eſt qd̄ dt
(O deus magne potentie).i.poteſtatis(qui remittis genus).i.piſces et
aues.genus dico.(ortum ex aquis)baptiſmatis(ſed ꝑtim gurgiti)id eſt
mari ſcȝ inferno.vt piſces.i.malos homines.⁊(leuas)id ē ſubleuas)par
tim in aera(.i.in regnum celoꝝ.vt aues.i.bonos homines . quaſi diceret
ſicut in aere aues collocaſti.ita in celo homines ſanctos diſpoſuit . Tūc
ibi. Diuerſa limphis ⁊c. O tu deus(imprimens)id eſt ſubmer-
gens(diuerſa)id eſt deorſum merſa vt piſces .i. malos homines(lym-
phis)id eſt aquis infernalibus(et irrogans)id eſt ſubleuās(ſubuecta)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

id eſt ſurſum vecta vt aues id eſt bonos homines(collo)id eſt capite(ꝓ
dita)id eſt orta(vna ſtirpe) id eſt vno baptiſmate renati (rapiant) id eſt
accipiant(diuerſa loca).i.diſtinctas manſiones. ſcʒ aerem et aquā .i. vi-
tam eternam vel eternā damnationem Uel (diuerſa loca).i. varia ha-
bitacula in celo.quia manſiones multe ſunt in regno celoꝝ iuxta diſtin-
ctos gradus beatoꝝ̄. q2
quilibet ſanctorū homi-
num ſpecialē habet locū
vel graduʒ leticie in celo
iuxta bona opera ſua. q̄
fecit in hoc mūdo. Tunc
ibi. Largire cunctis
Et tu qui omnia feci-
ſti (largire) id eſt tribue
(cunctis ſeruulis).i.om-
nibus famulis tuis (neſ-
cire).i.non ſentire (lap-
ſus criminū).i.caſus pec-
catorum. que dimiſſa ſtʒ
in baptiſmo quos ſeruu-
los vnda) id eſt effuſio
(ſanguinis tui mūdat)
.i.lauat a peccatis(nec)
pro et non(et largire ſer-
uulos tuos non ferre).i.
non pati(tedium mor-
tis).i.penam dyaboli
Tunc ibi Ut culpa

Largire cunctis ſeruulis: quos mun-
dat vnda ſanguinis. neſcire lapſus cri
minum. nec ferre mortis tedium
Ut culpa nullum deprimat. nullū le-
uet iactantia. eliſa mens nec concidat
eleuata mens nec corruat
O trinitas vnitas. orbem po-
tenter qui regis attende laudū
cantica. que excubantes pſallimus
Jam lectulo cōſurgimus noctis quie
to tempore. vt flagitemus vulnerum
a te medelam omnium

Ad hoc largire(vt culpa).i.graue peccatum(non deprimat) id ē nō
aggrauet vel arguat (vllum)ſupple criſtianum(et iactantia) id eſt ſup
bia de bonis (non leuet).i.non extollat(vllū.⁊ mens)id ē anima(eliſa)
.i.leſa a peccato(non concidat) id eſt non incidat in deſperationē (nec)
pro et non(mens eleuata) id ē inflata per ſuperbiam (corruat).i. cadat
ſupple in eternam damnationem

O trinitatis. In hoc hymno autor nos hortat̄ de ſomno ſurgere.
et medelam vicioꝝ q̄rere. Intendit etiaʒ in hoc hymno ip̄am trini-
tatem laudare vel inuocare.per quā mūdus regitur.vt impleat nos ſuo
lumine. vt q̇cquid peccauimus fraude demonū. ip̄e xp̄s abſtergat celitꝰ
.i.de celo. ⁊ hoc eſt qḋ ḋt (O tu vnitas).i. o ſancte ſpiritus qui ꝓcedis a
patre ⁊ filio(trinitatis)ſcʒ ꝑſonaꝝ(qui regis).i.gubernas(portentur).i.
potentia tua(orbem).i.mundum(attende cātica laudū).i.hymnoꝝ(q̄)
ſᵉ cātica nos(excubātes).i. vigilantes(pſallimus).i.cātamꝰ. Tunc ibi
Jam lectulo. Nos(ꝯſurgimus iā lectulo).i. ex deſidia Lectus em̄ ḋr ab
electis ⁊ mollibꝰ herbis.ſup quas antiqui req̇ſcebāt(quieto tp̄e noctis)
et ad q̇d (vt flagitemus).i.rogemꝰ(a te medelā oim̄ vulneꝝ).i.pctōꝝ

Quo fraude quicquid. Quo prout. et vt poteſtas glorie tue.i. tue lau-
dis (abſtergat).i. abluat vel purget(celitus).i. diuinitus(illud) s^c pec
catum(quicquid)s^c vicioꝝ(delinquimus).i.committimus (fraude).i.
deceptione(demonum).i.dyaboloꝝ(in noctibus).i.in tenebris viciorū
Tunc ibi Nec corpus Nec ꝓ non et(ꝛ corpus noſtrum nō aſſit
.i.non ſit (ſordidum).i.pollutū vel fetidū(nec torpor).i.pigricia vel ma
licia(cordium noſtroꝝ in
ſtet nobis. et cōtagio).i.
macula criminis(non aſ
ſit nobis.ꝛ ardor ſpiritus
.i. amor vel gratia ſpiri-
tusſancti(non tepeſcat)
.i. non deficiat in nobis
Tunc ibi (Ob hoc
redemptor). Ut amor
tue gratie nō deficiat in
nobis(ob hoc)id eſt ꝓp-
ter hoc(o redemptor q̄-
ſumus). id eſt rogamus
te(reple nos) peccato-
res(tuo lumine)id eſt
tuo ſplēdore(per quod)
lumen (nō ruamus) nō
cadamus(nullis actibꝰ
.i.nullis peccatis)circu-
lis dierū).i.in reuolutio
nibus dierum

Eterna celi gloria.

Matera huiꝰ hym
ni eſt inuocatio ad criſtuz
filium beate virginis. vt
dignetur nobis ſuam mi
ſericordiā tribuere.dexte
ram porrigere. vt merea
mur corroborationem fidei ꝛ charitatis obtinere. et hoc eſt quod dicit
O chriſte tu exiſtens(eterna gloria) ſcz angelorū et beatorum hominuz
vel quia pater tuus celeſtis per te glorificatur.ꝛ (o beata ſpes mortaliū)
id eſt chriſtianorum hominū.et (o vnice celſi tonantis) id eſt celeſtis pa-
tris ſm diuinitatem.qꝫ ꝓ et(ꝛ o proles).i.o fili (caſte virginis).ſ.marie
s^c ſm humanitatem ſuā Tunc ibi. Da dexterā ſurgentibꝰ. O tu
chriſte(da dexterā).i.auxilium tuū nobis(ſurgentibꝰ) s^c a viciciis ꝛ ita
(mens noſtra).i.anima noſtra(ſobria).i.abſtinens(exurgat) ſcz ad lau
dem tuam(qꝫ ꝓ et)s^c mens(flagrans).i.ardēs (in laudem).i.in hōrem
(dei)omnipotentis(rependat).i.ꝑſoluat (debitas grates).i.grāꝝ actio-
nes in hymnis et canticis deo omnipotēti. Tunc ibi Natus refulget

Quo fraude quicq̇d demoniū in no-
ctibus delinquimus. abſtergat illud
celitus tue poteſtas glorie
Nec corpus aſſit ſordidum. nec tor-
por inſtet cordium. nec criminis con-
tagio tepeſcat ardor ſpiritus
Ob hoc redemptor queſumus: reple
nos tuo lumine: per quod dierum cir
culis nullis ruamus actibus

Eterna celi gloria beata ſpes
mortalium celſi tonantis vni-
ce caſteqꝫ proles virginis
Da dexteram ſurgentibus. exurgat
et mens ſobria flagranſqꝫ in laudem
dei grates rependat debitas

¶ Tuncibi (Natus refulget Lucifer).i.terra matutina (natus) id eſt chriſtus (refulget).i.ſplendet mũdo (qꝫ) ꝑ et (nũciat) ſcꝫ mũdo (ſparſam lucem).i.natam. vere nũciat.qꝛ (caligo noctiũ).i.obſcuritas diaboli (cadit) ſ^e in mũdo.⁊ ideo (lux ſancta).i.xp̄us ſua ſanctificatione (nos illuminet) id eſt corda noſtra illuſtret lumine ſpiritusſancti. ⁊c.

Natus refulget lucifer ſparſamqꝫ lucem nunciat. cadit caligo noctiuꝫ. lux ſancta nos illuminet. Manenſqꝫ noſtris ſenſibꝰ noctē repellat ſecli omni qꝫ fine diei purgata ſeruet pectora Queſita iam primuꝫ fides radicet noſtris ſenſibus. ſecunda ſpes cum gaudeat qua maior extat charitas

Laſmator hominis deus (qui cuncta ſolus ordinans) humū iubes producere repetantis et fere genus.

¶ Tūc ibi. (Manenſqꝫ noſtris ſenſibꝰ) Ut ipſa lux (manens noſtris ſenſibꝰ).i.in nobis qui habemus quinqꝫ ſenſus corporeos. et (repellat a nobis noctem).i.diabolum (ſeculi).i.mundi et illa lux (ſeruet pectora noſtra purgata) ſcꝫ a vicijs (omni fine diei) id ē omni tempore vite noſtre

¶ Tunc ibi (Queſita iam Fides queſita a nobis).ſ.in baptiſmo) iam primū).i. cito. ideo dicit primū. qꝛ fides eſt ꝓma inter oēs virtutes. vt ibi fides.ſpes et charitas (radicet) id eſt ponat radices (ſenſibus noſtris) id eſt in mente noſtra. et (ſecunda ſpes) ſcꝫ a fide. ꝑ quam ſcꝫ ſperamus vitam (congaudeat.et (charitas) id eſt talis virtus (extat maior) id eſt virtuoſior. iuxta illud Maior autem horum eſt charitas

Laſmator hois deus In hoc hymno cognoſcitur illud qđ fecit deus in ſexta die. Creatis ſiquidē omnibus reptilibus.ſcilꝫ piſcibus auibus ⁊ alijs beſtijs quinta die.ſexta die formauit deus hominem ad ymaginem ſuam.⁊ precepit omnibꝰ aialibus dicens.creſcite et multiplicamini: replete terrā.et dixit homini. dominamini piſcibus maris. volatilibꝰ celi.⁊ vniuerſis que viuūt ſuꝑ terrā. poſuitqꝫ eū in paradiſo deliciaꝝ vt opareť ⁊ cuſtodiret illuꝫ. Intendit itaqꝫ autor rogare deū.vt ſicut deus fecit hominē ſuꝑiorem cūctis aiantibꝰ. ſic digneť nos cuſtodire vt non efficiciamur inferiores brutis animalibus ꝓpter pctā noſtra. Cur ergo homines creauit quos futuros preſciebat malos. ideo quia ſicut preuidit quid mali eſſent facturi.ſic etiam preuidebat quid boni eſſent facturi. Uel dicitur. quis nouit ſenſum domini aut quis ꝯſiliarius eius fuit ad Romanos.xi°. ¶ O (deus plaſmator).i. creator (hois) ſcꝫ ade (qui ſolus ordinans cuncta) id eſt diſponens omnia (iubes) id eſt promittis (ꝓducere humum).i. eccleſiam ſcilicꝫ bonos et malos homines. Eccľa aūt eſt congregatio fidelium (et genus reptan-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

tis).i.ſerpētis(fere).i.beſtie. ¶ Tunc ibi (Qui magna) O tu deus qui feciſti (dictu iubentis).i.verbo filij tui (magna corpa) id eſt iumēta pecora beſtias.omniū ſcz(rerum) diuerſarū (viuida) id eſt animata.⁊ (ſubdens) id eſt ſupponens illa animalia(dediſti homini vt ſeruiant) ſcz homini(per ordinem)ſcz vt vnūquodqz animal ſeruiant homini in illo ad qđ ordinatū eſt a natura vt oues lepores porcos ad cōmendendum ⁊c. ¶ Tunc ibi. (Repelle a ſeruis) Et o deus(repelle) id ē remoue (a ſeruis tuis quicquid ſuggerit).i. infert(ſe p̱ immundiciaʒ) id eſt p̱ aliquā ſupfluitatem vel p̱ ſordidam commeſtioneʒ(aut morib⁹) ſcz malis.qui ſcz ex ꝯſuetudine peccandi ſe abſtinere non poſſunt a peccatis (aut interſerit).i. miſcet(ſe actibus) ſcilʒ peruerſis ¶ Tunc ibi. (Da gaudiorꝫ) O deus (da p̄mia).i.remunerationem (gaudiorū) ſcilʒ eternorum (da munera gratiarum) id eſt dona ſpiritusſancti (diſſolue vincula litis) id eſt peccata odij ⁊ (aſtringe) cōiunge(federa pacis).i. concordiam ſalutis

Qui magna rerum corpora dictu iubentis viuida : vt ſeruiant per ordinē ſubdēs dediſti homini. Repelle a ſeruis tuis quicquid per immundiciam aut moribus ſe ſuggerit . aut actibus ſe interſerit Da gaudiorū premia.da gratiarum munera. diſſolue litis vincula: aſtringe pacis federa

Summe deus clementie mundiqꝫ factor machine. vnus potēcia liter trinuſqꝫ p̱ſonaliter Noſtros pius cum cāticis fletus benigne ſuſcipe quo corde puro ſordibus te perfruamur largius

Summe deus) Materia huius hymni eſt cognitionem habere trinitatis in vnitate.⁊ vnitatis in trinitate. Intendit etiā autor rogare deū vt cingat lumbos noſtros cingulo caſtitatis. et aduerat id eſt inflammet vel repleat corda noſtra igne ſpiritusſancti. vt caſto corpore ⁊ mūdo corde deo ſeruire mereamur. ¶ Conſtrue O (deus ſumme clemētie.i.alte pietatis. ⁊ o (machine ſanctorꝫ).i.creator vniuerſi.ſupple qui eſt (potentialiter vnus)id eſt in potentia ſm̄ diuinitatē.⁊ (trinus p̱ſonaliter) id eſt trinus in perſonis ¶ Tunc ibi. (Noſtros pius) Et tu(pius) ibi nominatiuus ponit̄ pro vocatiuo (ſuſcipe benigne noſtros fletus) id eſt lachrimas (cum canticis) id eſt cum hymnis vel laudibus (quo) ꝑut (p̱fruamur te largius) id eſt amplius . et hoc corde puro) .i.mundo (ſordibus) id eſt a vicijs ¶ Tunc ibi (Lumbos iecurqꝫ morbidum) O deus (Adure) .i. accende (igne congruo)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

id eſt ſpirituſancto (lumbos noſtros et iecur) id eſt epar. ¶ Et nota ꝙ hec tria. ſ. iecur. cerebrū. ⁊ lumbi cogunt hoiem peccare (vt ſint accincti) id eſt vt lumbi ſint caſti ꝯtra libidinem (perpetim) .i. ſemper (remoto peſſimo luxu) .i. depoſita peſſima luxuria. que multos proch dolor duxit ad gehennam ¶ Tūc ibi (Vt quiqꝫ. Ut q̇qꝫ) .i. quicūqꝫ (ꝯcinendo) .i. pſallēdo (rūpimus) .i. ꝑ vigilias diuidimus (horas noctiuꝫ) quia tunc bonū et quietuꝫ eſt orare vt (ditemur) .i. diuites efficiamur (affatim .i. habundanter (beatis donis patrie) .i. beatitudine patrie celeſtis ad quā nos deus dignetur ꝓducere amen.

Lumbos iecurqꝫ morbidum. adure igne congruo. accincti vt ſint perpetim. luxu remoto peſſimo Ut quiqꝫ horas noctium nunc ꝯcinendo rumpimus donis beatis patrie: ditemur omnes affatim

Aurora iam ſpargit polum terris dies illabitur. lucis reſultat ſpeculum: diſcedat om̄e lubricū Fantaſma noctis decidat. mentis reatus ſubruat: quicquid tenebris horriduꝫ nox attulit culpe cadat. Ut mane illud vltimum: quod preſtolamur cernui. in lucem nobis effluat. dum hec canore concrepat

(Urora iā) Hymnus iſte ꝯtinuatur ſuperiori qꝛ nos rumpimus horas noctium. vt nos oēs ditemur et diuites efficiamur in xp̄o. et ecce (Aurora) .i. xp̄us (iam ſpargit poluꝫ) .i. illuminat corda hominuꝫ Hortatᷣ etiam nos. vt ſic nos viuamus in hoc ſeculo vt illud verbuꝫ lete audire mereamur. ſ. Venite benedicti patris mei ⁊c. nam finito mūdi termino pctōres perpetuis tradentᷣ tenebris. fideles vero et iuſtos nō in noctem ſed in lucē ponet. et hoc eſt qd̄ ꝑcamur (aurora) .i. xp̄s (illabitᷣ) .i. mergitᷣ terris. ⁊ aurora. id ē chriſtus (ſpargit polū) .i. illuminat mentes vel eccleſiā et (ſpeculum) id eſt pulchritudo vel aſpectus (lucis) .i. claritatis (reſultat) id eſt gaudet et ideo (oē lubricū) .i. peccatū (diſcedat) ſcꝫ a nobis ¶ Tunc ibi. Fantaſma noctis (Fantaſma) id eſt fantaſia vel illuſio (noctis) id eſt dyaboli (decidat) id eſt recedat a nobis. et (reatus) id eſt culpa mentis (ſubruat) id eſt cadat a nobis. et (quicquid horridum) id eſt deforme (nox) id eſt dyabolus vel nocturna cogitatio (attulit nobis tenebris id eſt obſcuritatꝫ (cadat) .i. recedat a nobis ⁊c. ¶ Tunc ibi. (Ut mane (Ut mane illud vltimū) id eſt iudiciū futurū vel aduentus chriſti in iudicio (qd̄ ꝑſtolamur) id eſt ſperamus vel expectamus (cernui) id eſt proſpici (effluat) id eſt eueniat (nobis in lucem. dum hec) .i. nox (concrepat) id eſt reſonat (canore) id eſt cantu ſeu laude.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Expoſitio hymnorum

Lux beata) In hoc hymno materia ſumit̃ circa qualitatē temporis die recedente ⁊ nocte adueniente. Intēdit em̄ autor inuocare trinū deū in ꝑſonis. ⁊ trinitatē in vnitate vt infundat in cordibus noſtris lumen ſpiritusſancti. vt laudare mereamur deum tam in proſperis ꝙ̄ in aduerſis. et ita cōcedat nobis tranſire diem et noctem ſine peccato ⁊ ſine impedimēto ſathane ¶ Conſtrue O (beata trinitas .i. o deus. ſupple qui eſt. (lux) hominū vel mundi vel angeloꝝ. et (vnitas ꝑncipalis) id ē. que hꝫ principatuꝫ ſuꝑ oē quod eſt (iam ſol igneus) id eſt chriſtus (recedit) ſcilicꝫ a nobis. et ideo (infunde lumen) .i. dona ſpiritum ſanctum (cordibus) .i. in ſenſibus noſtris. vt ſcꝫ illud habere mereamur ¶ Tunc ibi (Te mane) O ꝗ̄ o chriſte infunde ſpiritumſanctum te deprecemur. et vt adiuues nos (laudum carmine) ſupple laudamꝰ (te mane) id eſt ſemper. qꝛ omni hora et omni tempore debemus laudare deum ſcilicet mane meridie et ſero Iuxta verbum prophete. Veſpere ⁊ mane ⁊ meridie ⁊c. (te deprecemur id eſt rogemus (veſperi) id eſt in fine mundi. ⁊ (noſtra ſupplex) id eſt humilis (gloria laudat te) ſcilicet chriſtum (per cuncta ſecula) .i. omne tempus. qꝛ ſemper laudandus eſt deus. vt dictum eſt

Lux beata trinitas. et principalis vnitas. iam ſol recedit igneus. infunde lumen cordibus. Te mane laudū carmine. te deꝓcemur veſperi. te noſtra ſupplex gloria per cuncta laudet ſecula

Conditor alme ſiderum. eterna lux credentium. chriſte redemptor omnium exaudi preces ſupplicū Qui condolens interitu. mortis perire ſeculum. ſaluaſti mundū languidum donans reis remedium

Conditor alme) Materia huius hymni eſt de aduentu chriſti et de incarnatione eiuſdem. qꝛ deus de celo deſcendens ſe exinaniuit formam ſerui accipiēs ⁊ humiliauit ſe vſqꝫ ad mortem ⁊ qualiter egreſſus de honeſtiſſima clauſura virginis tanꝙ̄ ſponſus de thalamo ſuo. cui ſponte oīa obediunt. ſ. terreſtria celeſtia ⁊ infernalia. Intēdit etiam rogare deū vt ꝑ hanc incarnationem noſtras preces exaudire dignetur et a ſagitta dyaboli liberari ¶ Conſtrue. O (alme conditor) id eſt ſancte creator (ſiderum) id ē ſtellarum. o (eterna lux) id eſt perpetua ſalus (credentium) id eſt chriſtianorū fidelium. o (chriſte redēptor omnium) .ſ. hominū (exaudi preces ſupplicum) id ē humiliū ſupplicantiū. ¶ Tunc ibi. (Qui condolens. Qui condolens) id eſt qui eſt nobiſcū dolens (perire ſeculum) .i. damnare (interitu mortis) .i. pena infernali (ſaluaſti) .i. liberaſti de ꝑtāte diaboli (mūdū languidū) .i. in

peccatis (donans remedium) id eſt redēptionem (reis) id eſt peccatoribus. ¶ Tunc ibi. Vergente mundi (Vergente mundi veſpere) id eſt appropinquante fine mūdi. es ſic (egreſſus vti) id eſt ſicut (ſponſus) egreditur (de thalamo. egreſſus inquā (de honeſtiſſima) id eſt caſtiſſima (clauſula matris virginis) id eſt de vtero v̾ginis marie ¶ Tunc ibi.

Vergente mundi veſpere vti ſpōſus de thalamo · egreſſus honeſtiſſima v̾ginis matris clauſula Cuius forti potencie genu flectuntur omnia. celeſtia terreſtria fatentur nutu ſubdita. Te deprecamur agie venture iudex ſeculi, conſerua nos in tempore hoſtis a telo perfidi. Laus honor virtus gloria. deo patri et filio. ſancto ſimul paraclito in ſempiterna ſecula

Amen

(Cuius forti) Et ideo q̄r egreſſus es vel quia ſaluaſti mundum (forti potencie. cuius) ſcz chriſti flectuntur genu) ſcilicet laudando ipſuz (celeſtia) id eſt angeli (terreſtria) id eſt homines (fatentur ſubdita) id eſt cōfitentur illi ſubiecta (nutu) id eſt ſponte. ſcilz ad tuam voluntatem ⁊c. ¶ Tūc ibi (Te deprecamur) ergo quia ita eſt vt dictum eſt (deprecamur agie) id eſt o ſancte chriſte (iudex venture ſeculi .ſ. in extremo iudicio (cōſerua nos in tempore) id eſt in hac vita (a telo hoſtis p̄fidi) id eſt ſuggeſtione dyaboli que ſagitta dicitur. ¶ Tunc ibi. Laus honor. Et q̄r deꝰ miſit filium ſcz chriſtum vt nos redimeret. ideo ſit (laus honor virtꝰ gloria deo patri et filio. ſimꝉ id eſt pariter (paraclito) id eſt ſpiritui ſancto (in ſempiterna ſecula) .i. ſine fine. Amen

Verbum ſupernum prodiens a patre olim exiens. qui natꝰ orbi ſubuenis curſu decliui temporis Illumina nunc pectora tuoq; amore concrema. audito vt preconio ſint pulſa tandem lubrica

Verbum ſupernū. Iſte hymnus cōtinuatur ſuperiori quia chriſtus egreſſus eſt de vtero virginali ſicut ſponſus de thalamo ſuo et ideo omnia ei humiliantur. ⁊ non eſt mirum quia ipſe deſcendit de patre. id eſt de celo. et hec eſt reſpōſio cōtra hereticos qui dicebant chriſtum non veniſſe de patre. quibꝰ per iſtuz hymnum reſpondendum eſt (O ſupernum v̾bum) id eſt dei filius (prodiens) id ē manifeſtans te ineffabiliter (exiens) id eſt veniens (olim a patre) quādo ſcz incarnatus fuit. ſupple q̇ es (natus) ſcz a patre (ſubuenis) id ē ſuccurris (orbi) id ē mūdo (curſu) id eſt in plenitudine tēporis (decliui) id eſt proni. vel declinantis ad finem ſeculi. ¶ Tunc ibi (Illumina nunc) Et tu qui talis es (illumina nunc) .i. in preſenti, ſcz tuo lumine (et concrema) id eſt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

accende (noſtra pectora tuo amore) id eſt tua gratia (vt audito pconio .i. predicatione apoſtolorum vel audito preconio prophetarum (lubrica) id eſt peccata (ſint pulſa) id eſt remota a noſtris cordibus (tandem) id eſt in ſeparatione anime a corpore

¶ Tunc ibi. Iudexqꝫ cum aderis. Et o tu ſupnum vbum) id eſt o fili dei volens (rimari) .i. experiri (facta pectoris) id eſt peccata cogitationis. vt (cum aderis) id eſt cũ affueris (iudex poſt) id eſt in fine mũdi ſis (reddens vicem) id ē remunerationem (pro abditis) id ē pro occultꝫ peccatis (et iuſtis) id eſt ſanctis (regnuꝫ) ſcꝫ eternum (pro bonis) ſcilicet operibus que in preſenti ſeculo operati ſunt.

¶ Tunc ibi. Non demuꝫ arcemur malis. Et (non arcemur) id eſt nõ ꝯſtringamur (demum) id eſt ad vltimum (malis) id eſt peccatis (pro qualitate criminis) id ē pro magnitudine peccatorum (ſed ſimus cõpotes) id ē ſimul potentes (cum beatis) id eſt ſanctis (perhennes) id eſt ppetualiter. vel (perhennes) .i. habitatores celorum (celibes) id eſt celeſtem vitam ducentes.

Iudexqꝫ cum aderis rimari facta pectoris: reddens vicem pro abditis: iuſtiſqꝫ regnum pro bonis: Non demũ arcemur malis ꝓ qualitate criminis ſed cum beatis compotes ſimus perhennes celibes

Vox clara ecce intonat obſcura queqꝫ increpat: pellantur eminus ſomnia ab ethere chriſtus promicat Mens iam reſurgat turbida que ſorde extat ſaucia. ſidus refulget iam nouũ vt tollat omne noxium: E ſurſum agnus mittitur laxare gratis debitum omnes pro indulgentia vocem demus cum lachrymis

Vox clara). Materia huius hymni ſimilis eſt ſicut in predicto hymno. vbi dictum eſt ꝙ chriſtus venit olim a patre. et iam dicitur ſic. (Ecce clara vox) id ē iohannes baptiſta (intonat) id eſt terribiliter predicat (et increpat queqꝫ obſcura) id ē omia vicia ſeu peccata. et iō omnia (ſomnia) id eſt vana peccata (pellãtur) id eſt remouētur (eminus) id eſt longe. quia chriſtus iam promicat) id eſt fulget (ab ethere) .i. a celo ¶ Tũc ibi (Mens iam) Et ideo (mens noſtra turbida) id eſt maculata (reſurget) ſcꝫ a vicijs (que ſupple mens (extat ſaucia) id eſt manet vulnerata (ſorde) id eſt peccato. et bene dicit ꝙ ſurgat mens. quia (ſidus) id eſt chriſtus (refulget iam) id ē reſplendet per ſpm ſanctũ (nouum) ſcꝫ natũ de virgine (vt tollat) id eſt vt remoueat a nobis peccatoribus (omne noxium) id ē omne peccatum

¶ Tunc ibi. E ſurſum agnus mittitur (Agnus) id ē dei filius (mit-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

titur) .i.deſtinatur (e ſurſum id eſt de celis (laxare) id ē remediare (debitum) id eſt originale peccatuꝫ vel penas peccati (gratis) id eſt dono ſeu ſponte ſua et ſine aliqua remuneratione. ⁊ ideo (omnes demus) ſcilicet deo (vocem cum lachrimis) .i. confeſſionem peccatorum cum contritione (pro indulgentia) id ē pro remiſſione peccatoꝝ. ¶ Tunc ibi. Secūdo vt cum fulſerit) Bene dico demus vocē cū lachrimis. vt cum ille agnꝰ (fulſerit) id eſt fulgens aduenerit (ſecundo aduentu) id ē in iu-

Secundo vt cum fulſerit mundumqꝫ horror cinxerit. non pro reatu puniat ſed pius nos tūc protegat Preſta pater pijſſime ⁊c.

Eni redemptor gentium oſten de partū virginis. miretur omne ſeculum: talis decet partus deum Non ex virili ſemine. ſed miſtico ſpiramine. verbum dei factum eſt caro: fructuſqꝫ ventris floruit: Aluus tumeſcit virginis clauſtra pudoris ꝑmanent. vexilla virtutum micant. verſatur in templo deus

dicio (et horror) id ē pauor (cinxerit) id ē circūdederit (mundum) id ē mundanos. (non vt puniat) id eſt damnet (pro reatu) id eſt pro peccato (ſed pius) ſcilicꝫ chriſtꝰ. nos tunc protegat) id eſt defendat a poteſtate diaboli.

Eni redemptor gentium. Materia huiꝰ hymni eſt inuocatio ad deuꝫ vt veniat oſtendere nobis partum virginis non fuiſſe ex virili ſemine ſed diuino ſpiritu cooperāte eſſe factum. ⁊ qualiter egreſſus eſt a patre et regreſſus ad patrē et qualiter eſt equalis patri. et loquitur de preſentia tā q̄ꝫ de futuro. Vel dicere poſſumus ſ̄m litterā ſic. ſupple o chriſte qui es (redēptor gētiū) .i. oim hoim (veni) .i. accede in mētibꝰ noſtris (⁊ oſtēde .i. pande nobis (partū ꝟginis) ſcꝫ marie ⁊ ideo (om̄e ſeculū) .i. totꝰ mundus (miret̄) .i. ammiret̄. qꝛ (talis ꝑtus decet) .i. decēs eſt (deū) ſcꝫ creatorem celi et terre naſci ſine ſemine virili. ¶ Tūc ibi (Nō ex virili ſemine) Vere talis partus decet deū. qꝛ (nō ex viriliſemine) ſupple natus ē chriſtus (ſed miſtico ſpiramine) id eſt ſecreta oꝑatione ſpūs ſancti (verbum dei) .i. filius dei (factū eſt caro) .i. hō. et (fructus vētris) ſcꝫ marie. floruit) ſicut flos creuit. qꝛ beata ꝟgo maria fuit ramus. ⁊ filius eius ieſus chriſtus eſt flos ¶ Tūc ibi. Aluus tumeſcit. Et ecce (aluus virginis) .i. vēter marie (tumeſcit) .i. creſcit. et tn̄ clauſtra pudoris) .i. clauſura ꝟginitatꝭ (permanēt) ſcꝫ integra ⁊ illeſa. qꝛ ꝟginitas in ea nō eſt violata. et vexilla ꝟtutū) .i. ſancta miracula (micant) .i. fulgēt ſcꝫ ꝑ totū mūdum. vel virtutū quarū deus eſt vexillum. i. cuſtos ⁊ ideo (deus verſatur in templo) qꝛ receptus eſt a ſymeone in templo. vel verſat̄ in templo) id eſt in vtero beate marie virginis ⁊c.

¶ Tunc ibi (Procedens) ſupple chriſtus (procedens de thalamo ſuo) id eſt de vtero matris. q: illa fuit illi lectus caſtitatis. ſ. de regia aula pudoris) id eſt de pallatio regali. exiſtens (gygas gemine ſubſtantie) id eſt diuinitatis ⁊ humanitatis. quia eſt deus et homo. Gygas em̄ dicitur eo ꝙ inſeparabiliter ⁊ irreuocabiliter ad vitam huiꝰ mundi nobis occurrit. vnde Dauid Exultauit vt gygas ⁊c. (vt alacris) id ē velox (currat viam) id eſt tranſeat de hoc mūdo ad patrem ¶ Tunc ibi Egreſſus eius (Egreſſus eius a patre) ſupple fuit quando deſcendit in vterum virginis (regreſſus eius ad patrem) qn̄ rediijt in celum. vn̄ Dauid A ſummo celo ⁊c. et regreſſus eiꝰ vſqꝫ ad ſummum eius Et ipſe ait in euangelio. Ego veni a patre in mundum. iterum relinquo mundum et vado ad patrem (excurſus vſqꝫ ad inferos) id ē deſcendit ad inferna recurſus ad ſedem dei) id eſt aſcendit ad dexterā patris ¶ Tunc ibi Equalis eterno. Et tu chriſte ſupple es equalis eterno patri) ſm̄ diuinitatē (accingere tropheo id eſt victoria (carnis) quia per carnem triumphauit diabolum. ſupple tu chriſte (firmans) id eſt roborans (perpetim) id eſt perpetue (virtute) id eſt cum virtute (infirma corporis) id eſt vicia et fragilitatis noſtri corporis ¶ Tunc ibi (Preſepe iam) Uere ꝓcedis de tholamo o tu chriſte quia (preſepe tuum) id eſt eccleſia (iam fulget) ſcꝫ virtutibus. et (nox ſpirat) id ē emittit (nouū lumen) id eſt filiū natuꝫ ſine peccato (quod) ſupple lumen (nulla nox) id eſt nulla obſcuritas hereticoruꝫ. q: heretici dicūt deum nō accepiſſe carneꝫ (interpollet) id eſt obſcures. et (luceat) ſcꝫ lumē tuū (iugi fide) id eſt aſſidua virtute.

Procedens de thalamo ſuo pudoris aula regia. gemine gygas ſubſtantie alacris vt currat viam. Egreſſus eiꝰ a patre. regreſſus eius ad patrem excurſus vſqꝫ ad inferos. recurſus ad ſedem dei. Equalis eterno patri carniſqꝫ tropheo accingere. infirma noſtri corporis. virtute firmans perpetiꝫ

Preſepe iam fulget tuum lumen qꝫ nox ſpirat nouum quod nulla nox interpollet fideqꝫ iugi luceat

Hriſte redemptor gentium ex patre patria vnice. ſolus ante principium natus ineffabiliter

Hriſte redemptor). Materia huius hymni eſt inuocatio quam facimus ad chriſtum. vt ſicut ipſe dignatus eſt accipere carnem humanam et illam ſibi vnire ꝓpter nos. ita preces noſtras exaudire dignetur ⁊ nos a peccatis noſtris liberare ⁊c. ¶ Conſtrue O (chriſte redemptor gentiū) .i. hominū. quia om̄es gentes redemiſti tuo ſanguine. ⁊ o tu (vnice) .i. o tu vnigenite (patris) ſcꝫ ꝓcedēs a p̄re. tu (ſolꝰ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

natus ineffabiliter ſm diuinitatem. Vn̄ ait ſcriptura Generationē eius
quis enarrabit ante principium.i. ante mundi ꝯſtitutionē Tunc ibi.
Tu lumen. O chriſte(tu es lumen ⁊ ſplendor patris) quia per te pater
innotuit mundo(tu es ſpes ꝑhennis).i.ꝑpetua(omnium) hominum
(intēde).i.audi(p̄ces).i.orōnes(quas) p̄ces(tui famuli fundūt).i.effū

Tu lumen et ſplendor patris.tu ſpes
perhennis omnium intēde quas fun
dunt preces tui per orbem famuli.

Memento ſalutis autor. ꝙ noſtri
quondam corporis ex illibata virgine
naſcendo formam ſumpſeris

Sic preſens teſtatur dies currēs per
anni circulum. ꝙ ſolus a ſede patris
mundi ſalus adueneris

Hunc celum terra. hunc mare. hunc
omne quod in eis eſt auctorem aduē-
tus tui laudans exultat cantico

Nos quoqꝫ qui ſancto tuo redempti
ſumus ſanguine. ob diem natalis tui
hymnum nouum concinimus

dūt(ꝑ orbem).i.ꝑ vni-
uerſum mūdū vbi gētes
habitant aſſidue apud te
orantes.
Tunc ibi. Memen-
to ſalutis. Dico ꝙ debes
preces noſtras intendere
qꝛ aſſumpſiſti humanā
carnem ex intacta virgi-
ne.et hoc eſt qd̄ dicit. O
(autor ſalutis) nr̄e(me-
mento).i. recordare(ꝙ
ſumpſeris).i. aſſumpſe-
ris(q̄ndam).i.olim (naſ
cendo formam).i.ſilitu-
dinem (noſtri corporis)
humani(ex illibata vir-
gine).i. ex intacta et in-
molata ꝩgine maria. q̄a
ante ꝑtum et poſt ꝑtum
in partu ꝩgo permanſit
¶ Tunc ibi. Sic pre-
ſens(Preſens dies) ſcilꝫ
natiuitatis(teſtatur ſic)
.i.taliter (currens per cir
culū anni).i. ꝑ vnūquē-
qꝫ annum(ꝙ ſolus) id ē
nullo comitāte ſ[c] exiſtēs
(ſalus mundi) aduene-
ris).i. deſcenderis(de ſede patris).i. de excelſo throno dei ¶ Tūc ibi
Hunc celum(Celū).i. angeli qui paſtoribꝰ apparuerūt dicentes cum
gaudio. Gloria in excelſis deo. vel celū.i. ſtelle quia ſtella apparuit tribꝰ
magis.i.tribꝰ regibꝰ ducens eos ab oriente in bethleem (terra).i. terre-
na poteſtas(exultat).i.gaudendo laudat (cantico).i.cū hymno(hūc)
diem (mare).i. tyrānica poteſtas laudat(hunc)diem.⁊ (om̄e quod eſt
in eis) ſcꝫ in celo in terra ⁊ in mari(exultat cantico hunc) diē laudās.i.
ꝯmendās(auctorem).i.diſpoſitorem(aduentus tui) in hunc mundū
Tunc ibi. Nos quoqꝫ. Et nō ſolū celum et terra ⁊ mare laudant te-
ſꝫ etiā(nos) xp̄iani(qui ſumus redempti).i. ſaluati a morte et̄na(tuo
ſancto ſanguine) ſcꝫ in paſſione tua effuſo(cōcinimus).i.cantamꝰ(no-
uum hymnū) i.nouā laudē (ob diem natalis tui).i. natiuitatis tue

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Solis ortus. Metrum eſt idem quod in ſuperiori. In hoc hymno agitur de incarnatione dñi. ⁊ de natiuitate eius quouſqȝ puerpera enixa eſt illū qui vniuerſa ex nihilo creauit. ⁊ nō abhorruit iacere in preſepio. ⁊ ɔtinuatur iſte hymnus cum ſupiori. Dixi em̄ ꝙ celū t̄ra ⁊ mare ⁊ om̄ia q̄ in eis ſunt canūt deo. q: ab ortu ſolis vſqȝ ad occaſum vniuerſus mundus laudat deum Uel aliter dixi ꝙ eius preſepe iam fulget nouo lumine. et ideo canamus natum de maria virgine. Et hoc eſt quod dicit. Nos xp̄iani (canamus) .i. laudam⁹ (a cardine ortus ſolis) id ē ab origine mūdi vel a (cardine ortus ſolis) .i. ab oriente mundi. vſqȝ ad limitem terre) id eſt vſqȝ ad occidentē (xp̄m principem) .i. regem (natum) .i. genitum (maria virgine) id ē ex vtero virginis marie ❡ Tunc ibi Beatus autor. bene dico ꝙ debemus deum laudare. quia (beatus autor) .i. factor (ſeculi) .i. mundi (induit) .i. aſſumpſit (ſuile corpus) .i. humanā carnem (vt ipſe liberans carnem) .i. noſtram humanitatem (carne) ſc̄ ſua (ne) ꝑ vt nō (perderet) homines illos (quos condidit) .i. creauit. ❡ Tunc ibi Caſte parentis. Et vere induit ſeruile corpus. quia (celeſtis gratia) ip̄e xp̄s (intrat viſcera) .i. vterum (caſte parentis) .ſ. virginis marie. ⁊ ſic (vēter) id eſt vterus (puelle) ſcȝ marie (baiulat) .i. portat (ſecreta) .ſ. celeſtia (que) ſecreta (non nouerat) ſcȝ añ conceptionē. ❡ Tunc ibi. Domus pudici. Et vere baiulat ſecreta que nō nouerat. q: (domus) .i. aluus (pudici pectoris) .i. puri cordis .ſ. marie (fit) .i. efficitur (repēte) .i. cito (templum dei) .i. hoſpiciū. domus dico intacta) .i. incorrupta (neſciēs viruȝ) per carnis ɔmixtionē (concepit filiū) ſcȝ xp̄m (verbo) .i. ꝑ verbuȝ quod ipſa dixerat ad gabrielem dicens. Ecce ancilla domin fiat mihi ſ̄m verbum tuū. vel (verbo) .i. per verbum quod dixit gabriel ad ipſam. vnde dixit Ecce concipies et paries filium. ❡ Tunc ibi Enixa eſt. Dico ꝙ ɔcepit et vere. quia (puerpera) id ē maria pariens puerum (enixa eſt)

Solis ortus cardine ad vſqȝ
terre limitem chriſtū canam⁹
principem natum maria virgine
Beatus autor ſeculi ſeruile corpus induit. vt carne carnem liberans ne perderet quos condidit
Caſte parentis viſcera celeſtis intrat gratia. venter puelle baiulat. ſecreta que non nouerat
Domus pudici pectoris templum repente fit dei. intacta neſciens virum verbo concepit filium
Enixa eſt puerpera quē gabriel predixerat. quem matris aluo geſtiens clauſus iohannes ſenſerat

id ē peperit filiũ (quem) filium (gabriel) ille archangelus (p̄dixerat naſciturũ. ⁊ (quē iohannes) baptiſta (clauſus) .i. incluſus (aluo) .i. in vtero (matris) ſue elizabeth (ſenſerat) .i. cognouerat (geſtiēs) id ē gaudēs
¶ Tunc ibi Feno iacere. Et poſtq̄ xp̄s natus eſt ex virgine maria (ptulit) .i. paſſus ē (iacere) .i. qeſcere (feno) .i. in feno. ⁊ (nō abhorruit) .i. nō refutauit (p̄ſepe .i. ſtabulum ⁊ s^e christus (paſtus eſt) .i. nutritus (paruo lacte). virginis marie (per quē) s^e xp̄um (nec) pro et nō (et ales) .i. uutrix. ſcꝫ maria a qua xp̄s nutriebatur (nō eſurit) .i. nō paſſa eſt famem qr matres lactantes pueros magis eſuriunt et ſitiunt alijs hominib⁹ ſed maria criſtuꝫ lactabat. et xp̄us ip̄am regebat. ideo non plus ſitiuit nec eſuriuit. ¶ Tunc ibi. Gaudet chorus. Et q̇a xp̄s natus eſt (chorus) .i. ſocietas (celeſtium) ſpirituũ (gaudet) .i. letatur (et angeli) .i. throni ⁊ dominationes principatus et poteſtates et de ceteris (canũt) .i. cantāt (deo) glorioſo (qꝫ) ꝓ ⁊ (paſtor et creator, omniũ) rerum (fit palam) .i. manifeſtat̄ (paſtorib⁹) iuxta turrim abnam. ad quem locum paſtores ſicut ⁊ mō ꝓ ꝯſuetudine habebāt vigilare ſuper greges ſuos. ⁊ erat ibi planicies terre apta paſtorib⁹ illius regionis ad ſeruandũ ibi vigilias noctis ſup greges eoꝝ

Feno iacere pertulit. preſepe non ab horruit. paruoqꝫ lacte paſtus eſt. per quem nec ales eſurit
Gaudet chorus celeſtiuꝫ. ⁊ angeli canũt deo. palamqꝫ fit paſtorib⁹ paſtor creator omnium

Uncium vobis fero de ſupernis natus eſt xp̄s dominator orbis in bethleem iude. ſic em̄ propheta dixerat ante. Nunc canit letus chorus angelorum ſtella declarat veniunt eoꝝ principes dignuꝫ celebrare cultum miſtica dona.

Uncium vobis. Materia huius hymni eſt prep̱atio gaudij de natiuitate xp̄i redemptoris noſtri. ⁊ gaudium annunciatũ eſt nob̄ per angelum apparentē paſtoribus ⁊ in via dicentē. Annuncio vobis gaudium magnũ ⁊c. Cuius natiuitatis ſigna ⁊ miracula ſequuta ſunt. ſcꝫ ſtella q̄ apparuit magis xp̄m q̄rentib⁹. In cui⁹ natiuitate herodes ⁊ q̇libet mal⁹ cōfundit̄. Et doctrina tp̱is p̄teriti ceſſauit. ſ. ydolatria ⁊ ſacrificia vana Et vox angeli loq̄ntis (fero) .i. porto (vobis de ſup̱nis nũciuꝫ) .i. ꝙ (xp̄s dominator orbis nat⁹ in bethleem iude) .i. in illa ciuitate. que forte accidit tribui iude (em̄) ꝓ quia (ꝓpheta dixerat ſic ante) .i. prius
¶ Tũc ibi Nunc canit (Chorus angeloꝝ) exiſtens (letus canit hũc) ſp^e xp̄m (ſtella) q̄ duxit magos (declarat) .i. maīfeſtat hũc. et (eoꝝ p̄ncipes .i. oriētales reges (veniũt celebrare dignũ cultũ. ⁊ s^e offerre miſtica dona

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Expoſitio hymnorum

¶ Tunc ibi. Thus deo. Iſti tres reges (meminere) .i. cogitauerunt (dare) .i. offerre (deo munera) .i. dona .ſ. (aurū thus ⁊ mirraȝ) ⁊ meminere deo offerre (trocleten) .i. arborē rotundā. ꝗ eſt arbor ſic dicta a loco in quo naſcitur. ⁊ habet aureū colorem. ⁊ declinatur ntō hec trocletȝ. gtō huius trocletis (humando) .i. ad humandū ⁊ ſepeliendū. quia mortalis erat. ⁊ meminere offerre (regi decenti) .i. xp̄o regi regū (bracteas criſeas) .i. ianua aurea. quia criſis grece eſt idem quod aurum latine (dum colūt) .i. venerant (vnum) deū et meminere dare (terna) munera (trino) .i. trinitati. q̄ꝛ vnum ſunt pater filius et ſpūſſanctus ¶ Tunc ibi Gloriā trine monadi. Et ergo nos xp̄iani (canamus) .i. perſoluamus (trine monadi) .i. trine vnitati (cum deo) patre (gloriam) .i. carmen leticie. ⁊ canamꝰ (diue genite proli) .i. filio dei gloriam. et canamus (ſancto flamini) .i. ſpiritui ſancto (fuſo) id ē p̄cedenti (ab vtroq3) .i. a patre et filio (fideli corde) .i. ſincera intentione

Thus deo mirram trocleten humando bracteas regi criſeas. dum colunt vnum meminere trino tres dare terna. Gloriam trine monadi canamus cum deo: diue geniteq3 proli. flaminiq3 ſancto ab vtroq3 fuſo corde fideli. Amen

Hoſtis herodes impie chriſtum venire quid times; non aripit mortalia qui regna dat celeſtia Ibant magi (quam viderant) ſtellaȝ ſequentes preuiam. lumen requirūt lumine. deum fatentur munere.

Hoſtis herodes impie. Materia huius hymni eſt ꝯclamatio quam facimus ꝯtra herodem quia audita xp̄i natiuitate amittere regnū timuit. ideo multos pueros interfecit eſtimans ſe etiam xp̄m interficere Intentio autoris eſt tractare de tribus miraculꝭ magnis que in die epyphanie facta ſunt. ſcȝ de trium magoꝝ apparitione ꝑ ſtellam. de aque in vinum tranſmutatōe. ⁊ de xp̄i baptiſmo in iordane. ⁊ etiā de pueris ꝑ herodem interfectȝ. Et nota ꝙ hymnus iſte continuatur ſuperiori ita. q̄ꝛ dixi ꝙ xp̄s natꝰ eſt. et paſſus eſt iacere in feno. vnde herodes de natiuitatē eius turbatus occidit multos pueros timens ne regnū ſuum amitteret. ſed ſtulte fecit. quia ille qui eſt rex regū ⁊ dominus dominantiū non venit vt ei regnum auferet. ſȝ vt totum mundū tantis criminibꝰ inuolutū a peccatis liberaret. ⁊ hoc eſt qd̄ dt (O impie hoſtis herodes quid) .i. cur (times xp̄m venire) q̄ꝛ ipſe (nō aripit mortalia) regna (qui dat celeſtia regna ¶ Tunc ibi Ibant magi (Magi) .i. reges (ibant) q̄ſitum xp̄m ⁊ adorare eū (ſeq̄ntes ſtellā p̄uiā) .i. p̄cedentē (q̄ꝫ viderāt. ⁊ req̄runt lumē) .i. xp̄m (luie) .i. cū ſtella (⁊ fatēt deū munere) .ſ. auro thure ⁊ mirra

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

¶ Tunc ibi Lauacri puri (Celeſtis agnus).i.xp̄s (attigit).i.ſuſcepit (lauacra).i.baptiſmum (puri gurgitis) ſcilicꝫ iordanis (⁊ ſuſtulit).i.abſtulit a nobis (abluendo nos ꝑ baptiſmū̄ (pctā̄).i.crimina (q̄) peccata (nō̄ detulit).i.ſecū̄ nō̄ portauit. qꝛ ip̄e mundus erat ab oīm̄ peccato tam actuali q̄ꝫ originali. ¶ Tunc ibi (Nouum genus).i.inauditum opus (potentie) ſcꝫ miraculoꝝ. qꝛ (aque infuſe ydrie rubeſcunt).i. flaueſcunt. qꝫ ꝓ et (⁊ vnda).i. aqua infuſa ydrie (iuſſa).i.precepta (fundere).i.effundere (vinū̄ mutauit origineꝫ).i.naturam ſuā̄. quia ad verbum domini aqua facta eſt vinum

Lauacra puri gurgitis celeſtis agnus attigit. peccata que nō̄ detulit nos abluendo ſuſtulit
Nouum genus potentie aque rubeſcunt ydrie. vinumqꝫ iuſſa fundere mutauit vnda originem

Aue maris ſtella dei mater alma. atqꝫ ſemper virgo felix celi porta Sumens illud aue gabrielis ore. funda nos in pace mutā̄s nomen eue. Solue vincla reis profert lumen cecis. mala noſtra pelle bona cuncta poſce

De maris ſtella

Materia huius hymni eſt de ſalutatione beate ỽginis facta ab angelo ſic dicēte. Aue gratia plena dominus tecū̄ bn̄dicta tu in mulieribꝰ Et cum ip̄a reſpōdiſſet ecce ancilla domini fiat mihi ẜm verbū̄ tuū̄. tunc virtute altiſſimi obumbrata eſt et ſolo ỽbo concepit filium. qui eſt xp̄s dn̄s noſter. Intendit etiam autor ipſam beataꝫ ỽginem mariam inuocare. vt ip̄a nomen eue ꝑ quā̄ mors intrauit mutet. ⁊ vt ſoluat vincula peccatoꝝ noſtroꝝ. ⁊ preſtet nobis vitam eternam et vt nos a peccatis abſolutos mites faciat ⁊ caſtos. Hinc etiam laudare nos hortatur ⁊ glorificare hunc diem. ꝓpter hoc ꝙ euaſimꝰ de dominio dyaboli ꝑ ip̄am. et venimꝰ ꝑ fidem et grā̄m dei ad regna celoꝝ. Et innuit hoc ꝑ ſimile faciendo iſtam ꝯparationem ſicut em̄ ſtella maris preſtat ducatū̄ ipſis nautis. vt veniant ad portū̄. ita ꝑ ducatum ỽginis marie veniemus ad portum.i.ad xp̄m. ⁊ hoc eſt quod dt (O ſtella maris) id eſt mū̄di (aue).i. ſalue (o alma mater).i. ſcā̄ genitrix (dei) et homīs (atqꝫ) pro ⁊ manens (ſemꝑ ỽgo) ſcꝫ ante ꝑtum. in partu. et poſt ꝑtum. et (o felix porta).i. ſancta ianua (celi).i. paradiſi (aue).i. ſalue ¶ Tunc ibi. Sumens illud. Et qꝛ tu (ſumens illud aue).i. illā̄ ſalutationem angelicā̄. que fertur ab (ore gabrielis) illius angeli ſic dicti (funda).i. confirma (nos in pace).i. in eterna beatitudine. tu dico (mutā̄s nomē̄ eue) in aue.i. maledictionē̄ eue in tuā̄ benedictionē̄. ¶ Tūc ibi Solue vincla. Et qꝛ tu virgo dicta es ſtella maris. et qꝛ mutaſti nomen eue.i.ma-

ledictionẽ eue deleuiſti. ⁊ impetraſti nobis benedictionẽ. ⁊ ꝯfudiſti mor-
tem tribuens nobis vitã ꝑpetuã. ideo (ſolue vincula). i. ligamina pecca-
torum (reis). i. peccatoribꝰ (profer). i. tribue (lumen cecis). i. infidelibus
et (pelle). i. remoue a nob (mala noſtra) id eſt pctã noſtra. et (poſce) id ẽ
poſtula a filio tuo (cuncta bona) ¶ Tunc ibi. Monſtra te. O ma-
ria (mõſtra). i. oñde (te
eſſe matrem (ſcꝫ placan
do filium tuum. ⁊ filius
tuus (ſumat preces). i.
depcationes noſtras (ꝑ
te. qui) filius (natus ex
te) virgine maria (ꝓ no-
bis) miſeris peccatoribꝰ
(tulit). i. ſuſtinuit (eſſe
tuus) filius

¶ Tunc ibi Virgo
ſingularis. Et quia ſuſti-
nuit eſſe filius tuus ideo
(o v̓go ſingularis) quia
nulla eſt tibi ſimilis quia
fuiſti virgo ante partum
virgo in partu. et virgo
poſt ꝑtum (mitis inter
omnes) alias mulieres
et o virgo caſtitatis ma-
ter (fac nos ſolutos) ſcꝫ
a culpis. et fac nos (mi-
tes). i. manſuetos (⁊ ca-
ſtos (ſcꝫ in corpore et in
anima ſimul.

Monſtra te eſſe matrẽ · ſumat per te
precem. qui ꝓ nobis natus tulit eſſe
tuus Virgo ſingularis inter omñes
mitis nos culpis ſolutos mites fac et
caſtos Vitam preſta puraꝫ. iter pa
ra tutũ. vt videntes iheſum ſemꝑ col-
letemur. Sit laus deo patri. ſum-
mo xp̄o decus. ſpiritui ſancto trinus
honor ⁊ vnus: Amen

Uem terra pontus ethera co-
lunt adorant predicant trinam
regentem machinam clauſtruꝫ marie
baiulat

¶ Tunc ibi. Vitam preſta. Et q: es mater caſtitatis et ſuauita-
tis o virgo (preſta). i. dona (vitam puram) nob. ⁊ (para). i. tribue (iter
tutum). i. viam ſecurã (vt nos videntes ihm) filium tuũ (colletemur)
id eſt ſimul gaudeamus (ſemꝑ). i. in preſenti ei laudes ꝑſoluentes. et in
futuro eum plenius cognoſcentes gaudeamus ⁊ exultemus cũ dño no
ſtro filio tuo ¶ Tunc ibi. Sit laus Et q: deſcendit dñs deus noſter
in vterum virginis. ideo (laus). i. gloria (ſit deo patri. ⁊ decus). i. reue-
rentia ſit (ſummo xp̄o). i. excelſo filio dei. ⁊ (ſpiritui ſancto ſit honor tri
nus) in ꝑſonis (⁊ vnus) in eſſentia. Amen

Quem terra. Metrum in hoc hymno eſt idem quod in illo hymno
Nocte ſurgentes. Intentio huius hymni eſt. ꝙ autor vult oñde
re hoc (qđ ꝓphete de xp̄o nunciauerunt) in genitrice dei maria eſſe cõ-
pletum. oñdit ſimiliter q̄liter clauſtrum marie baiulauit xp̄m. Et nota
ꝙ deus fecit hominẽ de limo terre ⁊ poſuit eũ in paradiſo voluptatis. et
ꝓhibuit ei ne comederet de ligno vite. qđ erat in medio paradiſi. ſed dy-
abolo ſuadente eue. ⁊ eua poſtmodũ ſiłr ſuadente ade ambo comeden-

tes de ligno vetito dyabolo placentes mortaliter peccauerũt. ⁊ poſt peccatum tante tranſgreſſionis de ꝑadiſo terreſtri a dño eiecti ſe nudos eẽ cognouerũt. Videns ergo deus ꝙ aliter non poſſet redimere genus humanũ niſi ꝑ feminã. vnde ⁊ in vterum virginis deſcendit humanũ corpus aſſumens. ⁊ ita ſumus redempti ⁊ a peccato liberati ꝑ feminaȝ. vnde et ipſi grates reddere tenemur. Dictũ eſt etiã ſupra. ꝙ maria ſtella maris eſt mater dei. ⁊ quem celum et terra capere nõ poterant in gremio ſuo portabat ¶ Cõſtrue (clauſtrũ) .i. venter beate virginis (marie baiulat) .i. portat illum deuȝ (regentẽ) .i. gubernantẽ (trinam machinam) mũdi ſcȝ celũ terrã ⁊ mare. vel trinam machinaȝ anime. ſcȝ ꝯcupiſcibilitatem. rationabilitatem et ſenſualitatẽ (quẽ) deum (terra) .i. boni homines (pontus) .i. mali hoĩes (ethera) .i. celeſtes creature (colunt) .i. honorãt (adorant) .i. ꝯmendant (predicant) .i. publicant ſiue denunciãt. ¶ Tunc ibi. Cui luna. Dico ꝙ celum .i. celeſtes creature. terra .i. terreni. ⁊ om̃ia ſiue celeſtia ſiue terreſtria laudãt et adorant illum quẽ celum ⁊ terra capere non poterant. ⁊ vere qꝛ (viſcera puelle) .ſ. virginis marie (ꝑfuſa) .i. repleta (gratia celi) .i. de rore celeſti (geſtant) id eſt portãt s. xp̃m deum (cui) xp̃o (luna) .i. variatio lune (ſol) in curſu ſuo (⁊ oĩa) entia (deſeruiunt) .i. famulant̃ (ꝑ tp̃a) .i. temporaliter

¶ Tunc ibi. Beata mater. Et qꝛ portauit xp̃m poſſumus dicere ꝙ eſt (btã mater munere) .i. dono filij (ſub cuius) matris (archa vẽtris id eſt vteri (ſuꝑnus artifex) .i. ſummus creator (ꝯtinens mundũ) vniuerſum (pugillo) .i. ſub ſua poteſtate (clauſus eſt) .i. portatꝰ ¶ Nũc ibi Beata celi. Et qꝛ ſuꝑnus artifex clauſus eſt ſub archa ventris virginis marie poſſumus bñ dicere. ꝙ virgo maria ſit (beata) .i. ſancta (nuncio celi) .i. angelica ſalutatione. ⁊ eſt (fecunda) .i. impregnata (ſctõ ſpiritu (ꝑ cuius) s. virginis (aluum) .i. vteruȝ (fuſus eſt) .i. natus eſt ille ꝗ fuit (deſideratus) a cunctis (gentibꝰ) id eſt populis.

Cui luna ſol ⁊ omnia deſeruiunt per tempora perfuſa celi gratia geſtãt puelle viſcera

Beata mater munere. cuiꝰ ſupernus artifex mundũ pugillo continens ventris ſub archa clauſus eſt

Beata celi nuncio fecũda ſancto ſpiritu deſideratus gentibus. cuius per aluũ fuſus eſt.

Glorioſa domina excelſa ſuꝑ ſidera. qui te creauit prouide lactaſti ſacro vbere

Glorioſa dña) Materia huiꝰ hymni eſt. ꝙ maria peperit ſaluatorẽ Et qꝛ deus contulit ei tantam grãm ꝙ ſaluatoreȝ pareret. ⁊c. facit autor apoſtropham .i. conuerſationẽ ad deum. ⁊ qꝛ deus contulit ei tan-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

tam grām ꝙ peperit ſaluotorem. conuertit ſermonē ſuū ad ipſam oſten
dendo eam eſſe glorioſam dicēs (O glorioſa domina) .id ē. o ſponſa dñi
noſtri (excelſa) id eſt eleuata (ſup ſidera) .i. ſuper omnes celos. tu (lacta
ſti ſacro vbere) id eſt ex ſcō pectore illū (qui te creauit prouide) .i. ſua eter-
na prouidentia ❡ Tunc ibi. Quod eua (Tu reddis) .i. reſtituis (al-
mo germine) .i. p ſcm fi-
lium tuū sᶜ illud .i. para
diſum (quod eua) expñs
(triſtis) id eſt doloroſa.
(abſtulit) a nobis (et es
facta feneſtra celi) .i. xp̄i
(vt flebiles) id eſt homi-
nes deflētes pctā ſua (in
trent aſtra) .i. celos
❡ Tunc ibi. Tu regis
Dico ꝙ homines deflen-
tes peccata ſua intrēt ce-
los. et vere quia tu facta
es (ianua) .i. oſtium (al-
ti regis) .i. xp̄i. ⁊ tu facta
(fulgida porta) .i. ſplen-
dida ianua (lucis) .i. xp̄i
qui eſt vera lux que illu-
minat omnē hominē ve
nientē in hunc mundū
et o (gentes redempte)
ſcꝫ a criſto (plaudite) id ē
gaudete (vitam datam
eſſe per virginē) mariam

Quod eua triſtis abſtulit tu reddis
almo germine intrent vt aſtra flebiles
celi feneſtra facta es.

Tu regꝭ alti ianua. tu porta lucis ful-
gida vitam datam per virginem gen-
tes redempte plaudite

Quod chorus vatum veneran-
dus olim ſpiritu ſancto cecinit
repletus in dei factum genitrice ꝯſtat
eſſe maria. Hec deum celi dominum
qꝫ terre virgo concepit peperitqꝫ vir-
go: atqꝫ poſtpartum meruit manere
inuiolata

Quod chorus vatum. In hoc hymno agit autor de natiuitate xp̄i
et q̄liter debet eſſe ꝯpletum in maria quod ꝓphete p̄dixerunt. quia
maria cōcepit ⁊ peperit filium. et ſymeon gauiſus ſuſcepit eum in tem-
plo. Dicimus ergo. ꝙ ꝓphete ſenſerunt de aduentu ⁊ natiuitate chriſti
Dicit em̄ Eſaias In medio duū aīaliū cognoſceris .i. inter bouē et aſi-
num. ⁊ alibi Egrediet̄ virga de radice yeſſe. et Abbacuc ſentiēs de xp̄i
aduentu ſiī ait. In medio duum animaliū ⁊c. Et multi alij ꝓphete an
nunciauerūt ⁊ ꝓphetauerūt de xp̄o. hoc totum cōpletū eſt in maria. qꝛ
xp̄s conceptus. natus. baptiſatus. crucifixus. ⁊ in templo p̄ntatus. ⁊ a iuſ
to ſymeone ⁊ ab anna vidua ſuſceptus eſt. Unde a perſonis illis q̄ dño
obuiauerūt iſtud feſtū (in quo iſte hymnus cantat̄) hypapanti dm̄ dicit̄
id eſt obuiatio dm̄. ❡ Cōſtrue. sᶜ illud (ꝯſtat eſſe factum) .i. impletum
(in maria genitrice dei) .i. matre xp̄i (qd̄ venerandus chorus) .i. hono-
rabilis ꝯgregatio (vatū) .i. ꝓphetaꝝ (repletus) .i. plenus (ſpiritu ſcō ce
cinit) .i. ꝓphetauit (olim) .i. dudū. ❡ Tunc ibi. Hec deū celi. ⁊c. Et
vere conſtat eſſe factū qd̄ prophete cecinerūt. qꝛ beata virgo concepit de

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

minũ) id ē chriſtũ deum celi et terre(et virgo) ſcz maria(peperit illum quem geſſit) id eſt portauit(atqz) pro et(meruit) ſupple dicta vgo maria(inuiolata manere) id eſt manſit incorrupta poſt partum. ¶ Tũc ibi(Quem ſenex. Quem) id eſt chriſtum(ſymeon iuſtus ⁊ ſenex) id ē annoſus ſymeon ſacerdos(ſumpſit) id eſt ſuſcepit(in vlnis) id eſt in brachijs ſuis(in domo) id ē in tẽplo(domini) ſupple ſymeon eſt (gauiſus) id eſt letatꝰ(videre) .i. aſpicere (xp̄m ſuo ꝓprio lumie).i. ꝓprijs oculis (qđ optauit) id eſt deſiderauit per multa tempora. ¶ Tunc ibi.(Tu libens votis) O tu (genitrix) id eſt mater(eterni regis) ſcz chriſti qui caret principio ⁊ fine te (petimus faueto) id eſt ꝯcede(votis precãtum) id eſt precibus famulorum (libens) id eſt libenter(⁊ tu renitens) id eſt ſplendens(petiſti) ꝑ accepiſti (clara regna olimphi celſi) id eſt alta celi ¶ Tũc ibi(Sit deo) decꝰ et poteſtas. (ſit deo noſtro perpes ſalus) id ē perpetua gloria (et perhẽnis honor ſit) deo noſtro(qui) ſcz deus (reſidet in ſumma arce poli) id eſt in altitudine celi(trinus) impſonis(et vnus) in ſubſtantia

Quem ſenex iuſtus ſymeon in vlnis in domo ſumpſit domini gauiſus hoc quod optauit proprio videre lumine chriſtum: Tu libens votis petimus precantum regis eterni genitrix faueto claraqz celſi renitens olimphi regna petiſti. Sit deo noſtro decus ⁊ poteſtas. ſit ſalus perpes ſit honor perhennis. qui poli ſumma reſidet in arce trinus ⁊ vnus Amen

Quaz gloriſica luce choruſcãs ſtirpis dauidice regia ꝓles ſublimis reſidens virgo maria ſupra celigenas etheris omnes

Quã glorifica) Hoc metrum eſt tetrametrũ Sunt aũt hic quatuor verſus. ⁊ in vno quoqz eoꝝ ſunt quatuor pedes. quorũ primus eſt ſpondeus. ſecũdus iambus. tercius dactilus. quartus eſt ſpondeus ſiue trocheus. Materia huius hymni eſt duplex commendatio ipſius marie. tam a progenie ꝙ͞ʒ a meritis Commendatio a progenie eſt. quia ipſa eſt de regia ſtirpe. ſcz de ſtirpe dauid. Cõmendatio autez a meritis eſt quia ipſa peperit chriſtum ſaluatorem noſtrum. Cantatur autem hymnus iſte in tranſitu ſiue obitu beate marie virginis. qualiter ſcz trãſiuit de hoc mũdo ad regnũ celoꝝ an ſolum amittendo ſpiritũ vel vtrum aſſumpta fuit cum corpore. de quo dubiuz eſt. ſed tamen meliꝰ eſt vt credamus eam aſſumptam eſſe a patre cũ corpore. O regia proles ſtirpis dauidice. o maria que es ramus ipſius dauid. Ipſe enim fuit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

quercus a qua rami procedunt. ⁊ tu es ramus ſtirps et proles qui termi ni ponuntur pro eodem ſed non idez ſignificant. Eſt em̄ proles qd ali unde habet iniciū. Stirps idem eſt q truncus a quo ram⁹ velut a patre fili⁹ pcedit. O(q̄ꝫ) .i. quantū (glorifica luce) id ē glorioſa (choruſcans) id eſt ſplendida parens. o maria tu dico (ſublimis) id eſt ſtans in ſublimi. ſ. in celo (tu reſidēs) id eſt ſedēs ſuper omnes angelos (etheris celigenas) id eſt genitas in celo. quia in celo fuerūt creati angeli a deo.

¶ Tunc ibi (Tu cum virgineo) O maria ſc existens (mater cum virgineo honore) ideſt pmanens vgo (caſta paraſti aulam pectoris) id eſt pectus tuū (domino angelorum) et ideo (hinc) id eſt ex illis (viſceribus ſacris natus eſt chriſtus deus) id eſt dignatus ē naſci (corpore) .i. quātum ad corp⁹. quia humanitatem ſumpſit a te.

¶ Nunc ibi (Quem cūctis (Quem venerās orbis adorat) id eſt quez omnes homines venerātur (cui) id ē ad cui⁹ honorem (omne genu flectitur) id eſt oēs homines flectunt genua. a quo ſcz chriſto nos (petimus gaudia lucis) ſcz eterne (te ſubueniente) id eſt auxiliāte (abiectis tenebris) .i. peccatꝫ remotis a nobis ¶ Tunc ibi (Hoc largire.) Superius fecit autor preces ad beatam mariam virginem. ſed hic facit preces ad deum patrem. vt ipſe dignetur nobis dare que promiſſa ſunt dicens. O (pater luminis omnis) .i. origo ⁊ factor totius claritatis (largire) .i. donare nobis (hec) .ſ. gaudia lucis. ⁊ largire inquam hoc (per proprium natum) id eſt amore filij tui. ⁊ (ſacro flamine) id eſt amore ſpiritusſancti (qui ſupple fili⁹ tuus (viuit tecū in nitida) id ē munda (ethera) id eſt in celo (regnās) id eſt gubernans (ac moderans ſecula ⸗cuncta) .i. omnes gentes in hoc ſeculo exiſtentes.

Tu cum virgineo mater honore angelorū domino pectoris aulam ſacris viſcerib⁹ caſta paraſti: natus hinc de⁹ eſt corpore xp̄s Quē cunct⁹ venerās orbis adorat. cui genu flectit oē a te petimus ſubueniente abiectis tenebris gaudia lucis Hoc largire pater luminis omnis natum per proprium flamine ſacro qui tecuꝫ nitida viuit in ethera regnans ac moderans ſecula cuncta. Amen

Artyris ecce dies agathe virginis emicat eximie. qua chriſt⁹ eam ſociat. et dyadema duplex eam decorat

Artyris ecce dies) Hunc hymnum Prudentius in honore ſancte agate compoſuit. in quo laudat deum q tantam cōſtantiam ꝯtulit virgini agathe ⁊c. ¶ Cōſtrue (Ecce) id eſt videre (dies

agathe martyris eximie) id eſt magne virginis (emicat) .i. valde ſplēdet (qua) ſcʒ die (christus ſociat) id eſt coniungit eam ſibi (et dyadema) id ē duplex corona. ſcʒ martyrij et caſtitatis (decorat) id eſt honorat eam

¶ Tunc ibi (Stirpe decens (decens) id eſt nobiles (ſtirpe) ſupple fuit progenie (elegans ſpecie) .i. pulcra facie (ſed magis) s^c eſt pulchra (actibus atqʒ fide) id eſt bonis operib⁹ fidei (atqʒ pro et (nil reputans) .i. eſtimans (proſpera terrea) id eſt terrenoꝝ proſperitatem. et (ligans) id eſt retinens (ſibi corde) .i. in mente (iuſſa dei) id ē precepta dei.

Stirpe decens elegans ſpecie. ſʒ magis actibus atqʒ fide terrea proſpera nil reputās. iuſſa dei ſibi corde ligans

Fortior hec trucibuſqʒ viris expoſuit ſua membra flagris pectore · quā fuit valido : torta mamilla hoc docet patulo.

Delicie cui carcer erat paſtor ouem petrus hanc recreat. inde gauiſa magiſqʒ flagrans cuncta flagella cucurrit ouans

Ethinca turba rogum fugiens huius et ipſa meretur opem. quos fidei titulus decorat his venerem magis quos premat

¶ Tunc ibi. (Fortior hec (Hec. ſ. agatha) fortior viris trucibus) .i. crudelib⁹ (expoſuit ſua mēbra) id eſt dedit (flagris) id eſt verberib⁹ et flagellis (mamilla torta) ſcʒ a tortorib⁹ vexata (docet) id eſt manifeſtat (patulo) id eſt aperte (quā) id eſt quātū ipſa agatha (fuit valido pectore) id ē forti mente et corpore

¶ Tunc ibi (Delicie cui (cui) ſcʒ agathe (carcer erat delicie) id eſt pro delicijs vel loco deliciarū (paſtor petrus ouem) id eſt agathā (recreat) id ē conſolat̄. et (inde gauiſa) id eſt letata (et magis flagrans) id eſt ardens in amore dei (cucurrit) id eſt libenter ſuſtinuit (cuncta flagella) id eſt tormenta (ouans) id eſt gaudens

¶ Tunc ibi (Ethnica turba rogum (Ethnica turba) id eſt gentilis vel pagana que iuxta montē ethnam habitauit (fugiens rogum) id eſt combuſtionē. quia mons ethna ſemper ardet. ſupple illa turba (meretur opem) id eſt auxilium ipſi⁹ agathe. vt ergo deus (magis premat) id eſt reſtringat (venerem) id ē luxuriam (his) id eſt illis hominibus ibidē habitātib⁹ (quos) ſupple homines (titulus) id ē honor vel ſignuʒ fidei (decorat) id eſt honorat Et nota ꝙ quodam tempore mons ethna cepit tantum ardere vt multum periclitauit ciuitatē cathaginenſium et ideo pagani venerūt ad ſepulcrū ſancti agathe et acceperunt velum in quo erat inuoluta et proiecerunt in ignem. et ſtatim ignis extinctus eſt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Tunc ibi (Jam renitens) Tu qui es ſtella (renitens) id eſt ſplen-dens (polo) id eſt in celo (quaſi iponſa) ſcȝ chriſti (ſupplica) id eſt aduo-ca (domino pro miſeris) id eſt pro peccatoribus (vt faciat coli) id eſt ce-lebrari (ſua feſta) id eſt ſu as ſolemnitates (vt faueat) id ē det auxilium (celebrantib⁹ ſe) ſcȝ feſta deuote ¶ Tunc ibi. (Gloria cum) Gloria et laus ſit genito) .i. filio cum patre ſpiritui ſacro) id eſt ſancto (ꝓuide) .i. etiā vide (qui de⁹ eſt om-nipotens faciat hāc) ſcilȝ agatā (memorē noſtri) id eſt ꝙ agata ſit memor illis qui habent memori-am ſui Amen

Xriſte ſanctorum) In h hymno agit autor de vita et habitu ſancti benedicti. ⁊ de mi-raculis eius. ſcȝ de capiſ-terio fracto in puericia ſua ⁊ iterū ſanato ⁊c. In-tendit etiam rogare deuȝ vt noſtra vota benigne ſuſcipiat et noſtra pecca-ta expellat. ⁊ fauorem ſu-um tribuat et gratiā ſuā ꝯcedat meritis ſancti be-nedicti. O tu (chriſte de-cus) id eſt honor (ſancto-rum atqȝ) ꝑ et s^e qui eſt (virtus) qꝛ ꝑ te virtuo-ſi ſunt (⁊ vita) quia ꝑ te viuūt (⁊ forma) qꝛ te imi-tari debent. vnde dixiſti Ego ſum via veritas et vita. (via) quia per te eunt ad patrem (lux) qꝛ per te illuminant̄ (⁊ au-tor qꝛ es dominus ſanctitatis. ⁊ tu qui es talis ſcȝ ita (clemens) id eſt pi-us vel misericors (ſuſcipe) id eſt accipe (vota ſupplicum) id eſt p̄ces ſup-plicantium. et (pariter hymnum) id eſt canticū laudis ¶ Tunc ibi (Qui tuū o tu (qui attrahens) s^e fuiſti (dudū) .i. olim (tuū benedictuȝ ad te. ſegregaſti mire) .i. mirabiliter (mūdo) .i. a mūdo. ⁊ hoc ideo (vt diſ-cēs reprobare) .i. ſpernere (probra mūdi) .i. peccata (⁊ ſequent̄ te) qꝛ dix-iſti qui ſequit̄ me nō ambulat in tenebris ſed habebit lucem vite

¶ Tunc ibi (Cuius deuotū animū) deuotū animū) id eſt religioſum

Jam renitens quaſi ſponſa polo pro miſeris ſupplica domino ſic ſua feſta coli faciat ſe celebrantibus vt faueat

Gloria cum patri ſit genito ſpiritui prouide ſacro. qui deus vnus eſt om-nipotens hanc noſtri faciat memorez Amen

Xriſte ſanctorum decus atqȝ virtus. vita ⁊ forma via lux et autor ſupplicum vota pariterqȝ hym-num ſuſcipe clemens

Qui tuum dudum benedictuȝ ad te attrahens mire ſegregaſti mundo. vt probra mundi reprobare diſcens te ſe-quentur

Cuius deuotum animum pueri gra-tia preſtans fidei valere qua valens mira precibus peregit mente fideli

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

(cuiꝰ pueri).i.benedicti(gr̄a fidei) ſupple xp̄iane.de qua plenꝰ erat ſanctus benedictus(preſtās valere).i.poſſe(qua) gratia fidei sᶜ benedictꝰ. (valens ꝑegit mira).i. miracula(precibus).i.orōnibus(mente fideli) .i.cum firma ſpe.vt in libro dyalogoꝝ poteſt inueniri. ¶ Tunc ibi. De hinc extendēs(Dehinc).i.deinde sᶜ benedictus(extēdens pedem) .i.viā (in remotis locis) ſcꝫ in heremo (malēs).i. malis voleus(artus) id eſt mēbra (iuuenilis corporis cruciari).i.puniri et quare quia ipſe erat. (ardens) id eſt feruens (caſto amore).ſ. dei(ſcā deus) id eſt aſcendens. (ardua) id eſt ad excelſa q̇a quotidie ambulabat de virtute in virtutē ſꝑ altiora petendo ¶ Tunc ibi. Gloriam patri ꝛc.

De hinc extendens pedē in remotis ardua ſcandens. cruciari malens corporis artus iuuenilis ardens amore caſto Gloriam patri reſonemus omnes. et tibi compar vtriuſqꝫ ſemꝑ ſpiritus alme vnus deus omni tempore ſeculi

Imbuit poſt hinc homines beatos regulis artis animos retūdi: et iugo ſemper domini poloꝝ ſubdere colla.

Ex quibꝰ maurus ſedulꝰ miniſter obſequens patri: latice leuatum gurgite fontis puerum retractum. Huius o criſte meritis precamur vt arceas irā tribuas fauorem. gratiam preſtās veniāqꝫ nobis mitis ad omnes

Omnes reſonemus) id eſt perſoluamꝰ (gloriaꝫ) id eſt laudem(patri) ꝛ o (alme ſpiritus).i.o ſancte ſpūs qui es(compar) id eſt equalis (vtriuſqꝫ) ſcꝫ patris et filij exiſtens (vnꝰ deus) cū eis (omni tempore ſeculi).i.in eternum (reſonemus tibi gloriam).i.laudem. Tunc ibi. Imbuit poſt hinc. ꝛc. ſpᶜ benedictus (imbuit).i.docuit vel repleuit(poſt hinc).i.deinde (beatos homines) id eſt bonos homines(artis regulis) id eſt ſtrictis obſeruantijs(retūdi) id eſt refrenari (animos) ſuꝑbos ꝛ docuit (ſubdere colla) mentis ſemꝑ iugo) id eſt precepto (domini polorum) celorum ¶ Tunc ibi. Ex quibus ꝛc. (Ex quibus) ſupple ſanctis hominibus ſanctꝰ(maurꝰ fuit (ſedulus) id eſt aſſiduꝰ miniſter) ſcꝫ ſancti benedicti (obſequēs) id eſt obediens(patri) ſcꝫ benedicto(traxit puerum) ſcꝫ ſubmerſum.puerum dico (retractū) id eſt attractum(gurgite fontis)leuatū.i.eleuatum(latice) id eſt ex aqua equoris. ¶ Tunc ibi. Huius o chriſte (O criſte precamur) id eſt nos rogamus (meritis) id eſt ꝑ merita (huius) ſcꝫ ſancti benedicti (vt arceas) id eſt repellas a nobis(iram) id ē iracundiam.et(tribuas fauorem) id

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

eſt auxilium (preſtans gratiam) virtutum (et veniam) peccatorū exiſtens (nobis) peccatoribus (mitis) .i. ſuauis reſpiciendo (ad omnes) sc̄ homines ¶ Tunc ibi. Prebe oramus (O alme deus) exiſtens (rector id eſt gubernator (oramus) id eſt deprecamur. et ideo (prebe) id eſt cōcede nobis (vt fides noſtra reſiſtat vicijs) id eſt peccatis (atqꝫ miniſtret id eſt ſeruiat (ſtudijs virtutū puro pectore) .i. mundo corde

Prebe oramus deus alme rector. Vt fides noſtra vicijs reſiſtat. atqꝫ virtutum miniſtret ſtudijs pectore puro.
Gloriam patri reſonemus ⁊c.

Iam chriſte ſol iuſticie noctis recedant tenebre. nunc mētis eat cecitas: virtutum et lux redeat
Da tempus acceptabile. et penitens cor tribue ne nos vacuos tranſeat hoc quod benigne prerogas.
Quiddāqꝫ penitētie da ferre licꝫ grādium maiori tuo munere: quod demptio ſit criminū
Dies venit dies tua in qua reflorent omnia letemur in hac vt per tuam per hanc reducti gratiā

Iam xp̄e In hoc hymno rogat autor deum. vt in hoc ſacro tempore tribuat nobis cor penitens et quos longanimitate pietatis expectat ſua benignitate ad ſe conuertat. et hoc eſt quod dicit. (O criſte ſol iuſticie) id eſt ſplendor pietatis (tenebre noctis) id eſt peccata noſtra (recedant nunc et cecitas mentis eat) id eſt recedat (nūc) id eſt in pn̄ti tp̄e (⁊ lux virtutuꝫ) id eſt virtutes bonorum operum (redeat) id eſt reuertant.

¶ Tunc ibi. Da tempus. O chriſte (da tempus. acceptabile) .i. congruum ad penitentiam. q̇a ante chriſti paſſionem. ſcꝫ in veteri teſtamento nouerat tale tp̄s qr ocul⁹ ꝓ oculo ⁊ dens ꝓ dente dabat̄. modo āt nō ē ſic (et tribue) nobis (cor penitēs. ne) ꝓ vt nō (vt hoc nō trāſeat) .i. nō p̄tereat (nos) pctōres vacuos) v̄tutib⁹ (qd̉ p̄rogas) .i. interpellas apud deū patrē (benigne) .i. miſericordit̄. Tūc ibi Quiddāqꝫ ⁊c. O xp̄e da (q̇ddā) .i. paululū (penitētie ferre) .i. pati (nobis) pctōrib⁹ (qd̉) .i. ꝓpt̄ quā penitentiā (dēptio) .i. ablutio (criminum) .i. pctōꝝ (ſit licet) ꝓ q̄uis (grandiū) .i. magnorū pctōꝝ. et hoc (tuo munere) maiori omībus criminib⁹. ¶ Tūc ibi Dies venit. Uere debes dare penitētiā. qr iudicij dies vel paſchalis feſtiuitas venit. qr nos ſum⁹ in q̄s fines ſeculoꝝ deuenerūt (Dies) ſcꝫ paſchalis (venit) .i. appropinquat (dies dico tua. in q̄) sc̄ die (oīa) .ſ. mētes hoīm (reflorent) .i. micāt v̄tutib⁹. ideo (letemur) .i. gaudeam⁹ (in hac) die ſolem

ni(vt reducti).i.ſicut redempti ſumꝰ(⁊ hanc tuā grām) quia gratis re
demiſti nos a dyabolica poteſtate.et ſaluaſti nos a peccatis noſtris. ⁊c.

¶ Tunc ibi. Te rerum. Et ideo(o clemens trinitas)in perſonis et
vnitas in eſſentia (vniuerſitas rerum).i.vniuerſa creatura(adoret te.⁊
nos) qui facti ſumꝰ(noui per veniā).i.per tuam gratiam(canamꝰ).i.
decantemus(canticum nouū).i.iubiliū Jubilus em̄ eſt quod nec mēte
concipi . nec voce exꝑmi
poteſt ¶ Tunc ibi
(Preſta beata trinitas)
(O beata trinitas) in ꝑ
ſonis(preſta).i.dona(⁊
o ſimplex vnitas)ſcilꝫ in
eſſentia(concede).i. tri-
bue nobis. (vt munera
ieiunioꝝ).i. abſtinentia
rū noſtraꝝ(ſint fructuo-
ſa).i.fructus bonos ferē-
tia(tuis) ſupple fidelibꝰ.
Udi benigne ⁊c.
Materia hymni
huius eſt ꝯmendatio ie-
iunij. et hortat̄ nos ieiu-
nare et deo ſeruire. ⁊ in h̄
tꝑe ieiunij in orōnibꝰ plꝰ
q̄ꝫ in alijs tꝑibus inſiſtere
debemus. vt in die iudi-
cij vitam habeamꝰ eter-
nam . et hoc eſt quod d̊t.
(O benigne conditor).i.
creator omniū rerū (au-
di preces noſtras cū lau-
dibus).i. cum hymnis
preces dico(fuſas).i.cf-
fuſas(in hoc ſacro q̄dra-
genario ieiunio).i.in nu
mero q̄draginta dierum
in quibus digne ieiunare
debemus

Te rerum vniuerſitas clemens ado-
ret trinitas. et nos noui per veniam
nouum canamus canticum

Preſta beata trinitas. concede ſim-
plex vnitas. vt fructuoſa ſint tuis ieiu
niorum munera

Udi benigne cōditor noſtras
preces cum laudibus in hoc ſa
cro ieiunio fuſas quadragenario

Scrutator alme cordium. infirma tu
ſcis viriū. ad te reuerſis exhibe remiſ
ſionis gratiam

Multū quidem peccauimꝰ. ſed par-
ce confitentibus. ad laudem tui nomi
nis cōfer medelam languidis

Sic corpꝰ extra conteri dono per ab-
ſtinentiam. ieiunet vt mens ſobria a
labe prorſus criminum.

¶ Tūc ibi. Scrutator. Et qꝛ fundimus preces(o alme ſcrutator)
.i.inquiſitor (cordium) noſtroꝝ.bene dico ſcutator qꝛ(tu ſis).i.cognoſ-
cis(infirma viriū) ideo(exhibe).i.dona (reuerſis ad te).i.penitētibꝰ(re
miſſionis grām) ¶ Tunc ibi Multū quidē(nos peccauimus quidez
multū.ſed parce confitentibus) pctā ſua(⁊ confer languidis).i.pctōribꝰ
(medelam).i.remiſſionē(ad laudē tui nois) ¶ Tūc ibi Sic corpus.Et
ꝯferēdo ſic medicinā(dona corpꝰ ꝯteri).i.caſtigari (extra ꝑ abſtinētiaꝫ)
et dona(vt ſobria mens ieiunet prorſus).i.oino(a labe criminū).i.pctōꝝ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Expoſicio hymnorũ

Ecce nũc tp̄s In hoc hymno hortat̃ nos autoꝛ vt ab omni pecca-
to abſtineamus. ⁊ rogemus deum cũ lachꝛymis ⁊ precib⁹ vt ipſe re
mittat nobis peccata noſtra. et nos mundet ab omni vicio in tp̄e huius
ieiunij. quia xp̄s pius eſt ⁊ miſericoꝛs. et hoc eſt qḋ dicit. O fratres (ecce
tempus ydoneũ) .i. ꝯgruum ad peccata remittendũ qḋ temp⁹ eſt (me-
dicina peccaminũ) .i. pec
catoꝝ (quibus) s^c^ pecca
tis (offendimus deũ coꝛ-
de) .i. vana cogitatione
(verbis) id ē iniquis ſer-
monibus ⁊ turpiloquijs
(operib⁹) .i. pꝛauis et illi
citis actibus.
¶ Tunc ibi Qui pius) Dico ꝙ verbo et opere
deum offendimus qui .ſ.
deus exiſtēs (pius ⁊ ꝓpi
cius) .i. miſericoꝛs (pepꝑ-
cit nobis hactenus) id ē
hucuſqꝫ. ne ꝫm mala nr̄a
opera (nos pariter cum
noſtris tantis iniquitati-
bus ꝑderet) .i. ꝯdemna-
ret. ſed ita pepꝑcit nobis vt
mediante paterno aux-
ilio ad chꝛiſtũ veniamus
et ammodo in bonis opi
bus ꝑſeueremus.
¶ Tunc ibi Hunc igit̃ Et quia pepercit nobis
miſericoꝛdiť ergo (place-
mus) .i. placatum nobis
faciam⁹ (hunc) ſcꝫ deuꝫ
et quō (ieiunijs) .i. cum
abſtinentia cibi et potus
et (cuꝫ precib⁹) .i. cũ oꝛō
nibus aſſiduis. quia ipſe
ait. Petiie et accipietis et alibi dicit. Amen amen dico vobis. quidquid
oꝛantes petieritis. credite et fiet vobis. ¶ Tunc ibi. Ut nos). Dixi
ꝙ placemus eum deuotiſſime. vt ipſe purgans nos a cunctis ſoꝛdibus ⁊
peccatis oꝛnet nos virtutibus. et faciat nos perſeuerare in eis. et ꝙ (iun
gat nos angelicis cetibus in celeſtibus) id eſt in regno celoꝛum.
Tunc ibi. Sit benedict⁹ ⁊c. (Genitoꝛ) id eſt deus pater (ſit benedictus
et eius vnigenitus) id eſt xp̄s q̇ eſt filius dei (cum ſpiritu paraclito) id
eſt conſolatoꝛe (in ſempiterna ſecula) Amen

Ecce nunc tempus ydoneum
medicina peccaminum quib⁹
deũ offendim⁹ coꝛde verbis operib⁹.
Qui pius et ꝓpicius nobis pepercit
hactenus. ne nos cum noſtris perde-
ret tantis iniquitatibus
Hunc igitur ieiunijs cum pꝛecibus ⁊
achrimis multiſqꝫ bonis alijs place-
mus deuotiſſime
Ut nos a cunctis ſoꝛdibus purgans
oꝛnet virtutibus. angelicis et cetibus
nos iungat in celeſtibus
Sit benedictus genitoꝛ: eiuſqꝫ vnige
nitus cum ſpiritu paraclito in ſempi-
terna ſecula Amen

Clarum decus ieiunij monſtra
tur oꝛbi celitus: qḋ xp̄s autoꝛ
omniũ cibis dicauit abſtinens

Clarum decus In ħ hymno hortat̃ nos ⁊ admouet autoꝛ ieiunioꝝ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

humilitatem ⁊ inde autoritatem habere ⁊ a xp̄o efficatiā. ⁊ vt antiq̄ patres moyſes helyas ꝯſequuti ſunt vitam eternā. ita ⁊ nos ꝯſequamur

¶ Conſtrue (claruz decus) .i. ꝯmendabile ieiuniū (monſtratur) .i. datur (orbi) .i. mundo (celitus) .i. de celo (quod) ieiunium (xps) exiſtēs (autor) .i. creator (omniū) rerum (dicauit) .i. ſanctificauit (abſtines cibis) id eſt a cibis

Hoc moyſes carus deo legiſqȝ lator factus. hoc heliam per aera curru leuauit igneo.

Hinc daniel miſteria victor leonum viderat. ꝑ hoc amicus intimus ſponſi iohannes claruit

Hec nos ſequi dona deus per exempla parſimonie. tu robur auge mentium dans ſpiritale gaudium

Preſta pater per filiuz. preſta per almum ſpiritum. cum his per euum triplici vnus deus cognomine

Ex more docti miſtico ſeruem⁹ hoc ieiunium deno dierum circulo ducto quater notiſſimo

Tunc ibi. Hoc moyſes (Moyſes factus eſt carus) .i. dilectus (deo hoc) ſupple ieiunio .i. ꝑ hoc ieiunium (qȝ) pro et moyſes fact⁹ eſt (legiſlator) .i. dator legis diuine (hoc) .i. ꝑ hoc ieiuniū. et (hoc) sc ieiunium (leuauit) .i. vexit (heliam) illū ꝓphetam (igneo curru) .i. in q̄driga ignea (per aera) .i. per aerem. quia cū helias tranſgreſſus eſſet iordanez cum diſcipulo ſuo helizeo fugiens ꝑſequutiones ihezabel rapt⁹ eſt helias in curru igneo in paradiſum terreſtrē. pallio ſuo dimiſſo. helizeus āt pallio leuato reuerſus eſt ad iordanē. et ꝑcutiēs aquam cum pallio. ceſſit aqua iordanis. et tranſiuit propheta ſicco pede.

¶ Nūc ibi. Hinc daniel (Daniel) ille ꝓpheta exiſtens (victor leonū) .i. leones nō nocuerūt eū (viderat) ꝑ ſpm̄ſanctuz (miſteria) .i. ſecreta que nemo alius ſcire potuit (hinc) .i. per hoc ieiunium. ⁊ (iohannes) baptiſta (claruit) .i. factus eſt (intimus amicus ſpōſi) .i. xp̄i (ꝑ hoc) sc ieiuniū ¶ Tunc ibi Hec nos Et q̄ iſti facti ſunt per hoc ieiunium (o deus dona) .i. concede (nobis) xp̄ianis. vt poſſumus (ſequi) .i. imitari (hec) sc ieiunia (ꝑ exempla parſimonie) .i. abſtinentie cibi ⁊ potus. ⁊ (tu auge robur) .i. fortitudinē (mētium) .i. cordium (dans) .i. donans (ſpiritale gaudiū) .i. leticiā ſpiritus.

¶ Tunc ibi. Preſta pater (O pater preſta) .i. dona nobis hec que ſup̄ petiuimus (ꝑ filium) tuum vnigenitum. et (preſta ꝑ almum ſpirituz) tu dico exiſtens (vnus deus) in eſſentia (cum his) .i. cum filio ⁊ ſpūſctō (triplici cognomine) .i. ſub trib⁹ nominib⁹ diſtinctis (per euū) id eſt eternaliter vel per imperpetuum

Expoſitio hymnorum

Ex more docti. Materia huius hymni eſt ꝯmendatio ieiunij. ⁊ hortamur nos ieiunare ⁊ deo ſeruire. ⁊ hoc tp̄e ieiunij in orōnib⁹ et bonis opibus plus q̄ȝ in alijs dieb⁹. vt inde habeam⁹ vitā eternā. et hoc eſt quod dt O fratres (ſeruemus hoc ieiuniū) in quo modo ſumus ſcȝ caſte ⁊ honeſte. nos (docti) .i. inſtructi (ex miſtico more) .i. ex figurata conſuetudine. ⁊ h̄ (deno circulo .i. denario numero (dierū notiſſimo) .i. manifeſtiſſimo (ducto) id ē multiplicato (quater) .i. per quatuor ¶ Tunc ibi Lex et prophete (Lex) data per moyſen (et prophete) .ſ. helias ⁊ alij (ꝓtulerunt hoc) ieiunium (primitus) id ē primo. ⁊ (xp̄s rex oim) hominuȝ (atqȝ) ꝓ ⁊ (factor) .i. creator (temporū ſacrauit) .i. ſanctificauit illd̄ (poſtmodum) .i. poſt moyſen et ꝓphetas. qꝛ ieiunauit ꝑ quadraginta dies donans nobis exemplū. vt etiā ieiunemus. Tūc ibi Utamur ergo. Et qꝛ ꝓphete ⁊ poſtea xp̄s ꝯſecrauerūt hoc ieiuniū (ergo vtamur parcius) id ē tꝑantius (vbis) inutilibus (cibis et potibus) .i. a ſupfluitate comeſtiōis et ab ebrietate. qꝛ mediāte crapula nos labimur in peius. ⁊ veuter mero eſtuans de facili ſpumeſcit in libedinem. ⁊ non ſolū iſtꝫ vtamur parcius. ſed etiā (ſomno) nimio (et iocis) illicitis (⁊ pſtemus) .i. pſeueremus (in cuſtodia) anime noſtre ¶ Tunc ibi. Uitemus ante. Dico qꝙ relictis vicijs pſtemus in cuſtodia virtutū. ⁊ (vitem⁹) .i. abijciamus a nobis (ante) .i. pus (peſſima) .i. peccata vl' praua opa (queqȝ ſubruūt) .i. opprimūt (mētes vagas) .i. ad malum ꝓnas (qȝ) ꝓ ⁊ (nullum) pro non ⁊ vllum (⁊ nō demus callido hoſti) .i. dyabolo (vllum locum) .i. aliq̄ȝ occaſionem (tyrannidis) in nob

Dicamus oēs. In hoc hymno hortat̄ nos autor vt rogemus deuȝ cum p̄cib⁹ ⁊ lachrymis. vt ipſe auertat a nobis irā ſuaȝ. et dimittat nobis delicta noſtra. ⁊ hoc eſt qd̄ dt (Nos omnes) exn̄tes (cernui) id ē humiles (dicamus) .i. rogem⁹ (atqȝ) ꝓ et (ſinguli) .i. oēs (clamemus)

Lex et prophete primitus hoc ꝓtulerunt poſtmoduȝ chriſtus ſacrauit omnium rex factor atqȝ temporum

Utamur ergo parcius verbis cibis ⁊ potibus. ſomno iocis et artius. perſtemus in cuſtodia

Uitemus ante peſſima· queqȝ ſubruunt mentes vagas: nullumqȝ demus callido hoſti locum tyrannidis

Dicamus omnes cernui. clamemus atqȝ ſinguli. plorem⁹ ante iudicem. flectamus iram vindicem

Noſtris malis offendimus tuā deus clementiam: effunde nobis deſuꝑ remiſſor indulgentiam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

ad deum.⁊ ploremus ante iudicez).i. xp̄m.⁊(flectamus).i. placemus (vindicē iram) ſcʒ xp̄i quā habet aduerſus nos ¶ Tunc ibi. Noſtris malis (O deus offendimus .i. irritauimus(noſtris malis).i. per pctā noſtra(tuā clementiā.i.tuā benignitatem.et qꝛ tu pius es et miſericors et dixiſti Nolo mortem peccatoris ſed vitā.et vt ꝯuertatur ⁊ viuat per cordis ꝯpunctionē(ore

Memento ꝙ ſumus tui licet caduci plaſmatis. ne des honorem nominis tui precamur alteri

Laxa malum qd̓ geſſimus. auge bonum qd̓ poſcimus. placere ꝙ tandem tibi poſſimus hic et ꝑpetim

Exilla regis prodeunt. fulget crucis miſteriū. quo carne carnis conditor. ſuſpenſus eſt patibulo

Confixa clauis viſcera. tendens manus veſtigia redēptionis gratia. hinc immolata eſt hoſtia

miſſor).i. o miſerator ⁊ ꝯdonator delictorū (effunde.i.mitte(nobis deſup).i.de celo(indulgentiam).i. remiſſionez peccatorum. ¶ Tunc ibi. Memento ꝙ Et emittere debes nobis de celo veniam. quia nos redemiſti ſanguine tuo. ⁊ ido o dñe (memento) id ēre cordare(ꝙ ſumus tui) famuli (licet) pro ꝗuis ſimus filij(caduci) id eſt fragilis(plaſmatis) ſcilʒ ade (precamur).i.rogamus (ne des honorē nominis) ſcʒ nos xp̄ianos qui a nomine vocati ſumus xp̄iani(alteri).i.inimico humani generis .ſ. dyabolo. ¶ Tunc ibi

Laxa malum. Et quia alter non debet occupare honorē nominis tui rogamus te(laxa).i.dimitte nobis(malum).i.peccatū (qd̓ geſſimus) id eſt quod malefecimus (auge).i.augmenta (bonū quod poſcimus) a te(ꝙ poſſimus.i.valeamꝰ tandem).i.vltimo (placere tibi) xp̄o(hic) .i.in p̄ñti(et perpetim).i.in perpetuum

Exilla regis ꝓdeunt. Materia huius hymni eſt talis. vt dı̄t beatus Ambroſius Paſſio dn̄i venit.et qꝛ venit debemꝰ de ip̄ſa aliquid dicere Dicamus ḡ ꝙ vexilla regis xp̄i iam ꝓdeunt. vexilla cm̄ xp̄i ſunt baptiſmus.ſacramentū altaris.⁊ alia ſacramenta eccl̓e ¶ Cōſtrue(Vexilla).i. ſigilla(regis).i.xp̄i (prodeūt).i. apparent (miſteriū).i. ſacrificiū (crucis fulget).i.claret.qꝛ expugnauit dyabolū(quo) miſterio (ꝯditor .i.creator (carnis ſuſpenſus eſt carne).i.cū corpore ſuo ꝓprio(patibulo) .i.in cruce ¶ Tunc ibi.Confixa clauis. Ego dixi ꝙ xp̄s ſuſpēſus eſt patibulo.i.in cruce.⁊ ideo xp̄s eſt hoſtia immolata. vel talis eſt lr̄a.ſ. in ara crucis(gratia redemptionis.i.ſaluatio generis humani(tendens).i.extendens(manus).ſ.ſuas in cruce.⁊ (tendens veſtigia) ſanguinis ipſius et ꝑ hoc notat ꝙ ſanguis fluxerat ꝑ totum corpus ipſius. tendens dico viſcera innumerabilia.qꝛ in tantū fuit extēſus xp̄s in cruce ꝙ oīa mēbra

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

ipſius poterant munerari (ꝯfixa) .i. ꝑforata (clauis) claui em̄ ſūt poſiti in manib⁹ ⁊ pedib⁹ ſuis. ⁊ lancea in latere ſuo. ⁊ inde exiuit ſanguis ⁊ aq̄ exinde dico manauit ſanguis redemptiōis noſtre et aqua baptiſmatꝫ ex quib⁹ nos xp̄iani regeneramur in fonte ⁊ in ſacro baptiſmate Tunc ibi. Quo vulneratus. Ecce miſterium crucis fulget per totū mundum.

Quo vulneratus inſuꝑ mucrone dire lancee. vt nos lauaret crimine. manauit vnda ſanguine

Impleta ſunt que cecinit dauid fidelis carmine. dicendo nationib⁹ regnauit a ligno deus

Arbor decora ⁊ fulgida ornata regis purpura. electa digno ſtipite tam ſancta membra tangere

Beata cuius brachijs ſecli pependit precium. ſtatera facta corporis. predā q̄ꝫ tulit tartaris

O crux aue ſpes vnica hoc paſſionis tempore auge pijs iuſticiaꝫ: reiſq̄ꝫ dona veniam

quis per crucez habemus altare. ꝑ corpus xp̄i. hoſtiam. per ſanguinem viuū. et ꝑ ſudorem aquā. ex q̄b⁹ ſacrificiū facim⁹ ſingulariter. q² ex immolatione crucis ſibi fit altare. et ideo per crucem habemus altare. in quo ſacrificamus (quo) .i. in quo patibulo ſupple xp̄s fuit (vulneratus inſuꝑ) .i. ſuꝑ vulneratione̅ clauoꝝ (mucrone) .i. acumine (dire lancee) .i. crudelis cuſpidis. et ad q̄d ad hoc. ſ. (vt lauaret nos a crimine) .i. a peccatis (vnda) .i. aqua (manauit) id ē effluxit (ſanguine) id eſt cum ſanguine. ¶ Tunc ibi. Impleta ſtꝫ. Et ex eo tp̄e ꝑpetrata ſtꝫ q̄ ſcripta ſtꝫ de criſto per prophetas. vn̄ ipſe ſumēs acetum in cruce cū ſpongia dixit Conſummatū eſt. ⁊ hoc eſt ꝙ d̊t. Illa (ſunt impleta) id ē completa in xp̄o (que dauid cecinit) .i. prophetauit. exiſtens (fidelis) .i. certificatus (carmine) ſcilꝫ in pſalterio (dicendo) id eſt ꝓphetando (nationib⁹) .i. omnib⁹ gentib⁹ (deus regnauit a ligno) ſc crucis. q² poſt paſſionem ⁊ mortem ſuam amariſſimam reſurexit eternaliter regnaturus ¶ Tunc ibi. Arbor decora) Et q² pependit in cruce poſcimus ꝓferre vocū admiratiōis dicēs O q̄ꝫ (decora ⁊ fulgida arbor) iſta fuit (ornata) .i. fulcita (purpura) .i. ſanguine (regis) .i. xp̄i. arbor dico (electa tāgere) .i. portare (tam ſancta membra) ſcꝫ xp̄i (digno ſtipite) id eſt ſancto trunco Tūc ibi. Beata cuius. Vere (beata) fuit arbor vel crux. in (cui⁹ brachijs) .i. cornib⁹ (preciū ſeculi) .i. mundi (pependit) arbor dico (facta ſtatera) .i. trutina (corporis) xp̄i (qꝫ) pro et (⁊ tulit) .i. abſtulit (tartaris) .i. ex infernis (predā) .i. ſpolia. q² deſcendit ad inferna liberās aīās ſanctoꝝ. Iam ſermo dirigitur ad crucē Tunc ibi. O crux. Et q² es ſtatera fa

cta. O crux (aue) .i. ſalue. tu dico vnica ſpes noſtra (auge) .i. multiplica iuſticiā (pijs) .i. pietatem habentibꝰ. hoc tꝑe paſſionis (⁊ dona veniam) id eſt remiſſionem peccatorum. ſcꝫ reis. ¶ Nūc ibi. Te ſumma deus. Et q̄ꝛ nos redemit ſuo ſanguine. ideo (o ſumma trinitas) .i. o deꝰ omnipotēs. oīs ſpūs collaudet te (⁊ qs) .ſ. hoīes (ꝑ miſteriū crucis) .i. ꝑ paſſionem (ſaluas) .i. liberas rege ꝑ ſecula cūcta amen

Te ſumma deꝰ trinitas collaudat omnis ſpiritus. quos per crucis miſteriū ſaluas rege per ſecula Amen

Pange lingua glorioſi prelium certaminis et ſuper crucis tropheū dic triūphū nobilē q̄liter redemptor orbis immolatus vicerit. De parentis prothoplaſti fraude facta condolens quando pomi noxialis morte morſu corruit ipſe lignum tunc notauit. damna ligni vt ſolueret

Pange lingua) Hymnus iſte cōtinuatur ſuperiori. Dixerat enim quod dominus poſitus fuit in cruce ⁊ latus eius perforatuꝫ. et ſic deprecamur eum ꝙ ſicut mortuus eſt id eſt ſicut corpus (quod aſſumpſit in v̾gine et in cruce dimiſit. ⁊ ad inferna deſcendit et cum dyabolo pugnauit ⁊ eum ſupauit) ſic faciat nos vincere cuncta nobis aduerſaria. ſ. dyaboluꝫ ⁊ mundum cum concupiſcentia ſua ⁊ domeſticum inimicum ſcilicet carnem. de qua dicitur Quanto famoſior tanto periculoſior. O lingua (pange. id eſt manifeſta (prelium certaminis glorioſi) id eſt victoriam quā chriſtus obtinuit moriendo ſm carnem quando vicit mortem morte ſua. vnde ipſe ait. O mors ero mors tua ⁊c. (et ſuper tropheum) id eſt de victoria crucis (dic triumphum nobilem) de inimicis fugatis (qualiter redemptor) id ē liberator tocius mundi (immolatus) in ara crucis (vicerit) id eſt vicit dyabolum. ¶ Et nota ꝙ ante paſſionem chriſti dyabolus duas manus. id eſt duas poteſtates. ſcꝫ in corpore et in anima hominis habuit. quia quoſdam in corpore et in anima. quoſdam tantum in anima poſt mortem temporaleꝫ trahebat ad ſe. ſed modo poſt paſſionem chriſti vnam habet. ſ. de duabus poteſtatibus et amiſit vnam.

¶ Tunc ibi (De parentis prothoplaſti fraude facta)

¶ In hoc loco apoſtrophat ſe autor aliquis forte diceret quare fuit criſtus immolatus Reſpondetur ſic. quia condoluit de deceptione primi parentis. ſcilicet ade. ⁊ hoc eſt chriſtus condolens fraude facta. fraudulenti parentis noſtri ade prothoplaſti. id eſt primi formati quādo corruit primus parens (morte) id eſt in mortem (⁊ hoc morſu vetiti pomi noxialis) id eſt nociui (ipſe chriſtus tunc notauit) preordinando ſignauit (lignum ſue crucis vt ſolueret) id ē recuperaret (damna ligni) ſcilꝫ que venerant (per lignum) id eſt per pomum vetitum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Expoſitio hymnorum

¶ Tunc ibi. Hoc opus. Bene dico ꝙ xp̄s tunc notauit lignum. vt ſol-ueret damna ligni. qꝛ nullo alio modo poterimus recuperari. ⁊ hoc ag-gredit̄ dicere. Ordo ſalutis (depopoſcerac hoc opus) .ſ. vt deus carnem ſumeret. ⁊ patibulum crucis ſubiret (Per lignū) vt damna ligni ſolue-rentur (vt ars) .i. deus qui eſt artifex oim reruz (falleret) id eſt deſtrue-ret (artem multi formis proditoris) id ē dyaboli. vt illa res (ferret mede-lam) .i. ſalutem omniuz gentium (inde) .i. ex illa re. ſ. a lingno (vnde) .i. de quo ligno (hoſtis) .i. dyabolus (leſerat) .i. nocue-rat.

¶ Tunc ibi. Quando venit. Ergo (quando) id eſt poſtqꝫ (plenitudo tē-poris) id ē quando vlti-ma etas venit .i. quan-do deus ſacrificauit fili-um (conditor orbis) .i. chriſtus natus miſſus eſt (ab arce patris) in mun-duz atqz factus caro vel carnalis (prodijt) id eſt exijt de ventre virginali. Et nota quod ſicut flos ſine macula pulcher ⁊ o-lens ac ſuauis naſcitur. ita chriſtus ſine ſemine et ſine crimine de vtero virginis marie prodijt

¶ Tunc ibi. Uagit infans (Jnfans) id eſt chriſtus (poſitus inter arta) id eſt auguſtia preſepia (vagit) id eſt plan-git. Et nota ꝙ vagire eſt proprium puerorum. virgo Maria mater ſua (alligat membra ſua) inuoluta pannis (et phaſcia) id eſt vitella cingit pedes et manus et crura ſtricta.

¶ Tunc ibi. Gloria et honor deo vſqzquo. Gloria et honor vſque-quo ſit deo altiſſimo (vna) id eſt equaliter patri et filio (et inclito) id eſt glorioſo (et paraclito) id eſt ſpiritui ſancto ſit laus et gloria. ſimiliter eq̄-lis gloria coeterna maieſtas. tribus perſonis ⁊ vni deo cui laus eſt et po-teſtas per eterna ſecula Amen

Hoc opus noſtre ſalutis ordo depo-poſcerat multiformis proditoris ars vt artem falleret: et medelaz ferret in de. vnde hoſtis leſerat. Quando ve-nit ergo ſacri plenitudo temporis miſ-ſus eſt ab arce patris natus orbis con-ditor: atqz ventre virginali caro fruc-tus prodijt. Uagit infans inter arta poſitꝰ preſepia. membra pannis inuo-luta virgo mat̃ alligat pedes manuſqz crura ſtricta cingit phaſcia Glo-ria et honor deo vſquequo altiſſimo vna patri filioqz inclito paraclito. cui laus eſt et poteſtas per eterna ſecula. Amen

Lustra sex. Nota ꝙ lustra dicitur ſpacium quinqꝫ annorum.⁊ dicitur a luſtrando.eo ꝙ romani luſtrabant ꝑ ſpacium quinqꝫ annoꝝ in capite totã Romã.et nos ſimiliter ꝑ quinqꝫ etates debemus luſtrare totam romam.i.ſanctam eccleſiam vincentẽ inimicos.
¶ Hymnus iſte ſic continuat̃. xp̄s carnaliter erat.xxx.annoꝝ cum eſſet deditꝰ paſſioni. Luſtra ſex ⁊c. Et nota accuſatiui et ablatiui caſus pñt ibi legi. Ablatiui ſic leguñ(xp̄s qui ẽ implens tempus).i.etatem corporis hũani) ſex luſtris iam pactis) ⁊ eſt ibi litote caſus pro caſu.melius tamen ẽ vt accuſatiui ibi legantur ſic (xp̄s qui eſt (implens tempus).i.etatem corporis humani.ſ.ꝑ ſex luſtra iam poſt acta natus(ſe volente) .i.ſpõte natus ad hoc vt pateretur (Agnus)id eſt chriſtus ſine macula deditus paſſioni (leuatur in cruce)a iudeis(immolandus) .i.ſacrificandus (ſtipite)id eſt in ligno.

Lustra ſex qui iaꝫ paracta tempus implens corporis ſe volente natus ad hoc paſſioni deditus agnus in cruce leuat̃ immolandꝰ ſtipite Hic aceto fel arundo ſputa clauis lãcea mite corpus perforatur. ſanguis vnda profluit. terra pontus aſtra mũdus quo lauantur lumine

Crux fidelis inter omnes arbor vna nobilis. nulla ſilua talem profert fronde flore germine: dulce lignum dulces clauos dulce pondus ſuſtinet.

¶ Tunc ibi. Hic aceto (Hic) id ẽ in cruce dederunt ei fel mixtũ cum aceto(arundo) id ẽ calamus tradit̃ ei in ſignum deriſionis pro ceptro.⁊ preter hec(ſputa)adhibita ſunt ei) corpus mite) .i.ſuaue (perforat̃ cum clauis ⁊ lancea(et inde ſanguis et vnda) .i. aqua(profluit) .i.exiuit de corpore eius(quo flumine) .i. pro qua ſanguinis effuſione (terra) .i.humiles (pontus) .i.fluctuantes vicio(aſtra id ẽ iuſti (⁊ mundus) .i.mundani (lauantur) .i.purgant̃. Per aquam debemus intelligere baptiſmum. Per ſanguinem chriſma. Et dicitur quidam ꝙ angeli boni purgati ſunt de labe quaꝫ habuerũt de illis qui ceciderunt vt lucifer et ſui complices.et ideo dicit aſtra.

Crux fidelis. Et quia redemit nos in cruce leuatos omnes debemus clamare O crux fidelis arbor inter omnes(es vna) .i. ſola nobilis.quia nulla ſilua profert talem arborẽ(fronde) .i. ꝓtectioue(flore) .i.decore(germine) .i.radice(vel flore) .i. xp̄o qui vocatꝰ eſt flos a ꝓphetis. q̃ ſicut flos ꝓcedit ſine feditate vel aliqua putredine

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

ita xp̄s ex vtero virginis proceſſit ſine aliquo pctō. Dulce lignum fuit illud qḋ ſuſtinet dulces clauos xp̄i et dulce pondus id eſt chriſtum ¶ Tunc ibi (Flecte ramos) Et precium mundi pependit in te ideo o arbor alta (flecte) id ē humilia (ramos) .i. brachia crucis (& laxa) id eſt relaxa viſcera xp̄i (tenſa) .i. extenſa in te (& ille rigor) id eſt duritia (lentescat) .i. molleſcat quez rigorem (natiuitas) id ē natura dedit tibi vt tendas (ſtipite) id eſt in cruce (miti) id ē humili mēbra ſuperni regis ¶ Tunc ibi. Sola digna. Tu ſola fuiſti (digna) ſcz ferre (precium ſeculi) id eſt ſuſtinere illuz qui fuit appreciatus triginta argenteis (atqz p̄parare portū) quaſi nauta (mundo naufrago periclitato) id eſt omnib[9] periclitantibus (quem) mundum (ſacer cruor) id eſt ſanct[9] ſanguis (perunxit) id eſt mundauit. ille dico fuſus de corpore agni

Flecte ramos

Flecte ramos arbor alta tenſa laxa viſcera et rigor lenteſcat ille. quez dedit natiuitas & ſuperni membra reg: miti tendas ſtipite. Sola digna tu fuiſti ferre ſeculi precium atqz portum p̄parare nauta mundo naufrago. quem ſacer cruor perungit fuſus agni corpore Gloria et honor deo vſquequo altiſſimo &c.

Chorus noue hierusalem

Chorus noue hieruſalem noua meli dulcedinem promat colens cum ſobrijs paſchale feſtum gaudijs.

Chorus noue. Metrum eſt iābicum Autor eſt Ambroſius &c. Materia huius hymni eſt imitari ad laudem feſti paſchalis cum militauerimus contra dyabolum. dicit ergo chorus noue &c. ¶ Notandum eſt q̄ primo vocabaẗ ciuitas illa Jebus. ſecundo iebuſalem. tercio ſalem. quarto hieruſalem per quaz ſignificatur multiplex hominis ſtatus. Jebus em̄ interpretatur conculcamen. et hoc eſt quando aliquis in adoleſcentia intonſus efficitur. Jebuſalem interpretatur pax conculcationis. et hoc eſt quando aliquis habitat et delectatur in predictis. Salem interpretatur pax. et hoc eſt quando aliquis reuerſus eſt a vicijs Hieruſalem em̄ interpretatur viſio pacis. et hoc eſt quando aliquis fruitur celeſti gaudio. Unde hoc nomen hieruſalem quatuor modis accipitur quo ad litteram. Hieruſalem eſt illa ciuitas paleſtine. analogice hieruſalem interpretatur eccleſia triumphans. ſcilicet chorus celeſtis patrie. In hoc loco accipitur ſic chorus noue hieruſalem id eſt noue anime ſcilicet cuiuſlibet hominis bene innouari et purgatia vicijs (promat nouam dulcedinem meli.) id eſt dulce melos. Melum dicitur a mel. quia ſicut mel fit ex diuerſis generibus rerum. ita et melum eſt quod fit ex diuerſis notulis nouum, Unde cantate domino

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

q; ſicut mel ſit ex diuerſis generibus rerum.ita et melum eſt quod ſit ex diuerſis notulis nouū Vñ dicitur. Cātate domino canticum nouum. Mel eñ dicit a miſcendo. vnde prohibetur in lege φ nemo in ſacrificio poneret mel ſed ſemper ſal. Mel eñ ſit ex diuerſis generib⁹ rerū.hō eniz nō debet eſſe diuerſus ſed vniformis in bono. Vñ vinū et ſiceram non bibet et ſumitur ibi vinū in mala ſignificatiōe. qa vinū in ſe eſt bonū.ſed ab vtentib⁹ vino nociuū eſt tam in corpore φ̄ in anima. Sicera ſit ex diuerſis generib⁹ rerū. que ſimul mixta vnū corrumpit aliud. vt de ceruiſia. aut granum corrumpit aquam. aut aqua granū Ille ergo bibit ſiceram qui facit aliquid quod videtur eſſe de genere bonorum cum nō ſit. ergo ſobrie iuſte ⁊ pie viuam⁹ in hoc ſeculo. iuſte quo ad proximū. pie quo ad deum. ſobrie aūt quo ad noſmetipſos

Quo chriſtus inuictus leo dracone ſurgens obruto dum voce viua perſonet a morte ſanctos excitat

Quā deuorarat improbus predā refudit tartarus captiuata te libera ihe ſum ſequuntur agmina

Ipſum canendo ſupplices regez precemur milites vt in ſuo clariſſimo nos ordinet palatio

Per ſecla mente neſcia patri ſupremo gloria. honorq; ſit filio et ſpiritu paraclito Amen

¶ Tunc ibi (Quo chriſtus (Quo) ſcz feſto paſchali (chriſtus inuictus leo (vt narrat Phiſiologus. Sicut leo rugitu ſuo reſuſcitat catuluz poſt triduū.ita pater in diuinis ſuū filium.quare dict⁹ eſt leo (ſurgens) id eſt reſurgens (dracone) id ē dyabolo (obruto) id eſt lapſo (dum viua voce pſonet vt genimina viperarū.qs docuit vos fugere a ventura ira Vel generaliter poteſt legi de angelis qui viua voce reſuſcitabunt mortuos ad iudiciū.⁊ ſic (excitat functos). i. defunctos (a morte). i. a peccato mortali ſm primā lecturam vel (a morte) ſcz quam omnis hō habebit ¶ Tunc ibi (Quam deuorarat) Ipſe ſcz de⁹ (refudit) id eſt retro fudit (predam). i. rapinā quā (tartarus) id eſt infernus (improb⁹) id eſt inſatiabilis (deuorat) id ē deglutiauerat (captiuata agmina). i. detente anime ſanctoꝝ (libera). i. liberata (ſequuntur te) ſcilz ihesum chriſtum

¶ Tunc ibi. (Ipſum canendo) Nos (ſupplices milites) id ē humiles (precemur ipſum regē). i. rogamus chriſtum (vt ordinet nos) id eſt diſponat nos (in ſuo clariſſimo palatio) id eſt in celo inter ſancto s. Vñ in euangelio dicit. In domo patris mei manſiones multe ſunt ⁊c.

¶ Tunc ibi (Per ſecla (gloria ſit patri ſupremo) id eſt excelſo) per ſecla) id eſt per ſecula.ibi ponitur per ſyncopam.gloria dico (neſcia mente) id eſt incomprehenſibilis mente humana.quia deus incomprehenſi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

bilis eſt (et honor ſit ei) .ſ. patris in diuinis (cum filio) id ē iheſu chriſto (et ſpiritu paraclito) id ē ſpiritu ſancto. Amen.

Ex eterne domine rerum creator omnium. qui es et ante ſecula ſemper cum patre filius

Qui mundi in primordio adam plaſmaſti hominem. cui tui imagini vultū dediſti ſimilem

Quem diabolꝰ deceperat hoſtis humani generis. cuius tu formam corporis aſſumere dignatꝰ es

Ut homineꝫ redimeres quem ante iam plaſmaueras. et nos deo coniungeres per carnis contubernium

Quem editū ex virgine paueſcit omnis anima. per quem et nos reſurgere, deuota mente credimus

Ex eterne (Omnes iſti hymni habēt vnam materiam et vnā intentionē. qꝛ tractant de paſſione chriſti ⁊ de eius reſurrectione Oſtendit em̄ hic ꝙ ſicut chriſtus mortuus eſt ꝓpter delicta noſtra. ſic etiā reſurrexit ꝓpter iuſtificatiōeꝫ noſtrā et contulit nobis verum paſcha. id eſt tranſitum de terra ad celū. de inferno ad paradiſum. Item rogat vt ſua reſurrectio ſit noſtra redemptio. vt in paſchali tempore. vel gaudio id eſt in die iudicij defendat nos a periculo mortis. id eſt a damnatione Vel materia huius hymni eſt vt deū deprecemur ꝙ ſicut ipſe creauit adam et accepit corporis eius formā vt nos redimeret a poteſtate diaboli ⁊ iungeret nos deo patri. ita liberet nos ab omni delicto in hoc paſchali gaudio Et dicit ſic O dn̄e (eterne rex) id ē ſempiterne rex (creator) id eſt factor (omnium rerum. et qui ſemper es filius cuꝫ patre an̄ ſecula) id eſt ante mundi ꝯſtitutionem ¶ Tunc ibi (Qui mundi (Qui) ſᶜ deus (plaſmaſti) .i. formaſti (adam hominem in primordio) id ē in principio mundi (cui tue imagini) id ē ade (dediſti vultum ſimilem) ſcꝫ mentem ſimilem ꝑ rationem vultus tui ¶ Tunc ibi (Quē diabolus) Quem. ſcꝫ adam (diabolꝰ hoſtis) id eſt inſidiator (humani generis) id eſt hominis. quia nos in adam decreperat (cuius formā corporis) .i. ade ideo (tu ſcꝫ filius dei (dignatus es) id eſt vt nos redimeres dignatus es aſſumere corpus humanū ¶ Tunc ibi. Ut hominem) Dico ꝙ dignatus es accipere formam ſerui tui ad hoc (vt redimeres) id eſt liberares (hominē. quē) .ſ. hominē (iam ante plaſmaueras) id eſt creaueras (vt nos) ſcꝫ redimēdo (coniungeres deo) ſcꝫ patri (per ꝯtubernium) id eſt per vnionem vel per habitaculum vel per cōiunctionem (carnis) id eſt humanitatꝭ qꝛ ſic nos liberauit a morte perpetua. Tūc ibi (Quē editū) Queꝫ edi-

tum).i.natum(ex ꝟgine) ſcꝫ maria (omnis anima) id ē omnis ſpiritꝰ
rationalis(paueſcit .i.miratur (per quem credimus reſurgere nos) ſcꝫ
dū veneris iudicare viuos ⁊ mortuos (deuota mente).i.bona oꝑatiōe
¶ Tunc ibi. Qui nobis. O tu xp̄e(qui donaſti nobis) .ſ. oibus pie cre
dentibꝰ (indulgentiam).i.remiſſionem ſcꝫ originalis peccati(per bap-
tiſmū qui tenebamur ligati vinculis ꝯſcientie.ſ.ꝑ peccatū. ¶ Tunc ibi
Qui crucē. (Qui)ſc xp̄s(dignatus es ſuſcipere crucem) .i. paſſionem

Qui nobis per baptiſmum donaſti
per indulgenciā. qui tenebamur vin-
culis ligati conſcientie
Qui crucem propter hominem ſuſci
pere dignatus es. dediſti tuuꝫ ſangui
nem noſtre ſalutis precium
Queſumus autor omniuꝫ in hoc paſ
chali gaudio: ab omni mortis impetu
tuum defende populum

Aurora lucis rutilat. celum lau-
dibus intonat. mundꝰ exultās
iubilat. gemens infernus vlulat
Cum rex ille fortiſſimus mortis con
fractis viribus. pede conculcans tar-
tara. ſoluit a pena miſeros

crucis (ꝓpt hominē. de
diſti tuum ſanguinem)
in (precium noſtre ſalu
tis) qꝛ cuꝫ ſanguine tuo
redemiſti ⁊ emiſti nos
¶ Tunc ibi. Queſu-
mus autor. Et quia tot
et tanta feciſti o chriſte vt
nos a morte ꝑpetua libe
rares. ideo o (autor om-
niū) rerum(queſumus
id eſt rogamus te(in hoc
paſchali gaudio) id ē in
tua reſurrectione(defen
de).i.protege(populum
tuum (a peccato redem-
ptum (ab omni mortis
impetu) id eſt ab omni
periculo. Tūc ibi Auro
ra lucis rutilat
¶ Aurora lucis ruti-
lat. Materia huiꝰ hym-
ni eſt laudare deum ⁊ ex
tirpare vicia et adherere
virtutibꝰ. Et nota ꝙ
eccleſia ideo aurora dicit̄
qꝛ ſicut aurora expellit te
nebras. ita eccleſia extir-
pat vicia ⁊ peccata. Di-
cit ḡ ſic(Aurora luciꝫ rutilat).i.ſplendet.ſ.qn̄ aurora pullulat ⁊ incipit di
eſcere(celū).i.celeſtis creatura(intonat).i.reſonat(laudibꝰ.mundꝰ ex-
ultans) gaudens(iubilat)id eſt gloriat̄. qꝛ homines credentes in deum
cantabāt laudes deo(infernus gemens) id eſt dyabolus lugens (vlu-
lat) .i.plangit.qꝛ dolet de amiſſione eorum quos tenebat mortuos.ſcili
cet adam abrahā ⁊ alios ſanctos quos deus ſecum traxit ad requiē eter-
nam. ¶ Tunc ibi. Cū rex ille. Dico ꝙ celū tunc intonat laudibꝰ(cū)
id eſt quādo(rex ille fortiſſimus) ſcꝫ dominus iheſus xp̄us. ſupple fuit
(ꝯculcans pede).i.pietate ſua (tartara) .i.inferna(ſoluit) id ē liberauit
(miſeros) ſcꝫ hoīes(a pena).ſ.dyaboli (ꝯfractis viribꝰ mortis).i.infer-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

ni ſeu dyaboli ꝛc. ¶ Tũc ibi. Ille qui clauſus Vere ille rex ꝯfractis viribꝰ mortis.i.dyaboli ſoluit a pena miſeros hoies.qꝛ (ille qui clauſus eſt lapide) id ē monumento(cuſtodiť) id eſt vigilat(ſub milite).i.ſub militibus ſingulare ꝓ plurali ꝑ ſynodochen(triũphans).i.vincēs(pompa nobili).i.victoria.qꝛ tũc aias ab inferis extraxit.ꝛ(ſurgit).i. ſurſum erigit(de fenere) id eſt de morte ¶ Tunc ibi. Solutis iam ꝛc.

Ille qui clauſus lapide cuſtodiť ſub milite triumphans pompa nobili victor ſurgit de funere

Solutis iam gemitibus ꝛ inferni doloribus: quia ſurrexit dominꝰ reſplendens clamat angelus

Triſtes erant apoſtoli de nece ſui domini. quem pena mortis crudeli ſerui damnarant impij

Sermone blando angelꝰ ꝑdixit mulieribus. in galilea dominus videndus eſt quantocius

Ille dum pergunt concite apoſtolis hoc dicere videntes eum viuere oſculantur pedes domini

Quo agnito diſcipuli in galileaz propere pergunt videre faciem deſideratam domini

¶ Chriſtus erat victor (ſolutis) id eſt fractis et deſtructis(iam gemitibꝰ et inferni doloribꝰ).i.anguſtijs(angelis reſplendens) id ē valde nitens (clamat) dicens mulieribus Ite dicite diſcipulis eius et petro(qꝛ ſurrexit dominus) ſc a morte tēporali ¶ Tunc ibi. Triſtes erant. Ita dixerunt angeli mulieribꝰ ꝛ(apoſtoli erant triſtes) de nece).i. de morte (ſui domini (quez) ſc dominũ (ꝟm impij).i.iudei (dānarant).i. damnauerāt (crudeli pena mortis).ſ. crucis. ¶ Tunc ibi. Sermone blando) Et quia apoſtoli erant triſtes de nece ſui domini.ideo (angelus predixit mulieribꝰ blando ſermone).i.ſuaui (dominus videndus eſt in galilea).ſ. a vobis (quantotius) id eſt ſubito ¶ Tunc ibi. Ille dũ pergunt

¶ Ille) ſupple mulieres (dum) pro quando(pergunt concite).i. ſolicite (dicere) id eſt manifeſtare(hoc apoſtolis vidētes).i.reſpiciētes (eum) ſcz chriſtum(viuere) id eſt vitam habere (oſculantur pedes dñi) id eſt locum vbi poſuerunt eum perfidi iudei. ¶ Tunc ibi. Quo agnito diſcipuli (Quo agnito) id eſt quo cognito vel audito ſcilicet ꝙ ſurrexit dominus(diſcipuli) id eſt apoſtoli (pergunt) id eſt viam peragunt(ꝓpere) id eſt feſtinanter (in galileam videre faciem domini deſideratā) id eſt concupitam ab eis.

¶ Claro paſchali. Sol (nitet) .i. ſplendet radio ſuo mundo in paſchali gaudio claro (cum) id eſt quando apoſtoli cernunt iam xp̄m viſu corporeo ¶ Tūc ibi Oſtenſa ſibi. Dicimus ꝙ q̄uis tunc apparuit diſcipulis tñ q̇dam illoꝝ ſcz thomas nō credidit. Dñ dñs oſtendit ei vulnera. et ait noli eſſe incredulus ſed fidelis. Et nota ꝙ quatoꝛ de cauſis cicatrices vulnerū oſtendit dñs ſcz vt eſſet ſignum victoꝛe. vt deinceps de reſurrectione non dubitarent q̊ crediderunt illum fantaſticum corpus accepiſſe vt eſſet ad patrem interceſſio. Conſtrue Oſtenſa ſibi vulnera. id eſt oſtē ſis vulneribus (ſibi) id eſt apoſtolis. et fulgida carne chriſti illi apoſtoli (fatentur) id eſt predicant voce (publica) id eſt manifeſta dominum reſurrexiſſe Tunc ibi. Rex chriſte.
O chriſte tu dico clemētiſſime rex (poſſide) id ē guberna (corda noſtra) id eſt mentes ſimul cum corporibus vt (reddamus) id eſt perſoluam⁹ ad honorem tuum omni tempore laudes tibi debitas.

Claro paſchali gaudio. ſol mundo nitet radio. cum chriſtum iam apoſtoli viſu cernunt corporeo Oſtenſa ſibi vulnera in chriſti carne fulgida reſurrexiſſe dominum voce fatentur publica: Rex chriſte clementiſſime tu corda noſtra poſſide. vt tibi laudes debitas reddamus omni tempore

Ad cenam agni prouidi et ſtolis albis candidi. poſt tranſitū maris rubri. chriſto canamus principi. Cuius corpus ſanctiſſimum in ara crucis torriduz cruore eius roſeo guſtando viuimus deo

Ad cenam agni ⁊c. Materia huius hymni ē ꝙ nos inuacat autoꝛ ad cenam agni illi⁹. qui tollit peccata mundi ſcz ad accipiendum corpus et ſanguinē domini de quo dictum eſt qui ſumit corpus chriſti indigne iudiciū ſibi manducat et bibit. qui vero digne habebit vitam eternā. nos vero poſiti ad cenam agni id eſt ad accipiendum corpus ⁊ ſanguinem domini vel ad vltimum preceptū chriſti. q2 ſicut poſt cenaz nullū reſtat prandium. ita poſt nouum teſtamentum nullum reſtat preceptū. ad cenā agni prouidi ⁊ agni candidi ſtolis albis. i. cū virtutib⁹ (canamus principi chriſto). i. laudemus eū de reſurrectione (poſt tranſitū maris) id eſt baptiſmū vel poſt gl'am reſurrectionis. ¶ Tunc ibi. Cuius corpus. Sanctiſſimuz corpus cuius

chriſti torridum.id eſt crematū.quia paſſum in ara crucis. guſtando id ē ſuſcipiendo cum roſeo cruore viuimus deo.protecti.id eſt defenſi. Tūc ibi. Protecti paſce veſpere ꝛc. Dico ꝙ viuimus.deo protecti. id eſt defenſi vel ſeruati.veſpere paſce id eſt vltima etate.(ab āgelo deuaſtāte) id eſt percutiente primogenita egypti(erepti).i. liberati (de duriſſimo imperio (pharaonis) id eſt dyaboli.

¶ Tuncibi. Iam paſcha noſtrum ¶ Conſtrue.chriſtus eſt iam noſtrnm paſcha.id eſt tranſitus de vicijs ad virtutes. quia chriſtus eſt agnus .id eſt patiens (immolatus pro omnibꝰ nobis. Vel ſic. quia chriſtꝰ immolatus pro nobis eſt agnus ſinceritatis. id eſt puritatis caro eius oblata . id eſt ſacrificata eſt aſima id eſt ſine fermento vel ſine amaritudine aſima dicitur ab a quod eſt ſine ꝛ ſima quod eſt fermentum vł amarum.inde aſima quaſi ſine amaritudine. Tunc ibi

O vere digna hoſtia)
O vere digna hoſtia . id eſt ſacra per quam ſcilicȝ hoſtiam tartara ſunt fracta.et ꝑ quam plebs captiuata.id eſt anime ſanctorum ſunt redempte et per quam.premia vite.ſ. eterne.ſunt reddita in vita eterna.

Protecti paſce veſpere, a deuaſtante āgelo erepti de duriſſimo pharaonis imperio: Iam paſcha noſtrum chriſtus eſt.qui immolatus agnus eſt . ſinceritatis aſima caro eius oblata eſt

O vere digna hoſtia per quaȝ fracta ſunt tartara.redempta plebs captiuata redit ad vite p̄mia Cū ſurgit chriſtus tumulo victor redit de baratro. tyrannū trudens vinculo et reſerans paradiſum

Terne rex altiſſime redemptor et fidelium : quo mors ſoluta deperit.datur triumphus gratie

¶ Tunc ibi. Conſurgit xp̄s ꝛc.Cum.id eſt quando.chriſtus ſurrexit tumulo.id eſt de ſepulchro victor redit de baratro.id eſt de fouea inferni.trudens.id eſt claudens tyrannm.id eſt dyabolum cum vinculo . id eſt cum poteſtate ſua ꝛ reſerans paradiſum.fidelibus tuis.quia tua miſericordia hoc feciſti Ideo rogamus te Queſumus autor omnium ꝛc.
Terne rex. O eterne rex.altiſſime et redemptor fidelium.quo.i. per quem. mors ſoluta deperit.id eſt deſtructa extitit. perijt inq̄ȝ mors eterna.id eſt deſcenſus ad inferna . quia ſancti illuc modo non deſcendunt. vt ante paſſionē chriſti triumphus . id eſt victoria gra-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Scandens tribunal dextere patris poteſtas omnium collata eſt ihesu celitus que non erat humanitus. Ut trina rerum machina celeſtium terreſtrium infernorum condita flectant genu iam ſubdita. Tremunt videntes angeli verſa vice mortalium culpat caro purgat caro regnat de⁹ dei caro Tu eſto noſtrum gaudium manens olimpho preditum. mundi regis qui fabricam mundana vincens gaudia. Hinc te precantes queſum⁹. ignoſce culpis omnibus et corda ſurſum ſubleua ad te ſuperna gratia. Ut cum rubente ceperis clarere nube iudicis penas repellas debitas reddas coronas perditas.

tie dat̃ iam glorificatis in anima ꝛ corpore ꝛ glorificãdis in reſurrectiõe. Tunc ibi Scandens tribunal. Tu es ſcandens. id eſt aſcendens. tribunal. id eſt ſedens dextere patris. id eſt ad equalem patris. poteſtas omnium rerum eſt collata. id eſt attributa iheſu ſcꝫ xp̃o ꝛ hoc celitus. id eſt diuinitus poſſumus dicere ꝙ ſolus eſt ad dexterã patris. ceteri ordines ſanctorum ad ſiniſtram reſpectu claritatis filij que poteſtas non erat ei collata humanitas id eſt q̃ꝫdiu vel quando erat in mundo Tunc ibi Ut trina rerum. Dico ꝙ poteſtas datur diuinit⁹ xp̃o que non erat humanitus (vt trina rerũ machina ſcꝫ celeſtium terreſtrium ꝛ infernoruꝫ condita ad te flectant genu iam ſubdita .i. flectentes genua celeſtes terreni et infernales ſunt ſubdita. id eſt humiliata (tibi) id eſt ad honorem tui. Tunc ibi. Tremunt videntes Angeli videntes humanã formam vł naturam (tremunt) id ẽ mirant̃. ſcilꝫ qꝛ videbant humanam naturam (ꝑ ipſum) id ẽ per xp̃m. i. ad dexteram patris collocatam ꝛ exaltatã. ꝛ hoc (vice verſa mortalium) qꝛ tenebant ꝛ mirabantur. Et nota. ꝙ ante natiuitatem xp̃i angeli ab hominibus ſe adorari patiebantur ſed non pſtea. ſicut legimus de iohanne qui cũ vellet angelũ adorare inquit ãgelus iohãni. Noli me adorare ſeruus tuus eñ ſum ꝛ fratrũ tuoꝝ (Caro ade culpat nos. i. ꝑ adam in pctm̃ cadimus. Caro xp̃i (purgat nos). i. ꝑ xp̃m de vitijs ſurgimus. Caro dei. id eſt deus regnat. quia chriſtus deus et homo Tu eſto. o chriſte (tu eſto noſtrum gaudium manens preditum. i. nobis paratum honoratũ vel ſublimatum (olimpho) id ẽ in celo. tu qui (regis). i. gubernas (fabricã) mũdi (vincens mũdana gaudia). Tũc ibi Hinc te. Quaſi diceret deſpexiſti gaudia mundi. ꝛ hinc nos precantes

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

queſumꝰ.i.dep̄camur te ignoſce culpis omnibꝰ.i.dimitte nob̄ pctā nr̄a et ſubleua.i.ſurſum leua corda ad te (ſup̄na gratia).i.ꝑ ſumma miſericordia ¶ Tūc ibi. Ut cū. (Nos queſumus te vt cū).i.qn̄ (nubes iudicis).i. xp̄i ceperit clarere repente Uel alia littera. Ut (cū).i. quando (ceperis clarere).i.fulgere (nubes iudicis).i.xp̄i (rubente) id ē clareſcente.i.deo ipſo audiente a nobis repellas penas debitas per Adam (et reddas).i. tribuas per gratiam (coronas perditas) per culpam ⁊ inuentā et collatam ſm̄ meritum per grām.quia nō neceſſitate cogente.ſed volūtate.i. gratis a morte liberauit et ſaluauit Tunc ibi. Gloria tibi domine

O domine iheſu chriſte (qui ſcandis) ſuper omnes celos (gloria) id eſt laus et honor. ſit tibi cuꝫ patre et ſancto ſpiritu in ſempiterna ſecula. amen id eſt ſine defectu

deſiderium

Ieſu noſtra redemptio (O iheſu noſtra redemptio) tu dico) amor ⁊ deſiderium noſtruꝫ) id eſt amor deſiderabilis (deus creator omnium qui es in fine temporum (factus (homo). Unde deus et homo et hoc tamē vltima etate. ¶ Tūc ibi. Que te vicit (Que).i. quanta (clemētia) id eſt pietas (vicit) id eſt compulit (vt ferres) id ē portares vel deleres (noſtra crimina) ſcilicet peccata tanq̄ (patiens crudelem mortem) crucis pro peccatis noſtris. Et quare tu (tolleres) id eſt liberares (nos a morte) id eſt dyabolo ¶ Tunc ibi. Inferni clauſtra penetrans. Tu penetrans id eſt frangens (clauſtra inferni redimens) ſanguine tuo (captiuos) q̇ tenebantur iuſte in inferno (reſidens ad dexteram patris manēs victor triumpho nobili) id eſt mirabili victoria Tunc ibi. Ipſa te cogat. Ipſa pietas.que coegit te vt ſubires morteꝫ crucis (cogat) id eſt vincat te (vt ſuperes noſtra mala) id ē dimittas nobis debita noſtra (⁊ facies nos compotes noſtri voti) id ē deſiderij (tuo vultu) id eſt tua preſentia

Gloria tibi domine. qui ſcandis ſupra ſydera cum patre ⁊ ſancto ſpiritu in ſempiterna ſecula. Amen

Ieſu noſtra redēptio amor et deſiderium. deus creator omnium homo in fine temporum: Que te vicit clementia. vt ferres noſtra crimina. crudelem mortem patiens vt nos a morte tolleres. Inferni clauſtra penetrans. tuos captiuos redimens victor triumpho nobili ad dexteram patris reſidens. Ipſa te cogat pietas vt mala noſtra ſuperes parcēdo et voti compotes. nos tuo vultu facies

¶ Tu eſto noſtrū. Et tu qui es futurus noſtrū p̄miū (eſto noſtrum gaudium) id eſt in preſenti et in futuro (et noſtra gloria) .i. laus (ſit in te ſemper) id eſt in omni tempore per cuncta ſecula Amen
Veni creator. Materia huius hymni eſt ſpūſſctūs quez pater et filius promiſerat quando dixit Joheli. Effundā de ſpiritu meo

Tu eſto noſtruz gaudium qui es futurus premium. ſit noſtra in te gloria ꝑ cuncta ſemper ſecula Amen

Veni creator ſpiritus mentes tuorum viſita· imple ſuperna gratia. que tu creaſti pectora: Qui paraclitꝰ diceris donū dei altiſſimi fons viuus ignis caritas et ſpiritalis vnctio Tu ſeptiformis grati. dextre dei tu digitus. tu rite promiſſuz patris ſermone ditans guttura. Accende lumen ſenſibus infunde amorem cordibus infirma noſtri corporis virtute firmans perpetim.

ſuper omnem carnez Filius promiſit quādo dixit. Si aſſumptus fuero in celum mittam vobis paraclitum. et apoſtolis orantibus. in hora tercia mūdus tonuit. ⁊ ſubito venit ſpirituſſanctus et apoſtoli imflammati ſpirituſancto diuerſis loquebantur linguis magnalia dei. Intentio ē rogare deum vt purget pectora noſtra ſupno ſplendore et illuminet gratia ſpirituſſancti. et expellat a nobis viſibiles et inuiſibiles hoſtes. vt habeamus vitam ꝑmanentem cum ipſo. O creator ⁊ o ſancte ſpiritus dei) veni et viſita) mentes tuorū fidelium. ⁊ veniendo (imple pectora) ſuperna gratia (que tu creaſti) id eſt feciſti. ¶ Tunc ibi Qui paraclitus diceris (Qui paclitus diceris) .i. conſolator diceris donū dei altiſſimi (⁊ diceris) fons viuus (de quo) nō communicat alienus Vel fons aque ſalientis in terram. ⁊ diceris ignis quia corda hominum ad dilectionē dei et proximi accende (⁊ vicia) id ē peccata conſumis (et diceris charitas) quia facis diligere deum ⁊ proximum (et diceris ſpiritalis vnctio) quia de ſpirituali vnctione. id eſt de ſpiritu ſaucto (vngis corda hominum) vt humiliētur in ſuſceptione ſacri baptiſmatis ¶ Tunc ibi. Tu ſeptiformis gratie (Tu es donū ſeptiformis gratie) id eſt propter ſeptiformem gratiam. Septem enim ſunt dona ſpirituſſancti. ſcilicet ſpiritus ſapientie ⁊ intellectus. ſpiritus cōſilij et fortitudinis. ſpūs ſcientie pietatis et amoris. (tu es digitus) id eſt potentia (dextre dei) quia ſicut modi digitoꝝ ſunt varij. ita varia ſunt dona ſpirituſſancti. et tu es ꝓmiſſum patris (recte ditans) id eſt faciens diuitias guttura vel pectora (ſermone rito) id eſt amore ſolito promiſſo patris ¶ Tunc ibi. Accende lumen ſenſibus). Et tu qui operaris omnia (accende lumen ſenſibus) id eſt mentibus noſtris (et

infunde cordibꝰ noſtris amorem) .i. delectationem dei (firmans infirma) id eſt debilia noſtri corporis(perpetim) id ē perhenniter. vel (perpeti virtute) .i.mirabiliter cū virtute perpetua (et ſemper nos firmās) id eſt protegens ¶ Tunc ibi. Hoſtem repellas (Repellas longius hoſtem) id eſt remoueas eum procul a nobis (et dones pacem protinus)id eſt cito(vitemus omne noxium) id eſt peccatum (ſic te preuio) ſcilicꝫ ductore ¶ Tunc ibi. Per te ſciamus . Da o ſancte ſpūs vt per te ſciamus patrem . atqꝫ noſcamus filium (et credamus te vtriuſqꝫ ſpiritum) id eſt procedentem a patre et filio omi tempore. Amē.

Hoſtem repellas longius . pacemqꝫ dones protinus : ductore ſit te preuio vitemus omne noxium Per te ſciamus da patrem noſcamus atqꝫ filium te vtriuſqꝫ ſpiritum credamus omni tempore:

Iam chriſtus aſtra aſcenderat regreſſus vnde venerat promiſſa patris munera ſanctum daturus ſpiritum Solemnis vrgebat dies. quo myſtico ſeptemplici orbis volutꝰ ſepties ſignat beata tempora.

Iam chriſtus Materia huius hymni ē eadē q̄ ⁊ in p̄miſſo ſpūs.i. conſolator vel aduocatus dicitur quia conſolatur nos cum ſumus in peccatis trahendo nos ad celeſtem patriam ipe ſpiritusſanctus cū ſplendore feruenti apparuit diſcipulis ſuis. quia ſermo igneus futurus erat. ideo in ignea lingua eis apparuit. qr fecit eos ardentes in dilectione dei. et proximi.et perito ſermone affluentes . ⁊ hoc eſt ꝙ chriſtus aſcenderat iam ſm humanitatem(aſtra) id eſt celos.chriſtus(dico egreſſus) id eſt reuerſus.vnde (venerat daturus) apoſtolis(munera promiſſa patris) ſpiritum ſanctum.

¶ Tunc ibi. Solemnis vrgebat (Solemnis) id eſt feſtiualis dies. (vrgebat) id eſt feſtinabat vel imminebat. ſepties ſemptem.que ſꝫ quadraginta et nouem.⁊ vno addito quinquaginta. Per ſeptem intelligimus temporalia. id eſt corporalia . Per que ſeptem totum tempus vite noſtre voluitur.in quo debemus liberari a peccatis.vt perueniamus ad illam beatitudinem que intelligitur per vnum et quadraginta dies. in quibus ieiunare debemus . vt peruenire poſſimus ad diem ſabbati . id eſt ad requiem.quo die.(miſtico) id eſt figurato(ſeptemplici) id eſt per figuram ſeptemplicem (orbis) id eſt ſeptimana(volutus ſepties) id eſt per quadraginta et nouem dies (ſignat beata tempora,ſcilicet futura) id eſt eternam requiem.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

¶ Tunc ibi. Dum hora. Et quia chriſtus aſcenderat dum hora ter-tia videbatur eſſe (cunctis) id eſt omnibus apoſtolis mundus intonat (repente) id eſt ſubito. et ille ſonus vel mundas nunciat deum veniſſe (orantibus apoſtolis) id eſt ſimul in vnum locum ꝯgregatis (et oranti bus et expectantibꝰ promiſſionez dñi ſui) ſcz chriſti cum ipſe de illa pro miſſione eius ante aſcenſionez locutus fuiſſet di. Uado et venio ad vos et mittam vobis paraclitum. id eſt conſolatorem qui docebit vos omnem veritatem. Et ita facti perfectiores in omni ſciētia erant. quia diuerſa genera linguarum loquebant̃ ⁊ predicabant magnalia dei

Dum hora cūctis tercia repente mū-
dus intonat orantibus apoſtolis deū
veniſſe nunciat De patris ergo
lumine decorus ignis almus eſt. qui
fida chriſti pectora calore verbi com-
pleat. Impleta gaudent viſcera. affla-
to ſancto ſpiritu: voces diuerſas into-
nant. fantur dei magnalia.
Ex omni gente cogniti grecis latinis
barbaris cunctiſqꝫ admirantibus. lin-
guis loquuntur omnibus Iudea tūc
incredula veſana toruo ſpiritu ructa-
re muſti crapulam. alumnos criſti cō-
crepat.

¶ Tunc ibi. De patris Et quando quidem pater miſit ſpiritum. ergo (ignis) id eſt ſpiritꝰ (decorus) id eſt pulcher (eſt almus) de lumine pr̄is qui ſpiritus (compleat) id eſt vt haberent ſcienciam loquendi. pectora apoſtolorum vel hominum (fida) id eſt fidelia chriſti (et hoc cum calore) id eſt ardore ſpiritusſancti (verbi) id eſt filij.

¶ Tūc ibi. impleta gaudent. Uiſcera apoſtolorum (impleta) id ē ſaciata gaudent. quia fecit eos loquentes. et etiā ardentes in amore (et afflato) .i. aſpirato ſpiritusſancto intonant (diuerſas voces) id eſt generationes omnium linguarum. et fatentur vel fantur (magnalia dei) id eſt mirabilia dei. id eſt predicant nomen dei omnipotentis

¶ Tunc ibi. Ex omni gente cogniti grecis. (Ex omni gente) id eſt ex omnibus gentibus (cogniti ſunt apoſtoli) ſcilꝫ a grecis. latinis barbaris (cunctiſqꝫ admirantibus apoſtolis loquuntur linguis omnibus. que ſunt quadraginta et decem.

¶ Tunc ibi. Iudea tunc. Ita loquebantur et omnes admirabantur ſic loquentes et credunt deum in eis eſſe (Sed iudea increpat eas) .i. plebs iudeoꝝ (incredula) .i. infidelis. illa dico (veſana) id eſt inſana (toruo ſpiritu) id eſt ſupbo (concrepat alumnos) id eſt diſcipulos xp̄i ructare crapulam muſti) id eſt conterminat loqui.

¶ Tunc ibi. Sed ſignis. Eſtimabant iudei ꝙ pro nimio potu muſti

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

id eſt per ebrietatem apoſtoli taliter loquebantur. ſed petrus (occurrit ſignis) .i. miraculis et vtutibus (docet) id ē probat pſidos iudeos pbauit loqui falſa. Johelis pphete teſtimonio pbabat em̄ Johel ſic. Effundam de ſpiritu meo ſuper omnem carnē. et pphetabūt filij veſtri et filie veſtre ¶ Tunc ibi.

Sed ſignis et virtutibus occurrit et docet petrus falſos probauit pſidos. Johelis teſtimonio Sit laus patri cum filio ſancto ſimul paraclito nobiſqꝫ mittat filius chariſma ſancti ſpiritus Amen

Beata nobis gaudia anni reduxit orbita. cum ſpiritus paraclitus effulſit in diſcipulos. Ignis vibrante lumine lingue figurā detulit verbis: vt eſſent proflui et charitate feruidi. Linguis loquuntur omnium turbe pauent gentilium muſto madere deputant. quos ſpiritus repleuerat.

Sit laus. Laus ſit filio ſimul ꝛ (ſancto paraclito id ē ſpirituſancto (ꝛ mittat nobis omnibus fidelibus (chariſma) id eſt donū ſancti ſpūs vel donum ſancti ſpiritus

Beata nobis gaudia. Materia huius hymni eſt ſpirituſcūs quem pater et filius promiſerunt ioheli di. (Effundam) de ſpiritu meo ſuper omnē carnem (et prophetabūt filij veſtri et filie veſtre. ꝛ filius dixit. (Si aſſumptus fuero) a vobis (in celum) mittam vobis paraclitum (et apoſtolis) orantibus (mundus intonat) et venit ſpirituſſanctus (in ſpecie ignis quo apoſtoli inflammati (loquebantur magnalia dei) varijs linguis

¶ Queritur hic vtrum filius ſit a patre non factus ſed genitus ex preiacenti materia. Dico ex ſubſtātiua patris. ꝛ non ex aliquo ſꝫ a pr̄e. Similiter dico ex pceſſione ſpirituſſancti. quia ſit ex patre et filio. et de ſubſtantia vtriuſqꝫ coeqnalis eis et non ex aliquo factus. nec ex nihilo.

¶ Conſtrue (orbita) id eſt reuolutio anni (reduxit nobis) beata gaudia (cum ſpiritus paraclitus effulſit) id eſt reſplenduit in diſcipulos xpi ¶ Tunc ibi. Ignis vibrante. Conſtrue (ignis) id eſt ſpirituſſanctus. (cum ſplendore feruenti) apparuit diſcipulis quia (ſermo eorū) futurꝰ ignis erat. et ideo in lingua et igne apparuit. quia fecit eos ardentes in dilectione dei et proximi ꝛ pariter ſermone affluentes quod dicitur hic. (Ignis) id eſt ſpirituſſanctus (detulit figuram lingue vibrante) ideſt feruente (lumine ſuo) id eſt ſplendore. vt illi apoſtoli et diſcipuli (eſſent proflui) id eſt facundi (et loquentes varijs linguis) id eſt varijs verbis (feruidi) id eſt calidi charitate. Linguis loquuntur. Iſti apoſtoli loquuntur linguis) omnium. et ideo turbe gentilium (pauent) id eſt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

mirantur(et turbe ille deputauit) id ē valde putant(madere).i.habūdare (muſto).i vino.illos quos ſpiritusſanctus ſuo ſplendore repleuerat. ¶Tunc ibi. Patrata ſunt. Cum filij iſrael.xlix.annis per deſertum erraſſent. in quinquageſimo anno iuxta montez ſynai cū fulgore et tonitruo legē acceperunt. Item in lege moyſi filij iſrael emebant ſeruos et ācillos ⁊ agros et poſſidebant.xl.⁊ ix.annos. in quinquageſimo enim anno omnes liberabantur. Inde dicitur annus iubileus id eſt remiſſionis. et ſignificat octauam diem reſurrectionis. in qua omnes liberati erāt de ſeruitute dyaboli (et hec myſtica) id eſt figuratiua (ſunt patrata.) id eſt completa (peracto) id eſt completo tempore paſce (ſacro numero dierum) id eſt quinquagenario (quo numero fit remiſſio) in lege moyſi.

Patrata ſunt hec myſtica paſce peracto tempore ſacro dierum numero quo lege fit remiſſio.

Te nunc deus pijſſime vultu p̄camur cernuo. illapſa nobis celitus largire dona ſpiritus.

Ut queant laxis reſonare fibris mira geſtorum famuli tuorū ſolue poluti labij reatum ſancte iohannes. Nuncius celſo veniens olimpo te patri magnuz fore naſciturum nomen et vite ſeriem gerēdo ordine promit.

¶Tunc ibi. Te nunc deus. O pijſſime deus (precamur te nunc) id ē in pn̄ti (largire dona) ſpiritusſancti (illapſa nob celitꝰ).i. diuinitꝰ infuſa

Ut queant laxis. Hymnus iſte vitam et morem habitum ⁊ conuerſationem ſancti Johannis baptiſte deſcribit orans et perſuadens. vt eius conſuetudinem imitemur. vt ad eiꝰ beatitudinez peruenire mereamur O ſancte iohānes(ſolue) id eſt relaxa. reatuz(labij).i.oris (polluti) id eſt inquinati. vt famuli tui (queant) id ē poſſint (reſonare mira) id eſt miracula(geſtorum tuorum) id eſt factorum fibris) id eſt venis(laxis) id eſt reſolutis vel apoſtolicis vocibꝰ exoratis

¶Tunc ibi. Nuncius celſo veniens olympo. Nuncius celſo eſt veniens (olympo).i. de cēlo. ſcilicet angelus gabriel veniens olympo. (promit) id eſt nunciat(te fore magnū naſciturum) patri ſuo zacharie et nomen tuum ſimiliter promit. quia dixit Johannes vocetur et promit ſeriem) id eſt ordinem vite gerende dicens Vinum ⁊ ſiceram non bibet (ordine) id eſt ſ̄m ordinem quem geſſit.

¶Tunc ibi. Ille p̄miſſi (Ille) ſcz zacharias (dubius).i. incredulis (promiſſi ſupni).i. celeſtis p̄miſſionis(pdidit p̄mte modulos loquele

id modum locutionis. Ambroſius dicit ꝙ zacharias vocem amiſerat in conſonantibus. quia eas formare nõ poterat. ſed tu reformaſti o ſancte Johannes (genitus) id eſt natus (organa) id eſt inſtrumenta (vocis perempte) id eſt extincte vocis

¶ Tunc ibi. Uentris obſtrouſo poſitus (Et tu poſitus) id eſt recũbens (cubili) id eſt vẽtre matris tue (obſtruſo) id eſt clauſo (ſenſeras regem) id eſt chriſtum (manentem) id eſt iacentem (thalamo) id eſt vẽtre marie (hinc) id eſt ex hoc ꝙ tu nouiſti chriſtuz o Johãnes (parens vterqꝫ) ſcilꝫ zacharias et elizabeth. de meritis nati. pandunt (abdita) id eſt prophetauerunt abſcondita. Pater autem dixit. Benedictus dominus deus iſrł. et hoc non ſuis meritis. ſed filij. ſcilꝫ iohannis. mater autem dixit. Unde euenit mihi ꝙ mater domini mei venit ad me ¶ Tunc ibi. Antra deſerti. O ſancte iohannes tu fugiens (turmas) id eſt turbas ciuiũ petiſti (antra) id eſt obſcuram ſpeluncam (deſerti) id eſt loci deſolati (ſub teneris annis) .i. in etate .xij. ãnoꝝ ne poſſes maculare vitã ſanctam (famine) id eſt verbo ocioſo. ocioſum verbum eſt quod aut vtilitate rectitudinis. aut iuſte rõe neceſſitatis caret. famine dico ſaltez leui id eſt ſine bono fructu. ¶ Tunc ibi. Prebuit hirtum. Camelus prebuit (hirtum tegumen) id eſt aſperũ veſtimentuz (ſacris artubus) id eſt ſacris mẽbris (bidentes) .i. oues (prebuerunt ſtropheum) id eſt cingulum (cui) .ſ. iohanni (latex) id eſt aqua prebuit hauſtum. ⁊ cui mella prebuerunt paſtum. mella dico ſociata ſibi locuſtis id eſt volatilibus

Ille promiſſi dubius ſuperni perdidit prompte modulos loquele: ſed reformaſti genit⁹ perempte organa vocis. Uentris obſtruſo poſitus cubili ſenſeras regem. thalamo manentem hinc parens nati meritis vterqꝫ abdita pandit Antra deſerti teneris ſub annis ciuium turmas fugiens petiſti ne leui ſaltem maculare vitaz famine poſſes. Prebuit hyrtum tegimen camelus artubus ſacris ſtropheum bidentes cui latex hauſtum ſociata paſtum melle locuſtis. Ceteri tantum cecinere vatum corde preſago iubar affuturum tu quidem mundi ſcelus auferentem iudice prodis.

¶ Tunc ibi. Ceteri tantum. Ceteri (vatum) id eſt alij prophete. cecinere) id eſt prophetarunt (tantum) id eſt tantũmodo (cordis preſago id eſt prouido (iubar eſſe affuturum) id eſt chriſtũ venturum. ſed tu di

ſtinct⁹ es ab alijs ꝓphetis dicẽs. Ecce agnus dei ꝛc. (prodis) .i. oſtendis chriſtum. ſupple auferentem (ſcelus mundi) id eſt peccatum (indice id eſt cum digito dicens. Ecce agnus dei ꝛc. ¶ Tunc ibi. Non fuit vaſti. Quiſqꝫ homo genitus nõ fuit ſanctior iohanne per ſpacium (vaſti orbis) id eſt ampli mundi. vñ veritas ait Inter natos mulierum ꝛc. Quidam opponunt de xp̄o. ſed non valet. quia de ꝟgine natus eſt. qui

Non fuit vaſti ſpacium per orbis ſanctior quiſquam genitus iohanne: qui nephas ſecli meruit lauantem tingere limphis

Nimis felix meritiqꝫ celſi neſciens labam niuei pudoris prepotens martyr heremiqꝫ cultor maxime vatum

Serta terdenis alios coronas aucta crementis. duplicata quoſdam trina centena cumulata fructu te ſacer ornant

iohannes meruit (tingere) id eſt baptiſare (limphis) id eſt aquis iordanis (lauantem) ſcꝫ chriſtum purgante (nephas id eſt peccatum (ſecli) id eſt ſeculi. et ẽ ibi ſyncopa Nimis felix. Et qm̄ meruiſti chriſtum tingere limphis. tu dico o nimis felix celſi meriti (neſciens id eſt ignorãs (labem) .i. ſordem (niuei pudoris) .i. pulcre caſtitatꝫ (martyr) id eſt teſtis (prepotens) id eſt pre alijs potens dixiſti. Ecce agnus dei ꝛc. (vel martyr) id ẽ decollatus (ꝛ cultor) id eſt habitator (heremi) id eſt loci ſolitarij. Tu dico maxime vatũ. qꝛ propheta et plus qꝫ propheta ¶ Tunc ibi Serta terdenis alios coronas. Tres ordines hic notantur. ſcilicet triceſimus. ſexageſimus. et centeſim⁹ in quibus continentur omnium hominum ordines. ſcilicet. continẽtes coniugati vel virgines. qui et deſignantur per tres viros. ſcilicet. Per Noe. per Daniel. per Iob. Per Noe deſignantur coniugati. Per Iob continentes. per Danielem virgines deſignantur. Unde legit̃ in euangelio. Alij ſunt in lecto. Alij in villa. Alij in agro hoc tractatũ eſt de euangelio vbi dicitur de ſemine iacto. Aliud ſexageſimũ. aliud triceſimũ. aliud centeſimum fructum attulit. ideo dicitur hic in littera. Serta terdenis alios coronas (Serta) id ẽ corona (terdenis) id eſt triginta (coronas alios) ſcilicet coniugatos. qui habent ſecum fidem ſancte trinitatis ſcꝫ patris et filij et ſpiritusſancti. et adherent etiam decem preceptis legis diuine. et illa ſexta duplicata ſunt ſcilicet in ſexageſimum fructum et coronas quoſdam. ſcilicꝫ continentes. qui vixerunt in charitate dei et proximi. et qui habent ſex opera miſericordie et caſtitatis vel charitatis. ſcilicet paſcere ieiunos veſtire nudos potando ſitientes ꝛc. ꝛ illa ſexta. id eſt triginta ſuꝑ ſexageſima cumulata ꝛ aucta ꝑ augmentationeꝫ denarij. ſcꝫ ꝑ decem centeno fructu. i. centeſimo coronas. o ſancte Iohãnes qui es ꝟgo. quia cẽteſimus fructus (coronat) id eſt ornat virgines

¶ Et vt breuius exponamus. A tricesimo fructu vel ordine ꝯiugari. a ſexageſimo continentes. a centeſimo virgines poſt diſſolutionem corporis ꝛ anime coronantur in eterna beatitudine ¶ Et nota ꝙ triceſimus numerus ſurgit a ternario et denario. qꝛ ꝯiugati habent fideꝫ ſancte trinitatis. ꝛ adherent decem p̄ceptis legis. ſexageſimus numerꝰ et ſenario et denario ſurgit quia continentes habēt ſex opera miſericordie et charitatis ſcꝫ paſcere ieiunos ꝛc. Virgines in centeſimo ordine ponuntur. et ſignificant perfectionem. quia centenariꝰ numerus ſurgit a trino triceſimo et denario. id eſt decem ſupaddito. et ita ſunt centum. Per. c. numerus ꝑfectus intelligitur. ꝛ in hoc ordine fuit beatus Johānes nō abſurde immo aperte ſm̄ loquelam digitorum. Per triceſimum numerum coniugatoꝝ. et per ſexageſimum continentium per centeſimū virginem merces accipitur. Periti enim prima computatione articuloruꝫ (quam appellant loquelam digitoꝝ) dicunt qm̄ in ſiniſtra manu ꝑ quā vita temporalis intelligitur vſqꝫ in nonaginta nouem ſolebant ꝯputare Centum autem ꝛ deinde in dextera parte per quam celeſtis vita deſignatur. Unde de quodam centenario habemus in quodaꝫ libro ſic. Jaꝫ dextera computat annos. In hoc loco autor facit numerum ſuum per quinqꝫ digitos manus. ſcꝫ per policem. per indicem. per medium. medicum. et auricularem. Auricularis in palma poſitꝰ ſignificat vnitatem. Medicus cū ipſo poſitus duo ſignificat. Medius cum ipſis poſitis. ſcꝫ in medio. tria ſ̄cat. deinde nihil. Auricularꝫ erectus medcio ꝛ medio iacentibus quatuor ſignificat. Medicus cum illo erectus medio iacente in palma quinqꝫ deſignat. Medius cum illis erectus ſex ſignificat Item articularis in palma extenſus ſeptem ſignificat. Medicus eodē modo poſitus in palma octo ſ̄cat. Medius ſimili modo poſitus nouem ſignificat. Index qui vſqꝫ hoc nil fecit p̄dicto modo poſitus decem ſignificat. Amplexu pollicis adiunctus. xxx. ſignificat. ꝑ quem numerum ſatis congrue accipitur merces ꝯiugatorum propter illoꝝ mollem amplexum. et vite dilectionē et ꝯcordiam. Pollex ſiqdem cuꝫ indice firmiter aſtrictus ſexaginta ſ̄cat. Per quem numerū ſatis competenter accipitur merces ꝯtinentiū. graue em̄ eſt ab amplexu ꝛ voluptuoſa delectatione ꝛ ꝯſuetudine abſtinere. Uñ ſcriptum eſt. Nil cōſuetudine maius In dextera dicit̄ centum. per numerū qui fit in dextra p̄te vita celeſtis intelligit̄ ꝑ quē non immerito accipit̄ merces virginū. qꝛ in hac vita mūdam ꝛ immaculatā vitā celeſtem ꝛ angelicam inquantū pn̄t ducunt.

Nunc potens noſtri meritis opimis pectoris duros lapides repelle aſperum planans iter et reflexos dirige calles.

¶ Tunc ibi. Nūc potens. Et qꝛ tu talis es. o ſcē iohēs (potens nunc repellē) id eſt remouere (duros lapides) id ē incredulitates noſtri (pectoris (meritis opimis). i. fertilibus et magnis et fecundis. (planans iter aſperum). i. petroſum (ꝛ dirige calles reflexos) id ē curuos in peccatis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Per totum annum xxxviii

¶ Ut pius. Ut pius ſator. ⁊ dicitur a ſero ſeris. i. creator mundi et redemptor mētibus puris (pulſa liuione). i. liuore abiecta (venenoſa ſorde) viciorum. ſaluator veniens (dignetur ponere greſſus ſacratos). id ē ſancta itinera (rite). i. ſine offenſione ¶ Tūc ibi laudibus ciues (Superni ciues). i. celeſtes angeli (celebrāt te laudib⁹. o deus (ſimplex) ſcilꝫ ſubſtātia carens ꝑtibus (et trine). ſ. in ꝑſonis. pariter ⁊ nos (ſupplices). i. humiles (precamur veniam). i. indulgentiam (parce redemtis. id ē dimitte nob redemptis peccata noſtra quia redemiſti nos ſanguine tuo proprio (Amē). i. ſine fine

Ut pius mundi ſator et redemptor
mentibus pulſa liuione puris rite di-
gnetur veniens ſacratos ponere greſ
ſus. Laudibus ciues celebrant ſuper
ni te deus ſupplex pariterqꝫ trine. ſu-
plices et nos veniam precamur parce
redemptis

Felix ꝑ oēs Hic laudat autor deum in cōmemoratione petri et pauli. qui deputauit illos eſſe principes eccleſie. et poteſtatem dedit illis ligandi et ſoluendi vincula peccatorum. vnde rogamus eos. vt reddant nos deuotos fide et ſpe robuſtos et repletos fonte gemine charitatis. impetrare ab eis viuere. poſt mortem apoſtolorum. (feſtum felix). i. beatum vel letum (prepollet alacriter). i. iocoſe pre alijs ſplendet (per omēs cardines). i. ꝑ omnia elemēta. ſ. ꝑ oēs partes mundi. apoſtolorū dico petri beati pauli ſacratiſſimi. quos apoſtolos chriſt⁹ (conſecrauit almo ſanguine (et deputauit) conſtituit eos eſſe principes eccleſiarum ¶ Tunc ibi Hi ſunt oliue due. Hi ſunt due oliue et due arbores fructuoſe et redolentes. et ſunt candelabra radientia luce coram domino. ſcilicet cum lumine virtutū quia dominus non poſuit eos ſub modio abſconditos. ſed ſuꝑ candelabra. id eſt in maiori claritate ſiue charitate ſcilicet rhomana ciuitate. vel duo preclara luminaria celi ſoluunt ⁊ rumpunt fortia vincula peccatoꝝ (et reſonāt iſti duo portas) id ē aperiunt (olimphi) id eſt celi (fidelib⁹). i. chriſtianis hominib⁹

Felix per omnes feſtum mun
di cardines. apoſtolorum pre
pollet alacriter petri beati pauli ſacra
tiſſimi. quos chriſtus almo conſecra-
uit ſanguine. eccleſiarum deputauit
principes: Hi ſunt oliue due coram
domino et candelabra luce radientia
preclara celi duo luminaria. fortia. ſol
uunt peccatorū vincula: portas olym
phi reſerant fidelibus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Tunc ibi Habent ſupernā. Et ipſi ſcʒ petrus ⁊ paulus (hn̄t poteſtatem claudere ſupnas ſedes) .i. celeſtes. ⁊ hn̄t poteſtatē claudere ſermone .i. ſolo verbo (vt) .i. ſicut clauſit ananie ⁊ ſaphire cum petrus dixit. pecunia tecum ſit. i. peccata tecum ſint in perditionē (⁊ pandere) .i. aperire (ſplendentia lumina poli. lingue eorum claues facte ſunt ſup alta ſydera id eſt ſuper omnes doctores eccleſiarum (⁊ repellunt laruas) id eſt, culturas ydolatrie Larua quoddam monſtruʒ eſt. ⁊ in vultu hominis ē vt pauorem inferat per quod fantaſias nocturnas intelligimus peccatorum. quas apoſtoli repellunt ab eis. qui eos ſequuntur Nota ꝙ aliud eſt latria aliud lateracenſis cultura. aliud ydolatria. Latria eſt ſeruitus dei. Idolatra eſt ille qui ſeruit ydolis. Idolatria eſt cultura ydoli. ydolū eſt ymago. Iteʒ ydolatriū ē oblatio ydolorum. Item lateracenſis grece dr̄ ſeruitus latine deo qui debetur et homini ⁊ vnicuiqʒ. Dulia igitur dicitur cultura q̄ ſoli deo debetur Latria diſtincte accipitur de deo ⁊ de dyabolo. et componitur inde ydolatria cultuta yduli. ⁊ declinat̄ hoc ydolū ydoli. ⁊ hec latria latrie. que eſt ſeruitus ⁊ ydolatria cultura ydoli dyabolo facta q̄ ſoli deo debetur ydolis datur quo oſtenditur ꝙ homo chriſtus vt deus adorandus ſit Dulia in tribus partibꝰ diuiditur. in magna. maiori. maxima. Maxima parte adoratur caro chriſti In maiori btā virgo Maria ⁊ omnes ſancti. In magna maiores noſtri adorantur. venerantur vltra limites mūdi. extra eccleſiam hactenus commendauit autor vtrumqʒ ſcilicet petrū et paulum. modo vult tantūmodo petrum ꝯmendare.

Habent ſupernam poteſtatem claudere ſermone ſedes pandare ſplendētia lumina poli ſuper alta ſydera. lingue eorum claues celi facte ſunt. laruas repellunt vltra mundi limitem.

Etrus cathenarum laqueos chriſto iubente rupit mirabiliter: cuſtos ouilis et doctor eccleſie paſtor gregis cōſeruator ouium arcet lupoꝝ truculentum rabiem

Xtrus cathenarum. Beatus (petrus rupit laqueos cathenarum) quia ceciderunt cathene de manibus eius per angelū nūciantem (mirabiliter) id eſt fortiter (chriſto iubente et ipe cuſtos ouilis et doctor fidelis. eccl'e et paſtor gregis) chriſtiani et (conſeruator omniū fideliū arcet) id eſt repellat (truculentum) id eſt crudelem (rabiem luporum.) id eſt demonum vel hereticorum.

¶ Quodcunqꝫ vinclis. Quodcūqꝫ vinclis.i.vibramine ſententiarū cōſtrinxerit) id eſt conſtringet erit ligatum(in aſtris) .i.in celis.⁊ quod ſoluerit in terris(arbitrio) id eſt iudicio ſuo erit ſolutum ſup radium ſo lis vel celi et erit iudex ſe culi in fine mundi.

Quodcunqꝫ vinclis ſuper terram ſtrinxerit: erit in aſtris religatum fortiter ⁊ quod reſoluit in terris arbitrio erit ſolutum ſuper celi radium in fine mundi iudex ꝓ erit ſeculi Nō impar paulus huic doctor gentium electionis templum ſacratiſſimum in morte compar in corona particeps ambo lucerne et decus ecce in orbe claro choruſcat vibramine. O rhoma felix que tantorum principum es purpurata precioſo ſanguine excedis omnem mundi pulchritudinē non laude tua ſed ſanctorum meritis quos cruentatis iugulaſti gladiis Vos ergo ſancti gl'oſi martires petre btē paule mūdi liliū celeſtis aule triūphales milites p̄cibus almis noſtris nos ab om̄ibus munite malis. ferte ſuper ethera.

Tunc ibi. Non impar Petrus erat talis qualis ſuperius oſtenditur. ſed paulus nō impar huic ſcilicꝫ petro equalis doctor gentium et ſacratiſſimum (templum)id eſt vas electionis et in morte et in paſſione(cōpar) id eſt equalis huic ⁊ in corona particeps concors ambo illi lucerne ſunt et (decus)id eſt honor eccleſie choruſcant (claro vibramine)id eſt magno ſplendore (in orbe)id eſt in mundo, et autor rhomam cōmendat dicens. ¶ Tunc ibi. O rhoma felix. O rhoma (feliſi) id eſt beata es. que (purpurata) id eſt decorata . precioſo ſanguine martyrum. qui paſſi ſꝫ tantorū (principum)id eſt tam magnorum ſcilicet petri et pauli (excedis)id eſt excellis. omnē pulchritudinem mundi ſed meritis. ſcilicet ſanctorū ꝓpter ſanctos quos iugulaſti. id ē interfeciſti (gladijs cruētatis) id eſt ſanguinolentis. q̇a in te occiſi ſunt. ¶ Tunc ibi. Vos ergo. Et qꝛ habetis poteſtatē ligādi atqꝫ ſoluendi. ergo o martyres glorioſi.ſ.petre ⁊ paule(liliū).i.ornamētū vel flos mūdi ⁊ milites celeſtis aule pallacij (triumphales) .i.victorioſi (munite)id ē defendite

nos ab omnib⁹ malis noſtris almis p̄cibus ⁊ cōferte nos ſup̱ ethera.id ē vſqȝ ad ethereū celū Tunc ibi Gloria deo(Gloria ſit deo pr̄i p̱ immē ſa ſecula).i.p̱ immutabilia ſecula.o tu nate.i. fili dei viui (decus et im-perium)qui imperas celo ⁊ terre ⁊ mari (ſit tibi honoꝛ ⁊ ptās ſit ſpūiſan cto indiuidua).i.inſepabilis(ſalus ſit trinitati)q̄ trinitas ſcȝ vnus deus eſt ſalus oīm gentium.p̱ infinita ſecula ſeculoꝛū) id eſt ineternū (Amen id eſt ſine fine.

Gloria deo per immenſa ſecula ſit tibi nate decus imperium honoꝛ poteſtas ſanctoqȝ ſpiritui ſit trinitati ſalus indiuidua per infinita ſeculoꝝ ſecula Amen.

Vrea luce ⁊ decoꝛe roſeo lux lucis omne perfudiſti ſeculum decoꝛans celos inclyto martyrio hac ſacra die que dat reis veniam Janitoꝛ celi. doctoꝛ oꝛbis pariter iudices ſecli vera mundi lumina per crucem alter. alter enſe triumphans vite ſenatū laureati poſſident: Jam bone paſtoꝛ petre clemens accipe vota precantuȝ et peccati vincula reſolue tibi poteſtate tradita. qua cunctis celum verbo claudis et aperis.

Vrea luce et O lux lucis).i. fili⁹ patris (p̱fudiſti om̄e ſeculū) id ē repleſti (aurea luce).i. p̄dicatione apoſtoloꝝ lumina aurea dicta ſūt ꝓpter ſplen-dorem diuine bonitatis et bone vite qꝛ nos illu-minãt (decoꝛe roſeo).i. rubeo martyrio . tu dico (decoꝛās celos).i. celeſ-tes creaturas . (inclyto martyrio).i. nobili paſſione (in hac ſacra die).ſ. in hac ſacra feſtiuitate . q̄ dies (dat veniam).i.in-dulgentiaȝ(reis).i.pctō tibus ¶ Tūc ibi. Jani-toꝛ celi (Janitoꝛ celi).i. petrus hoſtiarius) doc-toꝛ oꝛbis) id eſt predica-toꝛ mundi. ſcȝ paul⁹ (pa riter).i.ſimul (ſunt iudi ces ſeculi ⁊ ſunt vera lu-mina mundi alter)id eſt petrus(triumphans).i. vincens per crucem . al-ter).i. alius ſcilȝ paulus triumphans (enſe.laureati) id eſt coronati(poſſident ſenatum) id eſt principatum huius vite.

¶ Tunc ibi (Jam bone paſtoꝛ petre) Apoſtropham facit autoꝛ ad petrum ſic dicens (O bone paſtoꝛ petre clemens accipe vota precan-tum) id eſt preces (et reſolue vincula peccati poteſtate tibi tradita.)a chriſto (qua) poteſtate claudis et aperis celum) id eſt paradyſum) cūc tis verbo).id eſt ſermone.

Doctor egregie. O paule doctor (egregie) id eſt nobilis (inſtruc) id eſt compone noſtros mores et (ſatage) id eſt labora (transferre nos mente poli) id eſt in celeſtibus (donec) .i. quouſqʒ perfectum ſcʒ ab vtraqʒ parte .ſ. anima et corpore (largiatur) id eſt tribuatur nobis in futuro (plenius) id eſt deꝰ largiatur illud plenius (euacuato) id eſt penitus dimiſſa .ſ. mortalitate quam gerimus (ex parte) id eſt in hoc mortali corpore. quaſi in aliam partem hominis (verſa fuerit) id eſt in futuro gloriabitur homo plenius et perfectius data ſibi immortalitate vtriuſqʒ patris corporis et anime.

Doctor egregie paule mores inſtrue. et mente poli nos transferre ſatage. donec perfectum largiat̃ plenius. euacuato quod ex parte gerimus O liue bine pietatis vnice fide deuotos ſpe robuſtos charitatis gemine poſt mortem carnis impetrare viuere Sit trinitati ſempit̃na gloria honor poteſtas. atqʒ iubilatio. in vnitate cui manet imperium. ⁊ tunc ⁊ modo per eterna ſecula Amen

Ibi chriſte ſplẽdor patris vita virtus cordium in conſpectu angelorum votis voce pſallimus alternantes concrepando melos damꝰ vocibꝰ

¶ Tunc ibi. O liue bine (O liue bine pietatʒ) .i. due oliue pietatis (vnice) id eſt indiuiſe (fidei) id ẽ vnius amoris (impetrate) id eſt poſtulate a deo nos viuere deuotos et (robuſtos) .i. firmos ſpe maxime repletos fõte gemine charitatis ſcʒ dilectõis dei et ꝓximi impetrate inq̃ʒ dico (poſt mortẽ carnis) .i. ſeꝑatione corporis et aie. Tunc ibi. Sit trinitati (Sempiterna gloria) .i. eterna gloria ſit trinitati in tribus perſonis et honor ſit eiꝫ (atqʒ iubilatio) id eſt laudatio ſit ei trinitati in vnitate. ſcʒ in vno deo illa trinitas que eſt in vnꝰ deus manet (imperiuʒ) id eſt exiſtit precepto (ex tunc) id eſt ab exordio mũdi ⁊ modo in preſenti (per eterna ſecula) id eſt per omuia tempora (amen) id eſt ſine defectu.

Ibi chriſte. In hoc hymno intẽdit laudare dominum. intendit etiam in hoc commento ratione ſancti michaelis gratia vel amore ipſiꝰ archãgeli collaudare om̃es angelos ſed maxime michaelem qui eſt princeps militie rogat itaqʒ ⁊ precatur vt omnes angeli nobis aſſiſtant et demones a nobis repellant et mundos corde et

corpore nos reddant.et hoc eſt O chriſte qui es ſplendor patris vita et virtus cordium. quia ſicut viuit corpus per animam per criſtum pſallimus tibi in cōſpectu angelorum votis ac precibus vel corde ore et voce et damus(melos) id ē melodias vocibus noſtris(concrepando) id eſt reſonando(alternantes) vocibus deuotis decantantes

Collaudamus venerantes omne celi milites ſed precipue primatem celeſtis exercitus michaelez in virtute conterentem zabulon Quo cuſtode procul pelle chriſte pijſſime omne nephas inimici mundo corde ꝛ corpore paradyſo redde tuo nos ſola clementia Gloriam patris melodis perſonemus vocibus gloriam chriſto canamus gloriā ꝑaclito. qui trinꝰ et vnꝰ deus extat ante ſecula

Chriſte ſanctorum decus angelorum rector humani generis et autor nobis eternum tribue benignus ſcandere celum

¶ Tunc ibi. Collaudamus. Nos bene collaudamus (omnes milites) id eſt angelos celi ſed precipue primatem celeſtis exercitꝰ ſcilicet michaelem conterentem(zabulon) id eſt diabolū in ꝟtute crucis. Michael interpretatur quies vt dicit quis eſt ita fortis vt deus noſter qui creauit nos ad laudandū nos ſe ſcilicet chriſtum. Per hoc nomen michael oſtenditur. ꝙ nullus poteſt facere quod deus facit ¶ Tunc ibi. Quo cuſtode. Quo cuſtode.ſcȝ michaele o chriſte (pijſſime) id eſt fortiſſime(procul pelle) abice longe(omne nephas) id eſt omne peccatum (inimici) id eſt diaboli ꝛ redde nos ſola vel ſancta clementia (tuo paradyſo id eſt in requiem nos dico mundos factos corde et corpore id eſt tuoꝝ operum exhibitōe. Tūc ibi Gloriam patri Et quo cuſtodie.ſ. michaele ipē expellit a nobis om̄e nephas inimici et facit nos mundo corde ꝛ corpore ideo perſonemꝰ gloriam patri(melodijs) id eſt dulcedinis vel dulcibus melodijs vt ſit ablatiui caſus (canamus gloriam criſto) id eſt eius filio et canamus ſiꝉiter eadem qualitate(gloriam).i.laudem et honorē paraclito) id ē ſpiritui ſancto(qui extat) id eſt manet deus trinus in ꝑſonis ꝛ vnus in vnitate ſubſtantie (ante ſecula).i. ante omnia ſecula. Amen.i.fiat

Chriſte ſanctoꝝ O chriſte ſanctoꝝ decus.angeloꝝ ſcōꝝ dico ad dñam malorum ¶ Et nota ꝙ autor facit hic inuocationē ad ſingulos angelos rector es humani gn̄is et autor tu beni-

gnus tribue nobis ſcandere.i.aſcendere(celum) id eſt regnum eternum
¶ Tunc ibi. Angelum pacis (Rogitamus mittas celitus) id eſt de celo dirigas (ad iſtam aulam) id eſt eccleſiam (michaelem angelum pacis) qui nos placat deo quotiens magna nunciant̄ nobis a deo michael mittitur quādo vero maiora gabriel mittitur. vt marie ⁊ zacharie

Angelum pacis michael ad iſtam celitus mittas rogitamus aulam. nobis vt crebo veniente creſcant. proſpera cuncta: Angelus fortis gabriel vt hoſtem pellat antiquum volitat ab alto. ſepius templum veniens in iſtud noſtri miſertus Angelum nobis medicum ſalutis. mitte de celo raphael vt omnes ſanet egrotos pariter qꝫ noſtros dirigat actus. Hinc dei noſtri genitrix maria totꝰ ⁊ nobis chorꝰ angelorum ſemper aſſiſtat ſimul et beata contio tota Preſtet hoc nobis deitas beata patris ac nati pariterqꝫ ſancti: ſpiritus cuius reboat in omni gloria mundo Amen.

quando ad medelam raphael mittitur. vt thobie raphael interpretatur medicina ad hoc ergo mittatur. (vt cuncta proſpera creſcant veniente) michaele angelo dei (crebro) id ē frequenter. Tunc ibi. Angelus fortis.(Gabriel) interpretatur(fortis angelus).id ē fortitudo dei. per quem intelligitur ꝙ fortis fuit et potens ad deuincendum fortitudinem dyaboli per virtutem ſancte crucis. et gabriel fortis angelus (volitet) id eſt volet (ab alto celi vt pellat antiquum hoſtem) id eſt dyabolum gabriel dico veniens (ſepius in iſtud templum).i.eccleſiam(miſertus noſtri
¶ Tunc ibi. Angelum nobis. O chriſte (mitte nobis angelum) raphaelem (medicum ſalutis noſtre(raphael) interp̄tatur medicina dei et ſignificat chriſtū ieſum qui tulit nob̄ de celis(medicinam) id eſt portauit nobis medicinaꝫ de celo. ſcilicet ſpirituſſancti. cuiꝰ gratia mūdati ſumus ab omni peccato ⁊ liberari ab hoſte antiquo (vt ſanet et curet nos omnes egrotos in mente ⁊ dirigat actus noſtros) id eſt noſtras operationes prauas ad bonam operationem angelorū vel inuocationem. ¶ Tunc ibi. Hinc dei noſtri. Hic facit inuocationem marie et etiam angeloꝝ di. O (maria genitrix dei noſtri.et totus chorus angeloꝝ aſſiſtas ſemper) id eſt omni tempore (nobis omnibus et tota concio beata) id eſt exercitus angeloruꝫ nobis aſſiſtat ſimul omnibus diebus vt iſti intercedant pro nobis.
¶ Tunc ibi. Preſtet hoc (Beata deitas) ſcꝫ patris (ac nati).i. filij (et ſpirituſſancti preſtet) id eſt tribuat(nobis pariter) hec ſuꝑdicta. Glo⸗

Expoſitio hymnorum

O cuius ſpiritus reboat .i. ꝑſonet in omni mundo (Amen) .i. ſine fine.
Chriſte redemptor. Hic facit inuocationem ad omnes ordines angelorum ⁊ deprecatur eos vt ipſi aſſint nobis et a nobis omnia vicia repellant. ⁊ nos purificatos corde ⁊ corpore. et opere ad celeſtia regna perducant. O (chriſte redēptor omnium) ſcilicet fideliũ (conſerua tuos famulos) qui tibi famulantur tu dico (placatus ſanctis precibus beate marie virginis.

Chriſte redemptor omnium cōſerua tuos famulos beate ſemper virginis. placatis ſanctis precibꝰ Beata quoqꝫ agmina celeſtium ſpirituum preſentia futura mala pellite. Uates eterni iudicis apoſtoliqꝫ domini ſuppliciter expoſcimus ſaluari vestris precibus Martyres dei incliti confeſſoreſqꝫ lucidi veſtris orationibus nos ferte in celeſtibus Chorus ſanctarum virginum monachorum omnium ſimul cum omnibus conſortes chriſti facite Gentem auferte perfidam credentium de finibus vt chriſto laudes debitas perſoluamus alacriter Gloria patri ingenito eius vnigenitoqꝫ vna cum ſancto ſpiritu in ſempiterna ſecula

¶ Tunc ibi. Btã quoqꝫ (O beata agmina celeſtium ſpirituum) ſcꝫ angelorum (pellite quoqꝫ id eſt ſimiliter (preterita mala) id eſt vicia. et futura a nobis.

¶ Uates eterni. Uates id eſt o vos prophete (eterni iudicis) id eſt chriſti. O (apoſtoli domini. expoſcimus) id eſt deprecamur (ſuppliciter ſaluari veſtris precibus.

¶ Tunc ibi. Martyres dei O (martyres dei inclyti) id eſt nobiles et electi (et confeſſores lucidi) id eſt caſti (ferte nos in celeſtibus regnis veſtris orationibus

¶ Tunc ibi. (Chorus ſanctarum. (Chorus ſanctarum virginum et omnium monachoꝝ facite nos xp̄e ꝯſortes) .i. participes celeſti regni (cum omnibus ſanctis. Tunc ibi Gentem auferte (Auferte) id eſt remouete (gentem perfidam) .i. infidelem (de finibꝰ credentiũ et ad quid vt perſoluamus alacriter id eſt iocoſe (chriſto laudes debitas. ¶ Tunc ibi Gloria patri ingenito. (Gloria) ideſt laus (ſit ingenito eiuſqꝫ vnigenito) id eſt filio. Iheſu criſto dño nr̃o (vna) id eſt pariter (cum ſancto ſpiritu in ſempiterna ſecula. Amen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

id eſt ſine fine vel defectu.

Ieſu ſaluator ſeculi. Hymnus iſte continuatur ſuperiori ſic ita dixi. o chriſte conſerua tuos famulos. et bene debes. quia redemiſti nos et hoc eſt. o iheſu ſaluator ſeculi ſubueni. id eſt ſuccurre redemptis ope. ſcȝ tuo auxilio. o pia (dei genitrix poſce). id ē impetra ſalutem animarum nobis miſeris.

Ieſu ſaluator ſeculi redemptis ope ſubueni et pia dei genitrix ſalutē poſce miſeris. Cetus omnes angelici patriarchaꝝ cunei et prophetarum merita nobis precentur veniaȝ Baptiſta xp̄i p̄uius et clauiger ethereus cū ceteris apoſtolis nos ſoluant nexu criminis Chorus ſacratus martyrum ſacerdotum confeſſio et virginalis caſtitas nos a peccatis abluant.

Electorum ſuffragia omneſqȝ ciues celici annuant votis ſupplicum. et vite poſcant premium: Laus honor virtus gloria deo patri et filio ſancto ſimul paraclito in ſempiterna ſecula Amen

Tunc ibi. Cetꝰ omnes angelici (O omnes angelici cetus) id eſt omnes ſocietates ſeu exercitus (cunei) id eſt chori. (patriarcharum et merita prophetarum. precentur) id eſt poſtulant vel impetrant (nobis veniam) id eſt indulgentiā peccatorum

¶ Tunc ibi. Baptiſta chriſti (Baptiſta) iohannes (p̄uius) id eſt p̄curſor xpi (⁊ clauiger) ſcilȝ petrus (ethereus) id eſt celeſtis (cum ceteris apoſtolis ſoluant nos a nexu criminis) id eſt a vinculis peccatorum

¶ Tunc ibi (Chorus ſacratus (Sacratꝰ chorus) id eſt ſacer cetus (martyrum ⁊ confeſſio ſacerdotum) id eſt iuſtorum (⁊ caſtitas virginalis) id eſt virginum (abluant nos a peccatis.

Tunc ibi. Electorum ſuffragia (Suffragia) id eſt patrocinia (electorum. et omnes celici) id eſt celi (ciues) id eſt angeli (annuant) id eſt faueant (votis) id eſt precibus (ſupplicum) id eſt humilium (vt poſcant) id eſt impetrant (p̄mium vite eterne. Tunc ibi. Laus honor (Laus) id eſt v̄tus (honor gloria) ſint deo patri (ſilʼ p̄aclito in ſempiterna ſecula

Expoſitio hymnoꝝum

Ex christe martini. Autor iſte commendat et laudat deum de conuerſione ⁊ habitu beati martini. quia hic pauper ⁊ modicus celum diues ingreditur. quia per conſtantiā fidei et in confeſſione trinitatis trium mortuoꝝ corpa quoꝝ anime detinebantur clauſe in inferno ſuſcitare ſupermeruit. rogat itaqꝫ dominum iheſum chriſtuꝫ vt ſicut per confeſſioneꝫ ſctē trinitatis tres mortuos ſuſcitauit ab inferno. ita ſuſcitet nos cum pctō. et ſicut induit pauperem parte ſue clamidis. ſic nos induat iuſticia. O (chriſte rex) eterne (decus) id eſt honor iſte. ſcilicet martinus (eſt tua laus (tu es ſalus illiꝰ martini. tu tribue nos colore et honorare te (in hunc) ſcilicet martinum quin .i. inſuꝑ tribue nobꝭ martinū colere in te .

Ex chriſte martini decus hic laus tua. tu illiꝰ tu nos in hūc te colere in ipſum quin tribue. Qui das per orbis cardines q̄ gemma fulget preſulum. da quos premūt culpe graues. ſoluat per ingens meritum. En pauper hic et modicus celum diues ingreditur celi cohortes obuiant lingue tribus ouant Ut vita fulget tranſitus celis et aruo ſplendidus gaudere cunctis pius eſt cunctis ſalus ſit hic dies. Sit trinitati gloria martinus vt confeſſus eſt: cuius fidem per opera in nobis et ipſe roboret

¶ Tunc ibi. (Qui das) Tu qui das q̄ gemma) exiſtens refulgentia (preſulum fulget) id eſt ſplendet. id eſt preſbyteꝝ (per cardines) id eſt per angelos (orbis) id eſt ꝑ quatuor partes mundi. (da) id eſt concede (vt martinus perſoluat ingens meritum nos quos graues culpe) id eſt criminalia peccata (premunt ita ſoluat vt non excludant nos a celo. ¶ Tunc ibi. En pauper hic et (En) id eſt ecce. (hic ſcilicet martinus (pauper in operibus ſuis et modicus) ſcilicet in perſona corporis ⁊ in paruis diuitijs. ſcilicet diues in virtutibus exeundo de mundo ingreditur celum. cohortes) id eſt exercitus celi obuiant ei (lingue) ſcilicet homines ttibus iſrael iudei (gentes) id eſt gentiles (ouant) id eſt applaudant Tunc ibi. Ut vita fulget (Ut) pro ſicut vita illius ſic (tranſitus) id eſt obitus eius (fulget) id eſt ſplendet (in celis) id eſt in celo (⁊ in aruo) id eſt in terra ſeu in mundo. tranſitꝰ dico ſplendidus. et ideo. quia fulget (pium eſt) id eſt dulce (cunctis hominibus (et hic dies) id eſt hoc feſtum ſit ſalus cunctis

¶ Tunc ibi. Sit trinitati (Gloria ſit trinitati) ſcilicet patri ⁊ filio ⁊ ſpiritui ſancto (vt) pro ſicut (ſicut martinus confeſſus eſt) ſcilicet fide et

opere fidem cuius martinus et ipſe deus roboret in nobis.

Artine par. In hoc hymno cõmendat autor beatũ martinum ꝑ conſtantiã fidei eius quã habuit in ſuſcitatione trium mortuorũ quem in hoc ꝯparat apoſtolis. ⁊ hoc eſt (O martine par apoſtolis) id eſt equalis in reſuſcitatione mortuoꝝ trium. quia tres mortuos ſuſcitauit vt apoſtoli. Et quia globus igneus. id eſt ſpiritus ſanctus. deſcendit ſuper eum tu (foue nos) .i. reſuſcita a peccato (colentes tuum feſtum q̄ vis viuere aut mori diſcipulis) id ē ad vtilitatem diſcipulorum. quia nec mori timuit nec viuere recuſauit. vnde et ipſe effundens orationez apud dñm ait. O dñe ſi adhuc populo tuo ſum neceſſarius. nõ recuſo laborem. fiat voluntas tua. qꝛ nec viuere nec mori recuſaſti. ideo reſpice nos vt tuis meritis mundi corde et corpore exſtentes aulam celi ingredi mereamur. ſicut feciſti in tempore tuos prelatos eccleſie famoſos

Martine par apoſtolis ſe ſtũ tuuz colentes foue qui viuere diſcipulis vis aut mori nos reſpice. Fac quod olim geſſeras nunc. p̄ſules clarifica. auge decus eſſe fraudes relige ſathane: Qui ter chaos euiceras merſos reatu ſuſcita diuiſeras vt clamidē nos indue iuſticiam Ut ſpiritualis glorie quondam recorderis tue monaſtico nunc ordini iam pene lapſo ſubueni

Exultet celum laudibus reſultet terra gaudijs apoſtolorum gloria ſacra canunt ſolemnia.

¶ Tunc ibi. Fac quod (Nunc) id eſt in p̄nti. fac nos eſſe iuſtos quod geſſeras. id eſt feceras. (olim predicando clarifica) id eſt illumina (nunc preſules eſſe. id eſt prelatos (auge decus eſſe. relige) id eſt frange et reprimes (fraudes ſathane) id eſt dyaboli aduerſarij. nunc. ¶ Tunc ibi. Qui ter chaos (Qui euiceras) id eſt euacuaſti (chaos) id eſt infernum (ter) id eſt tres mortuos ſuſcitaſti tu qui ter intraſti in infernũ reſuſcitãdo tres mortuos (ſuſcita merſos reatu) id eſt a culpa primi parentis et propria. vt pro ſicut (diuiſeras clamidem pauperi. ſic indue nos iuſticia

¶ Tunc ibi Ut ſpiritualis gloria. O martine ſubueni. id eſt ſuccurre (monaſtico ordini) id eſt ordini monachorum (iam lapſo) id eſt relapſo in peccatis (pene) id eſt fere. ⁊ ad quid vt recorderis quondam ſpiritualis vel ſpiritalis glorie.

Exultet celũ In h̄ hymno facit au. inuocatõez ad ap̄los vt ipi ꝓ nobis exultēt ⁊ ſuis p̄cibus a nobis vicia repellãt vt ipi cum veniunt

ad iudicium non pro reatu puniant, ſed completos eternis gaudijs faciant. Et nota ꝙ dies iudicij non dicit ideo ꝙ tunc ſit dies. ſed apparebunt nobis omnia ſicut in die (Celum) id ē celeſtis curia (exultet) id eſt gaudeat laudibus (terra) id eſt terreni. ſcilicet homines (reſultent gaudijs) ſcz (canunt) id eſt laudant (ſacra ſolemnia) id eſt gloria apoſtolorum

Tunc ibi. Vos ſecli (Vos) apoſtoli iuſti iudices (ſecli) pro ſeclo (et vera lumina mundi) q̇a totus mundus illuminatur eorum predicatione (precamur vos votꝫ cordium) id eſt precibꝰ cordis (audite preces ſupplicum) id eſt humiliū

Tunc ibi Qui celum Qui clauditis. ſcilicꝫ peccatoribus (celū verbo) id eſt ſermone (⁊ ſoluitꝫ) ſcz hominis (ſeras) id eſt infirmitates (eius queſumus) id eſt precamur. vos ſoluite) id eſt abſoluite nos a peccatis. omnibus iuſſu) id eſt precepto chriſti.

Tunc ibi. Quorum precepto Precepto quorum) ſcz apoſtolorū (ſalus) id eſt ſanitas (⁊ languor) id eſt infirmitas omnium hominum ſubditur. ſanate egros) id ē peccatores (moribus)

Vos ſecli iuſti iudices et vera mūdi lumina votis precamur cordium audite preces ſupplicum. Qui celum verbo clauditis ſeraſqꝫ eius ſoluitis nos a peccatis omnibus ſoluite iuſſu queſumus. Quorum precepto ſubditur ſalus et languor omniuꝫ ſanate egros moribus nos reddentes virtutibus Ut cum iudex aduenerit criſtus in fine ſeculi nos ſempiternis gaudijs faciat eſſe compotes

Terna chriſti munera apoſtolorum gloria laudes canentes debitas letis canamꝰ mentibus Eccleſiarū principes belli triumphales duces celeſtis aule milites et vera mundi lumina

id eſt prauis cogitationibus (reddentes nos virtutibus.

Tunc ibi. Ut cum iudex. Et rogamus vos vt cum chriſtus iudex aduenerit in fine ſeculi faciat nos eſſe compotes ſempiternis gaudijs

Terna chriſti munera. Hymnus iſte cōtinuatur ſuperiori. ſcz exultet celum laudibus ⁊c (Nos canentes debitas laudes) chriſto in honore apoſtolorum (canamus letis mentibꝰ) id ē iocoſis ad gloriam illorum (eterna criſti munera) id eſt inenumerabilia

Tunc ibi. Eccleſiarum princeps. Iſti ſunt principes eccleſiarum. Iſti ſunt triumphales duces belli. id eſt triumphantes. Iſti ſunt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

milites celeſtis (aule) .i. pallacij. et ſunt vera mūdi lumina qr predicatione illorum illuminatus eſt mundus ¶ Tunc ibi Deuota ſanctorum Fides deuota ſanctorum) .i. obedientia (inuicta ſpes credentiū (perfecta chriſti charitas) id eſt amor (triūphat) id eſt

Deuota ſacerdotū fides inuicta ſpes credentium perfecta chriſti charitas mundi triumphat principem. In his paterna gloria. in his voluntas ſpiritus exultat. in his filius celum repletum gaudijs. Te nunc redemptor queſumus: vt ipſorum conſortio iungas precātes ſeruulos in ſempiterna ſecula Amen.

Sanctorū meritis inclina gaudia pangamus ſocij geſtaque fortia nam gliſcit animus promere cātibus victorum genus optimum

Hi ſunt quos retinens mundus inhorruit ipſum nam ſterili flore peraridum ſpreuere penitus teqꝫ ſecuti ſunt rex chriſte bone celitus.

ſuperat principem mundi) id eſt dyabolum. vnde. Uenit princeps huius mundi et in me non hꝫ quicꝗ. ¶ Tunc ibi In his paterna. Paterna gloria exultat i his ſcilicet apoſtolis. voluntas ſpiritusſancti exultat in his filius exultat in his quid dicam per ſingula celum repletur gaudijs ¶ Tunc ibi. Te nunc redemptor O redemptor queſumus te (nunc) id eſt in preſenti vt iungas precantes ſeruulos conſortio ipſorum ſcꝫ apoſtolorū in ſempiterna ſecula. Amen.

Sanctorum meritis inclyta &c.

In hoc hymno laudat autor deū in commemoratione ſanctorū martyruꝫ. quia mūdum cū pompis ſuis dimiſerunt vnde in terris laudantur et in celis honorantur. Intēdit itaqꝫ rogare deum vt nos ſuos famulos iungat cōſortio ſanctorū martyꝝ. et hoc eſt. O ſocij (pangamꝰ) id eſt cantemus (inclita gaudia) .i. p̄clara merita ſanctoꝝ et fortia geſta eorum (nam animus meus gliſcit) id eſt cupit vel gaudet promere) id eſt laudare cum cantibꝰ optimum genus victorum) id eſt martirum ¶ Tunc ibi. Hi ſunt. Hi ſunt martyres quos mundus retinens (inhorruit) id eſt odio habuit. nam primi martyres ſpreuerunt penitus ipſum ſcilicet mūdum (per aridum) id eſt valde lici

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

tum (flore sterili) .i. infructuoſo ⁊ ſecuti ſunt (celitus) .i. diuinitus te o
chriſte bone ¶ Tunc ibi. Hi pro te Hi martyres (calcarunt) id eſt
ſuſtinuerunt (pro te furias hominum) id eſt inſanias infidelium atq̃z
(verbera ferocia) id ē crudelia et (ſeua) id eſt iniuſte illata. ⁊ (vngula)
id eſt quoddã genus tor-
menti (ceſſit) id eſt locũ
dedit his martyribus.
(lacerans) id eſt puniẽs
per q̃uis tormenta (nec)
pro et non. ⁊ non carpſit
penetralia martyrum vel
apoſtolorum) id eſt non
fuerunt tracta vł diuiſa
eorum viſcera, et hoc vir
tute dei erat eis.
Tunc ibi. Ceduntur gla
dijs. Ipſi ceduntur) id
eſt iugulant̃ gladijs cru-
delibus (more bidenti-
um) id eſt conſuetudine
ouium. murmur eorum
non reſonat (nec queri-
monia) id eſt lamenta-
tio auditur. (ſed mens
bene conſcia) id eſt boni
meriti conſonat patienti
am tacito corde. q̃r fortes
patientes et firmi erant
pro fide xp̄i in bello.
¶ Tunc ibi. Que vox.)
Et quia hec omnia pro
chriſti nomine patieban-
tur. igitur que vox que
lingua poterit (retexere
id eſt dicere vel explica-
re (munera) id eſt dona
que tu martyribus pre-
paras (nam ipſi rubri) id
eſt rubei fluido) id ē flu-
ente ſanguine ditantur
id eſt coronantur (laure
is) id ē coronis bene ful
gidis Tunc ibi Te ſum-
ma O ſumma deitas (nos ſupplices) .i. humiles (poſcim⁹) .i. rogamus
te vt abluas) id eſt deleas (culpas noſtras) id eſt peccata noſtra et (ſub
trahas noxia) id eſt ipſa pctã a nobis ⁊ des pacẽ famulis tuis (q̃q̃z) id ē

Hi pro te furias atq̃z ferocia calcarũt
hominum ſeuaq̃z verbera. ceſſit his
lacerãs fortiter vngula nec carpſit pe
netralia. Ceduntur gladijs more bi-
dentium non murmur reſonet nec q̃-
rimonia: ſed corde tacito mens bene
conſcia conſeruat patientiam Que
vox que poterit lingua retexere. que
tu martyribus munera preparas ru-
bri nam fluido ſanguine laureis ditã
tur bene fulgidis: Te ſumma deitas
ſupplices poſcimus vt culpas abluas
noxia ſubtrahes. des pacem famulis
nobis quoq̃z gloriam per cuncta tibi
ſecula Amen

Iſte confeſſor domini ſacrat⁹
feſta plebs cuius celebrat per
orbem hodie letus meruit ſecreta ſcã
dere celi.

ſimiliter nos omnes demus (gloriam tibi) id eſt ad honorẽ tui ꝑ cuncta ſecula. Amen ¶ Nunc ibi Iſte confeſſor

Materia huius hymni eſt ꝙ totis viribus deuz ſuper omnia laudare debemus Intendit etiam autor in h̃ hymno tractare de aſcenſione illius confeſſoris. in cuius memoria preſens hymnus totis laudibꝰ celebratur. (Iſte confeſſor domini ſacratus a domino (letꝰ) .i. exultans (meruit hodie) id eſt in hac die (ſcãdere) id eſt aſcendere ſecreta (celi) id ẽ ad celos feſta cuius ſancti plebs deuota celebrat per totũ orbem ¶ Lunc ibi.

Qui pius prudẽs humilis pudicus ſobrius caſtus fuit et quietus vita dũ preſens vegetauit eius corporis artꝰ.

Ad ſacrum cuius tumulum frequenter membra languentum modo ſanitati quolibet morbo fuerint grauata reſtituuntur. Unde nunc noſter chorus in honore ipſius hymnum canit hunc libenter. vt pijs eiꝰ meritis iuuemur omne per euum. Sit laus illi decus atq; virtus. qui ſupra celi reſidens cacumen totius mũdi machinam gubernat trinus ⁊ vnus Amen.

Ex glorioſe martyrum corona conſitentium. qui reſpuentes terrena perducis ad celeſtia.

Qui pius. Qui ſcz confeſſor fuit caſtus corpore et in anima (pius) id ẽ ſanctus (prudens) id eſt ſapiens. humilis pudicꝰ in verbis (ſobrius in moribus et quietis.) id eſt tranquillus (dum) id eſt donec (vegetauit) id eſt nutriuit (artus) id eſt vmbrã corporis eius (preſens vita) id eſt qñ erat in hoc ſeculo. Nunc ibi Ad ſacrũ. Ad ſacruz tumulum cuius) confeſſoris (membra languentum) id eſt egrotantiuz reſtituunt̃ (modo) id ẽ in preſenti (ſanitati) id eſt ſaluti frequẽter (quolibet morbo) id eſt a quocunq; infirmitate illa membra fuerint g̃uata ¶ Lunc ibi. Unde nunc (Unde nunc noſter chorus noſtrorum fratrum canit hunc hymnũ in honore illius confeſſoris (libenter) id eſt voluntarie et ad quid canamus vt iuuemur pijs (meritis) .i. patrocinijs et orationibus eius per omne euum .i. ꝑ cuncta ſecula Amen. ¶ Lunc ibi. Sit laus. (Salus) .i. gloria (decus) .i. honor atq; virtus ſemper ſit illi deo. qui reſidet ſupra (cacumen) .i. ſup̃ ceptrũ celi trinus dico in perſonis ⁊ vnus in deitate ſubſtãtie qui gubernat (machinã) .i. fabricã totius mundi ¶ Hymnus ſequẽs eſt plurimoꝝ martyrum.

Ex glorioſe. Materia huius hymni eſt inuocare regẽ martiruz vt dirigat ad nos aures ſue clemẽtie. ſi q̃d delinq̃mus propẽ merita ſcõrũ in quoꝝ commemoratione preſens hymnus cãtatur.

parcere vel ignoſcere dignetur ⁊ hoc eſt. O glorioſe rex (corona confiten
tium) id eſt confeſſor hominum q̇ perducis reſpuentes terrena ad cele
ſtia gaudia ¶ Tunc ibi Aurem benignam. Tu appone (aurem be-
nignā protinus) id eſt ſtatim noſtris vocibus et ignoſce quod delinqui
mus qui pāgimus ſacra
trophea) id eſt victoriaꝫ
martyrum. ¶ Tunc
ibi. Tu vincis ſeuitiam
tirannorum in martyri-
bus parcendo confeſſo-
ribus quia non vis vt ꝑ
martyriū̄ finiant vitam
ſuam (tu vnice) id eſt de
ſtrue noſtra crimina do-
nando nobis indulgen-
tiam. qꝛ tu non vis mor-
tem peccatores ⁊c.
Eus tuorum.
O de⁹tu (ſors)
id eſt corona ⁊
pars tuorum militum. ſ.
hereditas. vnde Dauid.
Dominus pars heredi
tatis mee. et tu premiuꝫ
qꝛ tu ƀm meritū̄ tribuis
abſolue nos nexu (crimi
nis) id eſt laqueo pecca-
torum nos dico canen-
tes laudes tuas. Tunc
ibi. Hic nempe. Hic
martyr (deputatus) id
eſt penſans (rite) id eſt
recte gaudia mūdi et blā
dimenta eſſe noxia et ca
duca peruenit (nempe)
id eſt certe ad celeſtia re-
gna ¶ Tunc ibi. Pe-
nas cucurrit. Et ipe cu
currit fortiter) id eſt con
ſtans forti animo delec-
tatōes huius mundi trā
ſiuit ⁊ (ſuſtulit) id eſt ſu
ſtinuit illas penas viriliter effundens ſanguinē ſuū̄ et ideo poſſidet efna
bona ¶ Tūc ibi Ob hoc p̄ca. Ob hoc). i. ꝓpter hoc qꝛ ꝓ te ſanguinē fu
dit o pijſſime pater nos ſupplices (poſcimus). i. p̄camur te p̄catu in hoc
triūpho). i. in hac victoria martyris (dimitte noxā) id ē culpā ſeruulis

Aurem benignam protinus appone
noſtris vocibus. trophea ſacra pan-
gimus ignoſce quod delinquimus
Tu vincis in martyribus. parcendo
confeſſoribus tu vince noſtra crimina
donando indulgentiam

Eus tuorum militum ſors et
corona premium laudes canē
tes martyris abſolue nexu criminis
Hic nempe mundi gaudia et blandi
menta noxia caduca rite deputans ꝑ-
uenit ad celeſtia. Penas cucurrit
fortiter et ſuſtulit viriliter ꝓ te effun-
dens ſanguineꝫ eterna dona poſſidet
Ob hoc precatu ſupplices te poſci-
mus pijſſime in hoc triumpho marty
ris dimitte noxam ſeruulis. Laus et
perhenniter ⁊c.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Martyr dei. Materia huius hymni eſt vt relictis delectationib9 et vanitatibus hui9 ſeculi bona opa exercendo deum conſequamur O martir dei qui fuiſti victoꝛ hoſtibus tu dico triumphãs ſequendo vnicum filium patris es modo fruens bonis.

Martyr dei (qui vnicum patris ſequendo filium) victis triumphans hoſtib9 victoꝛ fruens celeſtib9 Qui pꝛecatus munere noſtrum reatum dilue. arcens mali contagium. vite remouens tedium. Soluta ſunt iam vincula tui ſacrati coꝛpoꝛis: nos ſolue vinculis ſeculi amoꝛe filij dei. Pꝛeſta pater piiſſime ꝛc.

Tunc ibi. Qui precatus Et quia talibus bonis frueris (dilue) id eſt extingue (reatum) id ē peccatum noſtruꝫ. tu dico arcens (contagiũ mali). i. dyaboli remouens tedium vite. ſcꝫ famen ſitim nuditatem frigus. ſ. nobis donando tempoꝛalia diſſimiliter Tunc ibi. Soluta ſunt iam. Et q̃a ſicut vincula tui ſacrati coꝛpoꝛis iam ſoluta a nexibus huius ſeculi diſſoluta ſunt. ꝛ es cuꝫ xp̄o ſic (ſolue nos a vinculis) id eſt abſolue nos a peccatis. tuis pꝛecibus et hoc a moꝛe dei.

Jeſu coꝛona virginum: quem mater illa concepit. que ſola virgo parturit hec vota clemens accipe. Qui paſcis inter lilia ſeptus choreis virginũ ſponſas decoꝛans gloria ſponſiſqꝫ reddẽs pꝛemia Quocũqꝫ pgis virgines ſequuntur atqꝫ laudib9. poſt te canentes curſitant. hymnoſqꝫ dulces perſonant

Jeſu coꝛona virginum. In hoc hymno laudat autoꝛ deum in cõmemoratione ſanctarum virginum qui domando fragilem ſexum meruerũt ſcandere ſecreta celi. Rogat itaqꝫ et depꝛecat̃ deũ vt neſciam9 vulnera coꝛruptionis. o iheſu coꝛona virginum quem. ſ. te mater illa mirabilis concepit. ſcilicet ſancta maria que ſola mater inter alias virgo ꝑturit tu clemens (accipe) id eſt ſuſcipe (hec vota noſtra) .i. has pꝛces. Tunc ibi. Qui. Tu qui paſcis. i. delectaris (inter lilia). i. bona opa (ſept9). i. circundatus (choꝛeis) id eſt oꝛdinibus virginũ et es (decoꝛans) id eſt co

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

ronans ſponſas gloria ⁊ reddens ſponſis premia ¶ Tunc ibi. Quocunqꝫ pergis Quocunqꝫ.id eſt ad quecunqꝫ locum pergis ille virgines ſequuntur te atqꝫ canentes(curſitant) id eſt currunt poſt te laudibꝰ ⁊ ꝑſonant dulces hymnos) id eſt laudes ¶ Tūc ibi. Te deprecamur. Et q̄ v̾gines perſonant tibi laudes precamur te adauge (largius) .i. augmenta amplius noſtris ſenſibꝰ. ⁊ da(prorſus) id eſt omnino nobis omnibus neſcire vulnera corruptionis.

Te deprecamur largius: noſtris adauge ſenſibus· neſcire prorſus omnia corruptionis vulnera. Preſta pater piiſſime pariqꝫ compar vnice cum ſpiritu paclito in ſempiterna ſecula Am̄

Virginis proles opiſexqꝫ matris virgo quem geſſit peperitqꝫ virgo· virginis feſtum canimus tropheum accipe votum Hec tua virgo duplici beata ſorte: dum geſſit fragilem domare corporis ſexum domuit cruentū corpore ſetum. Unde nec mortem nec amica mortis ſeua penarum genera paueſcens ſanguine fuſo meruit ſecreta ſcandere celi. Huiꝰ obtentu deus alme noſtris parce iaꝫ culpis. vicia remittens. quo tibi pueri reſonemus almum pectoris hymnum

Virginis proles. Materia huius hymni eſt canere deo laudes ⁊ ſequi veſtigia eius. Commemoratio ſanctarum virginū agitur in iſto hymno ⁊ h̄ eſt O proles. i. o fili marie virginis o (opifex) .i. creator matris quem ſcꝫ te virgo maria(geſſit) .i. portauit virgo. ſcꝫ maria (peperit) id eſt parturit (te nos canimus feſtum virginis tropheum) id ē victoriam. ideo (accipe) id eſt ſuſcipe (votū) id ē preces noſtras. ¶ Tunc ibi. Hec tua Hec tua virgo eſt beata dulci ſorte. ſcꝫ caſtitate ⁊ virginitate ⁊ martyrio (dū geſſit) .i. laborauit (domare) .i. macerare (fragileꝫ ſexum) .i. delere naturā corporis. ⁊ ilia (domuit) id eſt deuicit (cruentū) id eſt ſanguinolentū. vel crudelem (ſetum) .i. dyabolum corpore vt agatha ⁊c. Tunc ibi. Unde nec mortem Unde quia domuit (fragilem ſexum) id eſt corpus ſuum(nec) ꝑ nō ⁊ non fuit(paueſcens) id eſt timens mortem. nec ſeua genera penarum nec fuit (amica mortꝫ) .i. dyaboli vel peccati et ideo ſanguine(fuſo) .i. ꝯſummato martirio ipſa meruit ſcandere ſecreta(celi) .i.

ad celos Tunc ibi. Huius obtentu. Et quia meruit ſcandere celuz o alme deus parce iam (culpis) id eſt peccatiſ (obtentu) id eſt prece vel oratione huius virginis ⁊ tu vicia remittens. quo pro vt. vt nos (puri) id eſt caſti reſonemus tibi almum (hymnū) id eſt canticum (cantem⁹) id eſt ſanctam laudem (tibi) id eſt ad honorem tui.

Gloria tibi domine. qui natus es de
virgine cum patre ⁊ ſancto ſpiritu in
ſempiterna ſecula. Amen

Urbs beata iheruſalem dicta
pacis viſio. que conſtruitur in
celis viuis ex lapidibus et angelis co
ornata vt ſponſata comite. Noua ve
niens e celo nuptiali thalamo. prepa
rata vt ſponſata copuletur domino.
platee et muri eius ex auro puriſſimo
Tonſionibus preſſuris expoliti lapi
des ſuiſq; aptantur locis per manus
artificis. diſponuntur permanſuri ſa
cris edificijs

Urbs beata In hac commemo-ratione celeſtis iheruſalem autor laudat deum qui hoc ſacro templo infudit iugiter ſuam benedictionem. qua propter rogat deum. vt in hoc templo ſancto ſuo omnes promereamur acquirere eterna bona ⁊ adepta cū ſuis ſanctis perhenniter poſſidere. (Hierusalem beata vrbs) eſt ciuitas celeſtis cōſtituta vel conſtructa de animabus ſanctorum qui ſunt viui lapides. ⁊ eſt interp̄tata viſio pacis que hie-ruſalez conſtruitur in ce-lis (ex viuis lapidib⁹) id eſt ſanctis animab⁹ ſanctorum qui ſunt viui lapides. illa dico coornat. ſ. in angelis vt ſponſata (co-mite). i. ſicut mulier or-nata eſt (viro). i. ſponſo ita eccleſia xp̄o. Tunc ibi. Noua veniens Iſta noua ſponſa) id ē ſan-cta eccleſia (veniens e celo) id eſt cum chriſto iſta dico (preparata nupti ali) id eſt virginali thalamo (vel lecto) id eſt lauacro baptiſmatis (vt) ꝑ ſicut ſponſata (copuletur) id eſt coniungatur domino (platee) id eſt minus perfecti ⁊ (muri) id eſt predicatores illius ſponſi ſtꝫ ex auro (puriſſimo) id eſt ex ſplendore ſanctoꝝ. qui ſplendidi efficiuntur ſicut aurum puriſſimum Tunc ibi. Tonſionibus preſſuris (Lapides) id eſt ſancti martires (expoliti). i. aptati ad edificandū (tonſionib⁹). i. ꝑcuſſionib⁹ ⁊ afflicti (preſſuris). i. tribulatōib⁹ Sicut lapides in muro ſtꝫ edificati ita anime ſcrōꝝ ſunt ordinate in paradiſo (qꝫ) ꝑ et (aptantur. i. ordinantur vel diſponuntur ſuis locis per man⁹ (artifices). i. per manus filij dei lapides dico permanſuri diu (ſacris edificijs). i. celeſtib⁹ edificiis

¶ Porte nitent. Porte.ſ.illius templi (nitent) id eſt ſplendent (margaritis) .i. virtutib⁹ .aditis luminibus (patentib⁹) .i. apertis ſacris tēplis. (et hic) .i. in templo omnis chriſtianus (qui pro chriſti nomine premitur) id eſt cruciatur. (illuc) ſcilicet in preſenti mundo (introducitᷣ) id ē in celeſtem hieruſalem (virtute meritorum) id eſt bonorū operum. ſcʒ bonorum ſuorum.

Porte nitent margaritis aditis patentib⁹ ꝛ virtute meritorū illuc introducitur omnis qui pro chriſti nomine in hoc mundo premitur.

Angularis fundamentuʒ lapis chriſtus miſſus eſt qui compage parietis in vtroqʒ nectitur. quem ſancta ſyon ſuſcepit in quo credens ꝑmanet Omnis illa deo ſacra ꝛ dilecta ciuitas plena modulis ꝛ laude ꝛ canore iubilo trinum deum vnicūqʒ cuʒ fauore predicat Hoc in templo ſumme deus exoratus adueni ꝛ clemēti bonitate precum vota ſuſcipe largam benedictionem hic infunde iugiter

Ngularis fundamentū lapis Chriſtus dicitᷣ lapis angularis qui a iudeis fuit reprobat⁹. Unde dau id. lapidem queʒ reprobauerūt edi. ꝛc. tñ duos populos in vnum coniunxit .ſ. iudaicum et gentilem (qui chriſtus) id eſt filius dei. ſpeculatᷣ quotidie eternam beatitudinem (ſummi regis) id ē dei pr̄is (chriſtus) .i. fundamentum totius eccleſie miſſus eſt a patre eſt factus lapis angularis qui lapis (nectitur) .i. coniungitur (compage) .i. coniunctiōe (parietis in vtroque) id eſt in duob⁹ populis. ſcilicet in iudaico ꝛ gentili queʒ .ſ. xp̄ʒ ſyon ſuſcepit Sācta ſyon interpretatur eccleſia vel ſpeculatio. in q̂ ſcʒ chriſto vel eccleſia credens .ſ. chriſtian⁹ qui credit permanet firmiter in fide ſancte eccleſie ¶ Tunc ibi Omnis ꝛc. Omnis illa (ciuitas) id ē eccleſia militans (deo) .i. ad dei honorem (eſt facta) id eſt ſacrata (et dilecta id eſt amata a deo ꝛ plena (modulos) id eſt cantilenis angelorum in laude dei ꝛ (canore) id eſt cantu vel canore (iubilo) id eſt dulci exultatione

¶ Iubileus eſt gaudium illud quod eſt interius in homine quod omniuo non poteſt referri nec omnino tacetur pre animi exultatione. et ſancta eccl̄a predicat trinum deum ſcilicet in ꝑſonis (vnicūqʒ) .i. vnuʒ in ſubſtantia. vel vnū quoqʒ cum fauore predicant cum prece Tunc ibi. Hoc in templo ſumme deus ꝛc. O (ſumme deus exoratus ſcilicet a nobis. id eſt tu deprecatus adueni per gratiam in hoc templo .i.

in iſta eccleſia.ꝛ ſuſcipe vota precantū id eſt precū vel orationum Iſtud intrāſitiue legitur et eſt ibi figura que dicitur endiadis . que hȝ fieri qn̄ duo noīa ſubſtantiua ſil' ponūtur ꝙ vnuȝ illoꝝ adiectiuatur et alterum remanet ſubſtantiuuȝ ꝛc. (clementi bonitate) id ē moderata tua prece vel voce(infunde) id ē immitte (iugiter) id eſt perhenniter vel aſſidue (benedictionem largaȝ) id eſt latam.

Hic promereantur omnes petita acquirere et adepta poſſidere cum ſanctis perhenniter. paradiſum introire tranſlati in requiem Amen

Corde natus ex parentis ante mundi exordium . alpha et o cognominatus ipſe fons et clauſula omnium que ſunt fuerunt queqȝ poſt futura ſunt ſeculorum ſeculis :

O beatus partus ille virgo cuȝ puerpera edidit noſtram ſalutem feta ſancto ſpiritu. ꝛ puer redemptor orbis os ſacratum protulit ſeculorum ſeculis

¶ Tunc ibi. Hic promereantur. (hic) ſcilicet in ſacra eccleſia. vel(hic) id eſt in iſto loco (omēs) ſcȝ fideles homines(promereantur) id eſt bene mereantur(acquirere petita)ſcȝ iuſta ꝛ ſancta) et adepta) id eſt illa petita obtenta) poſſidere perhenniter) id eſt perpetue cum ſanctis) id eſt cum bonis et sc dum ſumus (tranſlati in requiem).i. mortui. sc mereamur introire paradiſum) id eſt regnum celorum.

Corde natus ex) Materia huius hymni eſt duplex natiuitatis filij dei. Una videlicet eterna qua erat genitus ante initium mundi. ꝛ hoc ex corde ſui parētis. Alia autē eſt chriſti natiuitatis temporalis qua natiuitate filius dei erat natus in tēpore ex virgine maria. vt patet in ſequenti verſu. Et noīatur filius dei alpha ꝛ o. id eſt principium et finis. quia alpha eſt prima littera apud grecos. o vero vltima ¶ Conſtrue. ſupple filiꝰ dei eſt natus ex corde parentis. ſcilicet ſui parentis. et hoc(ante exordium) id eſt initium(mundi) id eſt ſeculi(ꝛ ipē) ſupple chriſtus eſt (cognominatus) id eſt dictus (alpha) id eſt principiū et o) id eſt finis. ꝛ ipſe ſcilicȝ filius dei eſt(fons) id eſt principium(et clauſula) id eſt finis(omniuȝ) ſupple rerū (que ſunt) ſcilicet in p̄ſenti. ꝛ que(fuerunt poſt) id eſt in preterito(et ſunt futura) ꝛ hoc in ſeculis ſeculorum) id eſt in viuentibꝰ in ſpiritum ſanctum ꝛc.

¶ Tunc ibi (O beatus partus) Hic proſequitur autor ſecundam natiuitatē chriſti videlicet temporalem. dicēs (O beatꝰ) id eſt ſanctus(ille partus) sc eſt (virgo cum puerpera) id eſt impregnata(edidit eſt peperit(noſtram ſalutem) id eſt filiū dei qui eſt noſtra ſalus . ſpc ipſa virgo(feta).i. repleta(ſpūſancto(ꝛ puer) sc qui eſt(redemptor) ſcȝ totius orbis) id eſt mundi (protulit ſacratum os) id eſt ſanctum ſcȝ in pre

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Pſallat altitudo celi pſallant omnes angeli: quicquid eſt virtutis vſq̄ȝ pſallat in laudem dei. nulla linguaram ſileſcat. vox et omnes conſonat ſeculorum ſeculis

Ecce quem vates vetuſtis concinnabant ſeculis. quem prophetarum fideles pagine ſpoponderant. emicat promiſſus olim cuncta collaudent deum ſeculorum ſeculis

Te ſenes et te iuuentus paruulorum te chorus turba martyrum virginum qȝ ſimplicis puellule voce concordes pudici perſtrepent concentibꝰ ſeculorum ſeculis

Tibi chriſte ſit cum patre agyoqȝ ſpiritu hymnus melos laus perhennis gratiarum actio honor virtus victoria regnum eternaliter ſeculoruȝ ſeculis. Amen

dicando ſacram doctrinā iudeis in templo (ſeculorum ſeculis) id ē eternaliter. ¶Tunc ibi Pſallat altitudo). Hic incitat omnes creaturas ad laudem dei. et primo celeſtes. Et dicit (altitudo celi) id eſt turba celeſtis (pſallat) id ē decantet natiuitatem chriſti. et (omēs angeli pſallant) id eſt laudant et (quicquid v̄tutis eſt vſq̄ȝ) id eſt vbicūqȝ eſt aliqua virtus celeſtis (pſallat) id eſt iubilet (in laudem dei. et nulla linguarum ſileſcat) id eſt taceat quin laudet deum (et omnis vox) ſcilȝ totius mundi (conſonat ſcilicet in laudem dei (in ſeculorum ſeculis) id eſt eternaliter.

¶Tunc ibi (Ecce quem) Hic incitat omnes vniuerſaliter ad laudem dei dicens (Ecce cuncta) id ē omnia laudant deum (quem vates) id ē prophete (concinnabant) id eſt prophetabant (vetuſtis ſeculis id eſt hominibus q̇ tunc fuerunt. et (quem fideles pagine) id eſt ſcripture (prophetarum ſpopōderāt) id eſt promiſerant et (promiſſus) id eſt prophetiſatus ſcilicet filius dei (olim) id eſt dudum (emicat) id eſt ſplendet. .ſ. in natiuitate ſua (cuncta) id eſt omnia (collaudent deum ſeculorum ſeculis) id ē eternaliter.

¶Tunc ibi. Te ſenes et iuuentus. Hic incitat nos omnia genera hominum ad laudē natiuitatis xp̄i dicens. O fili dei (ſenes) laudant te (et iuuentus laudat te et (chorus turba puulorū martyrum ⁊ virginum laudat te (ſimplices puelle) .i. virgines (pudici) id eſt caſti (voce cōcordes) id ē concordiam habentes (perſtrepent cōcentibus) id eſt laudent te carminibus ⁊c.

¶Tunc ibi (Tibi chriſte) Hic refert gratiarum actiones deo in perſo

ne trinitatis dicens. O chriſte (tibi ſit hymnus) .i. laus (et melos) id eſt dulcis cantus (et phennis laus) ſit tibi et (actio gratiarum) ſit tibi (cū agioq; ſpiritu) .i. ſancto ſpiritu (honor virtus ⁊ victoria et regnum (ſit tibi (eternaliter) ſc; viuentibus in ſecula ſeculoꝝ. ¶ Nota ꝙ melos eſt dulcis cantus. ⁊ dicit͛ a mel qđ eſt dulce. ⁊ edos cātus. q̄ſi dulcis cāt⁹

Feſtum nunc celebre magna
q; gaudia: compellunt ani-
mos carmina promere. cum
chriſtus ſolium ſcandit ad arduu; ce-
lorum pius arbiter: Conſcendit iubi-
lans letus ad ethera ſanctorum popu
lus predicat inclitum. cōcinit pariter
angelicus chorus victoris boni gloriā
Qui ſcandens ſuperos vincula vinx
erat. donans terrigenis munera plu-
rima. diſtinctus rediens arbiter om-
nium. qui mitis modo tranſijt.

Feſtum nunc celebre. Materia huius hymni eſt laudatio dei in aſcentione eius Primo eñ dicit hoc feſtum eſſe laudabile. Secundo dirigit ſermonem ſuum ad beatā trinitatē rogando vt dirigat greſſus noſtros ad ſalutem eternam. Ultimo etiam oſtendit qualiter in die nouiſſima ſit reuerſurus manifeſtare occulta peccata dicens. primo ſic (Feſtum nunc id ē preſens vel inſtans ē (celebre et magna gaudia) ſc; iſtius feſti (compellunt) .i. cogunt (animos) ſcil; noſtros (promere) id eſt cātare (carmina) id eſt laudes (cum) .i. quando (chriſtus) pius arbiter) id ē miſericors ⁊ mā̄ſuetus iudex (ſcandit) .i. aſcendit (ad arduum ſolium) .i. tronum (celorum) id eſt regni ſui. ¶ Tunc ibi. Conſcendit iubilans) Hic autor oſtendit ꝙ dominus noſter iheſus chriſtus lete aſcendit in celum ⁊ ſecum duxit multos angelos decantantes gloriā et honore; deo. dicens ſupple criſtus (aſcendit) .i. ſimul cum multis alijs aſcendit. (iubilans) .i gaudens (et letus) id eſt hilaris (ad ethera) id eſt ad celos (et populus ſanctorum) id eſt turba celeſtis (predicat) id eſt clamat. ſupple chriſtum eſſe (inclitum) .i. valde glorioſum (q;) pro et (angelicus chorus) id eſt angeloꝝ congregatio (concinit) id eſt cantat (gloria; boni victoris) id eſt chriſti. ¶ Nota differunt aer et ether. vt patet in hoc verſiculo. Aera dic noſtrum. ſed dic eſſe ethera ſummum.

¶ Tunc ibi (Qui ſcandens ſuperos.) Materia huius verſiculi eſt ꝙ ille q̇ aſcendit ethera ligauit diabolu; vinculis fortiſſimis in inferno et dedit hominibus plura munera. et tranſiens mitis et pius de hoc mundo rigidus iudex reuertetur. Et dicit (qui) ſupple criſtus (ſcādens id eſt aſcendēs (ſuperos) id eſt ſupra celos (vinxerat vincula) .i. ligauit dyabolum in inferno. et ſupple ipe criſtus eſt (donans) id eſt tribuens (terrigenis) .i. hoibus in terra habitantib⁹ (plurima munera) .i. dona

(rediens) id eſt reuertens (diſtrictus) id ē rigidus (arbiter) id eſt iudex hominum qui nunc de iſto mūdo (mitis) id eſt miſericorditer (trāſiuit .i. receſſit ¶ Nūc ibi Oramus domine. Hic deprecamur chriſtum. vt ſuos famulos cōſeruet ne liuor vel inuidia ſiue odium demonis eos demergat in infernum dicēs. O inclite domine conditor) id eſt glorioſe factor ꝛ creator nos (oramus) id eſt rogamus reſpice protegens) id eſt defendens (deuotos famulos) .ſ. tuos (ne edax liuor) id eſt horribilis ira (demonis) id eſt diaboli (nos obruat) id eſt rapiat vel circonueniat (vł demerget in inferos) id eſt in inferna.

¶ Nota edax eſt nomē verbale et venit a verbo edo. et notat aſſiduitatē ſicut omnia nomina in ax. vnde edax eſt odium aſſidue vorans

¶ Tunc ibi. (Ut cum flammiuoma) Hic autor oſtendit qualiter criſtus reuerſurꝰ eſt in nouiſſimo die manifeſtare occulta peccata hominum. et ergo rogemus vt quando tēpus iudicij aduenerit ne horrida ſupplicia nobis donet ſʒ vitam etnā ꝛc.

Oramus domine conditor inclite deuotos famulos reſpice protegens ne nos liuor edax demonis obruat. demergat vel in inferos.

Ut cū flammiuoma nube reuerteris occulta hominū pandere iudicās ne des ſupplicia horrida noxijs ſed iuſtis bona premia

Preſta hoc genitor optima maxime hoc tu nate dei et bone ſpiritꝰ regnās perpetuo fulgida trinitas per cuncta ſecula Amen

It porta chriſti peruia referta plena gratia. tranſitqʒ rex ꝛ permanet clauſa vt fuit per ſecula.

¶ Cōſtrue. ſupple nos oramꝰ (vt cū reuerteris nube flāmiuoma) .i. ſplendida nube (iudicās pādere) id eſt manifeſtare (occulta hominum) id eſt ſecreta (ne des) id eſt inferes (horrida ſupplicia) .i. horribiles penas (noxijs) id eſt peccatoribus (ſed iuſtis bona pmia) ſcʒ bona ¶ Tunc ibi (Preſta hoc) Hic dirigit ſermonem ſuum ad trinitatem dicens. O (optime genitor preſta) id eſt cōcede (hoc) .ſ. ne damnemur et o (maxime nate dei) id eſt fili dei (ꝛ bone ſpiritꝰ) ſupple da ne damnemur. ꝛ o (fulgida trinitas regnans) .i. gubernās (perpetuo) id ē in euum. et per cuncta ſecula) id eſt eternaliter.

It porta chriſti peruia) Materia huius hymni beate marie dei genitricis preconia continet ſolatiuʒ ſpem et refugium ab ea nobis illatum ꝑ hoc ꝙ digna ē fieri mater dei. atqʒ abſolutionē criminum et peccatorem noſtroꝝ. ꝯtinet etiā qualiter beate marie acceſſit ſummum ꝛ maximum gaudiū in pro generando chriſtū dei filiū ꝓpter

bene meritũ. gratiarum enim bonorum ⁊ operũ ⁊ virtutum premiũ eſt honor (Porta chriſti) ſcilicet maria. merito dico porta ab effectu. qꝛ per eam ſalus hũano generi allata eſt (referta plena gratia) .i. repleta gratia diuine bonitatis (fit peruia) id eſt penetrabilis (qꝫ) ꝓ ⁊ rex chriſtus (tranſit) ſcꝫ ꝑ portam vis generationis vel incarnationis. et dico porta

Genus ſuperni luminis. proceſſit aula virginis. ſponſus redemptor conditor ſue gigas eccleſie Honor matris et gaudium immenſa ſpes credẽtium per atra mortis pocula reſoluit noſtra crimina Deo patri ſit gloria eiuſqꝫ ſoli filio. cum ſpiritu paraclito et nunc et in perpetuum. Amen.

Ange lingua glorioſi corporis miſterium. ſanguiniſqꝫ precioſi quem in mundi precium fructus vẽtris generoſi rex effugit gentium

(permanet clauſa) id ē incorrupta (vt fuit per ſecula) id ē ab eterno virgo ad generandum et cõcipiendum iheſum chriſtũ deputata fuit et creata ¶Tunc ibi. (Genus ſuperni lumis) Quis autem ille ſit rex reſpondet (genus) id ē genitus vel proles (ſuperni luminis) id eſt altiſſimi patris (proceſſit) .i. exiuit (aula) .i. ex vtero (virginis) ſcꝫ marie ſcilꝫ operatione ſpiritusſancti. ſupple rex exiſtẽs (ſponſus) id eſt amator fidelis (ſue eccleſie) quia ſempiterna inter eum et nos eſt vnio quẽadmodum inter coniuges. ſupple chriſtus eſt (redemptor) id eſt liberator (et conditor) id eſt creator et ſupple exiſtens (gygas) fortis athleta bellator (eccleſie) ſcꝫ fidei per glorioſam ſue carnis reſurrectionem ¶Tunc ibi. Honor matris. Et ideo o rex redemptor omnium ſupple exiſtens (honor matris) ſcꝫ marie que meruit portare te ex humilitate (et gaudium) tuuꝫ temporale ex angelica ſalutatione. tamen eternale ex ſummi boni (qui filiꝰ eſt) per fruitione (ſpes immenſa) .i. magna ſcꝫ fidelium ⁊ credentiũ in chriſtum (reſoluit) .i. delet ⁊ abluit (noſtra crimina) .i. peccata. tegit (per atra) .i. nigra amara inuiſa (pocula) id eſt ꝑ potum et guſtũ (mortis) ſcꝫ ſue crudeliſſime ¶Tunc ibi. Deo pr̃i ſit gloria. Ne ergo beneficioꝝ ſimus ingrati ⁊ immemores (gloria) .i. laus honor ⁊ reuerentia (ſit deo patri) cui nihil deeſt. quia eſt ommipotẽs (qꝫ) ꝓ et (ſoli filio eius) .ſ. domino noſtro iheſu xp̃o concepto et genito in tempore ⁊ ab eterno (cuꝫ ſpiritu ꝑaclito) id eſt cõſolatore ab ambobus procedente (nunc) id ē in hac vita (⁊ in ꝑpetuum) id eſt eterna patria..

Ange lingua glorioſi. Materia huius hymni eſt de laude et de veneratione venerabiliſſimi ſacramenti eucharistie. quod inter cetera ſacramenta excellentiſſimum exiſtit ex patre rei contente. continet enim ꝙ verum corpus et ſanguis domini noſtri ieſu chriſti

pro nobis ⁊ noſtra ſalute effuſus eſt ¶ Coſtru e. O (lingua) ſupple humana (pange) id ē canta (myſterium) id eſt ſecretum diuinū ſiue prefiguratum (glorioſi corporis) ſcꝫ chriſti (qꝫ) pro et (precioſi) id eſt digniſſimi ſanguinis (quem) ſcꝫ ſanguinem (rex gentium) ſcꝫ chriſtus exiſtens (fructus generoſi ventris) ſcꝫ caſtiſſime v̄ginis marie (effudit in precium) id eſt in redemptionē (mundi) .i. orbis

Nobis natus nobis datus ex intacta
virgine: et in mundo conuerſatꝰ ſpar
ſo verbi ſemine. ſui moras incolatus
miro clauſit ordine

In ſupreme nocte cene recumbens
cum fratribus. obſeruata lege plene
cibis in legalibus. cibum turbe duo-
dene ſe dat ſuis manibus

Uerbum caro panem verum verbo
carnē efficit. fit qꝫ ſanguis chriſti me
rum. et ſi ſenſus deficit ad firmandū
cor ſincerum ſola fides ſufficit.

¶ Tunc ibi. Nobis natus. Hic recommendat chriſtum de ſua generatione temporali atqꝫ eius cōuerſatione. nec non de ſanctiſſima predicatione. Et dicit. ſupple chriſtꝰ filius dei (natus eſt nobis) ſcꝫ in redēptionē noſtram. et datus eſt nobis) ſupple in ſalutem noſtram. et hoc (ex in tacta virgine) id eſt ex caſtiſſima virgine maria (et cōuerſatus) id eſt ambulauit (in mundo) ſcꝫ triginta tribus annis (ſparſo) id eſt dilectato (ſemine verbi) ſcꝫ predicando (et clauſit miro ordine moras) id eſt tarditatem (ſui incolatus) .i. ſue habitationis in hoc mundo ⁊c. ¶ Tunc ibi. In ſupreme nocte cene. Hic autor ponit inſtitutionē huiꝰ digniſſimi ſacramenti. et quando fuit inſtitutum et qualiter ¶ Et ſic exponit. ſupple chriſtus (recumbens) id eſt cōmedens (cum fratribus) id eſt cū ſanctis apoſtolis ſuis (in nocte ſupreme cene) .i. vltime cene (obſuata lege) ſcilicet veteri moyſaica (plene) id ē perfecte (in cibis legalibus) .i. in veteri lege deputatus. vt ſcribitur in leuitico (et dat ſe) .i. ſeipſum (ſuis manibus cibum turbe duodene) id eſt duodecim apoſtolis. et hoc inchoandum nouum teſtamentū. Ex quo notari poteſt ꝙ iudas etiam ſumpſit verum corpus chriſti. de ſacratiſſimis manibus ſuis q̄uis in ſui perditionem Unde dicit beatus. Auguſtinus ꝙ chriſtus dedit ſanctum corpus ſuum in cena cum alijs ſuis diſcipulis etiam dedit inde. vt nobis exemplum daret ꝙ peccatoribus occultis non eſſent ſacramēta deneganda. et etiam ideo non denegauit ſibi vt omnē occaſionem malefaciēdi ab eo auferret quam aſſumere potuiſſet ſi in aliquo ab alijs diſcipulis fuiſſet diſcretꝰ ante apertā maliciā et hoc habetur in canone ſicut iudas. de cōſecratione. diſtintione ſecunda. ¶ Tunc ibi. Uerbum caro panem verum. Hic autor ponit modum quo criſtus hoc excellentiſſimum ſacramentum inſtituit. Uū

materia huius ſacramenti eſt panis et vinum. Forma vo verbo⁊ eſt Hoc eſt corpus meum. Vlterius dicit et ſi res huius ſacramenti ad ſenſum videri nõ poſſit. ſufficit tamen fides. Dicit namqꝫ Gregorius Crede et manducaſti. ¶ Conſtrue (verbum) id eſt forma verborum ad hoc deputatorum ſimul etiam (caro efficit verbo verum panem et car-

Tantum ergo ſacramentum venere
mur cernui. et antiquum documentũ
nouo cedat ritui. preſtet fides ſupple
mentum ſenſuum defectui

Genitori genitoqꝫ laus et iubilatio
ſalus honor, virtus quoqꝫ ſit et bene-
dictio. procedenti ab vtroqꝫ compar
ſit laudatio. Amen

Aude viſceribus mater in in
timis felix eccleſia. que ſacra
replicas ſancte feſta Marie
plaudant aſtra ſolum mare

nem) ſcilicet chriſti (qꝫ) pro et (merum) id eſt vinum (fit ſanguis chriſti et ſi ſenſus deficit) id eſt experimentum. tamẽ (ſola fides ſufficit ad confirmandum (cor ſinceruꝫ) id eſt clarum et purum. ¶ Tunc ibi. Tantuꝫ ergo ſacramentum. Hic autor exhortatur nos ad venerandum hoc egregium ſacramentum. q̇a dignius eſt antiquo teſtamento ⁊c. ¶ Conſtrue (ergo) id eſt ideo. (nos cernui) id eſt nos humiles (veneremur) id eſt honoramus (tantum ſacramentum) id eſt taꝫ venerabile ſacramentuꝫ ſanctiſſimi corpo⁊ ⁊ ſanguinis chriſti (et antiquum documentnm) id eſt teſtamentum qđ fuit imperfectum (cedat) id eſt locum det (nouo ritu) id eſt nouo teſtamẽto. ⁊ (fides p̄ſter) id eſt det (ſupplementum defectui ſenſum) ſcilicet exteriorum ¶ Unde nota ꝙ ſenſus exterior in hoc ſacramento decipit quia ponũtur accidentia panis ſine ſubiecto ⁊ hoc ſupnaliter ⁊c.

¶ Tunc ibi. Genitori genitoqꝫ. Hic autor agit gratias trinitati dicens ſupple ſit (laus genitori) id eſt deo patri (qꝫ) pro et (genito) id eſt filio dei (⁊ iubilatio. ſalus honor. id eſt decus (quoqꝫ) id eſt etiã (virtus et benedictio) qđlibet eo⁊ (ſit) ſcꝫ genitori et genito (et compar) id eſt equalis (laudatio ſit ꝓcedenti ab vtroqꝫ) id eſt ſpiritui ſancto. qui nos adiuuet vt ſine hoc ſacramento digniſſimo non moriamur

Aude viſceribus mater. Materia huius hymni eſt de natiuitate beate marie virginis. et primo alloquitur ſanctam matrem eccleſiaꝫ vt de hoc feſto gaudeat in quo nata fuit virgo maria Et bene dicit ꝙ eccleſia debet gaudere. quia eius natiuitas gaudium magnum annunciauit vniuerſo mundo Et nota ꝙ duplex eſt eccleſia ſcꝫ militans ⁊ triũphãs. et de vtraqꝫ ecclleſia loquitur autor. qꝛ celum et terra de p̄ñti feſto gratulant̄ in quo nata fuit. Maria vgo ꝑmanẽs ante

partum et poſt partum. Ideo o(felix eccleſia mater gaude et letare in intimis viſceribus) id ē in intimo corde(que) id eſt qua eccleſia(replicas ſacra feſta marie) et que id ē in qua(aſtra) id eſt celum(ſolum) id ē terra ſcȝ et mare(plaudant).i. gaudent de illo feſto

¶ Tunc ibi. Cuius magnifica. Hic ꝯmendat eius natiuitatem dicens(Cuius) ſcilicȝ marie(generatio) id eſt natiuitas(eſt magnifica) id eſt glorioſa(cuius vita claruit) id eſt refulſit(ſacris actibus et claris id eſt bonis operibus. et (cuiꝰ) ſcȝ marie(finis) id eſt mors(tenet ſummum honorem).i.ſummam beatitudinem(ſine fine) id eſt eternaliter

Cuius magnifica eſt generatio. cuiꝰ vita ſacris claret actibus. cuius finis honorem ſummum ſine tenet fine.

Que virgo peperit virgoqȝ permanet lactauit proprijs viſceribus deuȝ portantemqȝ gerebat vlnis prona trementibus: Felix multiplici laude puerpera regis porta ſui clauſa perhenniter. mundi ſtella fluentis. floris virgula regia Te nunc ſuppliciter ſancta theotocos regis perpetui ſpōſaqȝ poſcimus. vt nos ſemper vbiqȝ miti munere protegas.

¶ Tunc ibi. Que virgo peperit ⁊c.) Hic cōmendat beatiſſimam virginem mariam ex eo ꝙ genuit lactauitqȝ filium ſuum dominū noſtrum iheſum chriſtū di.(Que virgo) ſcilicet maria peperit) id eſt genuit(qȝ)pro ⁊(virgo permanet) ſcȝ poſt partum (lactauit) id eſt lacte nutriuit(proprijs vberibꝰ.et prona) id eſt humilis(gerebat) id eſt portabat (portantem deum) id eſt portatorem totius mundi.et hoc (trementibꝰ vlnis) id eſt timidis brachijs. ¶ Tunc ibi. Felix multiplici. Hic ꝯmendat autor mariam ex parte multiplicis felicitatis ſue. ex eo ꝙ meruit eſſe genitrix dei. vult nāqȝ et dicit ꝙ ipſa ſit ſponſa chriſti pariēs et porta eterni regis et ſtella maris ⁊ virgula floris. ¶ Conſtrue O maria ſupple tu exiſtens(felix multiplici laude) id ē munere. q̇a tu es felix(puerpera regis) ſcȝ ieſu chriſti.et tu es(clauſa porta ſui).ſ. regis et es(ſtella) id ē illuminatrix(mundi) id eſt vniuerſi orbis(fluentis) id eſt trāſientis(perhenniter) id ē ꝑpetue.⁊ tu o maria es(regia virgula floris).i.nobilitatis. fuit em̄ beata ꝟgo de nobili ꝓſapia ex ſtirpe dauid

¶ Tunc ibi. Te nunc ſuppliciter. Hic autor dirigit petitionem ad virginem mariam vt obtineat nobis veniam a filio ſuo dicēs. O maria ſupple tu exiſtēs(ſancta theotocos) id eſt dei gentrix(⁊ ſponſa regis perpetui) id eſt eterni(nos poſcimus) id ē rogamus(te nūc ſuppliciter).i.humiliter(vt protegas).i.defendas(nos ſemper).i.om̄i tꝑe(⁊ vbiqȝ.i.om̄i loco.⁊ h̄ miti munere) ¶ Nota ꝙ theotocos dr̄ dei genitrix q̄ſi to

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

ta diuina. Sed theoticos .i. diuinus. ⁊ dicit̃ a theos grece quod ē deus latine. theos em̃ apud grecos timor dr̃. vnde theos dr̃ deus. q̄r eſt timor omnibus colentibus eum ¶ Tunc ibi Sanctis obtineas. Hic vltimo oſtendit q̄ debeat impetrare nobis pacem atq̃ʒ eterna gaudia. vult ergo (O virgo) maria (tu obtineas) .i. impetres nobis (ſanctis precatib⁹) .i. tuis orōnib⁹ (dulce preſidium) .i. auxilium (pacis diutine) .i. diuturne (atq̃ʒ p̄hennia dona) .i. eterna munera (beati regni) .i. regni celoꝝ.

Sanctis obtineas virgo precatibus
pacis preſidium dulce diutine nobis
atq̃ʒ beati regni dona perhennia.
Preſta ſumme pater· patris ac vnice
amborumq̃ʒ ſimul ſpiritus annue. qui
regnas deus vnus omni tp̄e ſeculi.

¶ Tunc ibi (Preſta ſumme Hic facit autor peticionem ad ipſam trinitatē. vt patet in lr̄ā dicens (O ſumme pater. ac vnice fili pr̄is preſta) hoc qd̄ rogauimus. et o (ſpiritus ſiml' amborū) .i. patris et filij (annue) .i. concede (qui regnas) exiſtens cum eis (vnus deus) per eſſentiaʒ (omni tp̄e ſeculi) .i. eternalit̃.

Nuentor rutuli dux bone luminis qui certis vicibus tēpora diuidis. merſo ſole cahos ingruit horridū. lumē redde tuis xp̄e fidelib⁹
Quāuis in numero ſidere regiam lunariq̃ʒ polum lampade pinxeris. incuſſu ſilicis lumina nos tamen monſtras ſaxigeno ſemine querere

Inuentor rutuli ⁊c. Materia huius hȳni eſt ignis Et quia vt dicit moyſes. Deus tuus ignis ↄſumens eſt et om̄es transferentes ſe ſc̄m aliquā ſimilitudinem transferunt ſe. ignis aūt ꝓprietates deo cōpetere poſſunt. q̄re deus ↄuenienter aſſimilatur igni. ⁊c. Et ſic eccleſia in vigilia paſce ignem excitat de ſilice vel petra ſ̄cans xp̄m eſſe lumen in petra poſitū ſequenti die excitari. rogās nos conſeruari in agnitione veri luminis ſcʒ xp̄i. ⁊ ſicut multipliciter fouemus ⁊ nutrimus ignem. ita docere nos velit querere gratiā de ſaxigeno ſemine mediāte ſua paſſione dicens (O bone dux) xp̄e ieſu ſcʒ exiſtēs (inuentor rutuli luminis (id eſt fulgentis lucis ꝑ creationē ſolis et lune ⁊ totius firmamenti (qui diuidis) .i. diſtinguis ſiue ordinas (tempora) ſcʒ dies annos menſes ⁊c. (certis vicib⁹) .i. debita et ↄuenienti alteratione vel ordinatiōe (horridū cahos) .i. horribilis confuſio vel tenebroſitas (ingruit) .i. incidit (merſo ſole) ſcʒ te xp̄o occiſo ⁊ in monumento repoſito. q̄ es verus ſol iuſticie. ergo (o xp̄e redde) .ſ. ꝑ reſurrectionē tuam (tuis fidelibus) .i. tuis xp̄ianis (lumen) ſcʒ gratie vel agnitionē vere fidei (Tūc ibi. Quāuis in numero O xp̄e (q̄uis pinxeris) .i. ornaueris (regiam) .i. regalē domū tuaʒ

(in numero ſidere).i.infinitis ſtellis quo ad nos ſaltem(q̄z ꝑ et (pinxe
ris).i.ornaueris(polum).i.celū (lunari lampade).i.cum lumine ipſi⁹
lune.lampas ꝯtinens lucem ꝑ luce ponit᷑ (tamen monſtras).i. oſtēdis
vel doces(nos) xp̄ianos(incuſſu).i.concuſſione(ſcilicis querere).i.q̄rē-
do inuenire(lumina).i.ignes illuminoſos(ſaxigeno ſemine).i.ex natu
ra lapidis vel ſaxi. et hoc
litteraliter. Sed miſtice
exponitur dupliciter. pri
mo ſic. Doces nos que
rere lumen.i.grām ex cō
cuſſu ſilicis(ſaxigeno ſe-
mine).i. de xp̄o qui ſaxū
vel petra dicit᷑. Uel do-
ces nos querere lumē.i.
contritionem peccatorū
ex cōcuſſu ſilicis (ſaxige
no ſemine).i.ex indura-
to corde in peccatis.
¶ Tūc ibi. Ne neſciret
Et quia virtus conſer-
uat membra per influen
tiam capitꝫ. ideo (ne ho-
mo neſciret).i. cognoſce
ret.quia due negationes
faciunt vnam affirmati
onem(ſpem luminis).i.
vere beatitudis eſſe(in-
ditam).i.conditā (ſibi)
.i.ad ſuam vtilitatē (in ſolido).i.infirmo(corpore xp̄i.qui) xp̄s (voluit)
.i.precepit(ſe dici).i.vocari (ſtabilem petram).i. firmum fundamentuz
(vnde).i.de q̄ petra vel xp̄o(genus).i. origo luminis (venit).i. adue-
nit(noſtris igniculis).i.ignib⁹ noſtre fidei.que ex petra.ſ.xp̄o excuſſa eſt
¶ Tunc ibi. Pinguis quos Quō ꝯſeruetur ignis excuſſus de petra di
cit(quos).ſ.igniculos ⁊ ignes (paſcimus).i.conſeruamus ⁊ nutrimus
(lichnis madentib⁹).i. filis humefactis (rore).i. pinguedine (pinguis
olei ac) ꝑ et paſcim⁹ igniculos (aridis facib⁹).i.ſiccis lichnis.ſ. appoſitis
(quin).i.inſup̄(pinguimus).i.cōponimus(fila ſcirpea).i.de ſcirpo vel
ex hm̄ōi iunco facta(collita).i.intincta florib⁹. id ē florentib⁹ reb⁹ et fa-
uis.i.cum cera quā apes de florib⁹ ſumpſerunt(melle).i. examine apū
(preſſo).i.extracto(prius).i.antea. ¶ Tunc ibi Viuax flamma
Non tm̄ nutritur ignis per ceram a florib⁹ et fauo expreſſam. ſed etiam
(viuax flamma).i.ardens teda in igne(viget)perſtat ⁊ in vigore manet
(ceu).i.ſicut fit quādo(caua teſtula).i.concaua lampas que ex terra ar
gilloſa coq̇tur. vel al's paruū vas (ſuggerit).i. amminiſtrat (lintheolo)
.i.paruo lineo pāno(ebrio).i.humefacto vel oleo perfuſo (ſuccum) id ē
liquorem vel alimentū (ſeu).i.vl's^e viuax flamma viget ſicut(pin⁹) ta

Ne neſciret homo ſpem ſibi luminis
in chriſti ſolido corpore conditaz. qui
dici ſtabilem ſe voluit petram noſtris
igniculis vnde genus venit

Pinguis quos olei rore mandentib⁹
lichnis ac facibus paſcimus aridis q̇n
et fila fauis. ſcirpea flores impreſſo
melle prius collita pingimus

Viuax flamma viget ceu caua teſtu-
la ſuccum lintheolo ſuggerit ebrio ſeu
pinus picem fert alimoniam. ſeu cerā
teretem ſtuppa calens bibit

lis arbor(fert).i.amminiſtrat(picem) illum humorē viſcoſum(alimoniam).i.in nutrimentū s[c] ipſi igni (ſeu).i.vel viuax flamma viget ſicut (ſtuppa) ſcz extenſa que fit ex ſupfluo canopi vel lini (calens).i.ardens vel incenſa bibit).i.attrahit vel aſſumit(ceram teretez).i.rotūdam cādelam cereā. Item teres teretis eſt omnis generis. ⁊ eſt ꝓprie rotundūz ſicut haſta vel candela. ſed rotund⁹ a um ꝓprie eſt idem quod ſpericum ſicut pomum dicitur rotundum. vn̄⁹ Haſtam dic teretem. pomum dic eſſe rotundum.

O res digna deus quam tibi roſide noctis principio grex tuus offerat luce quā tribuis nil precioſius luce qua reliqua premia cernumus

Tu lux vera oculis lux quoqꝫ ſenſib⁹ intus tu ſpeculum. ſpeculum tu foris. lumen tu famulans offero ſuſcipe tinctum pacifici criſmatis vnguine

Splendēt ergo tuis pater munerib⁹ flammis mobilibus ſcilicet atria. abſentēqꝫ diem lux agit emula. nox qua cum lacero victa fugit peplo

¶ Tunc ibi. O res digna. Et ſic habito et conſeruato igne. ad q̄d ḡ erit ignis. dicit ſic. (O deus) s[c] tu exiſtens (res digna luce).i.lumine. quia ſicut in ſpiritualib⁹ ſimpliciſſimū ens eſt deus. ſic inter corporalia vel materialia ſubtiliſſimum ē ignis et lux (q̄z) ſcilicet lucē.(tuus grex) id eſt tuus fidelis electus populus (offerat tibi) tanquam pro ſacrificio. (principio) in initio (noctis roſide).i.gratioſe ⁊ odoriſere noctis(q̄z) ſcz lucem tu deus(tribuis.i.donas nobis.⁊(nil).i. nihil eſt (precioſius).i. dignius (luce) s[c] veratum quia eſt p̄ma rerum creaturaꝝ. tum quia mediante luce videmus reliqua bona creata. quia lux eſt ratio videndi. ⁊ ergo dicit (qua) s[c] luce (cernimus).i.videmus(reliqua).i.alia creata entia ¶ Tunc ibi. Tu lux. Quemadmodū aūt lux vel ignis eſt quoddā mediū videndi corporalia. ſic deus eſt mediū videndi ſpiritualia. ⁊ hoc eſt quod d̄t. O deus (tu es vera lux oculis) ſcz ſpiritualibus ſctōꝝ in patria ratōne deitatis (quoqꝫ) ꝑ et. o de⁹ tu es(lux ſenſibus).i.oculis carnalibus ꝑ tui ſanctiſſimi corporis reſurrectōem rōne humanitatis. q̄bus oculis fruentur in patria om̄es ſancti. ⁊ o deus(tu es ſpeculum intus).i.interioꝝ et ſp̄ualium oculorum.ſ.per gratiaꝝ infuſionem. que relucēt ⁊ reſplendēt in nobis ⁊ o deus(tu es ſpeculū foris).i.ab extra.ſ. oculoꝝ corporaliuz grata viſio. ⁊ hoc per miraculoꝝ oſtenſionē. ⁊ o de⁹(tu ſuſcipe).i.accipe(lumē ex ſilice excuſſuz. quod s[c] lumen ego(famulans).i.ſeruiens(offero tibi ſcz tanq̄z pro ſacrifitio. ⁊ o deus ſuſcipe lumen(tinctum).i. humefactuz vel aſperſum(vnguine).i. vngento(pacifici criſmatis).i. ſp̄uſſancti. vel eius liquoris ab effectu dictu. eo q̄ pacem faciat inter deum et nos

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

¶Tunc ibi Splendent ergo. Et ſic ſuſcepto ſacrificio (o pater) in diuinis (atria ſcʒ) tua .i. templa in ꝗbus modo ↄſtituiſti (tuis munerib⁹ .i. donis datis. ſcʒ docēdo ignē excutere ex ſilice ⁊ fouere. atra dico (ſplendent) lucent (mobilib⁹ flāmis) epiteton ꝑpetuū. flamma em̄ ſemꝑ mouetur (qʒ) ꝓ et (lux) .i. ſplendor .ſ. ſolis (agit) .i. cauſat (abſentem diem)

Per xp̄m genitum ſumme pater tuū in quo inuiſibilis ſtat tibi gloria. qui noſter dominus. qui tuus vnicus ſpiras de patrio corde paraclitum

Per quem ſplendor honor laus ſapientia maieſtas bonitas et pietas tua regnum continuat tripl[i]ci numine. texens perpetuis ſecula ſeculis

Ita ſanctorum decus angelorum vita cunctoruʒ pariter piorum chriſte: qui mortis moriens miniſtrum exuperaſti.

ſcʒ ꝑ radioꝝ extenſionez (quā) ſcʒ lucem (emula nox) .i. ↄtraria diei exn̄s (victa) .i. ſupata ſcʒ a luce (fugit) .i. cedit (cū lacero peplo) .i. obſcuro velamine ſcʒ tenebrarū. vel miſtice diem pro nouo teſtamento ⁊ noctē pro veteri capere ꝗs poteſt ¶Tunc ibi Per xp̄m Et vt grata ſint et ꝗtificata laudat diuinitatem dicens (o ſumme pater) ſuſcipe tinctū lumē ⁊ accenſum) per xp̄m genitū tuum) .i. ꝓpter filiū tuū (in quo) filio (inuiſibilis gloria) .i. nō apparēs ſed occulta (ſtat) .i. manet (tibi) patri (qui) ſcʒ xp̄s eſt (noſter dn̄s) ſcilʒ per emptionez et nature humane aſſumptionē ⁊ liberationē (qui) ſcʒ xp̄s eſt (tuus vnicus) fili⁹ ſcʒ in tēpore nat⁹ ⁊ ab ab etno genitus. ⁊ o ſumme pater (ſpiras) .i. emittis (de patrio corde) tuo .ſ. cū filio tuo (paraclitū) .i. ↄſolatorē vel ſpiritum ſanctuʒ ¶Tunc ibi. Per quem) ſpᵉ xp̄m filium dei (ſplendor) ſcʒ eternis. ⁊ (honor) .i. gl̄a ⁊ (laus) ſcʒ eterna (continuat) .i. dilatat et ꝓlongat (regnum) ſcʒ tuū. quod non eſt aliud niſi ſummi boni viſio et fruitio ſempiterna. ⁊ (per quē) ſᵉ xp̄m (ſapientia) .i. prouidentia tua et (maieſtas) .i. imperium tuum vel poteſtas tua. ⁊ (bonitas) ſᵉ tua. quia tu es ſummū bonum. ⁊ (pietas) .i. benignitas tua (continuat) .i. ꝑſeueranter tenet (regnū) ſcʒ celorū. et ꝑ quem. xp̄m tu ſumme pater es. texens. id ē diſponens et per fatum ordinans (ſecula) .i. tempora vel regna trāſitoria (perpetuis ſeculis) .i. eternis temporib⁹ ⁊ eternaliter (triplici numine) .i. cum triplici perſona vl' maieſtate diuinitatꝫ Fata em̄ regūt mundum ⁊ omnia ſtant ſub certa lege.

Ita ſanctorum. Materia huius hymni depcationē ꝑſtringit. vt qualiter xp̄s palmaʒ et triumphū obtinens contra diabolum maxime in cruce et morte ſua. ⁊ poſt glorioſam ſui corporis reſurrectionez et aſcenſionē victor euaſit taliter. ⁊ in his feſtiuis dieb⁹ paſcalib⁹ in victo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

ria et gratia ſua ſurſum a carnis voluptatibus nos trahat ne finaliter a
iudice ⁊ victore in profunda inferna p̄cipitemur ⁊ hoc ē quod dt (O xp̄e
deus) exiſtēs (vita ſanctoꝝ) hominū.qꝛ dicis. Ego ſum via veritas
et vita.⁊ sᶜ exiſtens(decus) .i.honor (angeloꝝ) .i. celeſtiū ſpirituum.et
non ſolum illis es decus.ſꝫ etiā es (pariter) .i. ſimul (vita cūctoꝝ pioꝝ̄

Tu tuo letos famulos tropheo nunc
in his ſerua placidis diebus.in quibꝰ
ſacrum celebratur paſca per orbem.
Paſca quo victor rediens ab ymo at
qꝫ cum multis alijs reſurgens ipſe ſuſ
ceptam ſuper alta carnē aſtra leuaſti.
Nunc in excelſis dominus refulgens
et ſupra celos eleuatus inde venturꝰ
homo iudicatus denuo iudex.

vel iuſtoꝝ hominū.quia
vires creſcendi in ꝟtuti-
bus tribus . ⁊ o xp̄e (qui
moriens) ſcꝫ in cruce(ex
ſupaſti) .i. viciſti vel de-
bellaſti(miniſtrū mortꝭ.
.i.dyabolū. qui eue pſua
dēdo pmo induxit mor-
tem ade . tandeꝫ omnibꝰ
poſteris.
¶ Tunc ibi. Tu tuo
A quo miniſtro ꝑ te libe
rati ſumus . ideo tu xp̄e
(ſerua) .i. cuſtodi .ſ. nos
ab eo (nūc) .i. in p̄nti tē-
pore (in his placidis die-
bus) ſcilꝫ tibi placentes
quia a te inſtituti (letos
famulos tuos.gaudētes.tuo tropheo.i.victoria tua.per eam em̄ huma
na caro reuixit ⁊ letatur.in quibus. diebus gaudij leticie vel liberatiōis
vel exitus a captiuitate dyaboli.paſca.i.ſolemnitas paſcalis. celebratur
.i.feſtiuatur.per orbem. id ē per totum mundū ¶ Tunc ibi. Paſca quo
Unde quia paſca hebraica dictio tranſitum ſignificat. q̄lis ergo tranſi-
tus chriſti quem eccleſia cōmemorat vel celebrat fuerit dicit . Paſca.il-
lud feſtum ſolemne.quo.id eſt in quo feſto paſchali.sᶜ chriſtus . rediens
victor.id eſt triumphator.ab ymo. id eſt ab inferno.atqꝫ.ꝓ et sᶜ chriſtus
reſurgēs.a morte ſcꝫ tercia die.cum multis alijs. ſpᶜ hominibꝰ. tuipſe le-
uaſti.i.exaltaſti.carnem .tuā humanā.ſuſceptā . id eſt aſſumptā ex virgi
ne maria.ſuper alta aſtra.i.ſuꝑ oēs celos . qꝛ ibi ſedes ad dexteraꝫ patris
¶ Tunc ibi. Nunc in excelſis Ex quo xp̄s ſic glorioſe aſcendit ex̄ns
dominus.ſuper omnes dn̄os.refulgēs.i.reſplendens. in excelſis.id eſt in
celis sᶜ in omnibus ſanctis.in nobis quidem ꝑ caritatē et fidē ipſis vero
per ſpēm ⁊ fruitōem. ⁊ chriſtus exiſtens.deus eleuatus ſupra celos. id eſt
ſup̄ omnes choros angeloꝝ.qꝛ ip̄e ſolus eſt altiſſimꝰ. ⁊ xp̄s exiſtēs.homo
iudicatus. id ē ad mortem condemnatus a pylato. venturus eſt denuo.
id eſt iterum.inde.id eſt de celo exiſtens.iudex ſcꝫ viuoꝝ ⁊ mortuoꝝ quia
in die iudicij tremendi veniet cuꝫ poteſtate magna ⁊ maieſtate iudicare
oēs gentes ⁊ reddet vnicuiqꝫ ſm̄ opa ſua ¶ Tunc ibi Corda tu ſurſuꝫ
Cum aūt illud ipſiꝰ iudicis ſtrictiſſimū habebitur iudicium . ita ꝙ vix
iuſtus ſaluabit̄. ideo.modo.id eſt in preſenti tempore gratie tu xp̄e tolle
id ē trahe aſſume vel accipe. corda noſtra .i. mētes noſtras.ſurſum .i. ad

te.⁊ ad eum locum (quo) .i. inquo loco es (reſidēs) eternaliter (in alto) .i. in celo exiſtens (dexter patri) .i. ſedet in optimis bonis omnipotentis dei patris (ne) ꝓ vt non (vt non facias) .i. non ſinas nos (reſurgentes) .ſ. a peccatis (p̄cipitari) .i. inprouiſe cadere (in yma) .i. in ꝓfunda loca inferni ¶ Tunc ibi. Hoc pater. Et vt ab inferni penis liberemur rogamus te (pie xp̄e) .i. ſaluator (vt hoc) qḋ petimus (pater) tuus (preſtet) .i. concedat et ꝑmittat nobis (tecum) .i. per tuam interpellationē vl' interceſſionē. et o pie xp̄e (ſacratus flatus) .i. ſpiritus ſanctus (amborum) ſcȝ tā patris q̄ȝ filij (preſtet hoc idem) qḋ petimꝰ (cum quibus) ſcilicet patre et ſpiritu ſancto o pie xp̄e (regnas iugiter) .i. eternaliter exiſtens vnus deus) ꝑ eſſentiam (omni euo) .i. omni tp̄e.

Corda tu ſurſum modo noſtra tolle quo patri dexter reſidens in alto. ne reſurgentes facias in yma precipitari
Hoc pater tecum hoc idem ſacratus preſtet amborum pie xp̄e flatus. cum quibus regnas vnus deus omni iugiter euo Amen

Gnoſcat omne ſeculum veniſſe vite premium. poſt hoſtis aſperi iugum apparuit redemptio
Eſaias que cecinit impleta ſunt de virgine. annunciauit angelus. ſanctuſ repleuit ſpiritus

Gnoſcat omne ſeculū. Hymnus iſte incitat nos ad credenduȝ ſine formidine filiuȝ dei eſſe incarnatū Et ponit primo modum incarnatiōis miſcens figuras aliquas. Secundo deſcribit humilitatē incarnati. ibi Preſepe poni. Tertio ſubdit commoda incarnatōis xp̄i. ibi Adam vetus. hortando finaliter ad credendū. ꝓut facit in ꝑncipio dicens (Om̄e ſeculū) .i. totus mūdus (agnoſcat) .i. ſciat. p̄miū vite eterne ſcȝ xp̄m. veniſſe. id ē natū eſſe in mūdum. ⁊ ita redēptio apparuit nobis. poſt iugum. id eſt poſt ſeruitutē. aſperi hoſtis. id ē dyaboli. de qua ſeruitute nos liberaturꝰ venit. ſicut et fecit poſt mortem ſuam deſcendens ad inferos. patres inde liberās. et ſecū tandem aſſumens in vitam eternā cuius etiā premiū ipſe hic in lr̄a tangitur ¶ Tūc ibi (Eſaias que. dat ordinem incarnatiōis Illa em̄. que eſaias. propheta cecinit. id ē ꝓphetauit dicens. Ecce virgo concipiet ⁊c. (completa ſunt) .i. ꝯſummata ſunt (in virgine) sc̄ maria quia mō xp̄ȝ peperit. vt poſtea dicetur. Etiā (angelus) gabriel (annunciauit) .i. predixit marie xp̄m naſciturū ex ea. vt patet in euāgelio. Luce ꝑmo. Miſſus eſt angelus gabriel ⁊c. ſed ſanctus ſpiritus repleuit .i. adimpleuit vel repleuit. i. beatam virginem gratia diuina illuminauit. ſtatim ſcȝ vt angelo credidit ⁊ ꝯſenſit dicens. Fiat mihi ſm̄ ꝟbum tuum

¶ Tunc ibi. Maria ventre. Hic tangit̄ modus incarnationis xp̄i. (Maria concepit ventre) id ē in vtero ſuo ex (ſemine fidelis verbi) per angelum ſibi dicti. cui videlicet ipſa ꝯſenſum prebuit. ⁊ ſpū ſſanctꝰ dem̄ ſuperuenit ⁊ ipſam fecundauit ⁊ ſic (viſcera puelle) ſcʒ marie (portāt) illū (quē totus orbis nō capit). i. plene capere ſiue intelligere nō poteſt

Maria ventre concepit verbi fidelis ſemine. quem totus orbis non capit portant puelle viſcera

Radix yeſſe iam floruit. ⁊ v̄ga fructū edidit. fecunda partum protulit ⁊ virgo mater permanet

Preſepe poni ꝑtulit. qui lucis autor extitit: cum patre celos condidit. ſub matre pannos induit

Legem dedit qui ſeculo. cuius decez precepta ſunt. dignando factus eſt homo ſub legis eſſe vinculo

Adam vetus quod polluit. adam nouus hoc abluit. tumens quod ille deiecit: humilimus hic erigit

¶ Tunc ibi. Radix yeſſe. figuras adducit (Radix yeſſe) illiꝰ viri. ſcʒ maria orta de ſtirpe yeſſe (floruit). i. florez produxit (iam. et virga) ſcʒ aaron. per quā maria figuratur (edidit). i. produxit (fructū) ſcʒ xp̄m et maria (fecunda). i. fertilis ⁊ fructifera (ꝓtulit ꝑtum). i. filium. ⁊ tamē mater ꝑmanet virgo intacta et incorrupta.

¶ Tunc ibi. Preſepe poni. Ad humilitatem filij dei incarnati oſtendendam nunc deſcendit. dicens Ille (qui extitit). i. fuit (auctor). i. creator (lucis). i. qui fuit tantꝰ vt lucem creauerit (pertulit). i. ſuſtinuit. ⁊ volūtarie paſſus es (poni). i. reponi (preſepe). i. in p̄ſepio. et qui (condidit) id eſt creauit (celos cuʒ patre) in diuis (induit pānos). i. veſtes (ſub matre) ſua maria. hoc eſt. dignatus eſt a matre pānis indui ¶ Tunc ibi Legem dedit. Ecce aliud argumentū humilitatis (Qui dedit). i. poſuit (ſeculo legem). i. modū viuēdi (cuius) legis (precepta ſunt decē). ſ. Unū crede deum ⁊c. (factus eſt hō. dignādo). i. volendo (eē ſub vinculo). i. ſub obedientia (legis) q2 voluit circūcidi. ad tēplū preſentari ⁊c. ¶ Tūc ibi. Adam vetus. Recitat ꝯmoda. q̄ nobis per hmōi filij dei incarnationē ⁊ natiuitatē venerunt hoc modo. ſ. (Nouus adam). i. xp̄s mō natus (abluit). i. mundauit (hoc. qđ vetus adaʒ) purus homo (polluit). i. maculauit trāſgrediēdo mādatū dei ꝑ morſuʒ pomi vetiti. Et (hic). ſ. adā nouus exiſtens (humilimus erigit). i. erexit vel reſtituit tempus pro tempore (quod ille). i. vetus adam (tumēs) ſuꝑbiens (deiecit). i. deſtruxit ⁊ effudit. ¶ Nota ꝙ bene vtitur hic illis ꝓnoibus hic et ille. hic ad proximū ferendo. ille vero ad remotum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

¶ Tunc ibi Iam nata lux. Facit idem qd̄ in verſu precedenti. inuitans finaliter nos ad credendum xp̄i natiuitatē (Lux) .i. redemptio (ē nata) nobis (iam ꝛ ſalus) futura eſt (ꝛ nox) .i. dānatio (fugata) .i. expulſa eſt (ꝛ mors) .i. dyabolus (victa) .i. deuicta vel ſupata eſt (o gentes venite ꝛ credite) fidem adhibete. qꝛ (maria protulit) .i. peperit deum ſcilꝫ xp̄m ſaluatorē noſtrum.

Iſte verſus Gloria tibi dn̄e ꝛc. ꝯmunis eſt etiam alijs hymnis. quare hic omittitur

Iam nata lux eſt et ſalus. fugata nox et victa mors. venite gentes credite deum maria protulit. Gloria tibi domine ꝛc.

Celum choruſcans intonet tell⁹ reſultans perſonet. infernus hians vlulet. humanitasq; iubilet

Hoc iuſticiam ſtillitet· hec veritatez germinet: hic detrimenta congemit. hec incrementa ſuſcipit.

Dum ſemper natus in euo· nō in eui ſimulacro. de virginali vtero adeſt ruenti ſeculo.

Celum choruſcans. Effectus preſentis hymni eſt cōgratulatio de xp̄i natiuitate ſumpta a diuerſis creaturis. videlicet a celo terra inferno ꝛ hominib⁹ cum orōne. vt idem dn̄s iam nat⁹ nos eripiat a tenebris mentis. ſiue peccata a nobis amoueat. (Celū choruſcans.) .i. fulmen ſiue ſplendorez emittens (intonet) .i. fortiter tonet. ſcilꝫ pro iocundo aduentu et natiuitate xp̄i. (tell⁹) .i. terra (reſultās .i. ex iocunditate ſe mouens ꝛ ſaliens (pſonet) .i. pfecte ſonet (infernus) .i. locus damnatoꝝ (hians) vt deuoret animas (vlulet) .i. ſonū triſtē et gemebundū faciat atq; horribilem. quia clauſtra inferni ꝯfringentur. ꝛ preda inde auferet (humanitasq;) .i. hominū ſocietas (iubilet) .i. leticiam mentalē exhibeat de redemptione ſibi ventura per dn̄m iam natum. quaſi diceret omēs creature letent̄ de aduentu filij dei in hunc mundū. Et nota hic. apta adiectiua ꝛ vera pro vna quaq; creatura hic nominata. ¶ Tunc ibi Hoc iuſticiā ſtillitet. Iſte verſus dependet ad precedentē ampli⁹ declarando. qd̄ fit per ꝓnomen demonſtratm̄ hic. (Hoc) celum (ſti!!litet) ſtillando emittat iuſticiam ſcꝫ filiuz dei. vt ibi. et nubes pluant iuſtū (hec) tellus. ſcꝫ beata v̄go (germinet) .i. germinando ꝓducat (veritatē) iuxta illud. Veritas de terra orta eſt (hic infernus (congemit) .i. deflet vel deplorat (detrimenta) .i. damna ſua. ſcꝫ ſpolia ſibi auferenda (hec) humanitas (ſuſcipit incremēta) .i. augmentat̄ ad ꝓfectū. qꝛ deinceps quicūq; homo q̄ velit ſaluari poterit ex gratioſa bonitate dei ſalu⁹ fieri vt ſequit̄ ¶ Tunc ibi. Dum ſemp (Dum) .i. quādo filius dei. natus ſemp in euo. .i. ab eterno. qꝛ natus eſt ante ſecula ſm̄ eius diuinitatē. adeſt) .i. aſſiſtit

ruēnti(ſeculo).i.cadenti et perituro mūdo (de virginali vtero) .ſ. ꝟginis marie. hoc eſt chriſtꝰ natus eſt in mundum ex virgine(nō in ſimulacro evi).i. eviternitatis. quia non modo eterno ⁊ diuino ſine immortalitatꝫ. ſꝫ tēporali. hūano. mortalitatis. et paſſibilitatis. ſicut clarius dicit ꝟſiculus ſequens. Simulacrū penultima producta venit a verbo ſimulo as are. ſicut lauacrum ⁊ aratrum contra prauam conſuetudinez multorum. Et ratio eſt quia ſyllaba naturaliter correpta ꝓduci bene poteſt propter mutam cuz liquida ſequentem producta ꝟo corripi nequaq̄ꝫ poteſt. Item euum pro eternitate hic ponit̄ prout diſtinguitur ſoluz cōtra tempus.

Et factus homo mortalis. quem hominem immortalis immortalem condiderat. mortalem nunc eripiat

Natus ergo in tempore ⁊ natus ante tempora. orto fidei ſidere. mētis tenebras amone

Gloria ſit ingenito. ingenitiq́ꝫ genito ingeniti et geniti. paraclito ſpiritui Amen.

Eſus refulſit omnium pius redemptor gentium. totum genꝰ fidelium laudes celebret dragmatum

¶ Tunc ibi. (Et factus homo) Aliqui libri habent in ſecunda perſona eripias cōdideras ⁊c. facliter aūt adaptari p̄t cōſtructio pro diuerſitate perſonaruz In tercia perſona exponit̄ ſic (Et factus) .ſ. filius dei(homo mortalis) id ē mori potens tꝑaliter (eripiat nunc hominē mortalez) de dānatione perpetua(quem immortalis) ab eterno(cōdiderat).i. creauerat (inmortalem) .i. eternaliter victurum Vn̄ ante in obedientiā ade omis homo fuit immortalis.i. inmortaliter creatꝰ. ſed poſtq̄ꝫ adā de ligno vetito guſtauerat factus eſt omis homo mortalis dupliciṫ. Primo q̄ꝫtum ad corpus. quā nullus effugere poteſt Scdo q̄ꝫtum ad aiām. ⁊ iſtam mortalitatem bene quilibet euitare pōt. per oꝑa bona cooꝑante gratia diuina. cuiꝰ plenitudinē chriſtus iam natus ſecū adduxit ¶ Tunc ibi (Natus ergo) Orōnem facit in ſecunda pſona. et ſic reſpectu ꝟſuum p̄cedentiū apoſtrophat ſi in tercia pſona habeant̄. alias ꝯformiter ꝓcedunt omes in ſecunda perſona (Ergo) tu fili dei (natus in tꝑe) .i. ad mortalitatem(⁊ natus an̄ tꝑa) ſm diuinitatē (amoue) .i. remoue(tenebras) id ē peccata ſiue incredulitates(mentis).i. animi(ſidere).i. lumine claritatꝫ(fidei orto).i. apparente .ſ. nobis ꝑ natū ſaluatorem ¶ Tunc ibi.(Gloria ſit) In hoc verſu laudat autor ſcām trinitatē dicens(Gloria).i. laus(ſit ingenito).i. deo patri (qꝫ) ꝓ et(genito).i. filio(ingeniti).i. patris (et paraclito ſpūi ingeniti ⁊ geniti).i. p̄ris ⁊ filij. qꝛ ſpūſſcūs ꝓcedit ab vtroqꝫ. ⁊ ſic glā ſit toti trinitati. am̄

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Eſus refulſit. Preſens hymnus ptinet ad celebritatem epiphanie dñi. in quo pmo inuitantur fideles ad laudandū ihm q̇ in terris apparuit. Deīn ꝯmemorātur ꝑ ordinem tria miracula dicte celebritatis et apud vltimum ſubditur deprecatio Finaliter laudatur ſcā trinitas. Dicit pmo ſic. Jeſus pius redēptor omnium gentium) .i. hominum (refulſit) .i. apparuit modo in terris. et ergo (totum genus) id eſt vniuerſa ꝯgregatio (fidelium) ſcȝ chriſti (celebret) .i. celebriter et ſolemniter dicat (laudes dragmatum) id ē canticorum alternatim ſibi reſpondentium.

Quem ſtella natum fulgida monſtrat micās in ethera. magoſqȝ duxit preuia ipſius ad cunabula Illi cadentes puulum pannis adorant obſitum verum fatentur vt deum. munus ferēdo myſticum: Denis ter annorum ciclis iam parte viuens temporis. lympham petit baptiſmatis. cunctis carens contagijs Felix iohannes mergere illū tremiſcit fulmine. poteſt qui ſuo ſanguine peccata coſmi tergere. Nos chriſte ſubnixa prece oēs precamur protege: qui precipis rubeſcere aquas potenter hydrie

Drama atis ſine g ſcribitur. ſed dragma e per ch vel ſcdm aliqs per g. quod eſt gen9 ponderis ſiue nummiſmatꝫ

¶ Tunc ibi. Quē ſtella Quem. s[c] ieſuȝ (fulgida ſtella micās) .i. ſplendēs (in ethera) id ē per aera (mōſtrat natum) s[c] eſſe (qȝ) ꝓ et (preuia) id eſt precedens (duxit magos id eſt tres reges (ad cunabilia) ſcȝ preſepiā (ipſius) ſciliceȝ ieſu iam nati Hic tangitur primum miracnlū ⁊ etiam in verſu ſequenti. ¶ Tunc ibi Illi cadētes. Illi) ſciliceȝ magi (cadētes) puoluti in terrā (adorāt paruulū id eſt paruū puerum ſcȝ ieſum (obſitum) id ē circūdatim ⁊ circūpoſitum pannis) veſtib9 ⁊ faſcijs. et (fatentur) .i. recognoſcunt parunlū (vt verū deū ferendo) .i. portādo ſecū ⁊ offerēdo (myſticū munus) .i. dona figurātia ponitur ſingulare ꝓ plurali. ſ. aurū thus et myrha ¶ Tunc ibi Denis ter In hoc vſu ⁊ ſequenti ponit ſcdm miraculuȝ preſentis diei ſcȝ baptiſmatis dñi ſuſceptus a iohāne hoc die. Jeſus ergo (viuens iam denis ciclis) .i. reuolutionib9 (annoꝝ ter) hoc eſt tringinta (pte tpis) ſui petit) .i. accedit (lympham baptiſmatis) .i. aqȝ baptiſmi. tū (carēs cunctis ꝯtagijs) .i. peccatis. in quoꝝ abſolutōem hmōi baptiſmus ordinabatur. ¶ Tunc ibi. Felix iohānes (Felix) .i. beatus (iohānes. ſ. baptiſta (tremeſcit) .i. tremere incipit (mergere) .i. baptiſare (illum) ſcȝ iheſum in (flumine) .ſ. iordane (qui pt tergere) .i. abluere (peccata coſmi) .i. mūdi (ſuo ſauguine) ſicut fecit tpe paſſionis ſue ⁊c. ¶ Tūc ibi (Nos chriſte) Hic ꝯmemorat terciū miraculū. ſcȝ de aqua ꝯuerſa in vinū faciēdo per idem obſecrationem ad chriſtū. O (xp̄e) nos (pcamur) id eſt ora-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

mus(ſubnixa prece).i.humili et deuota(protege) id eſt protegas(nos
om̄es) tu(qui precipis) id eſt mandas in nuptijs(potenter) quia diui-
na virtute(aquas hydrie).i. vrne lapidee(rubeſcere) id eſt rubeas fieri
ſcȝ in rubeum vinum cōuerti ¶ Tunc ibi(Laus trinitati) De his
que dicta ſunt (debita laus) id eſt congrua (Honor poteſtas gloria) id
eſt clarificatio ſeu glorificatio ſit(trinitati)reddendo ſingula ſingulis(ꝑ

Laus trinitati debita. honor. poteſ-
tas. gloria perhēniter ſit omnia per ſe
culorum ſecula Amen

Deus creator omnium poliqȝ
rector: veſtiens diem decoro
lumine: noctem ſoporis gra-
tia. Artus ſolutos vt quies reddat la
boris vſui. menteſqȝ feſſas alleuet. lu
ctuſqȝ ſoluat anxios. Grates peracto
iam die: et noctis ex ortu preces. vo-
tis reos vt adiuues hymnum canen-
tes ſoluimus

henniter) id ē perpetuo
et deinceps (per om̄ia ſe-
cula ſeculorum) id ē eter
naliter Seculum eſt ſpa
cium centum annorum
quod repetitum in ſe per
petuitatem deſignat Si
mile eſt cum dicitur tp̄a
temporum ⁊ in generati
one et gn̄ationem ⁊c.
Deus creator. Ma-
teria huius hymni
eſt deprecatio ad deum.
vt per diem et noctem ſi
mus ab illo adiuti et de
fenſi a noxijs Tres ver-
ſus primi ſibi coherent ⁊
ita cōmode legentur ſi-
mul. Primus verſus ex
ordium ſumit a qualita
tibus dei. et noctia hoc
modo. O(deus creator

omniū) rerū(qȝ) ꝓ et(rector poli.i.celi (veſtiens) id eſt exornās (diē)
ſcȝ artificialem(decoro lumine) id ē claro ſole.⁊ veſtiens(noctem) id ē
tempꝰ nocturnū (gratia ſoporis) id eſt q̇ete dormitōnis.et hoc in finem
ſequit̄. ¶ Tūc ibi Artus ſolutos.(vt) ſcȝ (quies).i. requies nocturna.
reddat).i.reſtituat(vſui).i.exercitio laboris.artus ſolutos.i.mēbra diſſo
luta ⁊ eneruata ꝑ motus diurnos(qȝ) ꝓ et (alleuet).i.recreet(mentes
feſſas).i.aīos fatigatos ꝑ diē (qȝ) ꝓ ⁊(ſoluat).i.tollat (anxois luctus)
.i.anguſtas triſticias mentis.quaſi diceret Ad hoc veſtit deꝰ noctē grā
ſoporis vt aīālia feſſa per labores diurnos intrinſece ⁊ extrinſece ꝑ req̇eȝ
nocturnā reficerent̄. anguſtie q̊qȝ in die occurētes ꝑ eandē req̇em depo
nerent̄ ac obliuiſcerent̄ ¶ Tūc ibi. Grates peracto. Hic ꝑficit̄ ſentētia
ꝟſuum p̄cedentiū.et ſit grāꝝ exhibitio cum orōne in hunc modū O deꝰ
creator oīm ⁊c.nos(canētes hymnū) hoc canticū laudis(ſoluimꝰ).i.red
dimus tibi(votis).i.deſiderijs totis (grates).i.gratias(die ꝑacto).i.ad
finē ꝓducto(iam).i.nūc.hoc eſt q2 feliciter diē pn̄tem trāſiuimꝰ(et) ſc
ſoluimꝰ (p̄ces votis).ſ.oibꝰ. in (exortu).i. ꝓncipio aduentꝰ noctis (vt
adiuues).i.auxilium des nos(reos).i.criminoſos hoies Et breuit̄ vt ita
cuſtodias nos nocte futura ſicut feciſti de q̊ grās dicimus die preterita

¶ Tunc ibi (Te cordis) Et ergo (yma) id eſt intima (cordis concināt id eſt laudent (te) ſcilicet deum. et (canora vox) id eſt dulciter canens (ꝯcrepet te) id ē ꝯcrepando laudet. et (amor caſtus) id eſt pudicus (diligat te. ⁊ ſobria mens) .i. ſobrie viuens (adoret te) q̄ſi diceret Ita adiuues o deus nos reos ⁊ qualificatos ſerues omni tempore. vt ex totis viribus te laudare ⁊ honorare poſſumus. Et eſt modus excellentis laudis deo exhibende ordinatus in finez qui ſequitur. ¶ Tunc ibi (Ut (vt cum) id eſt quando. (profunda caligo) id eſt denſa obſcuritas (noctium clauſerit) id eſt finierit (diem noſtrum extremum (fides noſtra (neſciat tenebras) id eſt hereſes ſeu peccata quib⁹ obſcuretur (et nox luceat) tamen (fidei) ita ꝙ noctis tempore virtus fidei in nobis ſemper eluceat ¶ Tunc ibi Dormire mentem) Et ob id o deus (ne ſinas) id eſt nō permittas (mentem) id eſt cor noſtrum (dormire) id eſt ſopori intendere ꝙ tuum ſeruitium per h̄ deficiat ⁊ negligatur. ſed (culpa) id eſt peccandi pronitas ſeu inclinatio (nouerit dormire) .i. quieſcere ceſſare (fides refrigeret) .i. frigidos faciat (caſtos) .ſ. nos pudicos. ſic ꝙ extinguat in nobis calores paſſionū noxiaꝝ. ⁊ tēperet) .i. mitiget (vaporē) .i. dulcedinem et delectaōem (ſomni) ne .ſ. indiſpoſiti fiam⁹ ad te laudandū om̄i tēpore ¶ Tunc ibi. Exuta ſenſu. Hic declarat latius v̄ſus p̄cedens. ſic (alta) .i. eleuatōes cogitādi (cordis) ſcꝫ noſtri (exuta) .i. denudata a. (lubrico ſenſu) .i. imūdo ꝯceptu (ſomniēt te) .i. habeāt te ꝓ materia ſomniādi (ne pauor) .i. met⁹ vł fragilitas (ſuſcitet) .i. expgefaciat (q̇etos) nos in aīo (dolo) .i. ꝑ dolū (inuidi hoſtis) .i. diaboli. q̇ inuidet ſꝑ paci. ⁊ trāquillitati animi nr̄i. ⁊ laborat ſuggeſtionib⁹ ſuis nos inſtigare ad p̄uos actus. ¶ Tūc ibi (Chriſtū rogem⁹) Iſta ē oratio ad ſcām trinitatē. sͨ nos (rogemus xp̄m) .i. filiū dei (⁊ p̄rez) in diuinis. ⁊ ſpūm chriſti patriſqꝫ) .ſ. hoc modo o trinitas) sͨ exiſtēs (vnū) .i. vna eſſentia (potēs ꝑ om̄ia) .i. in celo et in terra ⁊c. (foue) .i. nutri. ⁊ ſuſcipe (precantes) .i. nos rogantes Amen

Te cordis yma concinant. te vox canora cōcrepat. te diligat caſtus amor te mens adoret ſobria

Ut cum profunda clauſerit diem caligo noctium. fides tenebras neſciat. et nox fidei luceat

Dormire mentem ne ſinas: dormire culpa nouerit· caſtos fides refrigeret ſomni vaporem temperet

Exuta ſenſu lubrico te cordis alta ſomnient ne hoſtis inuidi dolo pauor quietos ſuſcitet

Chriſtnm rogemus et patrem. chriſti patriſqꝫ ſpiritum. vnum potens ꝑ omnia. foue precantes trinitas

Iam ter quaternis. Tpe quadragesimali iste hymnus canit̃. et eſt eiꝰ intentio hortari ⁊ incitare ad ſobrietatē ⁊ caſtitatē. vt nō polluamus aiās noſtras ex crapula cibi ⁊ potus Et introducitur materia de qualitate tpis. videlicet ab horis quibꝰ dies currit ad finē ⁊c. et inde deſcēditur ad intentionem p̄dicta exponit̃ ſic (Dies trahitur) .i. ducitur (ad veſpex) .i. ad finem ſuū (iam) ſcʒ circa feſtū beati Gregorij pape (ter q̄ternis horis) .i. duodecim. quibꝰ horis effluxis (ſol) ille planeta eſt (prenuncians occaſum) ſuū et (tpa noctis redire) .i. q̄ redeant. ¶ Tunc ibi Nos ergo. Hic poſt deſignationem tpis mō currentʒ incipit autor deſcendere ad intentionem ſuam dicēs (ergo nos tutemus) .i. tuta et ſecura faciamus (caſta pectora) id eſt munda corda. (ſigno domini) .ſ. crucis ſancte (ne) p̄ vt nō (ille callidus ſerpens) id eſt aſtutus dyabolus (temptet) .i. querat vel inueſtiget (aditū) .i. aggreſſum (intrādi) in dicta noſtra pectora caſta. q̄ dyabolus circuit tanq̄ꝫ leo rugiens querēs quēʒ deuoret

Iam ter quaternis trahit̃ horis dies ad veſperū. occaſum ſol prenunciās noctis redire tempora Nos ergo ſigno domini tutemus caſta pectora. ne ſerpens ille callidus intrandi temptet aditum Sed armis pudicicie mens fulta vigil libere ſobrietate comite hoſtem repellat improbum. Sed nec ciborum crapula tandem diſtendat corpora ne vi per ſomnum animam ludiſicacam polluat.

Gloria tibi trinitas: equalis vna deitas ſit ante cuncta ſecula ⁊ nunc ⁊ in p̄petuum Amen

Tunc ibi. Sed armis Quō dependet his v̄ſus ad p̄cedentē (Sed vigil mens .i. cor vigilans (fulta) .i. ornata vel adiuta (armis pudicicie) id eſt caſtitatis (repellat) .i. expellat vl' amoueat (libere) .i. impune ⁊ ſine timore (improbū hoſtem) .i. malicioſum diabolū (ſobrietate comite) .i. comitante. ¶ Tunc ibi. Sed hec) Etiā non (crapula) .i. ſupfluitas (ciborum diſtendat) inertia faciat ⁊ pigra (corpora) noſtra (tandem) .i. finaliter (vt) p̄ vt nō improbus hoſtis dyabolꝰ (polluat) .i. maculet vel cōtaminet p̄ mali ſuggeſtionē (animā) noſtrā (ludificatā) .i. deceptā (per ſomnū. Et bñ q̄ venter mero eſtuans de facili ſpumeſcit in libidinē Et grauitas ſomni q̄ poſt crapulā venit. facit vt incautiores ſimꝰ ⁊ imbecilliores ad reſiſtendū inſidijs dyaboli. ¶ Tunc ibi. Gloria tibi Laudat̃ trinitas vt moris eſt pꝰ oēs hymnos O (trinitas) impſonis exn̄s (vna eq̄lis deitas) in eſſentia (gloria) .i. laus clara (ſit tibi ante cunta ſecula) .i. tpa (⁊ nunc) in p̄nti (⁊ in p̄petuum .i. ſemper in futuro

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Expoſitio hymnorum

Ummi largitor. Hic hymnus ſeruit ꝓ tpe quadrageſimali In q̄ autor rogat deū vt dignetur ſuos deuotos famulos exaudire ꝯſcientias noſtras mūdare. ieiuniū quoqꝫ noſtrū acceptare. vt eo mediante digne capiamus paſcalia ſacramenta. Dicit ꝑmo ſic. o (largitor) .i. dator (ſummi premij) .i. etne beatitudinis (qui es vnica ſpes mūdi) .i. in quē ſolū mundus debet ſperare. ipē em̄ eſt ſolꝰ dn̄s a quo omne bonū deſcēdit. et alij ſancti ꝓ nobis intercedere poſſunt apō dn̄m. vt obtinere poſſimus rogata nr̄a ſed largiri nobis principal̄r non pn̄t. Etiam ſua incarnatione ⁊ paſſione necnō et morte precipue redempti ſumus. ⁊ nō paſſionibꝰ alioꝝ ſanctoꝝ. quare merito dr̄ vnica ſpes mundi (intende) .i. attēde ⁊ ſuſcipe (preces ſeruoꝝ) tuorū. noſtras videlicet (clamantū deuote) .i. humiliter (ad te) .i. ad tuā miſericordiam ¶ Tunc ibi.

Ummi largitor premij ſpes qui es vnica mundi preces intende ſeruorum ad te deuote clamantum. Noſtra te conſcientia graue ſe offendiſſe monſtrat: quā emunda ſuplicamus ab omnibꝰ piaculis Si rennuis quis tribuet. indulge. qꝛ potens es. ſi corde rogamus mundo. certe debes ex promiſſo Ergo accepta hoc noſtrum qui ſacraſti ieiuniū. quo miſtice paſcalia capiamus ſacramenta

Noſtra te. Hic more patientis et infirmi detegit primo vulnus. i. defectū ſuum. ⁊ exinde opem medicantis implorat hoc modo. ſ. (Noſtra conſcientia) id eſt ratio diſcretiua (monſtrat) id eſt indicat ⁊ fatetur (ſe offendiſſe) id ē ad iracundiam prouocaſſe et ꝯmouiſſe (te graue) id eſt grauiter (quam) conſcientiā nos (ſupplicamus) o xp̄e (emunda) .i. purga (ab omnibus piaculis) id ē mendis et maculis peccatorum. ¶ Tunc ibi Si rennuis. Diſputat bono modo cū dn̄o. quia (ſi rennuis) id ē negas vel recuſas preces noſtras exaudire ⁊ cōſcientiā noſtram purgare a criminibꝰ (quis tribuet) quaſi diceret nullꝰ. quia tu ſolus pctā dimittis. ergo (indulge) id eſt pctā dimitte. adhibe medelam et ꝯdeſcende nobis ad ſubueniendū. qꝛ tu potens es. i. tu ſolus ex om̄ipotentia tua habes Tibi em̄ ꝓpriū eſt miſereri ⁊ ꝑcere. quare qȯ maius eſt (ſi nos rogamꝰ mūdo corde) .i. puro ꝯtrito ⁊ ꝯfeſſo corde. tu (debes) .i. teneris (certe) .i. veraciter (ex ꝓmiſſo) .i. ex ꝓmiſſione. Dixiſti em̄ ad petrū. ꝙ dimitteret peccata nō ſolū ſepties. ſed ſeptuagieſſepties. Et alibi dr̄ In quacūqꝫ hora ingemuerit pctōr. iniquitatum eius nō recordabor Et ſic qꝛ ꝓmiſiſti o deus quaſi ex debito obligaris ¶ Tunc ibi. Ergo accepta. Concludit cū orōne (Ergo) qꝛ tu potēs es ⁊ teneris pio mō ex ꝓmiſſo. tu (q̇ ſacraſti ieiuniū) ꝑſonaliter ieiunādo (accepta) .i. ſuſcipe vel gratū habe (hoc noſtrū) ieiuniū qȯ facimꝰ (q̇) mediāte vt (capiamus)

.i.accipiam⁹(paſcalia ſacramēta) .ſ. confirmatione corporis et ſanguinis tui(miſtice).ſ.ſacramētal'r ⁊ digne cū effectu ¶ Tūc ibi Summa nobis(ſumma trinitas)pſonaꝝ(in deitate cōferat nobis) .i. tribuat vl' cōferre dignetur(hoc)qđ ſtatim rogatū eſt (in qua trinitate)(vnꝰ deus) per eſſentiā(gloriat̄).i.letat̄ ⁊ regnat (ꝑ cuncta ſecula) .i. eternalit' Amē

Summa nobis hoc conferat in deitate trinitas. in qua gloriatur vnus per ſecula cuncta deus Amen

Ihesu quadragenarie dicator abſtinentie. qui ob ſalutē mentium hoc ſanxeras ieiunium. Quo paradiſo redderes ſeruata parcimonia quos inde caſtrimergie huc illecebra depulit Adeſto nunc eccleſie: adeſto penitentie: qua ꝓ ſuis exceſſibus orat profuſis fletibus. Tu retroacta crimina tua remitte gratia. ⁊ a futuris adhibe cuſtodiam mitiſſime

Ihesu q̄dragenarie de recommendatiōe ieiunij ē hymnꝰ iſte. Iſte dirigitur orō ad ihesū filium dei tanq̄m ad eam efficacē ieiunij et inſtituentē primitus ad finē. vt in lrā. Primi tres ꝟſus ꝯdependēt. vt patebit Ita ergo exponat̄ ꝑmus ꝟſus O(iheſu dicator).i. ſanctificator et ꝯfirmator(quadragenarie abſtinētie).i. q̄drageſimalis ieiunij Quadragenarius q̇nquagenariꝰ ⁊c. totū numerū collecti dicunt. ſed q̄drageſimus quinquageſimus ⁊c. dicunt dūtaxat vltimum ex nūero(qui ſan xeras) .i. inſtitueras ⁊ ſanctificaueras dū adhuc in terris cōuerſabaris q̄draginta dies ꝯtinuo ieiunās nobis in exemplū (hoc ieiunium) qđ ſeruandū ſingulis annis eccleſia de poſt ordinauit(ob ſalutē) .i. ꝓpter redemptionē ⁊ vtilitatē (mentiū) aiāꝝ nr̄aꝝ. ꝓut ſeq̄tur. Nūc ibi. Quo paďiſo(quo).i. vt tu(redderes)reſtitueres (paďiſo)celeſti.et ħ dico. pcimonia ſeruata.i. abſtinentia volūtaria cibi ⁊ potus cuſtodiat et obſeruata.ſᶜ illos hoies.quos illecebra.i.pctm̄ vel actio illicita.caſtrimergie. vel potius caſtimergie.i.caſtitatem mergentis. hoc eſt guloſitatis ⁊ inordinate ſumptionis cibi ⁊ potus. vnde cadimus in incontinentiam. eum a ꝯtrario ſine cerere ⁊ bacho frigeat venus. depulit.i. expulit. inde.i. a paradiſo. huc.i. in hunc mundū vallem lachrimaꝝ ⁊ miſerie. Tunc ibi Adeſto nūc. Hic ꝑficit̄ ſīna prioꝝ verſuum ſic. O iheſu. Adeſto nūc eccleſie. tue militāti ꝯtra hoſtes ſuos. adeſto penitentia. vt te adiuuāte ꝑficiat̄ (qua)penitentia(orat eccleſia(ꝓ ſuis exceſſibꝰ).i. peccat:s ⁊ hoc dico. fletibus.i. lachrimis profuſis. id eſt effuſis ¶ Tunc ibi Tu retroacta Alia petitio in hūc modū. O ieſu. tu remitte.i. dimitte ⁊ indulge. crimina. noſtra. retroacta. id eſt pus facta. tua gratia.i. per tuā benignitatem

et o(mitiſſime) ihu(adhibe cuſtodiā).i.ꝯcede nobis grām cauēdi (a futuris)criminibꝰ.⁊ ne recidiuemus in pus ꝯmiſſa.cōfeſſa.⁊ iā remiſſa in finem ſeqntem. ¶ Tūc ibi. Vt expiati (vt) nos expiati).i.mundati a peccatis noſtris(annuis victimis).i.ſacrificijs ſingulis annis fieri ſolitꝫ in ꝯmemoratione actionis xpi (ieiunioꝝ.tendamus).i.ꝓcedamꝰ ⁊ ꝑueniamus melius diſpoſiti (ad gaudia paſcalia).i. paſchales ſolēnitates(colenda) agenda ⁊ exercenda(digne).i. debite laudabiliter ⁊ decenter Illa eſt etiā vna cā inſtitutionis ieiunij inter alias cōplures.vt ꝑ ipm fiamus magꝭ ydonei ad celebrādum paſcha. ⁊ ad capiendum paſcalia ſacramēta ſicut tetigit hymnꝰ precedens in quarto verſu

Ut ex piati annuis ieiuniorum victimis . tendamus ad paſcalia digne colenda gaudia

Nunc tempus acceptabile.fulget datuz diuinitus . vt ſanet orbem languidum . medela parcimonie · Chriſte decoro lumine dies ſalutis emicat.dum corda culpis ſautia reformet abſtinentia: Hanc mente nos ⁊ corpore deus tenere perfice. vt appetamus proſpero perhēne paſcha tranſitu

Nunc tempus ⁊c. Hymnus iſte q̄dragesimalis eſt . in quo autor glorioſum hoc tēpus ieiunij plurimū recōmendat.quatenꝰ ꝓderit cordibꝰ ſaucij rogās finaliter . vt hoc mediante ieiunio poſſit feliciter appetere ꝑhenne paſca Exordit ergo primo ſic Acceptabile tempꝰ).i.ydoneū acceptū ⁊ delectabile(datū).i.ꝯceſſum ordinatum ⁊ inſtituū (diuinitus).i.a deo(fulget).i.ſplendet apparet vł currit(nūc) ad hoc ſcꝫ(vt medela).i.medicina(ꝑcimonie).i.ieiunij (ſanet .i.ſanū reddat(languidū orbem).i.infirmū genus humanū. quo ad corpus.ſ.qꝛ natura hoc tꝑe ſe purgare ſolet adiuta ꝟtute natuli ſolis aſcendentis.⁊ quo ad animā.vt dicet verſus ſequens ¶ Tūc ibi. Criſte decoro. O(xpe dies ſalutis) ſcꝫ vt redeamus ad te(emicat).i.ſplendet(decoro lumine).i.pulchra claritate (dum) ꝓ qn̄ (abſtinētia) cibi et potus (reformet).i.reparet vel iteꝝ ſanet(corda ſaucia).i. vulnerata (culpis) .i.peccatis Abſtinētia em̄ hoiem q̄lificatū facit.ad recogitandū ſe et redeundū ad cor. Et qua re ſequi ſolet contritio ⁊ ꝯfeſſio et ſuſcipi ac perfici condigna penitētia.que ſunt medicina ⁊ ſalus ſaucie ⁊ peccatricꝫ anime quare orat vt ſequitur ¶ Tunc ibi. Hanc mente. O (deus perfice) id ē fac(nos tenere).i.ſeruare(hanc) abſtinentiā (mente).i.in anima(⁊ corpore) in illum finem videlicet(vt appetamus).i.deſideremꝰ (ꝑhenne paſcha) id eſt chriſtum iheſum poſt hanc vitam (proſpero tranſito) id eſt felici curſu in hac vita.

Per totum annum lꝫ

o Nazarene dux. Iſte hymnus pulcherrimus eſt pro quadrageſi-
ma diuini miſterij pariter ⁊ humilitatis ſtudij locupletiſſim⁹ ha
bens complures verſus preter hos tres. ſꝫ illi cōmuniter non cantantur
Quibus omiſſis in horū trium verſuum primo autor inuocat chriſtuꝫ
vt ſanctificet noſtrū ieiunium. In ſecundo recōmendat ipſum ieiuniū
In tercio laudatur tri-
nitas. Primus v̈ſus hoc
dicit.

Nazarene dux bethleem. ver-
bum patris. quem partus alui
virginalis protulit. adeſto caſtis criſ-
te parcimonijs. feſtumqꝫ noſtruꝫ rex
ſerenus aſpice ieiuniorum dū litamus
victimam   Nil hoc profecto pu
rius miſterio. quo fibra cordis expiat̄
liuidi intemperata quo domentur viſ
cera. aruinam putreꝫ ne reſudans cra
pula obſtrangulate mentis ingenium
premat   Sit trinitate
in vnitate glʼa. vnitati in trinitati gra-
tia. poteſtas. honor. atqꝫ iubilatio no
ſtra benigne cum beniuolentia ieiuni
orum acceptanti munera Amen

(O xp̄e ieſu nazare
ne) .i. de nazareth. quia
ibi nutritus erat iheſus.
(dux bethleeꝫ) vbi erat
natus. iuxta illud Beth
leem non es minima ⁊c.
ex te em̄ exirt dux ⁊c. (v̈e-
bum) .i. filius (patris)
in diuinis (queꝫ) chriſtū
partus) .i. generatio (vir
ginalis alui) .i. vteri vir-
ginis marie (protulit) .i.
produxit in mundū (ad
eſto caſtis ꝑcimonijs) .i.
faueas ⁊ auxilio ſis abſti
nentijs caſtitatem indu-
cētib⁹. vt debite impleā-
tur a tuis fidelib⁹ (qꝫ) ꝓ
et tu exn̄s (ſerenus rex)
.i. clarus vel inclitus rex
(aſpice noſtrum feſtum)
.ſ. gratā habe noſtrā feſti
uitatē et ſolemnizationē
(dum) ꝓ qn̄ (nos litam⁹
id eſt ſacrificamus vel of
ferimus (victimam) id eſt ſacrificium (ieiuniorum) q̊bus ieiunamus
in tui ieiunij memoriam et honorem   Nunc ibi Nil hoc profecto.
Profecto) .i. certe (nil) .i. nihil eſt (purius) .i. clarius melius vel mundi
us (hoc miſterio) ſcꝫ ieiunio. qđ miſticam virtutem ⁊ opatōem in ſe hꝫ
vt ſequit̄ (quo) miſterio (fibra) .i. vena ⁊ meatus (liuidi cordis) .i. inui-
di (expiat̄) .i. expurgat̄. ita ꝙ ꝑ v̈tutem ieuuij omnis inuidia a corde re-
pellat̄ ⁊ h̔ ꝑmo (quo) inſup miſterio ieiunij (intꝑata viſcera .i. male diſ-
poſita interiora ad ſanitatē ⁊ ſeruitiū deo exhibendū (doment̄) .i. corri-
gant̄ (ne) ꝓ vt nō (vt c̄pula) .i. guloſitas (reſudans) .i. ſtillās ⁊ iteruꝫ ꝑ
ſudorem emittēs (putrem aruinā) .i. putrida ⁊ innaturalem pinguedi-
nem (ꝑmat) .i. deſtruat vł ſuffocet (ingeniū) .i. intellcm̄ (obſtrāgulate
mētis) .i. ſuffocatis cordi ſiue aīe ꝑ nimiā crapulā Intellectus etiā nr̄ de
pēdet a ſenſu. ⁊ ſenſus ab organis corporeis. q̊b⁹ impeditis et grauatis ꝑ
crapulam ſequitur eciā impedimentū in v̈tute intellectiua. ⁊ h̔ ſcđo. Et

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

ſic ex hoc textu colligi pn̄t duo effectus ieiunij.ſ.inuidie a corde expulſio et organoꝝ corporeoꝝ melior diſpoſitio. vt exinde intellectus liberꝰ ſuas habeat opationes ¶ Tūc ibi. Sit trinitati (Gloria).i.laus (ſit trinitati) pſonaꝝ (in vnitate) eſſentie.⁊(gr̄a).i.fauor ⁊ dilectio (ſit vnitati in trinitate) ſil̄r (ptās honor atqꝫ iubilatio).i.leticia. ſc fit trinitati dico et vnitati (acceptanti benigne) id eſt recipienti pro grato (cum beniuolentia) id eſt pietate ⁊ bono animo ſiue volūtate (munera).i. dona.in idē redit (ieiunioꝝ) noſtrorū. hoc eſt. Gloria ſit trinitati ⁊ vnitati ⁊c. de hoc ꝙ benigne . recipiat nrā ieiunia tanꝙ̄ ſibi grata ⁊ accepta. quod vt fiat etiam orauit verſus pmus

Vltor dei memento te fontis
et lauacri rorem ſubiſſe ſanctum te criſmate innouatum

Fac cum vocante ſomno. caſtum petis cubile. frōtem locumqꝫ cordis crucis figura ſignet

Crux pellit omne crimen. fugiunt crucem tenebre. tali dicata ſigno mēs fluctuare neſcit

Vltor dei. Autor pn̄tis hymni dicit̄ fuiſſe Prudentius et ſolet cantari ab eccleſia q̄dragesimali tpe. in quo hymno idem Prudentiꝰ alloq̊tur quēlibet xp̄i fidelē. vt ſit memor beneficioꝝ dei cū ꝯſilio . vt iturus ad quietē nocturnam ſignet ſe ſigno ſancte crucis Cuiꝰ rōnem ſubdit. ⁊ dem̄ exclamationē facit ꝯtra ſegniciē ſomnioꝝ.atqꝫ verſutiaꝝ dyaboli.apoſtrophando ad eundē.ſicut videbimꝰ in ꝓceſſu. Dicit ſic (o cultor dei).i.o xp̄i fidel̄ colens deū (memento).i.recordare (te ſubiſſe).i.intraſſe (ſcā rorē font̄ et lauacri).i. te mundatum eſſe ſpirituali lotione in ſacra baptiſmate.ac per hoc mundatū ab originali peccato.Et o cultor dei memento (te innouatū).i.regeneratū (criſmate).i.oleo ſancto.ac ꝑ hoc ꝓtectū ⁊ armatū ꝯtra impugnatōes dyaboli. Ecce duo magna bn̄ficia collata homi xp̄iano a deo Primo ꝙ baptiſatus ſit ꝯtra pctm̄ originale. Scdm̄ ꝙ ſit criſmate vnctus ꝯtra impugnatōes dyaboli.Cui regi etiam aliud cōſilium ſubiungit circa q̇etem nocturnā in ſequenti v̾ſu. ¶ Tūc ibi. Fac cū vocante.O cultor dei (fac cum) ꝓ qn̄ (petis).i.accedis (caſtū cubile).i.mundū ⁊ tuum locum nocturne quietis (ſomno vocante).i. ſopore id exigente ⁊ incitāte ꝙ (figura).i.ſignū ſancte cruc̄ ſignet (frontē locū qꝫ cordis).i.pectꝰ tuū ꝓpter miſteriū paſſionis dn̄ice.qd ꝑ ſignū repſentatur ⁊ effectū opatur ſequentē. ¶ Tunc ibi.Crux pellit (crux).i.ſignū crucis vel paſſio dn̄i (pellit).i.remouet vel fugat (omne crimen).i.peccatum ſeu malum.⁊ (tenebre).i.picula tenebraꝝ ſiue miſerie nocturne (fugiunt crucem nox em̄ eſt amica predonibꝰ.i.dyabolis nocturno tempore hominē inuadentibꝰ. ⁊ ꝯtra illos facit ſignū crucis nō ſolū ꝙ̄tum ad corpus.ſed etiā ꝙ̄tum ad aiām qꝛ (mens).i. aiā (dicata).i. ſignata

vel ꝯfirmata(tali ſigno) ſcē crucis(neſcit fluctuare) .i.debitare de fide. et errare a ꝯſcientia intētionis virtuoſe ꝓpter pigriciem ⁊ portenta ſiue apparitōes vanas ſomniorum. contra ſe exclamat verſus ſequens. vel ꝓpter ſuggeſtiones dyaboli. de quib⁹ ſunt verſus alij deinde ſequentes

¶ Tunc ibi. Procul o procul. Exclamat contra ſomnia ⁊ contra inuentorē ſiue preſentatorem ſomniorum (Portentia) id eſt ſigna (ſomniorum vagantum) id ē apparitionum vagaruʒ in ſomnis. ſint (procul) id eſt longe vel remote(o ꝓcul) reſumit cauſa maioris vehementie.et o tu (preſtigiator).i. deceptor ⁊ illuſor ſenſuum humanoꝝ dyabole(ꝑnicaci aſtu).i.ꝑſeueranti violenta et importuna ſiue ꝓterua ac improba calliditate decipiendi (eſto) .i.ſis (procul) id ē longe Item preſtigium ē ſpēs. magice artis.qua ludificantur ⁊ decipiunt̄ oculi hominū . vt ſcʒ apparcat id quod non eſt

Procul o procul vagantuʒ portenta
ſomniorum procul eſto pernicaci preſ
tigiator aſtu

O tortuoſe ſerpens qui mille per me
andros fraudesqʒ flexuoſas: agitas
quieta corda.

Diſcede. criſtus hic eſt. hic chriſtus
eſt liqueſce. ſignum quod ipſe noſti
damnat tuam cateruam

Corpus licet fatiſcens iaceat recliue
paululum.chriſtuʒ tamen ſub ipſo me
ditabitur ſopore

¶ Tunc ibi. O tortuoſe. Apoſtrophat ad eundē preſtigiatorē dyabolū ob teſtans vt recedat a nobis. Et legant̄ duo v̄ſus ſimul hoc mō(O tortuoſe ſerpens).i.malicioſe demon(qui agitas).i.turbas et ꝯmoues(quieta corda).i.pacificas mentes(ꝑ mille meādros) .i.ꝑ varios modos decipiendi. Meander ꝓ flexuoſitate animi ponitur hic metaforice ſtat pro obliq̄s ⁊ indirectꝭ circuitionib⁹ dyaboli ad decipiendū(qʒ) ꝓ et(flexuoſas fraudes) .i.inuolutas intricatas deceptōes tuas. Flexuoſum dr̄ qd̄ plures flexuras.i.curuaturas ⁊ inuolutōes hʒ. vt ſerpēs cum ſe inuoluit hic aūt metaphorice ponit̄.qui eīn defraudare intendit recta via nō ꝓcedit.ſʒ oblique ⁊ flexuoſe. ¶ Tunc ibi diſcede. O tortuoſe ſerpens(diſcede) .i.fuge ⁊ recede.qꝛ(xp̄s eſt hic).i.adeſt nobis.⁊ (liqueſce) i.euaneſce metaphora eſt.ſicut cera dr̄ liqueſcere a calore ſolis . qꝛ (xp̄s eſt hic) ſcilʒ ad defenſionem nrām. Reſumit̄ illa clauſula xp̄s eſt hic ⁊c. ad exꝑmendū vehementiā indignatōis ꝯtra dyabolū ⁊ ad incutiēdū illi maiorē terrorē.ymmo (ſignū) ſcʒ crucis(qd̄ tuipſe noſti) .i.nouiſti(dānat) .i.deſtruit(tuā cateruā).i.tuā ſocietatē. ¶ Tunc ibi Corp⁹ lʒ Reſpondet ad id qd̄ dyabolus obijcere poſſet de torpore ⁊ imbecillitate corꝑis dormientis.ne ſibi in illa re ꝯfidere debeat dyabolus.credēs ſe ꝑ illaʒ liberi⁹ inuadere poſſe hoiem q̇eſcentē qꝛ (licet) .i.q̄uis(corp⁹ fatiſcēs).i.fatigatū

ex laborib⁹ diurnis (iaceat paululū) .i. modicum (recliue) .i. baſſuȝ ⁊ requie capienda (tamen) nichilominus (meditabit̄ xp̄m) .i. cogitabit de xp̄o (ſub ipſo ſopore) .i. tp̄e ſomni ⁊ dormitōis ſue. iuxta illud Media nocte ſurgebāt ad ꝯfitendū tibi. Iſtud etiā ſic poteſt intelligi. Quāuis nunc fragiliter decline. hō a mandatis dei. ſtatim tn̄ diuina gratia cooperante in cognitione dei. et emendationem vite debet recipiſcere poſſe et reuerti.

Tunc ibi. Gloria eterno patri) dicit̄ ſancte trinitati laus. Expoſitio ſatis clara eſt.

Gloria eterno patri. ⁊ chriſto vero regi paraclitoq; ſancto. ⁊ nunc in perpetuum. Amen

Magno ſalutis gaudio letetur omne ſeculum. ieſus redemptor omnium ſanauit orbem languidū

Sex ante paſce ferias aduenit in bethaniam. vbi pie poſt triduum reſuſcitauit lazarum.

Nardi maria piſtici: ſumpſit libram mox optimi. vnxit beatos domini pedes rigando lachrymis.

Magno ſalutis ⁊c. ad dominicā palmaꝝ ꝑtinet p̄ns hymn⁹ In quo autor pro ꝓmo hortatur omne ſeculum ad gaudium ſuper ſui redemptione. Deinde narrat hyſtoriam ingreſſus dominici hac die in ciuitatem iheruſalem longius repetendo ab aduentu ſuo in bethaniam. et ibidem de reſuſcitatione lazari. ac rigatione pedū domini tractatur que per mariam magdalenam. Tandem exclamat de excellenti humilitate domini. quia in aſino venire voluit ⁊c. Primo d̄r ſic (Om̄e ſeculum) .i. quilibet xp̄ifidelis de hoc ſeculo (letetur) gratuletur (magno gaudio ſalutis) .i. multiplici leticia ob ſalutem ſuaȝ. vt ſit regimē finale. Rō ſequitur. qꝛ (ih̄s redemptor omniū) hoim (ſanauit) .i. ſaluauit vel redemit (languidū orbem) .i. infirmū mundū ex p̄uaricatione ade. Et iſtō fecit dn̄s ꝓpria morte ſua volūtarie aſſumpta ꝓ nob̄ Cui⁹ paſſionis tēpus mō appropinq̄bat. ⁊ initiū habebat vt ſequitur.

Tunc ibi. Sex ante paſce. ſ᷑ ieſus (aduenit in bethaniā ante ſex ferias .i. dies (paſce) .i. illius ſolēnitatis iudeoꝝ (vbi) .i. in qua bethania idem ieſus (reſuſcitauit) .i. a morte reuocauit ad vitā (pie) .i. ex pietate ſua. (lazarum) fratrē marthe ⁊ marie magdalene ſoroꝝ et hoſpitaꝝ domini (poſt triduū) .i. poſt tres dies quibus lazarus mortuus fuerat ⁊ ſepult⁹ et ita in aduētu ſuo dn̄s quadriduanū fetentē in ſepulchro ip̄m inuenit et reſuſcitauit. hiſtoria videri poteſt in euāgelio Tūc ibi. Nardi maria ⁊c (Maria) magdalena (ſumpſit mox) .i. ꝯfeſtim (librā) .i. pondus vl̄ menſurā quandā (optimi piſtici nardi) .i. fidelis ⁊ nō ſophiſticati aromatis ſiue vnguēti. Piſtin em̄ grece dꝛ fidele latine. ⁊ eſt vnguentū factū de intrinſeco nardi .i. de ſucco talis arboris Et (vnxit) .i. liniuit (beatos

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

pedes domini) cũ dicto vngento (rigando) .i. humectando et lauando eoſdem pedes cum (lachrimis) ſcȝ ſuis. Rõne cuiꝰ obſequij beata maria magdalena multũ placuit dño. ita vt dimitteret ei dñs peccata multa. qꝛ ipſaȝ valde dilexerat. ſicut iam patuit. qꝛ primo meruit videre dominũ poſtq̃ͣ reſurrexit. ¶ Tunc ibi (Poſt hec iugalis) Jaȝ venit autoꝛ ad factuȝ huius diei

Poſt hec iugalis aſine iheſus ſupernus arbiter pullo ſedebat. inclitam ꝑgebat iheroſolimam. O q̃ͣ ſtupenda pietas mira dei clementia, ſeſſoꝛ aſelli fieri dignatus autoꝛ ſeculi

Honoꝛ decus imperium ſit trinitati vnice patri nato paraclito per infinita ſecula Amen

Ex criſte factoꝛ omnium redẽptoꝛ et credentium: placare votis ſupplicum te laudibus colentium.

Cuius benigna gratia crucis per alma vulnera. virtute ſoluit ardua. primi parentis vincula.

In quo apparuit mag̃ humilitas chriſti. de quo exclamat verſus ſequẽs Et dicit (Poſt hec) id eſt predicta (iheſus ſupnus arbiter) id ẽ celeſtis iudex ſiue mediatoꝛ inter deũ ⁊ peccatoꝛẽ (ſedebat pullo) .i. ſup iumentum (iugalis aſine) ſcȝ q̃ ad iugum ire ſolet Jugũ dicit̃ illud ligmuȝ qḋ collis boũ imponit̃ ad arandum. et (pergebat) .i. tẽdebat (inclitam iheroſolimam) .i. ad preclarã ciuitatem iheruſalem. in q̃ dñs paſſioneȝ ſuã ſubiturus erat ¶ Tunc ibi

O q̃ͣ ſtupenda (O q̃ͣ) id eſt q̃ͣtum (ſtupenda) id eſt admiranda eſt (pietas) .i. benignitas dei. o q̃ͣ mira clemẽtia dei) .i. mirabilis bonitas. qꝛ (autoꝛ ſeculi) .i. creatoꝛ mũdi (dignitas eſt) .i. voluit (fieri ſeſſoꝛ aſelli) .i. equitatoꝛ pulli aſine. qui potuiſſet ſibi habuiſſe ꝑcioſiſſimũ equũ totius mũdi ſi voluiſſet. ſed noluit vt exemplũ humilitatis nobis daret. Omis em̃ chriſti actio nr̃a eſt inſtructio. vt ibi. Diſcite a me. qꝛ mitis ſum et humilis coꝛde ¶ Tunc ibi (Honoꝛ decus) (Honoꝛ decꝰ imperiũ) .i. poteſtas (ſit) reddẽda ſingula ſingulis (vnice. in eſſentia (trinitati) ꝑſonaꝝ. ſcȝ (patri nato) .i. filio (paraclito) ſpiritui ſancto (per ſecula infinita) hoc eſt eternaliter. Amen

Ex chriſte) Jſte hymnus ſolet decantari tꝑe paſſionis dñi. Et eſt materia eiꝰ obſecratio ad xp̃m ꝑ paſſionẽ ⁊ humiliatõem ſuã que recitant̃ in oꝛdine cum ſignis certis tunc intercurrentibus. Et dĩt. O (rex chriſte factoꝛ omniũ) rerũ (⁊ redemptoꝛ credentiũ) id eſt fideliũ tuoꝝ (placare) vt reconcilieris de offenſis (votis) .i. deſiderijs et bonis affectibꝰ (ſupplicũ) .i. deuotoꝝ tuoꝝ (colentiũ) .i. hõꝛantiũ (te laudibꝰ) ſuis. Tunc ibi. Cuius benigna (Cuiꝰ) ſcȝ xp̃i (benigna gratia)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

volũtaria bonitas (ſoluit) id eſt diſſigat (vincula primi parẽtis) ſcꝫ ade quibus vinculis tenebamur ligati ꝓpter peccatũ ade. ardua virtute. id eſt magna poteſtate. quia eſt diuina. et hoc per alma vulnera crucis. id eſt inflicta ſibi in cruce. q̊ꝝ vulnerũ liuore ⁊ dolore ſanati ſumus de peccato originali ade ⁊ reſtituit regno dei. Nemo em̄ ad illã rẽ aſſumandũ inueniebat̃ ydoneꝰ niſi filiꝰ dei. q̇ ꝓpterea ſemetipm̄ hũiliauit ⁊ fecit vt partim iam dictum ẽ. et etiam vt ſequitur.

¶ Tunc ibi. Qui es (qui es creator ſyderũ) id eſt ꝯditor ſtellaꝝ (ſubiſti). i. induiſti (carneum tegimen). i. humanũ corpus ex maria virgine (dignatus). i. volens ꝓ nobis (pati hãc viliſſimam formulam). i. deſpectiſſimũ genꝰ (doloris). i. pene. ſ. crucis. que mors inter alias penas turpiſſima dicit̃ et ignominoſiſſima. iuxta illud. Morte turpiſſima cõdemnemꝰ eum ſcꝫ crucis

Qui es creator ſiderum. tegmen ſubiſti carneum. dignatꝰ hãc viliſſimam pati doloris formulam.

Ligatus es vt ſolueres: mundi ruentis ꝯplices: per probra tergens crimina. que mundus auxit plurima

Cruci redemptor figeris. terram ſed omnem concutis. tradis potentẽ ſpiritum. ingreſcit atqꝫ ſeculum

Mox in paterne glorie victor ſplendens culmine. cum ſpiritus munimine: defende nos rex optime

¶ Tunc ibi. (Ligatꝰ es) et quia contraria contrariis curantur. ergo tu chriſte. ligatus es. i. ligari voluiſti (vt ſolueres). i. relaxares a vinculis dictis primi noſtri parentis (ꝯplices). i. ſocios cõpeccantes (mundi ruentis). i. declinantis a bono. (tergens crimina). i. delens peccata (que mũdus iſte ruens. auxit). i. cumulauit (pluria). i. valde multa. ⁊ hoc (ꝑ probra). i. opprobria. ꝯtumelias. ⁊ improperia que tu paſſus es pro nobis. ꝯtra delectatiões inordinatas et gaudia illicita quibꝰ peccata ꝑpetrata erant a mundo. ¶ Tunc ibi. (Cruci redemptor) Verſus iſte dicit quõ xp̄s affixus erat cruci in ea tradẽs ſpũm. cum certis ſignis ſiue miraculis que tunc ꝯtigerũt. Dicens ſic. O (redẽptor). i. liberator chriſte. tu (figeris). i. affligeris (cruci). i. ad crucem (ſed tñ tu (ꝯcutis). i. ꝯmoues ⁊ tremere facis (omnem terrã) qꝛ factꝰ erat terre motus. ecce primũ ſignũ. Et tu (tradis). i. emittis cõmendando in manus patris (potentẽ ſpũm) animam diuine nature vnitã (atqꝫ ſeculũ ingreſcit). i. mũdus tenebroſus fiebat. Sol em̄ cõpatiebat̃ ſuo creatori ſicut et alie creature. Vñ tenebre facte ſunt ab hora ſexta vſqꝫ ad horam nonã. vt habet̃ in euangelio. ecce ſecundũ ſignum,

¶ Tunc ibi. (Mox in) In hoc verſu dimiſſis illis que poſt acta ſunt cũ dño tranſitur ad eundẽ iam glorificatũ cũ introductione ſancte trinitatis vt moris eſt. Dicens O (optime rex) chriſte ieſu fili dei (victor) id eſt triũphator de inferno ſuperato ⁊ morte (reſplendẽs). i. fulgẽs iam et

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

gloꝛificatus(mox).i.ſtatim poſt aſcenſioneʒ tuā (in culmine).i. excelſo habitaculo celoꝝ(paterne gloꝛie).i.patris(defende).i.ꝓtege nos(cum munimine).i.defenſione et p̄ſidio(ſpūs) ſancti. Amen

Loꝛia laus) Hic hymnus ad proceſſioneʒ canit ipſo die palmaruʒ in quo tractatur laus chriſti iheſu.que longius repetitur. Primo a pueris hac die oſanna canentibus Deinde a meritis ꝑſonalibꝰ ieſu. Tercio a diuerſis creaturis deſcendendo tandem ad hebꝛeos ſiue iudeos qui hͦ die ſpecialem dn̄o honorem exhibuerunt.et nos ſil̄iter facē conamur vt placeamus dn̄o. ſicut et iudei in illo placuerūt eidem. Sic autoꝛ alloquitur chriſtū. O (rex chriſte) ieſu(redemptoꝛ(noſter(gloꝛia laus et honoꝛ ſit tibi) reſumēdo xͦbuʒ ſit ad quēlibʒ ntm̄ (Cui

Loꝛia laus et honoꝛ tibi ſit rex chꝛiſte redemptoꝛ Cui puerile decus pꝛomſit oſanna pium

Iſrael es tu rex dauidis ⁊ inclita pꝛoles. nomine qui in domini rex benedicte venis

Cetus in excelſis te laudat celitus omnis. Et moꝛtalis homo. et cuncta creata ſimul

ſcʒ chriſto(puerile decus).i.pueroꝝ reuerentia.tibi occurrētiū in introitu tuo in iheruſalem (pꝛomſit) id eſt decantauit ſeu pꝛomulgauit et in aperto dixit(pium oſanna) id eſt hoc verbum oſanna plenum pietatis Sonat eñ oſanna idem ꝙ obſecro.ſaluifica.vel ſanctifica ſcilʒ munduʒ in quo reperit̄ ſingulare officium pietatis⁊ clemētie quod pueri a domino optauerunt nobis fieri ¶ Tunc ibi. Iſrael es tu. Laudatur hic chriſtus a meritis ꝓpꝛijs dicens ſic. O (benedicte rex) ieſu chriſte (tu es rex iſrael) ſcʒ populi iſraelitici (⁊ inclita pꝛoles) id ē clara ⁊ nobilis (dauidis) ſcʒ regis.vt patet ibi Liber generationis ⁊c. Dauidis legi debet media pꝛoducta.ita etiam habet menſura verſus.et hoc bene licet.quia ꝓpꝛia nomina etiam in medijs ſyllabis ponuntur ad placitum (qui venis) ſcʒ hodierna die in ciuitatem iheruſalem paſſurus pꝛo nobis miſeris pctōꝛibus(in nomine domini) id eſt in virtute dei patris⁊c. Vel ſic poteſt exponi (Rex iſrael) id eſt rex populi celeſtis videntis deū) dauidis ſcʒ dei patris(venis).i.deſcendis ſcʒ de ſinu dei patris in hunc mūdum.miſſus ab eodem patre ad redimendum nos ⁊c.

¶ Tunc ibi. (Cetus in excelſis) Hic refert autoꝛ quomodo dominus noſter ih̄s chꝛiſtus laudatur ab omnibꝰ creaturis.vt per hoc nos inducat et aminet ad laudandū eundē dominū ieſum xp̄m. Dicēs (Omnis celicus cetus) id eſt celeſtis turba (laudet te) ſcilicʒ criſtum (in excelſis) id eſt in celis (Et moꝛtalis homo) id eſt coꝛruptibilis ſiue potens moꝛi (et cuncta creata).i. omnes relique creature(ſimul id eſt pariter laudant te. Et etiam hoc die cuius rei anima memoꝛia pꝛo nunc in eccleſia celebꝛatur ⁊c.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

¶ Tunc ibi. Plebs hebrea (hebrea plebs) .i. iudaicus populus (venit obuiã) .i. in occurſum (tibi) .ſ. venieñti in ciuitatẽ iheruſalẽ (cũ palmis) ⁊ ramis arboꝝ ad honorẽ tuũ ſtratis in via (ecce) nos ſimilit̃ (aſſumus) id eſt p̄ſentes ſumus (tibi cum prece) .i. orõne noſtra (voto) .i. deſiderio ⁊ deuotiõe. ⁊ (hymnis) .i. canticis laudũ. quaſi diceret nos ſimiliter hodierna die te chriſtum redemptorẽ noſtrũ q̃ꝫtuz in nobis eſt laudare voluꝫ et effectualiter laudamus ¶ Tunc ibi.

Plebs hebrea tibi cnm palmis obuiam venit Cum prece. voto hymnis aſſumus ecce tibi
Hi tibi paſſuro ſoluebãt munera laudis Nos tibi regnanti · pangimus ecce melos
Hi placuere tibi placeat deuotio noſtra Rex pie rex clemẽs cui bona cuncta placent
Salue feſta dies toto venerabilis euo Qua deus infernum vicit et aſtra tenet

Hi tibi. (Hi) sc hebrei ſiue iudei (ſoluebãt) reddebant et exhibebant (tibi paſſuro) q̇ pati adhuc debebas (munera) id ẽ debita (laudis) ſcꝫ reuerẽtie et honoris. pari forma (ecce nos pangimꝰ) id eſt decantamus (tibi regnanti) modo in celis (melos) .i. dulce canticũ laudis. ¶ Tunc ibi (Hi placuere.) O (pie rex) .i. benigne. et o clemens rex) .i. mitis et miſericors (cui cũcta bona placent) .i. queqꝫ officia laudis bona mente exhibita accepte ſtꝫ (noſtra deuotio) .i. ſupplex oratio ſiue famulatꝰ (placeat) .i. g̃ta ſit tibi. eo mõ quo (hi) .ſ. hebrei (placuere tibi) .i. placuerũt ꝑ ſuũ obſequiũ reuerentie quã tibi exhibuerunt. Sunt aũt adhuc multi alij verſus. ſed quia illi non cantantur in eccleſia ideo ſufficiant iſti pro preſeuti.

Salue) Iſtud ẽ dictamẽ ſuauiſſimũ. in quo autor dirigit ſermonez ſuũ ad diẽ paſche ſalutans ⁊ recõmendans illum de his que in ea acta ſunt. deducens quomodo om̄ia terrenaſcentia circa h̃ tempus ſanctum ꝯgratulentur domino reſurgenti in eodem die. quomodo etiam nemora faueãnt domino triumphanti de inferni victoria frondes ſcꝫ ⁊ gramina ꝓducendo. inſuꝑ laudent dñm meantem et ambulantem ſupra aſtra creature diuerſe ⁊c. Exorditur itaqꝫ ſic. O (feſta dies) id ẽ celebris dies paſche (ſalue) id eſt ſis ſalutata (venerabilis) honorabilis et celebrabilis (toto euo) id eſt ſemper et in perpetuum. Et ſubdit autor rationem dicens ſic. (Qua) ſcꝫ die (deus) id eſt dominus noſter iheſus chriſtus (vicit) id eſt ſuperauit glorioſe (infernum) id eſt tartarum ipſum. ſ. effringendo et patres ſanctos ſecum ex inferno ducẽdo (et tenet aſtra) id eſt habitat in celis. quia ipſe regnat in celis et dominatur aſtris. vbi nos venire ꝯcedat Amen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

¶ Tunc ibi (Ecce renaſcentis) Ecce gratia mūdi renaſcentis) .i. diſpoſitio bona ꝓductiua terrenaſcentiū iſtius mūdi inferioris. qm̄ illa terrenaſcentia poſt frigora quib⁹ perierūt denuo incipiūt pullulare creſcere reuiuiſcere (teſtat̄) teſtimoniū dat. ꝛ oſtendit omnia dona) .i. munera ſua. ſcꝫ gramina folia flores ꝛ fructus (rediſſe) .i. rediſſe ꝛ reſtituta eē

Ecce renaſcentis teſtatur gratia mūdi. Omnia cum domino dona rediſſe ſuo.

Namqꝫ triumphanti poſt triſtia tartara chriſto Undiqꝫ fronde nemus gramina flore fauent

Legibus inferni oppreſſis ſuꝑ aſtra meantem Laudant rite deum. lux polus arua fretum

Qui crucifixus erat deus ecce ꝑ omnia regnat. Dantqꝫ creatori cūcta creata precem

cum ſuo dño) qui ſub pilato ꝓcurantib⁹ iudeis crucifixus mortu⁹ et ſepult⁹ eſt. hac die rediſſe hoc ē reſurrexiſſe a mortuis perhibetur. Et ita vult autor dicere ꝙ ſicut dominus mortu⁹ hodie reſurrexit. ita ſilr̄ terrenaſcentia mortua ꝑ hyemem iam videntur renaſci et reſurgere. ꝛ ſic reſurrectioni dñice cōgratulari. ſicut magis ſpecifice proſequitur infra.
¶ Tunc ibi. (Namqꝫ triūphanti (Nāqꝫ) ꝓ qꝛ (gramina) herbe ſiue terrenaſcentia (fauent) id ē arrident ꝛ ꝯgaudēt (vndiqꝫ) .i. vbiqꝫ ſiue in omi tꝑe (flore) ſuo quē ꝓducunt. vel flore. i. florib⁹ ponendo ſingulare ꝓ plurali. ꝛ (nem⁹) .i. ſilua fauet. ita ꝙ hic ſit hypozeugma. qꝛ hoc vbū fauēt in fine poſitū ꝯformat̄ poſteriori ntō. ſ. gramina (frōde) .i. frondib⁹ et folijs (criſto) ieſu (triūphāti) qui mō vt victor triumphat (poſt triſtia tartara) meſta ꝛ deſolata qꝛ iam per dominum noſtrum iheſum chriſtum effracta eſt et ſuperata. Itē nemus locū dicit arboribus multis ꝯſitum. ꝛ exponi pt̄ nemus. id eſt arbores intelligendo contentum pro continente per metonomiam.
¶ Tunc ibi. Legib⁹ inferni) Iſte verſus ſeruit magis ꝓ die aſcenſionis domini. Et eſt ſententia talis (lux) id eſt claritas luminariū lucentium ſuper terram. vel id eſt pulcritudo aeris. iam exiſtens (polus) id ē celum ſeu curia celeſtis (arua) campi ꝛ prata (fretū mare et aque (laudant) .i. honorant ſuo felici ꝛ leto ſtatu gratulantia (rite) .i. legaliter ꝛ debite (deum) iheſum chriſtū (meantem) id ē ambulantem (ſuper aſtra) .i. orbes ꝛ loca aſtroꝝ. hoc eſt laudant chriſtum qui iaꝫ aſcendit ad celos et hoc dico (legib⁹) id eſt iurib⁹ (inferni oppreſſis) id eſt ꝯculcatis et ſuppeditatis ꝛc. ¶ Tunc ibi Qui crucifixus (ecce deus) et homo. ſ. criſtus (qui erat crucifixus) id eſt cruci affixus ꝓ nobis (regnat) .i. dominatur iam (per omia) .i. ſuꝑ omia (qꝫ) pro et (cuncta creata) .i. oēs creature (dant) dicūt eidem crucifixo (creatori) ſuo (precem) laudem

Eſu ſaluator ſeculi verbnm pa-
tris altiſſimi. lux lucis inuiſibi-
lis. cuſtos tuorum peruigil

Tu fabricator omnium diſcretor at-
qꝫ temporum. feſſa labore corporano
ctis quiete recrea

Te deprecamur ſupplices. vt nos ab
hoſte liberes. ne valeat ſeducere tuo
redemptos ſanguine

Ut dum graui in corpore. breui ma-
nemus tempore ſic caro noſtra dormi
at vt mens ſoporem neſciat

Eſu ſaluator) Materia huius hymni eſt oratio ad iheſum vt corpora noſtra laboribꝰ diuturnis fatigata nocturna quiete ve-lit recreare ꝛ ab hoſte dyabolo nos defendere ꝛ liberare. ac ne ita caro dormiat ꝙ mens in ſoporem ꝑniciosum incidat. Primi duo ꝟſus legentur ſimul. Et ponit pl'a attributa ieſu laudatiua ꝛ beniuolētie cap-tiua hoc mō. O (Jeſu) chriſte (ſaluator) .i. redēptor (ſeculi) .i. mūdi (verbum) .i. filius (altiſſimi patris) ſcꝫ dei. Et iſta generatio difficulter ca-pi poteſt. qꝛ generationē eius quis enarrabit dicit Yſaias Itē (lux inuiſibilis lucis) ſcꝫ productiua hoc eſt claritatis glorie celeſtis. que videri non poteſt carnalibus oculis ſed diuinis tm̄ et glorifi-catis. Vel (lux) .i. filius (inuiſibilis lucis) ſcꝫ dei patris qui ſimiliter videri nō pt ab oculis carna-libꝰ Juxta illud. Nō videbit me hō ꝛ viuet Itē (peruigil cuſtos) .i. dili-gens obſeruator ꝛ tutor (tuoꝝ) ſcꝫ fidelium ¶ Tunc ibi. Tu fabricator (tu fabricator) id eſt creator (omniū) ſcꝫ rerum (atqꝫ diſcretor) .i. diſtinctor ꝛ diſpoſitor (temporꝝ) ꝑ motū celi quē tu ſolus gubernas. tu (recrea) .i. refoue ꝛ refocilla (corpora) .ſ. noſtra (feſſa) .i. fatigata (labore) .ſ. diurno (quiete noctis) id eſt per dormitiōem nocturnā. vt ſcꝫ ſpūs depreſſi in nobis vigilantibꝰ ꝑ labores reparent̄ et reſtaurent̄ per ſomnum ¶ Tunc ibi (Te deprecamur) Iſta eſt principalis depcatio in hoc hymno. nos ſupplices) de uoti tui (deprecamur) id eſt rogamus te. Et ſic illa prepoſitio de auget aliqñ ꝛ qñqꝫ diminuit. vt apud Ouidiū. Sepe precor mortem mortem quoqꝫ deprecor idem. id ē mimime precor. immo vt mors nō veniat precor (vt liberes nos ab hoſte) .i. dyabolo (ne) .i. vt nō ipſe (valeat) .i. poſſit aut ſufficiat (ſeducere) .i. defraudare ꝛ illaqueare (redemptos) .ſ. nos (tuo ſanguine) effuſo pro nobis tempore paſſionis tue. Etiā in finem q̇ ſequitur ordinatur dicta deprecatio ¶ Tunc ibi. Ut dum (vt dum) id eſt q̃ꝫdiu donec (manemus) ſumus et ꝑſeueramus (breui tpe) quo hic viuimus (Tempꝰ em̄ vite noſtre breue dicitur cōparatiue ad vitam celeſtem. quia mille anni nō ſunt momentū reſpectu vite celeſtis. vt di-cit pſalmiſta. Quoniā mille anni ante oculos tuos tanq̃ꝫ dies heſterna que perijt. et vix poteſt homo hodie centum attingere. quia in potenta

tibus.id eſt in bene ꝯplexionatis octaginta anni ſunt.et amplius eorū vita eſt labor ⁊ dolor(in graui corpore) quod mole carnis ſubiectū multis paſſionibꝰ et miſerijs grauatū redditur et impotens ad reſiſtendum hoſti dyabolo et torpidū ad ſeruiendum deo. Et hoc tangit phs primo methaphiſice dicēs ꝙ humana natura multipliciter eſt ancilla.vel(corpore graui) grauato mole criminum.Et ergo ne ſuccūbamus qualitercū- qz vl' in miſerijs vel in criminibꝰ(caro noſtra) ſenſualitas (dormiat) id eſt quieſcat viuat ⁊ gerat ſe (ſic vt) ꝙ (mens).i.rō noſtra ſiue ſpiritus(neſciat ſoporem).i.pigriciam inordinatam ſomni.ex q̄ redditur ipſa imbecillis ad operandū bona et leuandū ſe a ſordibus peccatoꝝ.quin ymo peruigil cuſtos ieſus chriſtus ſic carnem noſtram dormire permittat. vt anima nihilominꝰ agilis ⁊ vigilans permaneat ad ſibi ſeruiendum. et hoſti maligno fortiter per fugam peccatoꝝ reſiſtendum.

Verbū patris principium. proles beata celitus(narrare quē nemo valet) dimiſſus terris apparet
Homo videris deitas manens quod apud patrem eras. omnipotēs inſpiceris.et cerneris hic mortalis

Verbū patris) Hymnus iſte in natiuitate dn̄i certis in locis canitur ad laudes. Cuius materia eſt. ꝙ deus filius a celo dimiſſus mō in terris apparuit hō factus ⁊ mortalis.manens nihilominꝰ deus ſicut erat apud patrē prius q̄ȝ ab illo in terris mitteretur. Dicit ergo ſic (vbū patris).i.filiꝰ dei (principiū) vt in euāgelio dr Principiū q̄ et loquor vobis.⁊ (beata proles) ſcz marie vginis. Et ſic tangit hic duplex generatio.ſcz diuina.qr filius dei patris. et humana.qr proles beate marie(quē) ſc chriſtū dei filiū.⁊ ſic eſt relatio ad rem(nemo valet narrare).i.plene exprimere. ꝯprehendere vel ſatis laudare (dimiſſus celitus) id eſt emiſſus de celo a deo patre (apparet) id eſt natꝰ eſt in(terris) de q̄ gaudium venit vniuerſo mundo ¶ Tunc ibi. (Homo videris) Apoſtrophat autor ad deum filium dicens O(deitas).i.deus fili. ponēdo abſtractū pro ꝯcreto (tu videris).i. es factus(hō) ſcz ꝓpter nos hoies ⁊ nr̄am ſalutē. Iſta dictio videris hic veritatē dicit ⁊ nō apparentiā(manēs) tn̄ id (qꝺ eras apud patrē).i. manens deus ſicut fuiſti ab eterno apud patrē anteq̄ȝ deſcenderes noſtri cā in hūc mundū.⁊ tu (inſpiceris) a beatis lumine glorie(om̄ipotens).i. oia potens.qui ſcz in celis tui vultus viſione fruunt̄. Vel tu(inſpiceris)ad fidelibꝰ tuis lumine fidei(oipotens) rōne deitatis. que ad extra nō apparuit (⁊ cerneris).i. videris lumine oculoꝝ carnaliū (hic).i. in terris (mortalis).i. potens mori rōe humanitatis aſſumpte.in qua tu corporaliter viſus es cū hominibus ꝯuerſari ⁊ vna cū eis miſerias dolores penas et labores huius mundi ſuſtinere ac pati. vt fragilitatem humanā agnoſcens et expertus facilior eſſes ⁊ benignior ad miſerendū hominū imbecillitati atqz ad eorum crimina miſericorditer indulgendum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

In mariam vite viam matrẽ ve
ram viuentium. pie venit qui re
demit peccata delinquentium
Greſſum cepit dum concepit. maria
multum properans. viſitauit confor-
tauit elyſabeth compatiens
Salutatur inflammatur elyſabeth ꝛ
filius. inaudita fiunt ita de dono ſanc
ti ſpiritus

¶ Tunc ibi. (In mariam vite viam) Iſte hymnus eſt de viſitatõne beate marie v̾ginis. et eſt materia ſumpta de euangelio illo Exurgens autem maria. Luce pͥmo. cum extenſione aliqua iuxta merita et qualitates beate marie viſitãtis ꝛ elyſabeth viſitate. ꝑut patebit ꝑ ſingulos verſus. et in vltimo verſu fit oratio ad mariam viſitantez Pro intro ductiõe ſciendum eſt ꝙ angelus gabriel in annũciatione ad beataz mariam virginem ſignificauit eidem elyſabeth cognataz ſuam ſterilem impregnatam eſſe in ſexto menſe ꝛ ex illo mota ſtatim poſtꝗ̃ maria ꝯſenſum dedit cõcepit abijt ad viſitandum elyſabeth ꝑ̄dictam vt habetur. Luce primo Unde viſitatio iſta ſtatim ſecuta eſt annũciationem. quare ab annunciatione repetenda principium facit autor in hoc hy̑no dicens. Ille (qui redemit) id eſt deleuit (peccata delinquentiũ) id ẽ peccantium hominũ ſua morte in ligno crucis (venit) id eſt intrauit. ſ. cooperatione ſpirituſſancti (pie) id eſt de ſua pietate ꝛ gratuita ac volũtaria bonitate (in mariam) ſcꝫ virginem (viã vite) que ſcꝫ maria eſt via vite. quia mors intrauit in hunc mundũ per euam. et vita ſcꝫ iheſus criſtus intrauit mũdum per mariam (veram matrem viuentium) ſcꝫ hominum. quibus ad ſe ꝯfugientibus pia mater. alitrix. adiutrix. et protectrix eſt. Poſt autem iſtum aduentum filij dei in beatam mariã factuꝫ eſt vt ſequitur ¶ Tunc ibi. Greſſum cepit (maria dum) id eſt poſtꝗ̃ (concepit) id eſt in vtero recepit filium dei. ex tũc (cepit greſſum) id eſt incepit iter. Et ſic cepit venit a cepi verbo defectiuo. vel (cepit) id ẽ arripuit. ꝛ ſic venit ab hoc verbo capio. Cepi defectiuũ cũ oe dypthongo ſcribitur. cepi aũt a capio non. ſed ſꝫm aliquos per ae (properãs multum) id eſt valde feſtinans. quia cum feſtinatione vt dicit euangelium Luce pͥmo (viſitauit) et (confortauit elyſabeth ſcꝫ cognatam ſuam (compatiens) id eſt compatientiam habens ſcꝫ ſupꝑ laborib⁹ impregnationis.

¶ Tunc ibi. (Salutatur inflammatur (Elyſabeth ſalutatur) ſcꝫ a beata maria (ꝛ fili⁹). ſ. iohãnes clauſus in vtero elyſabeth (inflammatur) qꝛ exultauit infans ꝛc. vel etiam (inflammatur) quia per preſentiam domini in vtero beate marie ſanctificatur. et ſic (inaudita) id eſt ea que ꝑ̄us non ſunt audita (fiunt ita). i. taliter (de dono). i. gratia (ſancti ſpũs) videlicet ꝙ beata virgo maria ꝯceperit. ꝛ etiaꝫ ꝙ elyſabeth ſterilis ꝯceperit atqꝫ impregnata fuerit. ꝛ ꝙ infans ſic exultauerit ad preſentiaꝫ domini ſui. Iſta inaudita proſequitur verſus ſequens.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Tunc ibi. Impregnata Elyſabeth(ſterilis olim).i. ꝑus non fructifera ꝓpter nimiam ſenectutē Olim tempus preteritū dicit. inuenit tñ ꝓ futuro Virgili⁹ Forſan ⁊ hec olim meminiſſe iuuabit Et ꝓ p̄nti Uirgili⁹ At iam olim ſectas poſuit cū vinea frondes (impregnata).i. feta ⁊ in vtero hñs effecta. ⁊ (grauidata).i. grauida facta (fit mater) ſcilꝫ

Impregnata grauidata fit mater olim ſterilis· infans datus nondū natus exultat criſto iubilans.

Seruit maior. gaudet minor. maria fert ſolatium viſitatis preparatis ad ſpiritum propheticum

Precurſorem ⁊ doctorem maria manu indicat. qui rectorem purgatorem digito mundi nunciat

Leua gregem. duc ad regem. maria cunctos viſitans. vt ſaluetur ⁊ letetur cum tu ſis mater medians

Johānis baptiſte. ⁊ hoc eſt vnum inauditū (Infans datus) a deo ꝯtra naturalē ꝯditionem t̄pis quia in ſenectute (natus nondū).i. adhuc non (exultat) geſtu et motu ſuo quē facit p̄nte dño (iubilat xp̄o) filio dei ſil̄r exn̄ti in vtero ac nondū nato. ⁊ hoc eſt aliud inauditū de quo meminit verſus precedens. ¶ Tunc ibi Seruit maior. Iſte verſus tangit quomodo ſe habuerit beata v̄go t̄pe medio quo fuit cum elizabeth. et d̄t ſic (maior) ſcꝫ maria mater dñi (ſeruit) elizabeth et zacharie iam grandeuis (minor) ſcꝫ elyzabeth (gaudet) de aduentu domine ſue et ſic (maria fert ſolatiū).i. dat ꝯſolationē (viſitatis).ſ. elizabeth ⁊ zacharie. ⁊ (preꝑatis).i. diſpoſitis (ad ſpiritū ꝓpheticū) quia elizabeth repleta ſpiritu ſancto ꝓphetauit dicens. Benedicta tu inter mulieres ⁊c. Et zacharias de poſt nato filio iohāne ſil̄r repletus ſpiritu ſcō ꝓphetauit dicens Benedictus dominus deus iſrahel ⁊c. ¶ Tunc ibi Precurſorem (Maria indicat).i. monſtrat (manu) ſua (precurſorem ⁊ doctorē).ſ. iohannē adhuc in vtero manentē. qui fuit precurſor dñi q᷑ fuit vox clamātis in deſerto ⁊c. ⁊ docebat baptiſmū penitentie. Qꝫ aūt maria ſic puerū manu ſua monſtrauerat euāgeliſta non dicit. ſꝫ pie credi ⁊ elici poteſt ex circūſtantijs qui) precurſor ⁊ doctor iohānes baptiſta (nunciat) oñdit et mōſtrat (digito) ſuo (rectorem ⁊ purgatorē mundi. ſcꝫ dñm ihm xp̄m dicens Ecce agnus dei ⁊c. vt habetur Johānis ꝑmo Tunc ibi Leua gregem ⁊c. Aliqui libri hñt mina gregem.i. age Differunt minare ⁊ minari. q᷑ minare eſt agere gregem ſꝫ minari eſt minas inferre. hoc d̄tm̄ regit. illud vero accm̄. In hoc v̄ſu fit orō hoc mō. O maria viſitans cunctos. hoīes in ſuis tribulationibus ⁊ anguſtijs (leua).i. erige recrea excita vel iuua (gregem).i. ppl'm tuū. Grex ꝓpie eſt multitudo ꝑuorū animaliū videlꝫ ouiū ⁊ caprarū. Armentū ꝓprie eſt maiorꝫ animaliū puta

bou͂ ⁊ ſimiliu͂. hic gregem tra͂ſſumptiue ſumitur (duc ad regem) iheſu͂ xp̄m filium tuum (vt ſaluet͂ et letetur) grex tuus vl͂ deuoti famuli tui Rōnem ſubdit (cum) .i. quia (tu ſis mater medians) .i. mediatrix inter deum et homine͂. quare merito id facies ex officio ſuo.

En gratulemur. Ad honore͂ ſancti martini ep̄i dicitur hic hymnus In q̊ autor hortat͂

En gratulemur ſpiritu voti co
lentes debita hec feſta. que ſo
lemnibus martinus ornat gaudijs
Tu ſupple chriſte quod min⁹ vis no
ſtra languens efficit. tu da quietos te͂
porum nobis dies preſentium
Martinus aute͂ preuius fac vt ſit ho
ris omnibus. ne demonum fallacia.
pes noſter impactus ruat
Hic erma nobis celica inſtante pug-
nat conferat. hoc preliante cominus
hoſtis fugetur noxius

nos ad congaudendu͂ de feſtiuitate diei p̄ntis implorans auxiliu͂ diuinu͂ et petens ab illo quiete͂ tempoꝝ. que vtiq͂ req̊ritur ad leticia͂. vn͂ animus gaudens etate͂ facit floridam. ⁊ ſpu͂s triſtis exſiccat oſſa. Et debem⁹ ac ſolemus nos cōformare te͂pori. Tp̄e em̄ triſti et inquieto difficile eſt cuiq͂ gaudere. g̊ ⁊c. Deinde ibi. Martinus au͂t vſq͂ in fine͂ orat autor ad dominu͂. vt beatus martinus poſſit nobis eſſe preſidio in diuerſis ꝑiculis. que per ſingulos verſus noiantur. Dicit primo ſic (En) .i. ecce nos (gratulemur) .i. letemur (ſpiritu) in animo ⁊ ſpiritualiter (colentes) .i. age͂tes (debita voti) .i. deſiderij noſtri. videlic͂ (hec feſta) que deſideramus feſtiue ꝑagere (que) feſta (martinus) ep̄s (ornat ſolemnib⁹ gaudijs) .i. annuis ⁊ celebrib⁹ leticijs Et vt hoc votum ⁊ deſideriu͂ noſtru͂ debite ɔpleatur. ¶ Tunc ibi. Tu ſupple xp̄e O (chriſte tu ſupple) id (quod noſtra vis languens) .i. infirma ⁊ debilis (minus efficit) .i. efficere nō valet. Hoc eſt tu xp̄e ſuppleas nr̄m imꝑfectu͂. vt eo potentius poſſimus hodie letari ⁊ gaudere. Efficere .i. ad finem vſq͂ facere. ſiue ꝑficere. Et (tu da nobis quietos dies) id e͂ tra͂quillos et pacificos (preſentiu͂ tempoꝝ) vt eo inclinatiores ſimus ex tp̄e ad gaudendu͂ in hoc feſto. q2 tp̄s preſtat altera ⁊ altera ſapere. ⁊ tp̄s facit hoiem aliter ⁊ aliter ſe habere. ¶ Tunc ibi Martinus au͂t Hic incipit autor orare dn̄m. vt beatus martin⁹ nobis ſit auxilio. Et ꝑmo ɔtra demones dicens. (Aute͂) ꝓ ſed. o xp̄e (fac vt martinus ſit ꝑuius) .i. preceſſor nr̄ in (omnib⁹ horis) ſemꝑ (ne) pro nō (vt pes noſter impactus) .i. nō bene ɔpoſitus vel nō firmiter ſta͂s (non ruat) .i. nō cadat (fallatia) .i. ꝑ fallacia͂ (demonu͂) Hic eſt ſynodoche. q2 pars ſc͂ pes ponit͂ pro toto homine. ⁊ alio noi͂e vocat͂ intellectio. Hoc eſt. ne nos decipiamur fallacia demonum. Impactus .i. non pact⁹ nomen ſit ratione cōpoſitionis

Impingo eīn in ea ſignicatōe non dr. ¶ Tunc ibi Hic arma nobis Ex
alia metaphora ad idem tēdit iſte v̄ſus ſicut p̄cedēs. vn̄ (Hic) martinus
(ꝯferat nobis celica arma) ſcꝫ bona opa (pugna) nr̄a (inſtante) .i. immi
nente (noxius hoſtis) .i. dyabolꝰ hoſtis noſter antiquus (fugetur) .i. ex
pellat̄ (hoc martino (preliante) .i. pugnāte (cominus) .i. ꝓpe nos ⁊ no

Hic nos per vndas ſeculi claua gu-
bernet proſpera. ne forte noſtraꝫ ſpu
mea puppim caribdis ſorbeat. Hic
nos triūpho nobiles et laureatos mi-
ſtice aptet tuis conſpectibus cunctos
ſupernis ciuibus Amen

Otiua cunctis orbita lucis triū
phans gratia. qua ſcandit aſtra
vernula maria xp̄i fulgida.

biſcū Uel p̄t poni comi-
nus pro eminus .i. ꝓcul
t tū c determinabit hoc
v̄bum fugetur ¶ Tunc
ibi. Hic nos) Hic petit
autor auxiliū beati mar
tini ꝯtra mundū ex me-
taphora nauigationis h̄
modo. ſcilꝫ (Hic) mar-
tinus (gubernet nos ꝑ
vndas) .i. ꝑ aquas. hoc
eſt ꝑ oblectationes qui-
bus mergimur (ſeculi)
.i. mūdi (proſpera claua)

Claua eſt ꝓprie inſtru-
mentum in fine plumba
tum. quo feritur pila. hic
aūt ponit̄ pro fuſte. quo
dirigitur gubernaculum nauis. qd̄ potiꝰ ꝑ clauum ſignificat̄. vn̄ Uirgi
lius. Clauūqꝫ ad littora torquent. Et ita (claua ꝓſpera) .i. proſpere diri
gente in portū (ne forte ſpumea caribdis) .i. ſpumā multā in mari gene
rans (ſorbeat) .i. ꝯſumat vl̄ demergat (noſtrā puppim) .i. nauim Carib
dis ē periculū maris. qd̄ fit ex fluctuū ꝯcurſu. vn̄ collidunt̄ ⁊ abſorbētur
queqꝫ intercepta. vn̄ Ouidius. Ut vomit epotas dira caribdis aquas.
et ſcribitur ſm̄ aliq̄s ꝑ ch. ⁊ ꝑ y grecū in penultima. Tunc ibi. Hic nos
(hic) martinus (aptet) .i. optoſ ⁊ dignos faciat (tuis ꝯſpectibꝰ) .i. aſpecti
bus (nos) hoies (nobiles) .i. claros (triūpho) .i. victoria aduerſariorum
nr̄oꝝ. ſ. carnis mūdi ⁊ deōnis (⁊ laureatos) .i. laurea ornatos (miſtice) .ſ.
ex bonis opibꝰ nr̄is (iunctos ſuꝑnis ciuibꝰ) .i. celeſtibꝰ. qd̄ ē vltima nr̄a
felicitas. Item triūphus eſt honor maximus. qui dari ſolet ducibꝰ ro-
manis cū victoria redeūtibꝰ. ſꝫ hic ꝓ ipſa victoria ponit̄ Laurea dr̄ coro
na qua poete coronabant̄ apollini ſacrata. h̄ v̄o pro quacūqꝫ corona ſiue
premio v̄tutis ponitur Nobilis dr̄ clarus quaſi notus fulgore q̄dā vir-
tutū. vn̄ꝰ Nobilis eſt ille quē nobilitat ſua v̄tus Et ad dignitatē gene-
ris interdū refert̄. vn̄ Saluſtiꝰ in Catilinario Nobili genere natus fuit.

Otiua cūctis. Hymnus iſte de btā maria magdalena canit̄. Mate
ria eſt oſtendere ſanctitatē qua maria magdalena triūphauit de h̄
mūdo ⁊ celū poſſidet. cū orōne ad eandem. ibi Te q̄ſumus ⁊ glorificati
one ſcē trinitatis. ibi Regi celoꝝ. Incipit autor a die tranſitꝰ marie ex
hoc mūdo in celū. illam laudare hoc mō (Orbita) .i. reuolutio (lucis)
.i. diei eſt (votiua) .i. deſiderabilis (cunctis) hominibꝰ. in (qua) ſc. die

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

(maria)magdalena(fulgida vnula xp̄i).i.famula fidelis ⁊ dilecta(ſcan
dit aſtra).i.celos(triumphans).i.triūphum hn̄s ex(gratia).i.ex ſpeciali
dono ſanctitatꝫ ſue a dn̄o ſibi ꝯceſſu. q̄re meruit in celis coronari ⁊ cū tri
umpho recipi. Itē orbita ſignificat rotam vl' viam rote. Inde exorbita
re.i.a via recedere ⁊ errare.hic aūt ꝓ reuolutiōe ponit̄. De triūpho pa-
tet in hymno precedenti

Calcans beata luridam. ſeculi ruen-
tis machinam . ardore ſancti ſpiritus
ignes ſubegit lubricus

Hec ſacras iheſu lachrymis plantas
rigauit intimis. terſit capillis oſculās
vite tenebras expians.

Te queſumus gratiſſimam nobis de
poſce veniā. celeſtis aule tinnulis quo
perfruamur organis

Verna .i. famulꝰ vel fa-
mula Inde vernaculus

Uernacula verba dicū
tur que nō ſunt greca . ſꝫ
nobis ex latino familia-
ria. ¶ Tūc ibi Calcans
beata. Narrat ſanctita-
tem marie magdalene.⁊
in qua illa ſteterit.vn̄(be
ata)maria(calcans) ſub
pedibꝰ terens (luridam
machinā).i. fetidā ⁊ im-
mundā vel ſqualidaꝫ fa-
bricam. diſpōnem vel at
tractionē.vel melius pe-
riculoſam ꝯuerſationeꝫ
(ſeculi ruentis) .i.mūdi
trāſeuntis ⁊ ꝑ euntis.qui nos ſuis oblectamētis a'llicit. et vna cū ipſis in
interiū vadit(ſubegit).i.ſubiugauit.ſupp̄ſſit.⁊ extinxit(lubricos ignes)
.i.malas ꝯcupiſcētias(ardore).i.igne gratie(ſancti ſpūs) quo erat reple
ta et ꝯfortata ad reſiſtendū carnis ꝯcupiſcentijs et mundi delectationi
bus illicitis. Luridus.i.ſqualidus ſiue marcidus ⁊ tabidus. Om̄t labi-
lis ⁊ lubricus. vn̄ꝰ Labilis eſt fluuius dicatur lubricus anguis . q꞉ cadit
dum tenetur. ¶ Tunc ibi Hec ſacras Hic ponit autor obſequium illud
qđ fecit maria dn̄o iheſu. vnde obtinuit ſuoꝝ pctōꝝ indulgentiā(Hec)
maria(rigauit).i.humectauit vl' lauit(ſacras plantas) .i.ſanctos pedes
(iheſu.intimis lachrimis) .i.ex intimis precordijs venientibs ⁊ effuſis.
et(terſit).i.exſiccauit(capillis) capitꝫ ſui (oſculans) eaſdē plantas et ꝑ
hoc(expians).i.expurgans in ſeipſa(tenebras vite).i.peccata.quibꝰ mul
tipl'r erat grauata Hyſtoria habetur in euangelio . Rogabat ihm ⁊c.
Luce.vij. Plante dicunt̄ arbores ſeminate ſiue primū ſate vl' noue her
be ad trāſferendū apte.hic aūt pro pedibꝰ ponūtur ¶ Tūc ibi. Te q̄ſu-
mus Hic facit autor orōem ad mariam magdalenā dicens. Nos (que
ſumus) .i.rogamꝰ (te gratiſſimā) .i.acceptiſſimā nobis (depoſce) .i. vt
depoſcas(nobis veniā) .i. amiciciā dei ac gratiaꝫ.vel veniā.i.remiſſionē
peccatorū noſtrorū (quo) .i. vt(ꝑfruamur tinnulis organis) .i. ſonoris
inſtrumētis muſicis(celeſtis aule).i.regni celoꝝ Itē tinnio is ere ē ver
bum factū a ſono. vt es aut cymbalū tinniens dicitur Inde tinnulus a
um adiectiuum.i.tali modo ſonum faciēs Et tintinnabulum,i.parua
nola vel campanula tinniens de ere vel ſtanno facta.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

¶ Tunc ibi (Regi celoꝝ) Hic glorificat̃ beata trinitas (gloria) id eſt honor ſit (regi celorū) ſcȝ deo patri (eiuſqȝ ſoli filio) .i. vnico ieſu chriſto. cū ſpū paraclito in ſempiterna ſecula id eſt ſemper Amen

Regi celorum gloria eiuſqȝ ſoli filio. cum ſpiritu paraclito in ſempiterna ſecula Amen

A martyris laurẽtij armata pugnauit fides. nā morte mortem diruit: ac ſemet impendit ſibi

Fore hoc ſacerdos dixerat iam ſixt⁹ affixus cruci. laurentium flentem videns crucis ſub ipſo ſtipite

Deſiſte deceſſu meo fletum dolenter fundere: precedo frater tu quoqȝ poſt hoc ſequeris triduum

A martyris. Ad diem ſancti Laurentij ſpectat ille hymnus c⁹ materia eſt ꝙ beatus laurentius fide armatus mortez eternam morte ſua tꝑali ſuperauit cui volũtarie ſeſe impendit. Quā etiā mortẽ futurā eidem ſixtus papa cruci affixus predixit ſub forma verboruȝ que hic ponit̃. ibi (Deſiſte) et ita vt predixerat ſixt⁹ euenit beato laurẽtio vt ſequit̃ in littera. Finalit̃ addi ſolet verſus cõis de glorificatione ſancte trinitatis. Primus verſus ſic cõſtruit̃. (En) .i. ecce (fides armata .i. bene radicata ⁊ ꝯfirmata ꝑ graciam dei (laurentij martyris) .i. teſtis xpi ꝑ paſſionẽ ſuā (pugnauit) ſcilȝ ꝯtra hereticā prauitatez et per talem pugnam fecit qđ ſequit̃ (nā) ꝓ quia (diruit) .i. deſtruxit ſuꝑauit (mortẽ) eternā (morte) ſua tꝑali (ac impendit) .i. volũtarie dedit (ſibi) .ſ. morti tꝑali (ſemet) .i. ſemetipm̃. Impendere tercie ꝯiugatõis ẽ darc. offerre. vel ad expenſas agendas imponere Inde impenſa .i. talis ꝯtributio. Sȝ impendere ſcđe ꝯiugationis eſt imminere ⁊ ꝓpe pendere quaſi ſtatim caſurū. ita gladius impendet capiti ita impendẽt pericula .i. imminẽt. Tūc ibi (Fore hoc (Sixtus ſacerdos) papa q̇ laurentiū ſibi in miniſtrū ⁊ leuitam aſſociauit (affixus iam cruci. dixerat hoc fore) .i. futurū eſſe. vt ſcȝ etiam pateret̃ mortẽ (videns laurentiū flentez ſub ipſo ſtipite crucis) qđ erat ſignū excellentis inter ſe mutui amoris Vnde cū beatus ſixtus duceret̃ ad crucẽ beat⁹ laurenti⁹ dixit. Quo ꝓgrederis ſine filio pater. q̊ ſacerdos ſancte ſine miniſtro ⁊c̃ Tunc reſpondit btūs ſixtus. Non ego te deſero fili ſed maiora tibi debent̃ ꝓ fide criſti certamina ⁊c. poſt triduū me ſeq̄ris ſacerdotem leuita ¶ Tunc ibi. (Deſiſte) Verba ſixti ſunt. O (frater) laurenti. Fratres dicunt̃ qui de vno collegio ſunt. ita laurentius frater ſixti fuit. qꝛ eidem aſſociat⁹ fuit ad curā dñici gregis (deſiſte) .i. ceſſa (fundere fletū) lachrymas (dolenter) cū triſticia. ſuꝑ vel de (meo deceſſu) .i. morte ſeu migratione ab hac luce. Item dr̄nt diſcedere et decedere. Naȝ diſcedere eſt a loco recedere. ſed decedere .i. mori. licet etiā diſcedere inueniat̃ pro mori

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

et hoc improprie. ego (p̄cedo) id eſt prius patior mortem (tu quoqȝ ſeq̄ris) ſcȝ in futuro (poſt hoc triduū) id eſt poſt hoc tres dies. Interim beatus laurentius diſpenſauit de theſauris eccleſie quos ſixtus eidem cōmiſerat diſpenſandos. Triduum biduum quadriduū decendium ⁊c̄ cum numero dies dicunt ¶ Tunc ibi (Extrema vox) Et predicta (extrema vox) id eſt vltimum verbum (epiſcopi ſcȝ ſixti pape. ſupple deſiſte ⁊c̄ (prenunciatrix) id eſt predictrix (glorie) id eſt premij celeſtis (nichil fefellit) id eſt mentita eſt (nam pro quia (predicta dies) ſcȝ que erat poſt triduum (preſtitit palmam) id eſt dedit victoriam. Tunc etiā laurentius cōprehendebatur et agebatur cuȝ eo vt in hiſtoria clarius habetur

Palma ſepe ponitur pro manu. Inde palmula .i. extrema pars remi. quia ad modum palme ſiue manus humane formata eſt. et ꝓ ipſo remo ponitur. Palma etiam dicitur ramus ſiue arbor quedā. qua victores ſolebāt honorari. ⁊ inde eſt ꝙ pro victoria ponitur. Ille verſus aūt Deo patri ⁊c. ꝯmunis eſt. ⁊ ergo nō ponitur hic

Extrema vox epiſcopi prenūciatrix glorie. nihil fefellit. nam dies predicta palmam preſtitit

Aſcendat vſqȝ ſidera celiqȝ pulſet inrima vox. atqȝ cantus omnium te deum collaudantium

Adeſt namqȝ feſtiuitas et dies venerabilis. in qua celum pro meritis laurentius ingreſſus eſt

Aſcendat (Hymnus alius de ſancto Laurentio in quo primo petit autor vt vox ⁊ cantus laudantiū deū in hac die beati laurētij penetret celos. ita vt audiatur pariter et exaudiatur. Secundo petit vt ipſe beatus laurentius pro nobis rogare velit dn̄m ⁊c. ibi. (Ipſe dignetur) Dicit g̊ ſic (vox) .i. oratio (atqȝ cantus omnium) .ſ. deuotorū hominū (collaudantiū) id ē ſimul laudantiū (te deum ꝯſcendat) .i. aſcēdat (vſqȝ ſydera) .i. aſtra (qȝ) pro et (pulſet intima) .i. interiora et ſecretiſſima (celi) vbi ſcȝ eſt deus cum ſanctis ſuis. ſic vt vox noſtra audiatur ⁊ exaudiatur. eo modo ſicut in veteri teſtamento. quando fumꝰ ſacrificij oblati aſcendit in celum. qꝛ hoc erat ſignū ꝙ acceptū eſſet apud deum. Simile eſt apud pſalmiſtam. Dirigatur domine oratio mea ſicut incenſum in conſpectu tuo ⁊c. Sidus et ſtella differunt. qꝛ ſidus ꝓprie coactio ſtellarum eſt. vt thaurus aries. Stella ꝟo vnica eſt et ſola ¶ Tunc ibi (Adeſt nāqȝ (Namqȝ) pro quia (feſtiuitas) id eſt ſolemnitas (adeſt) preſens eſt (et venerabilis dies) .i. celebris et honorabilis (in qua) ſcȝ die beatus laurentius ingreſſus eſt celum pro meritis) id eſt ꝓpter merita ſua. bona opera ⁊ virtutes in retributionem premij prout clarius ſpecificatur in verſu ſequenti. Martyrium autem qđ hodie ſolitur beati laurentij et eius virtutes hanc diem venerabilem ⁊ feſtiuam reddunt. quemadmodū bene dicit littera.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Qui ſuperatis ignibus ꝛ impijs tortoribus. ſeuis deuictis hoſtibus nūc gaudent in celeſtibus

Ipſe dignetur dominum rogare clementiſſimum. vt ab eternis ignibus nos ſoluat et demonibus

Maria mater domini eterni patris filij. fer opem nobis omnibus ad te confugientibus.

Deum de deo genitum: tu genuiſti filium. qui non habet initiū in te ſumpſit exordium

¶ Hinc ibi (Qui ſuperatis (Qui) ſcilicet laurentius (ignibꝰ) carbonū (ſuperatis ꝛ impijs tortoribꝰ). i. crudelibꝰ punitoribꝰ. qꝛ miniſtrantibꝰ prunas inſultabat leuita xp̄i eos deridendo et prunas ipas pro nihilo reputādo. vñ dixit valeriano. Carbones tui mihi ſunt refrigeriū. tibi aūt ſuppliciū eternū. Et ad Deciū dixit. Aſſatus ſum. iam verſa et manduca Et ſic (gaudet nūc in celeſtibꝰ) ꝛ hoc dico ſeuis hoſtibꝰ deuictis). i. diabolis ſuperatis. Seuus a um. i. crudelis. ſeuerus. i. magnꝰ et fortis ¶ Tūc ibi (Ipſe dignetūr) Subiungit petitio que elicit ex verſu p̄cedēti hoc mō. Quia beatus laurentius ignem carbonum ſuperauit et hoſtes dyabolos cōuicit. ergo a ſi[li]i (Ipſe) ſcꝫ laurentiꝰ (dignet rogare). i. velit orare (clementiſſimū dominū) noſtrū ieſum xp̄ꝫ (vt) idem dñs (ſoluat) id eſt liberet (nos ab eternis ignibꝰ) inferni (ꝛ demonibꝰ) id eſt dyabolis Clemens dꝛ qui de iuſto multū remittit ꝛ qui non eſt multum iraſcibilis. Deo patri ꝛc. patet ſatis per ſe

Maria) Iſte hymnus dirigit ad dñam noſtrā qui cantat in natiuitate ſua Et diuidit. qꝛ autor p̄mo ponit opē fieri ab ea omnibus ad eā ꝯfugientibꝰ Scd̄o ad recōmendatiōem marie virginis d̄t quō deꝰ ex ea incarnatus eſt. ibi (Deū de deo) ſubiūgens illius rei vtilitatē ibi (Hinc naſci) Dicit ergo p̄mo O (maria mater dñi) xp̄i ieſu ſm̄ humanitatē (filij eterni patris ſm̄ diuinitatē (fer) . i. da (nobis omībꝰ ꝯfugientibꝰ ad te) . i. acceſſuꝫ habentibꝰ (opem) . i. auxiliū. ꝛ bene potes. qꝛ filius tuꝰ te nihil negans honorat ¶ Tunc ibi. (Deum) Hic ponit modū incarnatiōis xp̄i dei ex maria. ac per id obſecratio noſtra de ope ferēda ꝯfirmat. quaſi diceret fer opem. ꝛ merito. qꝛ (tu genuiſti) dñm a quo om̄e bonū ꝛ om̄e auxiliū pendet (filiū) ieſum xp̄m exiſtētem (deū) filiū (genitū de deo) patre. h̄ eſt dei patris deū filiū. et (q̇ nō hꝫ initiū) diuinitatis. qꝛ eternus (ſumpſit) accepit (exordiū) humanitatis ſue p̄ncipiū (in te) ſcꝫ maria. De deo. i. a deo. ꝛ ſic deponit improprie ꝛ nō prout dicit circūſtantiā cauſe materialis Exordium p̄prie initiū loquēdi dicit apud oratores a quo incipiunt beniuolentiam auditoꝝ captantes. hic vero ponitur pro principio incarnationis.

¶ Tūc ibi (Celum terramqȝ) Plura dt hic ad recōmendationem matris marie (Qui regit celum terramqȝ) ſcȝ deus domin⁹ omnium. cui obediunt celeſtia ⁊ terreſtria (extitit) id eſt fuit (formatus) .i. factus de ſpiritu ſancto (in te ſcȝ maria. et ille (quem totus mund⁹ non capit) .i. nō ſufficit plenarie capere ꝯprehendere ſeu intelligere. quia incōprehenſibilis. immenſus. et infinite ꝟtutis eſt. ⁊ ſic a virtute finita capi ⁊ intelligi nō poteſt (iacuit) id ē quieuit (in tuo ventre) id ē in tuo vtero ſcilȝ carnaliter. Et in iſto elucet ſpecialis dignitas et ſingularis gratia virginis marie quatenus digna fuit dn̄m et creatorē celi et terre in vtero ſuo portare et in mundū edere

Celum terramqȝ qui regit in te formatus extitit. quē mundus totus nō capit in tuo ventre iacuit

Deus et homo naſcitur vnus et chriſtus colitur. ieſus redemptor omniuȝ ſaluator atqȝ gentium

Hunc naſci nobis profuit: a morte nos eripuit. pro nobis ipſe mortuus ⁊ nos per illum viuimus

¶ Tunc ibi (Deus ⁊ homo) Clarius hic deſignat fructū vētris glorioſe virginis marie. quia deus ⁊ homo fuit ⁊c. In quo etiam oſtendit̄ maxima beniuolentia dei ad nos homines. maxima quoqȝ humilitas. vt de ſolio glorie ſue deſcenderet in vterum ꝟginis marie. dolores et miſerias humane fragilitatis vna nobiſcum et ꝑ noſtra redemptione paſſurus. Dicit ergo ſic. (Deus et homo naſcitur) ſcȝ ex te ꝟgine maria. Deus em̄ fuit. ⁊ homo factus eſt. non tamen duo ſed vnus eſt chriſtus. quare ſequitur (et colitur vnus criſtus) non homo ꝑ ſe. nō deus per ſe. ſed vnus chriſtus ex duabus illis naturis. q̊ nominat̄ (ieſus redemptor) id eſt liberator) atqȝ ſaluator omniū gentiū.) id eſt hominū. Uel ſic poteſt cōſtrui (Ieſus redemptor ⁊c. naſcit̄ deus et homo ⁊ colitur vnus chriſtus) Ieſus interpretatur ſaluator. ⁊ ſic aptum nomen eſt filij dei ꝑ nobis incarnati. qd̄ et ab angelo impoſitum eſt ei prius q̄ȝ in vtero cōciperet̄ Luce .ij.

¶ Tunc ibi (Hunc naſci) Ponit hic vtilitatē incarnationis et natiuitatis dominice ex ꝟgine maria. dicens (Hunc) ſcȝ filium dei (naſci) in hūc mundum (profuit) .i. vtile fuit (nobis) ſcȝ hominibus. qꝛ ip̄e (eripuit nos) .i. liberauit (a morte) ſcȝ a ꝑpetua damnatione. quaȝ incurrim⁹ ex peccato primi noſtri parentis ade. vn̄ (ip̄e mortuus in patibulo crucis (pro nobis) .i. ꝓpter nos ab eterna morte liberandos. Iuxta illud. O mors ero mors tua ⁊c. (et) ſic (nos viuimus) .i. vitā eternam habeam⁹ (per illum) ſcȝ ieſum xp̄m. Propter pctm̄ ade om̄es eiecti eram⁹ et excluſi a vita eterna ſiue gloria celeſti ad quā nūc pertingere poſſum⁹ ſi volumus beneficio paſſionis et mortis dominice. Vel (viuimus) tam vita inferiori qȝ ſuperiori. qꝛ ſemper ſtamus ſub gubernatione chriſti. Un̄ Siue viuimus ſiue morimur domini ſumus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Ymnum canamus In laudē beati Lamberti epiſcopi ⁊ martiris factꝰ eſt hic hymnꝰ In quo admouemur laudare xp̄m regē glorie de victoria martiris lamberti que hodie cel̄r declaratis meritis ⁊ v̄tuti bꝰ ſanctitatis ſue Et in fine ponit̄ ⁊ narrat̄ occaſio mortis ſue. ibi Crimē pippini. Sic hortat̄ nos autor (canamꝰ) .i. cātemus vel dicamus (hym

Ymnum canamus gratie criſto qui rex eſt glorie. martiris victoriam ducamus ad memoriam

Aſſunt ſacra ſolemnia. quibus docet eccleſia. qua ſit virtute preditus lambertus martir inclitus

Inuictus in certamine athleta criſti nomine. fidem ſinceram tenuit. ⁊ caritate micuit.

Crimen pippini prohibens curam ſolerter adhibēs. inceſtus damnat nuptias vere ſaluti noxias

num) .i. canticuz laudis (gratie) .i. s^c q̄ gratia dei nos donat. vel (gratie) .i. gratificatōis ſiue gratiarū actiōis (xp̄o qui eſt rex glorie) .i. celeſtis leticie ⁊ beatitudinis (⁊ ducamus) .i. reuocemꝰ (victoriā martirꝫ) lamberti (ad memoriā) noſtrā. reuoluendo ⁊ repetēdo vitam et innocentē mortē iuſtiſſimi viri. ¶ Nūc ibi

Aſſunt ſacra (ſacra ſolēnia) feſta (aſſunt) .i. preſentia ſunt in (quibꝰ eccleſia) catholica (docet) .i. p̄dicat (qua virtute inclitus) .i. inſignis et notabilis (martir lambertus ſit preditus) .i. ornatus Item ſolēnia tm̄ eſt plr̄is numeri. ⁊ dicuntur ſacra que ad honorē dei ⁊ ſanctoꝝ certis tꝑibꝰ fiunt. Inclytus in ſcd̄a ſyllaba ꝑ y grecū ſcribitur. ⁊ ſ̄cat idem qd̄ nobilis. eximius clarus ⁊ precipuus Nunc ibi. Inuictus. Hic exprimitur v̄tus qua preditꝰ fuit btūs Lambertus in verſu precedente. Quia (inuictus athleta) .i. inſuperabilis pugil ſiue pugnator (in certamine) paſſionis ſue (noīe xp̄i) .i. ꝓpter xp̄m. ⁊ ꝓpter veritatē que xp̄s eſt. quā ipſe ꝯſtanter docuit et affirmauit. quare interemptus fuit. ſicut dicet verſus ſequens (rennuit ſincerā fidē) .i. purā integrā ⁊ impꝑmixtam aliqua heretica ꝑuitate (⁊ micuit) reſplenduit vel clarus fuit (caritate) .ſ. ad deū ⁊ ꝓximū. Nūc ibi. Crimen puppini Hic ſingularizatur illud in q̄ inuictitudo ſua ⁊ alia merita beati viri ꝑncipaliter claruerūt. Et eſt occaſio interfectōis ſue. Pro cuius intellecto ſciendū eſt ꝙ btūs lambertꝰ increpauit pippinū regem francoꝝ de meretrice quadā quā tenebat Cuiꝰ rei occaſione dodo meretricis frates congregato exercitu domū epiſcopi circūquaqꝫ obſedit. Beatꝰ v̄o lambertus ꝑ puerū quendā auiſatꝰ deliberauit nō manu forti ſe defendere velle. ſed potius ꝓ veritate moriēdo triūphare. Et ſic impij irruētes in eū in orōne proſtratū interimerūt. Hoc vult dicere v̄ſus iſte Beatus ergo lambertꝰ (prohibens crimen pippini) regis francie cū meretrice (adhi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

dans curā ſolerter).i.dans operam diligenter (damnat).i. culpat ⁊ arguit(nuptias inceſtus).i.adulterij.vel in alijs libris(inceſtas).i.nō rite factas ſʒ ꝓhibitas ⁊(noxias).i.nociuas(ve ſaluti).i.ad verā ſalutē. Inceſtus us ꝓprie dr̄ coitus cū ſanguinea vł ſancta vel ſancti moniali. ſed hic pro adulterio ponit̄ Pippinus em̄ vxorem legittimā habuit ⁊ ſuper hoc cū meretrice ſe ꝯmiſcuit. Vn̄ inceſtuoſus qḋ adulter dici poteſt. Adulteriū em̄ ꝯmittit̄ cum cōiugato vel coniugata Stuprum ꝯmittitur in vginē. vel etiā in viduaʒ honeſtā. Dicitur etiā inceſtus a um .i. pollutus non rite factus.ſed cōtra ꝓhibitionē iuris et eccleſie. Nūc ibi. Hinc vt ſumatur Iſte verſus coheret p̄cedenti.quia em̄ ſanctus Lambertur arguit pippinū de adulterio cū meretrice p̄dicta.ergo fecit dodo frater meretricꝫ vt hic ſequit̄. vn̄ (preſul).i.epiſcopus lambertus (datur ſupplicio).i. in ſuppliciū mortꝭ (vt vltio).i. vindicta (ſumatur hinc).i. de hac renarrata in precedenti verſu Et beatus lambertus(ſuffert).i.patitur(alacriter).i.lete vel fortiter(penam) mortis(quaʒ) mortem (cauſa) ſcʒ veritas ⁊ iuſticia quā defendebat(placat).i.ꝯtentat mitigat remunerat (iugiter).i. ꝑpetuo qr exinde obtinuit vitā ſempiternā in retributionē a domino deo Itē ſuppliciū a ſupplicare venit.qḋ eſt ꝓprie plicare genu ⁊ ceruitiū ꝓut in rogando fieri ſolet.⁊ ſic ꝓ rogare ſiue petere cū tali geſtu ponitur Quare ſuppliciū proprie p̄catio dicitur. ſed qr in pena ſumenda etiam precatio quādoqʒ interuenit pro pena ipſa tranſſumitur.eo modo quo triumphus quod eſt honor ob victoriam illatus poni inuenitur pro ipſa victoria propter quam fit triumphus

Hinc vt ſumatur vltio: preſul datur ſupplicio: penam ſuffert alacriter. q̄ꝫ placat cauſa iugiter.

Decus ſacrati nominis. vitam q̄ꝫ nomen exprimit. hoc te decorum predicat crucis beate gloria

Decus ſacrati. Ad ſanctum andream apoſtolū dirigit̄ hic hymnus In quo autor thema ſumit ab interp̄tatione nomīs andreas. illam adducens ꝑ laudem ſancte crucis.in qua ſanctus andreas trāſuerſaliter affixus mortem paſſus eſt Dem̄ ibi. Iam nos faueto. orōnem facit ad ſanctū Andream Dicit ergo ꝓmo ſic. O andrea (nomen) tuū ſcʒ andreas(exprimit).i.dicit ſignificat vel importat(decus).i.honorem(ſacrati nominis).i.ſancte ⁊ bone fame(qʒ) ꝓ et(vitam) bonā. Vnde andreas interp̄tatur decorus qualis fuit in vita ſua.⁊ vt nomen conueniat aptiꝰ rei ſignificate ꝑ ſanctā crucē ſacratū eſt.quia in ea ipſe obtinuit vt merito decorus diceretur. Unde ſequitur(gloria).i.honor(beate crucis)in qua tu pependiſti(predicat).i.dicit(te decorū).i.pulchrum(hoc)nomine. Itē decus dicit̄ honor ſiue honorificentia ex rebꝰ bene geſtis impenſa Decor eſt pulchritudo rei vel pſone Etiā honeſtas dr̄ ſi ad virtutem referatur. ¶ Tunc ibi Andrea chriſti. O(andrea apoſtoli chriſti.) id eſt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

o nuncie filij dei. Apoſtolus grecū vocabulū dicitur latine nuncius vel miſſus. tu (idez ſignaris) .i. interp̄taris (iam hoc ipſo vocabulo) .i. hoc noīe andreas (miſtice) .i. miſterialiter (iſto noīe decorus) q̄ȝ andreas interp̄tatur decorus. Item miſteriū prima cuȝ greco y dicit̄ honor funebris. vel archanū. vel allegorica ⁊ ſpiritualis ſ̄catio. Iñ miſticus a um. i.

Andrea criſti apoſtole hoc ipſo iam vocabulo ſignaris iſto nomine decorus idem miſtice

Quē crux ad alta ꝑuehit. crux quem beata diligit cui crux amara preparat lucis futura gaudia

In te crucis miſterium cluit gemello ſtigmate. dum probra vincis per crucem. crucisq̄ȝ pandis ſanguinem

allegoricus vel interp̄tatiuus ſpiritualiter. Nūc ibi Quem crux.

Iſte verſus dt in quo reſedet ille decor a quo ſanctus andreas decor⁹ recte appellet̄. ſic (queȝ) andream (crux prouehit) id ē leuat ⁊ erigit (ad alta. i. in aera. vel (ad alta id eſt ad altos honores in celis apud deū. et in terris apud hoīes (queȝ beata crux diligit) amat. Ipſe eīm audacter ⁊ conſtāter gloriam beate crucis predicauit. quare merito crux ſiue xp̄us crucifixus dilexit ip̄m. Unde ⁊ andreas mirabiliter dilexit crucem. q̄ȝ dixit o ſancta crux amator tu⁹ ſemp̄ fui. ⁊ deſideraui te amplecti o bona crux. et ſic hic fuit mutuus ⁊ reciprocus amor. q̄ verus amor dicit̄. Male eīm amat q̄ non redamat̄ (cui) andree (amara crux p̄parat) .i. diſponit vel obtinere facit (futura gaudia lucis) ſcȝ celeſtis. Crux dicit̄ amara. quia penalis plurimū ⁊ ignominioſa fuerat Non eīm erat illo tēpore ignominioſus ⁊ turpius genus mortis q̄ȝ per crucem. quare etiam beato Petro vt extraneo dabatur crux. ſed beato Paulo tanq̄ȝ ciui rhomano dabat̄ gladius. ¶ Tunc ibi. In te crucis Expreſſus tangitur hic ⁊ declaretur decor ſancte crucis in beato andrea. quia (miſterium) id eſt honor ⁊ gloria (crucis cluit) id eſt apparet Et venit a verbo cluo is ere. id eſt defendere et ſplendere vel apparere (in te) andrea (gemello ſtigmate) id eſt duplici cycatrice vel ſigno relicto in te. Primum ſtigma eſt (dum) pro quādo tu (vincis) id eſt ſuparas (probra) id eſt improperia et contumelias (per crucem) id eſt per mortem crucis. quia mors finis maloruȝ eſt Secundum ſtigma eſt (q̄ȝ) pro et (pandis) id eſt aperis vel effundis (ſanguinem crucis) id eſt tu facis crucē ſanguine tuo manare. ſicut ſanguine xp̄i magiſtri tui in ipſa pendentis manauit ⁊ rubefacta fuit.

¶ Item ſtigma atic. id eſt cycatrix Unde de beato Francisco dicit̄ q᷑ habuerit ſtigmata quinq̄ȝ vulnerum xp̄i in corpore ſuo. Et ad Galathas ſexto habetur. Ego eīm ſtigmata dn̄i iheſu in corpore meo porto. i. cycatrices eius. Item probū. i. dedecus ignominia vel conuicium. Iñ opprobrium ⁊ exprobrium. i. ſcandalum vel improperiū Iñ opprobrare

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

et exprobare.id eſt conuiciari vel improperare
Tunc ibi Iam nos Orō eſt ad beatam andreaȝ hoc mō. O andrea
apoſtole xp̄i (foueto).i.refocillato vel iuuato (iā nos languidos).i.infir
mos ꝛ debiles ex defectu bonoꝝ opeꝝ (qȝ) ꝓ et (ſuſcipe) .i. aſſume in te
(curā) .i.cuſtodiam ſiue curationē vł ſanādi opam (noſtri) de nob Fo
uere multa ſ̄t.ſ.nutrire aſpgere ꝯſtituere recreare tueri ꝛc.(quo).i.vt. ꝛ
ſic quo eſt ꝯiunctio cauſalis dicens cām finalem ſicut vt et qui Q̄ȝ aūt
ꝛ quia dicūt cām efficien
tem (petamus).i.acceda
mus nos (patriaȝ celi).i.
regnū celorū. Celum dr̄
domicilium ſiue habita-
cio btōꝝ Et vocaṫ a theo
logis patria.et locus iſte
terreſtrȝ vocatur via.(ꝑ
victoriā crucis).i.quam
habuiſti in cruce de ma-
lis oībꝰ ꝛ incōmodis hu-
ius ſeculi triūphando vt
in verſu p̄cedenti diceba
tur.dū probra vincis per
crucem.

Iam nos foueto languidos. curanqȝ
noſtri ſuſcipe. quo per crucis victoriā
celi petamus patriam

Atherine collaudemus virtu-
tum inſignia. cordis ei preſente
mus ꝛ oris obſequia: vt ſpe certa reſ-
piremus per eius ſuffragia.
Fulta fide katherina iudicem maxen
tium non formidat. lex diuina ſic for-
mat eloquium. q̄ confutat ex doctri-
na doctores gentilium

Atherine collau
demus Hymnꝰ
iſte eſt de beata katheri-
na.Et p̄mo incitat nos ad laudes et obſequia virginis ſancte katherine.
Scd̄o ibi Fulta fide. ꝛ deinceps vſqȝ ibi Huius ergo.recitat hyſtoriam
Et in vltimo v̄ſu noiato iam orōnem facit. Ita exordiṫ.nos xp̄ifideles
(collaudemus).i.ſimul laudemus ꝛ recōmendemus(inſignia) id ē pre
clara ꝛ precipua ornamenta(virtutum) id eſt bonorū operum (kathe-
rine) v̄ginis.ꝛ(preſentemus) id eſt offeramꝰ (ei obſequia) id eſt ſeruitia
(cordis ꝛ oris)noſtri.ꝑfecte videlicet ꝛ intime deuotionis.q̄n cor concor
datori.sᶜ in illū finem(vt reſpiremus).i.reſurgamus. vires reſumamꝰ
vel iterū viuamꝰ ſub(certa ſpe) eterne beatitudinis obtinēde(ꝑ ſuffra
gia).i.ſubſidia dep̄cationis ꝓ nobis apud deum(eius) katherine Iteȝ
obſequi.i.inſeruire vel ꝓ ꝯplacere poniṫ. Vn̄ obſequiū.i.ſeruitiū vł obtē
peratio ad grām ꝛ ꝯplacentiā vn̄. Therentiꝰ. Obſequium amicos veri
tas odiū parit. Suffragiū ꝓprie eſt auxiliū ſiue patrociniū qd̄ preſtat ad
uocatus Et etiam opus dep̄cationis ꝓ aīābꝰ factū. Tūc ibi Fulta fi-
de. Incipit hyſtoria(Katherina fulta).i.ornata.armata.adiuta.ꝓtecta
vel ſuſtentata ſiue ꝯfirmata. Fulcio is ire.i.ornare vel ſuſtinere. vn̄ v̄-
gilius. Atlantis duri cerū q̄ vertice fulcit.hoc eſt ſuſtinet. Suffulcire.i.
iuuare vel ſuſtentare(fide).i.ꝑ fidem catholicā (non formidat).i. non
timet(iudiceȝ maxentiū).i.impatorē.qui oēs circūquaqȝ ad alexandriā
ꝯuocauit ad immolandū dijs ꝛc. videaṫ hyſtoria(lex diuina) q̄ edoc-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

ta fuit. vel id eſt celeſtis gratia(ſic format eloquiū).i. ſermonez ſeu eloquentiā virginis katherine qn̄ diſputabat in preſentia maxentij iudicis cū doctoribꝰ per cū ꝯuocatis (ꝙ ꝯfutat).i.ꝯfundit ⁊ vincit(doctores gētilium).i. infidelium (ex doctrina) eoꝝ ſcz ꝑncipijs pħie. Confutare.i. confundere refutare ſpernere vel reicere.

Victi chriſtū cōfitentur relictis erroribꝰ: iudex iubet vt crementur. nec pilis nec veſtibus nocet iguis. ſed torrētur inuſtis corporibꝰ. Velut aurum qđ probauit fornacis aduſtio. nam quos foris conſeruauit chriſtus ab incendio· coxit intus et purgauit fides et ꝯfeſſio. Poſt hec blandis rex molitur virginem ſeducere. nec ꝓmiſſis emolitur. nec terretur verbere. cōpeditur cuſtoditur tetro clauſa carcere

¶ Tunc ibi. (Victi chriſtum) Doctores ꝑtacti (victi) ꝑ beataz katherinā(ꝯfitent̄ chriſtū)in eū credendo (errorībꝰ) gentilitatis ſue (relictis).i. poſtpoſitis. quare ꝯmotus maxētius (iudex iubet vt crementur) id eſt ꝯburent̄ Et factū eſt miraculū. qꝛ(ignis nec nocet)non(pilis).i.crinibꝰ (nec feſtibꝰ) ꝑ ꝑſeruatione dei (ſed torrentur).i. voluuntur ⁊ vertuntur igne(corporibꝰ) eoꝝ(inuſtis).i. nō cōbuſtis. ita ꝙ mortui ſunt ex hmōi ꝯcrematōe. ſed ad extra nō apparuit. qꝛ igne conſumpto corpora illeſa inuenta ſunt. et ſic depoſt ſepeliuntur. Torrere ƀcat vertere aſſanda apud ignē. vel rapide voluere aquā. Vn̄ torrens.i.aqua impetuoſe fluens. vel ƀcat cremare. vt ibi. In ara crucis torridū.i.crematū In ꝑma ƀcatōe videt̄ hic poni. vel etiā in tercia ſi ad interiora referat̄ ¶ Tunc ibi.(Velut aurū) Comparationem facit iſte verſus. Et dicit(nam) pro qꝛ(fides) ſuſcepta (coxit intus).i.ab intra(et ꝯfeſſio) erroꝝ ſuoꝝ. ⁊ peccatoꝝ(purgauit).i.emūdauit illos doctores(quos) xp̄s(ꝯſeruauit).i.cuſtodiuit(foris).i.ab extra (ab incendio).i.ignis leſione(velut).i.ſicut (aurum.qđ aduſtio) ignis (fornacis ꝓbauit).i.examinauit ⁊ depurauit. Sicut em̄ ignis ſeparat ⁊ depurat oēm aliam minerā ab auro nihil auri conſumēdo. ita ignis iſte depurauit et ſeparauit oēm peccati ſcoriā et gentilitatis errorem. fide et ꝯfeſſione accedentibꝰ ⁊c. Aliter ꝑt ordinari iſta ꝯſtructio ſic(ſed torrentur).i.cremant̄.ſ.ad intra(inuſtis corꝑibꝰ).ſ.ad extra (velut aurū) ⁊c. et ſic melius ꝯcordat cū verſu ꝑcedenti ¶ Tunc ibi. Poſt hec(Poſt hec) que dicta ſūt.qꝛ non potuit proficere(rex molit̄).i.laborat et conatur(ſeducere).i.a fide abducere(ꝟginē) katherinā(blandis).i.dulcibꝰ ꝟbis(nec emollit̄).i.nec mollior fit. ſeu inducit̄ ad ꝯſentiendū regi (ꝓmiſſis).i.ꝓmiſſionibꝰ regis(nec).i.etiā non(terret̄ ꝟbere).i.verberibꝰ qꝛ ſcorpionibꝰ ceſa fuit Ecce tres vias quibꝰ erat rex aggreſſus ꝟginem katherinam.ſ.blandicijs.ꝓmiſſionibꝰ.⁊ verberibꝰ. Et qꝛ poſt oīa iſta

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Adhuc cōſentire recuſauit (compeditur) id eſt ꝯpedibꝰ claudit᷑ ⁊ ligatur et (cuſtoditur) ſcꝫ per famulos regis (clauſa) id eſt recluſa in (tetro carcere) .ſ. fedo ⁊ obſcuro. Moliri .i. conari. molere eſt grana terere ſiue frāgere. Mollire. id eſt mollificare. Tetrum dicitur qđ eſt fetidum. amarū impium. obſcurum . et in alijs qualitatibus ſemper ad malam partem pro conditione materie trahitur ſignificandam.

Hinc rex furit et tabeſcit. nec intra cor capitur. ꝙ nox ibi noctē neſcit nox in diem vertitur. ſoli turba multa creſcit. ieiuna reficitur

Clauſe lumē ne claudatur elucet porphirio. qui regine federatur fidei collegio. quorum fidem imitatur ducentena concio

Tunc ibi. Hinc rex furit (Hinc) id eſt poſt hoc (rex) ſcꝫ maxentius (furit et tabeſcit) id eſt in animo ꝑturbatur et conſternitur Item tabes ē putredo de corpore fluens. Inde tabeo eſ ere. id eſt tabidum et fetidum eſſe. Inde tabeſcere verbuꝫ inchoatiuum pro eodem. ſed ſi ad animam referatur ꝑturbatio dicitur. Tabes etiaꝫ extrema macies eſt. quia poſt longum fluxum ſaniei corpus ad extremā tabem. id ē maciem peruenit. quaſi nō ſit vlterior materia ſaniei procreande relicta (nec intra cor) ſuū (capitur) id eſt intelligitur (ꝙ nox neſcit ibi) in carcere (noctem) id eſt obſcuritatem. quia (nox vertitur in diem quia celeſti lumine carcer illuminabatur a dn̄o deo. et (multa turba) .ſ. angeloꝝ apparentiū ibidem (creſcit ſoli) id eſt ſolitarie ꝟgini katherine et etiā (ieiuna reficitur) .i. cibatur alitur per colūbam candidam que de celo eſcam ibi portauit Iuſſit em̄ iudex vt per duodecim dies fame. cruciaretur. ſed interim refecta eſt vt hic dicitur.

¶ Tunc ibi (Clauſe lumen) Pro intellectu notandū ꝙ rex alijs negotijs impeditus habuit aliquid recedere a loco. Interim regina cū porphirio ducem militie amore virginis viſitande media nocte carcerē intrauit. et vidit carcerem magna claritate illuminatum atqꝫ angelos vulnera ſua perungentes. quos katherina poſt lougā p̄dicationē ad fidem cōuertit et cum eis ducentos de familia regis. qui omnes ꝑ regem carnificati ſunt. ſicut hiſtoria longius narrat Hoc dicit iſte verſus qui ſic exponit᷑ (ne lumen) ſcꝫ celeſte (claudatur clauſe) katherine. in teſtimonium veritatis illius rei ⁊ miraculi oſtenſionem (elucet) etiaꝫ (prophirio. qui federat᷑) .i. concordat᷑ ⁊ ꝯiūgitur (regine. collegio) id eſt ſocietati (fidei) quia omnes ſimul fidem receperūt (quoꝝ) .ſ. porphirij ⁊ regine (fidem ducentena concio) id eſt ducentorum militum multitudo (imitatur) id eſt ſequitur. College em̄ dicuntur duo vel plures ad vnū negocium deputati. ⁊ ſic tales dicūtur vniꝰ poteſtatis quaſi pariter electi. Inde dicitur collegium .i. talis ſocietas. Concio dicitur multitudo populi congregata. Dicit᷑ etiā illa oratio quā orator facit ad congregationem

¶ Tunc ibi (Huius ergo) Finaliter ad verſum p̄cedentem annectitur oratio. dicens (ergo) nos (ſuperemus vim) .i. amaritudinē et duriciem (humane paſſionis) .i. quam homines nobis inferre poſſunt (pari patiētia) .i. ſimili ꝛ ꝯcordi ꝯſtātia) .i. vnanimi pſeuerātia (hui⁹ concionis) p̄dicte (vt letemur cū bonis in glīa) celeſtiū. q̄ſi diceret. Sicut dicta concio ſua conſtantia et patientia humana tormenta ſuperauit. et eterna gaudia ꝑ hoc obtinuit. ita ſil'iter cōcedat nobis deus. vt ſic faciam⁹

Huius ergo concionis concordi conſtātia. vim humane paſſionis pari patientia ſuperemus vt cum bonis letemur in gloria. Amen

Ante dei precioſe prothomartyr ſtephane. qui virtute charitatis circumfulſus vndiqꝫ. dominum pro inimico exoraſti populo

Funde preces pro deuoto tibi nunc collegio vt tua propiciatus interuentu dominus nos purgatos a peccatis iungat celi ciuibus

Gloria et honor deo vſquequo altiſſimo. etcetera:

(Sancte dei) preſens hymn⁹ cōtinet orationem ad beatū ſtephanū in duob⁹ ꝟſib⁹ qui ſibi ꝯdependent Et in vltimo dꝛ gloria ſancte trinitati, Dicens. O (ſancte ſtephane p̄cioſe) id eſt glorioſe (prothomartyr dei) .i. ꝑme martyr Sāct⁹ eīn ſtephanus fuit primus martyr poſt paſſionē dn̄i et aſcenſionē eiuſdem qꝛ eodē anno tercia die menſis auguſti (qui circūfuſſus) .i. circūornatus (virtute charitatis) diuini amoris (vndiqꝫ) ex oīni pte (exoraſti dominū ꝓ inimico pplo) .i. pro te lapidantib⁹. inter quos fuit ſaulus. q̄ ex hac orōne poſtea ꝑ dominū conuerſus eſt. Et ita bene dicit̄ exoraſti .i. induxiſti orone tua dominū. vt tibi in petitiōe tua cōdeſcenderet ſicut in ſaulo fecit Actuum ix. Item dr̄n̄t exorare et orare. qꝛ orare eſt ſimpliciter rogare. ſed exorare ē rogare et impetrare ſiue negādo inducere. nihilominus planius ſtat hic pro orare. Item q̄ beatus ſtephanus pro inimicis ſuis orauit. habetur Actuū. vij. vbi dꝛ. Poſitis aūt genub⁹ clamauit voce magne dicēs. domine ne ſtatuas illis hoc peccatū In quo claruit magna perfectio caritatis. nobis in exemplum vt ſimile faciamus.

¶ Tunc ibi (Funde preces) Hic perficitur ſentētia prioris ꝟſus O ſtephane qui exoraſti ꝛc. (funde nunc preces pro collegio) id ē. ſocietate (deuoto tibi) dedito ꝛ dedicato ſupplicanti (vt dominus ꝓpiciatus) .i. ꝓpicius factus ſiue reconciliatus (tuo interuentu) ꝑ tuā interceſſionē (iūgat ciuib⁹ celi nos purgatos a peccatis) noſtris. ¶ Tunc ibi (Gloria) Require ſupra in hymno Luſtra ſex ꝛc. qꝛ ibi expoſitus eſt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Reco preclarus ſacer et ꝓpheta regis eterni paranymphꝰ almi. voxqꝫ clamantis: dño potẽter dirige callem. Qui redemptorem digito notaſti. rite tollentẽ ſcelus oĩe mundi. intimans agnum pietate cũctũ ſoluere mũdũ. Angelus cũ tu vocitaris alti. iura formantez flagita tonantem quatenus ſanctis ſociemur aſtris arce polorum

Reco. Hymnus iſte ad ſanctum iohãnem baptiſtam dicit̃. ⁊ eſt oratio quedã ad eũ. cuius ſententia ꝑmo ꝯpletur in tercio verſu Primus em̃ ỽſus ntm̃ hꝫ. ſecũdus relatiuũ ꝑ implicationẽ. tercius ỽbum. ⁊ ſic tandem reſultat vna euocatio. Et in vltimo verſu petit̃ idez a ſcã trinitate. Primꝰ ỽſus ꝯtinet diuerſa nomĩa iohannis baptiſte. Dicit ſic Tu (ꝑclarus preco) id ẽ notabils nũcius ſiue proclamator (et ſacer ꝓpheta) vt ibi. Tu puer ꝓpheta altiſſimi vocaberis (paranymphꝰ) p̃curſor (almi eterni regis) id ẽ chriſti almi ab alendo. quia nos alit Paranymphꝰ grece dr ꝓnubus vł auſpex latine. qui ſcꝫ de nuptijs auſpiciũ capiebat. ex ꝑte viri ad hoc datus et exhibitus. Pronubꝰ ex ꝑte mulieris. Sed qꝛ hmõi auſpicia chriſtiana religio nõ recipit. ſacerdos ſic dici p̃t qui in locũ auſpicioris alia officia facit. Hic p̃curſor dici p̃t (qꝫ) et (vox clamãtis) in deſerto (dirige) .i. para (dño callem) .i. viã (potẽter) cũ potentia. ſicut dicit̃ Eſaie. xl. Ego vox clamãtis in deſerto parate viã dñi rectas facite ſemitas eiꝰ Et habetur recitatiue Johis ꝑ°. Marci ꝑ° Math. iij. Lu. iij. In p̃dictis nomibꝰ ſ̃cant̃ diuerſa merita beati iohis baptiſte. qꝛ in precone ꝑrogatiua p̃dicatõis. In ꝓpheta p̃rogatiua cognitõis. In p̃curſore ꝑparatoris In voce humilitatis. Et in angelo p̃rogatiua ỽginitatis. quibꝰ omibꝰ ſanctus iohãnes clarus fuit. ⁊ ob id merito dictis noibꝰ noiatur ¶ Tũc ibi. Qui redẽptorẽ (Qui notaſti) .i. mõſtraſti (redemptorem) ſcꝫ ieſum (digito) tuo dicẽs. Ecce agnꝰ dei ⁊c. Johis ꝑmo (tollentez) .i. auferentẽ (rite) .i. bñ (oĩe pctm̃ mũdi) .i. pctm̃ hominũ de mundo. per metonomiã ꝯtinẽs ꝓ ꝯtento. Et qꝛ agnus pius ẽ (intimans) .i. ſ̃cans (agnũ) ſcꝫ ieſum (ſoluere) .i. liberare (cũctũ) .i. totũ (mũdũ. ſua pietate) id ẽ miſericordia. ¶ Tũc ibi (Angelꝰ) Nũc ꝑficit̃ ſm̃a hꝫ mõ (cũ) .i. quia (tu p̃co p̃clarus q̃ notaſti ⁊c.) vocitaris (angelꝰ) .i. nũciꝰ (alti) .i. excelſi dei. vt ibi. Ecce ego mitto angelũ meũ ante faciẽ tuã ⁊c. Hic venit oratio (flagita) id eſt ora (tonantem) ſcꝫ iouem ſummũ deũ (formantẽ) .i. ꝯſtituentẽ (iura) .ſ. naturalia. poſitiua. ⁊ diuina (quatenꝰ) vt ſociemur ſanctis aſtris) id eſt electis dei. in (arce) id eſt in ſummitate (poloꝝ) id ẽ celoꝝ. Flagitare eſt vehementer ⁊ plus q̃ꝫ poſtulare. qđ eſt exigere et rẽ quaſi debitam pro meritis petere. Item quatenus ſignificat vt vł quoniam. vel in q̃tum. vel pro qua re ⁊c.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

¶ Tunc ibi. Hoc quocūqз. Idem fit hic ad ſanctā trinitatem q̄d in verſu p̄cedente ad iohānem (qз) p̄ ⁊ nos (p̄camur) .i. rogamus o (tu ſupne genitor) .i. pr̄ in diuinis (preſta hoc) q̄d dictū eſt. et o tu (nate ſupni) .i. o fili dei altiſſimi (dator ac redemptor (preſta hoc) Et etiaз o tu ſpūs rector tribue) hoc (per omne euū) .i. ſemp̄ Amen

Hocqз tu preſta genitor ſuperne. nate ſuperni dator ac redemptor. ſpirit⁹ rector tribue precamur omne per euū Amen

Ratres vnanimes federe nexili. mecum participes luminis annui. quo ſolis hodie fulminat orbita. martini reuehens feſta celebria

Cantemus pariter carmem amabile martini meritis: opido nobili clerus cum populo cōſonet organo. grandi nam volupe eſt pſallere gaudio

Ratres vnanimes Ad laudē bti martini epiſcopi iſte hymnus decātatur In quo autor primo inuitat nos vna ſecū cantare ſancto martino. Secundo ponit cauſam quare id merito faciem⁹ ſubdens merita et virtutes p̄clari viri. ibi. Martin⁹ qm̄. Tercio ꝯcludit merito btō viro eſſe pſallendū. ipſi ꝯdeſcendendo in eo q̄d approbat vel improbat. petendo finalr̄ a xp̄o vt beat⁹ martinus ꝓſpera faciat noſtra tempora. ibi. His nos ſubſidijs Primus verſus depēdet ad ſecundū. ⁊ ibi ſententia ꝑficitur Exponitur ergo ſic. O (fratres) nos (vnanimes) .i. ꝯcordes (nexili federe) id eſt ꝯnexa vnione ſacre fidei Nexile em̄ dr̄ q̄d nexum eſt. ſicut tinctile quod tinctum eſt (participes) .i. ꝑticipātes (mecum) .ſ. cum autore preſentis hymni (annui luminis) .i. ſingulis annis illucetis (quo) lumine (orbita id ē reuolutio vel tranſitus (ſolis reuehens) .i. reducens (celebria feſta martini) epiſcopi (fulminat) .i. choruſcat vel refulget (hodie) .i. hac die Quid ſit orbita dictū eſt in hymno Votiua cūctis. Quaſi diceret vos fratres in vna fide concordes ac religione. qui mecū gaudetis de annuo lumine p̄ñtis diei feſti ſancti martini nūc reuoluti. Cantemus ⁊c. ita vt ſit ꝯceptio ꝑſonaꝝ indirecta ſic. vos cum me cātemus. ſicut tu cū me debemus. ponendo ꝑſonā ꝯcipientē in ablatiuo. ¶ Tunc ibi Cantem⁹ pariter. Nos xp̄iani (cātemus pariter) .i. ſimul (amabile carmē) .i. dulce et delectabile canticū ſup̄ (meritis martini) epiſcopi. ymmo q̄d maius eſt (clerus cū populo) .i. doctus cum indocto (ꝯſonet) .i. canat (opido) .i. valde. ⁊ eſt media ꝓducta (nobili organo) .i. bene apto .ſ. puro corde. Cauſam reddit (nam pſallere) .i. cātare (grandi gaudio) .i. magna leticia ad honorem beati martini (eſt volupe) id ē delectabile et voluptuoſum. q² pium eſt ꝯgaudere martino. ¶ Tunc ibi. Martinus qm̄

Hic dat cauſam quare pſallandũ et cantandũ eſt ſancto martino. Unde volupe eſt pſallere ⁊c. (quoniã martinus attendit) .i. aſpicit ⁊ grata recipit (vota) .i. deſideria (fidelium) .i. deuotoꝝ ſuoꝝ (tribuens) .i. donans (cũcta ſalubria) .i. ſalutaria ipſis. que ſcȝ ab eo deſiderant. vel ſi habeãt (accẽdit) .i. ardere facit ⁊ aſcendere corã deo. ita vt accepta ſint apõ deũ

Martinus quoniam vota fideliũ attendit. tribuens cuncta ſalubria. confert hic famulis rite canentibus ſtellis aureola ſerta micantibus

Cunctis candelabrum luminis extitit a multis tenebras et expulit. virtutum ſtatuit creſcere germina. in quorum fuerant pectore crimina:

His nos ſubſidijs vndiqȝ prediti pãgamus proprio cantica preſuli. laudemus parili voce qđ approbat: dãnemus vigili mente quod improbat

Et (confert) .i. cõcedit (famulis) ſuis (canentibus) eidem (hic) .i. in hoc mundo vel in hoc tpe (rite) .i. debite (aureola ſerta) .i. aureas coronas cuȝ (ſtellis micantibus) id ẽ cum choruſcantibus lapidibꝰ celeſtis claritatis. Aurcolus a um .i. aureus. Inde aureola .i. aurea corona. que a deo cõfertur martiribus doctoribus ⁊ virginibus in ſignum ſpecialis meriti et prerogatiue. Sertũ eñ dicit corona de floribꝰ facta virginibus imponi ſolita. vñ Virgilius. Serta procul capiti tantum delapſa iacebunt

¶ Tunc ibi. Cunctis candelabrũ Hic ponit plura merita beati martini dicẽs. Martinus (extitit) .i. fuit (cũctis hominibꝰ ſuo tpe exiſtentibus (candelabrũ luminis) .i. exemplum bone vite. vt patet in euãgelio Sic luceat lux veſtra coram hominibꝰ vt videant opa veſtra bona. et glorificent patrem veſtruȝ qui in celis eſt) et expulit a multꝭ) hominibꝰ (tenebras mortis) .i. peccata quoꝝ ſtipendiũ eſt mors. hoc eſt eterna damnatio. per ſuam doctrinã ⁊ ſuã ſanctã conuerſationem (ſtatuit germina) .i. fructus pmo pullulãtes (virtutũ) .i. bonoꝝ operũ (creſcere) in illis (in quoꝝ pectore) .i. corde (crimina) .i. pctã (fuerant) quia tales per ſuaȝ ſanctam ꝯuerſatõem ad fidem conuertit ⁊ ad rectam viam ¶ Tũc ibi His nos ſubſidijs Concludit ex p̄dictis. Ergo (nos prediti his ſubſidijs) .i. habẽtes dcã ſubſidia beati martini. Uel prediti) .i. ornati vel armati (vndiqȝ) .i. ab omni pte (pangamus) id eſt cantemus (proprio preſuli) .i. ꝓprio epiſcopo noſtro martino cantica) .i. carmina. Et ſic (laudemꝰ parili voce) .i. vno ⁊ codẽ ꝯſenſu illud (qđ) ipe (approbat) .i. laudat. vt eſt bonũ ſiue virtꝰ ⁊ (damnemꝰ) .i. reprobemꝰ (vigili mente) .i. corde vigilanti id (quod) ipſe (improbat) id eſt reprobat ⁊ arguit. ſicut eſt malum ſiue peccatũ. quaſi diceret proſeqmur cum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

ipſo bona.⁊ fugiamus ſilr mala cum ipſo. ¶ Tunc ibi Martinū precibꝰ Rogatio eſt hoc mō(gens gallica).i.populus francie(ſollicitet modo) .i.ſollicite aggrediat̄ ⁊ pulſet nunc(martinū dignis precibꝰ).i.debitis et congruis orōbꝰ(qꝫ)ꝓ et(noſtra patria).i.noſtra dyoceſis ſcꝫ traiectenſis vel ſilr̄is vbi canit̄ hic hymnꝰ.etiā ſollicitet ⁊c. ꝙ ſcꝫ (martinus faciat proſpera tēpora) vite noſtre.vt feliciter et quiete viuamus in hoc ſeculo. Finalit̄ glorificat chriſtum dicens (o xp̄e ſalꝰ mundi).i.redemptor vel ſaluator(gloria).i.honor (ſit tibi) Amen

Martinum precibus gens modo gallica dignis ſollicitet. noſtraqꝫ patria martinus faciat tēpora proſpera mundi chriſte ſalus o tibi gloria

Salue crux ſancta. ſalue mundi gloria. vera ſpes noſtra. vera ferens gaudia. ſignum ſalutis. ſalus in periculis. vitale lignum vitam portās omnium. Te adorandem. te crucem viuificam in te redempti dulce decus ſeculi. ſemper laudamus. ſemper tibi canimus. per lignum ſerui. per te lignum liberi.

Salue crux.) Ad ſanctā crucem dicit̄ hic hymnus. In quo primo ſalutatur ſancta crux diuerſis nominibꝰ laudatiuis deſignata. Secundo oſtēdit ſanctam crucem adorandā eſſe. ibi. Te adorandā. Tercio ponitur effectus eius. ibi Originale Quarto fit orō ad chriſtum quatenus nos defendat a morbis corpoꝝ et anime. ibi Protege Vltimo laudatur ſancta trinitas. Sic ergo dicit ꝑmus verſus. O (ſctā crux ſalue.i.ſis ſalutata.o(gloria).i.honor(mundi ſalue)que es (noſtra vera ſpes.ferens).i.donās(vera gaudia) ⁊ que es (lignum ſalutis) id ē noſtre redēptionis.⁊ que es(ſalus).i.ſaluatio (in periculis) .i.in neceſſitatibꝰ anguſtijs ⁊ terroribꝰ.qꝛ tunc ſigno crucis noſipſos ſignamus contra dyabolum,ne ſe inmiſceat.ſed vt effuget̄. iuxta illud. Crux fugat omne malum. Periculū a perco is ire.i.diſcrimen ſalutis.ſed a perior verbo antiquo vnde peritus dicitur experimentū Iñ periculū facere.i.experiri(vitale lignū).i.viuificum. quia (portans vitam omniū).ſ. ihm xp̄m.q in ligno crucis pro nobis mortuꝰ.nos per peccatū primi parentis mortuos reuiuificauit. ¶ Tunc ibi Te adorandā. Hic oſtendit ſanctā crucē fore adorandā his verbis. O (dulce decus).i.honor (ſeculi).i. mundi nos(redempti in te).i.ꝑ te crucem(laudamꝰ).i. commēdamus (ſemꝑ te adorandā) .i.dignam adorari.⁊(te viuificā crucem).i.vitā facientē ſiue dantē. Et nos(canimꝰ tibi ſemꝑ)qui prius eramus(ſerui).i. ſeruilis cōditionis(per lignum)oe paradiſi, de cuius fructu contra mā-

datum dei adaz guſtauit. ac per hoc in ſeruitutē redactus eſt. ⁊ a paradyſo expulſus. ſed modo (liberi) id eſt liberati (per te) lignū ſancte crucis. Vñ dt paulus Nos aūt gloriari oportet niſi in cruce domini noſtri iheſu chriſti. in quo eſt ſalus vita et reſurrectio ⁊c. ¶ Tunc ibi Originale crimen Hic ponitur effectus ſancte crucis cum deprecatione ad xp̄m

O (chriſte) ieſu. qui es (necans) .i. delens vł extinguens (originale crimen) .i. peccatū. videlicz ade primi noſtri parentis. in quo originatuz eſt et ab eo in poſteros tranſmiſſum. et ita ineſt toti hūanitati (in cruce) moriēdo in ipſa (mūda nos a priuatis macul') .i. occultis delictis. vel (ꝓuatis malis) id ē a delectis vnicuiqз ꝓprijs. Et breuius ſic. O xp̄e ſicut tu deleſti crimen originale omnib⁹ hominib⁹ qñ pependiſti in cruce. ita ſilr delere velis per virtutez ſancte crucis in nob omnia noſtra ꝓp̄a crimina vel occulta crimina. Et tu (miſeratus fragilem humanitatē) .i. debilem et inconſtantē humanā naturā (dona lapſis) ſc nobis in peccatum (veniam) .i. indulgentiā ⁊ remiſſionē peccatorum (per ſanctā crucem) quā tu ꝓprio corpore tuo ſacraſti ⁊ ꝓpterea in ea multa mirabilia opais

Originale crimen necās in cruce nos a priuatis chriſte munda macul': humanitatem miſeratus fragiliter. per crucem ſanctam lapſis dona veniam.

Protege ſalua benedic. ſanctifica populum cunctum crucis per ſignaculū morbos auerte corporis ⁊ anime: hoc contra ſignum nullum ſtet periculum

Sit deo patri laus in cruce filij. ſit coequalis laus ſancto ſpiritui · ciuibus ſummis gaudium: ſit angelis honor. in mundo crucis exaltatio vel inuentio: Amen

¶ Tunc ibi Protege ſalua. Oratio eſt. O xp̄e (protege. ſalua. benedic ſanctifica cunctum populum) criſtianū (per ſignaculum) .i. ꝑ ſignum ſancte (crucis) Et (auerte) .i. remoue (morbos) .i. infirmitates (corpis et anime) ⁊ ſic tandem (nullum periculū ſtet) .i. ſtare ⁊ durare poſſit. cōtra hoc ſignū) crucis Auerto is ere actiuū .i. remoueo. Sed auertor deponentale .i. ſperno. vñ Boetius Heu heu q̄ ſurda miſeros auertit aure. Tūc ibi. Sit deo patri. Hic laudat ſancta trinitas hoc modo (Laus .i. laudatio (ſit deo patri in cruce filij) ſui. ſ. ieſu xp̄i domini noſtri (coeq̄lis laus) .i. ſimilis gloria (ſit ſpiritui ſancto) .i. ꝑaclito. ⁊ (gaudium) id ē leticia et exultatio (ſit angelis ſummis ciuib⁹) .i. celeſtib⁹ incolis. ⁊ (exaltatio) .i. ſublimatio vel (inuentio) .i. repertio (crucis) ſancte. q2 duo ſūt feſta. ſit (honor) id eſt reuerentia (in mundo) q2 totus mundus gaudz et exultat in ſolemnitate ſancte crucis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Remigius preſul. Iſtud eſt carmē heroycuz qđ loco hymni dr de ſcō. Remigio remenſis eccleſie archiepiſcopo Iſte beatꝰ remigius regē ⁊ gentē francoꝝ ad fidem cōuertit. ſicut tangit hec pma ps Et claruit miracul'. multꝫ remedia pſtādo. ſicut dt ps ſcđa. Qui vt nobis ſilr ſubueniat petit ps tercia. Partes patebūt in pceſſu. Dicit primo ſic (Remigiꝰ preſul) .i. epiſcopus (venuſtus) .i. pulcher vel decorus (meritis) .i. vtutibꝰ (ortuqꝫ) .i. origine parētum. Venuſtus dr a venere .i. pulcher ſuauis vl' decorus (peperit) .i. pcurauit predicationibꝰ ſuis (dn̄o frācoꝝ) .i. regi francie clodoneo (gentez luculentā) .i. pulchrā ⁊ fulgidam luce ſacre fidei. q̄ ſanctus Remigius hanc gentē illuſtrauit Luculentū dr pulchrū bonum perſpicuū a luce. hic ponitur pma breui. vix p̄t excuſari. cum lux lucis ſit prima longa. ¶ Tunc ibi. Remediū preſtās ſupple beatus remigius (preſtās precibus miſeroꝝ) .i. hoīm defectuoſorum (magnū remediū) .i. auxiliū ⁊ medelaz (hic) remigius exn̄s (pius) .i. benignus (venerandus) .i. honorandus (redolendo) bene olendo (ſacris mēbris) hoc de reliquijs in tumba ſepulchri incluſis intelligi p̄t. qr bene redolebant. ⁊ patientibꝰ remedia ab eis pueneūt Remediū pma breuis eſt. ⁊ hic longa ponit̄. qua autoritate neſcit̄ Apparet ꝙ autor huius hymni plus ſententiā q̄ȝ metri menſurā penſauit. Et ſilr in multis hymnis videbit̄. q̄ ppterea richmi potius q̄ȝ metra appellari merebunt̄ Tunc ibi. Subueniat Oratio eſt que elicitur ex p̄dictis hoc mō Idem remigius qui ſolet preſtare remediū precibꝰ miſeroꝝ (magnificus) .i. glorioſus diuerſis meritis ⁊ vtutibꝰ (ſubueniat nunc) .i. in pn̄ti (quoqꝫ) p etiā (noſtris votis) .i. deſiderijs l' petitionibꝰ (quo) .i. vt mereamur fore ciues) .i. incole ⁊ inhabitatores (eterne patrie) .i. regni celeſtis. quod nobis tribuat qui nunc ſuper omnia regnat. AMEN

Remigius preſul meritis ortuqꝫ venuſtus. Francorū domino gentez peperit luculentam
Remedium preſtans magnū precibꝰ miſerorum. Hic membris redolendo ſacris pius ac venerandus
Subueniat nunc magnificus noſtris quoqꝫ votis Eterne patrie ciues fore quo mereamur.

¶ Hymnarius cum bona expoſitione notabiliqꝫ cōmento magna cuz diligentia correctus. cum q̄ȝ pluribꝰ alijs hymnis prius non additis elaboratiſſime. Delf impreſſus. per me Chriſtianum Snellaert. Anno domini. M.CCCC.Xcvi. die vndecima menſis auguſti.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Sequitur tabula hymnoꝝ ſm numerum foliorum

¶ A ſolis ortus fo.xviii
Agnoſcat omne ſeculum fo.liiii
Ales diei nuncius ix
Aurora iam ſpar. xv
Aue maris ſtella xx
Angularis fun. xlvii
Audi benigne xxv
Aurora lucis xxxi
Ad cenam agni xxxii
Aurea luce xxxix
¶ Beata nobis gau. xxxv
¶ Criſte qui lux vi.
Celi deus ſancte xi
Celum choruſcans lv
Conſors pa. ix
Chorus noue xxix
Conditor alme xv
Conſcendit lxix
Criſte redemptor gen. xvii
Criſte ſcoꝝ decus atqꝫ vgi. xxi
Clarum decus xxv
Criſte redẽptor omniũ xliij
Crux fidelis xxix
Corde natus xlviii
Criſte ſanctoꝝ decus an. xli.
Cultor dei memẽto lx
¶ Dicamus omnes xxvi.
Decus ſacrati lxxi
Doctor egregie xxxix
Deus tuorum xlv
Deus creator lvii.
¶ Eterne rerum ij.
Ecce nunc tempus ydo. xxv
Ecce iam noctis iiij
Eterna celi gloria xiij
Ex more docti xxvi
Eterne rex al. xxxiij
Exultet celum xliij
Eterna xp̃i xliii
En gratulemur lxvi
En martiris lxviii
¶ Feſtum nunc celebre xlix
Felix per omnes xxxviij
Sit porta chriſti xlix
Fratres vnanimes lxxiii
¶ Gloria laus lxii
Gaude viſceribus li.
¶ Hoſtis herodes xix
Hymnum canamus lxx
¶ Iam lucis orto iiii.
Immenſe celi viij
Iam xp̃e ſol xxiiii
Iheſu noſtra redẽptio xxxiii
Iam ter quaternis lviii
Iheſus refulſit lvi
Iheſu quadragenarie lix
Iam xp̃s aſtra xxxiiii
Iheſu ſaluator xlii
Inuentor rutuli xlii
Iheſu ſaluator ſeculi lxiiij
Iſte ꝯfeſſor xliii
Iheſu corona xlvi
Inquit poſt hinc xxv
In mariam vite vitam lxv
¶ Katherine lxxii
¶ Lucis creator vi
Lux ecce ſurgit xij
Luſtra ſex qui xix
¶ Magne deus xij
Magno ſalutis lxi
Martiris eccleſie xxii
Martine per apl̃is xliij
Martir dei qui xlvi
¶ Nocte ſurgentes iij.
Nunc ſancte nobis v
Nunc tempus accep. lix
Nox et tenebre x
Nox atra xi.
Nuncium vobis xix
¶ O lux beata xv
O glorioſa domina xxi
O q̃ glorifica luce xxij
O nimis felix xxxvii
O nazarene lx.
¶ Primo dieꝝ oim̃ fo.pmo
Plaſmator hominum xiij

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Pange lingua	xxviii	Preco preclarus	lxxiii
Petrus cathe.	xxxviij	Pange lingua glo. cor.	fo. I
Quem terra pontus	xx	Quod chorus vatum	xxiii
Rector potens	v	Rerum deus	v
Rerum creator	x	Rex eterne domine	xxx
Rex xp̄e martini	xlij	Rex glorioſe mar.	xlv
Rex criſte	lxij	Remigius prelul	lxxvi
Somno refectis	vii	Splendor paterne	vii
Summe deus clementie	xiiii	Sanctorum meritis	xliiii
Salue feſta dies	lxiii	Summi largitor	lviii
Sancte dei precioſe	lxxiii	Salue crux	lxxv
Te lucis ante ter.	vi	Telluris ingen. con.	x
Tu trinitas	xiiii	Tibi xp̄e ſplendor	lx
Verbum ſupernum	xvi	Vox clara ecce	xvi
Veni redemptor	xvii	Verbum patris	lxv
Vexilla regis pdeunt	xxviii	Veni creator ſpūs	xxxiiii
Ut queant laxis	xxxvi	Virginis proles	xlvi.
Urbs beata iheruſalem	xlvii	Vita ſanctorum	liiij
Votiua cunctis orbita	lxix		

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Joh[illegible]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Reg. f. Repp 1455*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
169 G 78